

การตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี : ความสัมพันธ์ระหว่างชื่อร้านค้ากับวิถีชีวิตในชุมชน

นายณวัฒน์ สาระ

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**NAMING OF STORES IN CHANGWAT PATTANI: RELATIONSHIP BETWEEN STORE NAMES
AND THE WAYS OF LIFE IN THE COMMUNITY**

Mr. Nakawat Sareh

สถาบันวิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Thai

Department of Thai

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี : ความสัมพันธ์ระหว่างชื่อร้านค้ากับ
วิถีชีวิตในชุมชน

โดย

นายณคววัฒน์ สาระ

สาขาวิชา

ภาษาไทย

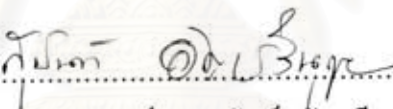
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์อิงอร สุพันธุ์วัฒน์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณะบดีคณะอักษรศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุนันท์ อัญชลินกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์อิงอร สุพันธุ์วัฒน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ศิริพร กักติมาสุข)

สถาบันวิจัยภาษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายณควัฒน์ สาระ: การตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี: ความสัมพันธ์ระหว่างชื่อร้านค้า
กับวิถีชีวิตในชุมชน (NAMING OF STORES IN CHANGWAT PATTANI:
RELATIONSHIP BETWEEN STORE NAMES AND THE WAYS OF LIFE IN THE
COMMUNITY) อ. ที่ปรึกษา: รศ. อิงอร สุพันธุ์วัฒน์, ๒๗๗ หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีสามารถ
สะท้อนความคิดทั้งในเชิงพาณิชย์และวัฒนธรรมของชุมชน ได้แก่ ประเภทธุรกิจ ทำเลที่ตั้งใน
ท้องถิ่น เจ้าของหรือผู้ดำเนินการ บุคลิกการบริการ และความเป็นสิริมงคล ข้อมูลที่ใช้ใน
การศึกษาเป็นชื่อร้านค้าในอำเภอเมือง อำเภอสายบุรี และอำเภอโคกโพธิ์ จำนวน ๒๘๖ ชื่อ

ผลการวิจัยพบว่า การตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีมีทั้งการใช้ภาษาเดียวและหลายภาษา
ภาษาที่นิยมใช้ในการตั้งชื่อร้านค้ามากที่สุด คือ ภาษาไทย ส่วนภาษาอื่นๆ มีจำนวนน้อย แนวโน้ม
ของการตั้งชื่อในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๘ มีการนำภาษาอังกฤษมาใช้มากขึ้น

โครงสร้างของชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี พบว่าสามารถแบ่งวงความหมายของชื่อ
ร้านค้าออกเป็น โครงสร้างวงความหมายเดียวและโครงสร้างสองวงความหมาย ชื่อร้านค้าที่มี
โครงสร้างวงความหมายเดียว ได้แก่ กิจการ ความเป็นมงคล ชื่อคน บุคลิกการบริการ และ
ทำเลที่ตั้งตามลำดับ ส่วนชื่อร้านค้าที่มีโครงสร้างสองวงความหมาย ได้แก่ ชื่อคนกับกิจการ ทำเล
ที่ตั้งกับกิจการ

ชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีสามารถสะท้อนความคิดในเชิงพาณิชย์ได้ด้วย คำที่บ่งบอก
กิจการ คำที่บ่งบอกชื่อคนกับกิจการ และคำที่บ่งบอกทำเลที่ตั้งกับกิจการ

ชื่อร้านค้าส่วนใหญ่ในจังหวัดปัตตานีสามารถสะท้อนวิถีชีวิตชุมชนได้ว่าเป็นสังคม
ผสมผสาน มีผู้คนหลายเชื้อชาติอาศัยอยู่ร่วมกัน สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิต
ของคนในปัจจุบันที่ต่างจากอดีต สะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับความเป็นมงคลในการตั้งชื่อร้านค้า
และสะท้อนความนิยมในการใช้ภาษาอังกฤษในการตั้งชื่อร้านค้าของคนในสังคม

ภาควิชา.....ภาษาไทย.....ลายมือชื่อนิสิต.....ที่ควัฒน์ให้.....สาระ.....
สาขาวิชา.....ภาษาไทย.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา....๒๕๕๐.....

#4880231622: MAJOR THAI

KEY WORD: NAMING / STORE NAME.

NAKAWAT SAREH: NAMING OF STORES IN CHANGWAT PATTANI: RELATIONSHIP BETWEEN STORE NAMES AND THE WAYS OF LIFE IN THE COMMUNITY. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. ING – ORN SUPANVANIT, 277 pp.

This thesis aims to study the naming of the stores in Pattani Province as a reflection of the local commercial and cultural ideologies regarding the categories, locations, owners or operators, and service types of the business as well as good fortune that such names will bring. The research data were collected from 296 stores names in the three districts of Muang, Saiburi, and Khok Pho.

The research findings reveal that the store names in Pattani can be in one or more than one language, the most popular language is Thai. There are few store names in other languages. However, there is a trend towards English store names during the period of 1997- 2006.

The meanings of the store names can be divided into two structures : the names will one structural meaning and the name with two structural meaning. The first one is the type of business, meanings that signify good fortune, a person's name, the type of service provided and a business location. The second one is a person's name and the type of business, a business location and the type of business.

The naming of stores in Pattani are a reflection of the local commercial ideology with the type of business, a person's name and the type of business, a business location and the type of business.

The majority of store names in Pattani are a reflection of a heterogeneous society with people of diverse ethnicities living together in harmony. These store names reflect the changing lifestyles of the local communities, their belief in using the names that indicate good fortune as the store names and their increasing preference for the use of English in naming the stores.

Department.....Thai.....Student's signature.....*Nakawat Sareh*.....

Field of study .....Thai.....Advisor's signature.....*Ingorn Supanvanit*.....

Academic year .....2007.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับความเมตตากรุณาอย่างยิ่ง จากรองศาสตราจารย์อิงอร สุพันธุ์วิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ยอมสละเวลาอันมีค่าของท่าน เพื่อตรวจทานให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำ รวมไปถึงประสบการณ์ต่างๆ ที่มีคุณค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย อีกทั้งคอยห่วงใย เอาใจใส่ และถามไถ่ทุกข์สุขเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ อัญชลินุกูล และอาจารย์ ดร.ศิริพร ภักดีผาสุข คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณพ่อและคุณแม่ ผู้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาและให้การสนับสนุนอย่างสุดความสามารถจนกระทั่งลูกคนนี้สำเร็จการศึกษาสมดังความตั้งใจ อีกทั้งความรัก ความห่วงใย พลังใจ และแบบอย่างที่ดี ที่พ่อกับแม่มีให้ลูกคนนี้เสมอมา ตากับยายที่คอยเลี้ยงดูอบรม สั่งสอนหลานคนนี้ให้เป็นเด็กดี ขอขอบคุณทุก ๆ ความห่วงใยจากญาติพี่น้องทุกคน

ผู้วิจัยขอขอบคุณปียมิตรทุกท่าน คุณวัลลภา จิระติกาล คุณอรวิ บุญนาค และเพื่อนร่วมรุ่นทุกคน ที่คอยให้กำลังใจและได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ

บทที่

๑. บทนำ.....	๑
๑.๑ ความเป็นมาของปัญหา.....	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๓
๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย.....	๓
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย.....	๓
๑.๕ วิธีดำเนินการวิจัย.....	๓
๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๕
๑.๗ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๕
๒. ภูมิหลังจังหวัดปัตตานี.....	๒๓
๒.๑ พัฒนาการทางประวัติศาสตร์.....	๒๓
๒.๒ ที่ตั้งและอาณาเขต.....	๒๕
๒.๓ ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ.....	๒๖
๒.๔ ประชากร.....	๒๖
๒.๕ การปกครอง.....	๒๗
๒.๖ การศึกษา.....	๒๗
๒.๗ พื้นที่การใช้ประโยชน์.....	๒๘
๒.๘ สภาพเศรษฐกิจ.....	๒๙
๒.๙ ภาษา.....	๒๙
๒.๑๐ ศาสนา พิธีกรรม และความเชื่อ.....	๓๑

๒.๑๑ ขนบธรรมเนียมประเพณี.....๓๓

๓. ภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้า.....๓๘

๓.๑ ประเภทร้านค้า.....๓๕

๓.๑.๑ ประเภทร้านค้าขายสินค้าจำเป็น.....๔๒

๓.๑.๒ ประเภทร้านค้าขายสินค้าฟุ่มเฟือย.....๓๓

๓.๒ ประเภทของภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้า.....๑๐๕

๓.๒.๑ ชื่อร้านค้าที่มีภาษาเดียว.....๑๑๑

๓.๒.๑.๑ ภาษาไทย.....๑๑๑

๓.๒.๑.๒ ภาษาอังกฤษ.....๑๑๕

๓.๒.๑.๓ ภาษาจีน.....๑๒๘

๓.๒.๑.๔ ภาษามลายู.....๑๓๔

๓.๒.๑.๕ ภาษาอาหรับ.....๑๓๕

๓.๒.๑.๖ ภาษาญี่ปุ่น.....๑๔๔

๓.๒.๒ ชื่อร้านค้าที่มีหลายภาษา.....๑๔๓

๓.๒.๒.๑ ภาษาไทย + ภาษาอังกฤษ.....๑๔๓

๓.๒.๒.๒ ภาษาไทย+ ภาษาจีน.....๑๕๔

๓.๒.๒.๓ ภาษาไทย + ภาษามลายู.....๑๕๓

๓.๒.๒.๔ ภาษาไทย + ภาษาอาหรับ.....๑๖๑

๓.๒.๒.๕ ภาษาอังกฤษ + ภาษามลายู.....๑๖๕

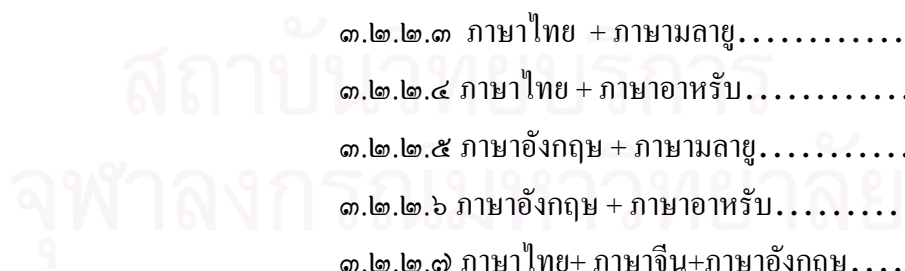
๓.๒.๒.๖ ภาษาอังกฤษ + ภาษาอาหรับ.....๑๖๕

๓.๒.๒.๗ ภาษาไทย+ ภาษาจีน+ภาษาอังกฤษ.....๑๗๓

๓.๒.๒.๘ ภาษาไทย + ภาษาจีน+ ภาษาอาหรับ.....๑๗๖

๓.๒.๒.๙ ภาษาไทย + ภาษาจีน + ภาษามลายู.....๑๗๕

๓.๒.๒.๑๐ ภาษาไทย+ ภาษาอังกฤษ + ภาษาอาหรับ.....๑๘๒

๔. ความหมายของชื่อร้านค้า.....	๑๘๘
๔.๑ วงความหมายของชื่อร้านค้า.....	๑๘๘
๔.๒ โครงสร้างของการตั้งชื่อ.....	๑๘๘
๔.๒.๑ ชื่อร้านค้าที่มีโครงสร้างวงความหมายเดียว.....	๑๘๙
๔.๒.๑.๑ กิจการ.....	๑๘๙
๔.๒.๑.๒ ชื่อ/นามสกุล.....	๑๙๕
๔.๒.๑.๓ ความเป็นมงคล.....	๒๐๐
๔.๒.๑.๔ บุคลิกการบริการ.....	๒๑๐
๔.๒.๑.๕ ทำเลที่ตั้ง.....	๒๑๒
๔.๒.๒ ชื่อร้านค้าที่มีโครงสร้างสองวงความหมาย	๒๑๔
๔.๒.๒.๑ ชื่อ/นามสกุล + กิจการ.....	๒๑๔
๔.๒.๒.๒ ทำเลที่ตั้ง + กิจการ.....	๒๒๓
๔.๒.๒.๓ อื่น ๆ.....	๒๓๑
๕ ความสัมพันธ์ของชื่อร้านค้ากับวิถีชีวิตในชุมชน.....	๒๓๕
๕.๑ สะท้อนความเป็นสังคมผสมผสาน.....	๒๓๕
๕.๒ แสดงวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป.....	๒๕๕
๕.๓ แสดงความเชื่อเกี่ยวกับความเป็นมงคล.....	๒๕๘
๕.๔ สะท้อนความนิยมในสังคม.....	๒๖๔
๕.๕ สะท้อนความคิด ความเชื่อ ของชาวไทยมุสลิม.....	๒๖๙
๖ สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	๒๗๑
๖.๑ สรุปผลการวิจัย.....	๒๗๑
๖.๒ ข้อเสนอแนะ.....	๒๗๓

รายการอ้างอิง.....๒๗๔

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....๒๗๗

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๓.๑ ตารางการเริ่มก่อตั้งร้านค้าแต่ละประเภทตามช่วงเวลาต่างๆ	๕๕
๓.๒ ตารางสรุปจำนวนชื่อร้านค้าที่สามารถบอกกิจการได้และไม่สามารถบอกกิจการได้.....	๑๐๒
๓.๓ ตารางแสดงค่าความถี่ของการใช้ภาษาในการตั้งชื่อร้าน.....	๑๑๐
๓.๔ ตารางสรุปภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าตามหมวดร้านค้าต่างๆ.....	๑๘๕
๕.๑ ตารางแสดงความหลากหลายของภาษาที่สะท้อนสังคมผสมผสานในจังหวัดปัตตานี.....	๒๓๖
๕.๒ ตารางแสดงความหมายมงคลของชื่อร้านค้าตามช่วงเวลาต่างๆ.....	๒๕๘
๕.๓ ตารางแสดงความนิยมในกาใช้ภาษาอังกฤษในการตั้งชื่อร้านค้า.....	๒๖๔

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ

หน้า

๓.๑ แสดงค่าความถี่หมวดร้านค้าต่างๆ ที่ตั้งเป็นภาษาไทยมากที่สุดสามอันดับแรก.....	๑๑๖
๓.๒ สรุปค่าความถี่การตั้งชื่อร้านค้าในช่วงระยะเวลาต่างๆ.....	๑๑๘
๓.๓ แสดงค่าความถี่หมวดร้านค้าต่างๆ ที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษมากที่สุดสามอันดับแรก.....	๑๒๕
๓.๔ สรุปค่าความถี่การตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาอังกฤษในช่วงระยะเวลาต่างๆ.....	๑๒๗
๓.๕ แสดงค่าความถี่หมวดร้านค้าต่างๆ ที่ตั้งเป็นภาษาจีนมากที่สุดสองอันดับแรก.....	๑๓๒
๓.๖ สรุปค่าความถี่การตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาจีนในช่วงระยะเวลาต่างๆ.....	๑๓๓
๓.๗ แสดงค่าความถี่หมวดร้านค้าต่างๆ ที่ตั้งเป็นภาษามลายูมากที่สุดสองอันดับแรก.....	๑๓๗
๓.๘ สรุปค่าความถี่การตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษามลายูในช่วงระยะเวลาต่างๆ.....	๑๓๘
๓.๙ แสดงค่าความถี่หมวดร้านค้าต่างๆ ที่ตั้งเป็นภาษาอาหรับ.....	๑๔๑
๓.๑๐ สรุปค่าความถี่การตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาอาหรับในช่วงระยะเวลาต่างๆ.....	๑๔๓
๓.๑๑ แสดงค่าความถี่หมวดร้านค้าต่างๆ ที่ตั้งเป็นภาษาญี่ปุ่น.....	๑๔๕
๓.๑๒ สรุปค่าความถี่การตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาอาหรับในช่วงระยะเวลาต่างๆ.....	๑๔๖
๓.๑๓ แสดงค่าความถี่หมวดร้านค้าต่างๆ ที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ มากที่สุดสามอันดับแรก.....	๑๔๕
๓.๑๔ สรุปค่าความถี่การตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาไทยกับภาษาอังกฤษในช่วงระยะเวลา ต่างๆ.....	๑๔๖
๓.๑๕ แสดงค่าความถี่หมวดร้านค้าต่างๆ ที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาจีนมากที่สุด สองอันดับแรก.....	๑๕๕
๓.๑๖ สรุปค่าความถี่การตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาไทยกับภาษาจีนในช่วงระยะเวลา ต่างๆ.....	๑๕๖
๓.๑๗ แสดงค่าความถี่หมวดร้านค้าต่างๆ ที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษามลายูมากที่สุด สองอันดับแรก.....	๑๕๕
๓.๑๘ สรุปค่าความถี่การตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาไทยกับภาษามลายูในช่วงระยะเวลา ต่างๆ.....	๑๖๐

๓.๑๕ แสดงค่าความถี่หมวดร้านค้าต่างๆที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาอาหรับมากที่สุด	
สองอันดับแรก.....	๑๖๒
๓.๒๐ สรุปค่าความถี่การตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาไทยกับภาษาอาหรับในช่วงระยะเวลา	
ต่างๆ.....	๑๖๔
๓.๒๑ แสดงค่าความถี่หมวดร้านค้าต่างๆที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษกับภาษามลายูมากที่สุด.....	๑๖๗
๓.๒๒ สรุปค่าความถี่การตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาอังกฤษกับภาษามลายูในช่วงระยะเวลา	
ต่างๆ.....	๑๖๘
๓.๒๓ แสดงค่าความถี่หมวดร้านค้าต่างๆที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษกับภาษาอาหรับมากที่สุด.....	๑๗๑
๓.๒๔ สรุปค่าความถี่การตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาอังกฤษกับภาษาอาหรับในช่วงระยะเวลา	
ต่างๆ.....	๑๗๒
๓.๒๕ แสดงค่าความถี่หมวดร้านค้าต่างๆที่ตั้งเป็นภาษาไทย ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ.....	๑๗๔
๓.๒๖ สรุปค่าความถี่การตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาไทย ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ในช่วง	
ระยะเวลาต่างๆ.....	๑๗๕
๓.๒๗ แสดงค่าความถี่หมวดร้านค้าต่างๆที่ตั้งเป็นภาษาไทย ภาษาจีน ภาษาอาหรับ.....	๑๗๗
๓.๒๘ สรุปค่าความถี่การตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาไทย ภาษาจีน ภาษาอาหรับ	
ในช่วงระยะเวลาต่างๆ.....	๑๗๘
๓.๒๙ แสดงค่าความถี่หมวดร้านค้าต่างๆที่ตั้งเป็นภาษาไทย ภาษาจีน ภาษามลายู.....	๑๘๐
๓.๓๐ สรุปค่าความถี่การตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาไทย ภาษาจีน ภาษามลายูใน	
ช่วงระยะเวลาต่างๆ.....	๑๘๑
๓.๓๑ แสดงค่าความถี่หมวดร้านค้าต่างๆที่ตั้งเป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาอาหรับ.....	๑๘๓
๓.๓๒ สรุปค่าความถี่การตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาอาหรับในช่วง	
ระยะเวลาต่างๆ.....	๑๘๔
๕.๑ แสดงความหมายมงคลของชื่อร้านค้าตามช่วงเวลา.....	๒๕๕

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาของปัญหา

ปัตตานีเป็นจังหวัดหนึ่งของประเทศไทยตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลด้านตะวันออกของภาคใต้ติดต่อกับอ่าวไทย มีพื้นที่ประมาณ ๑,๕๔๐.๑๕๖ ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๒ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองปัตตานี ยะรัง หนองจิก โกลโพนธ์ ยะหริ่ง ปะนาเระ มายอ สายบุรี กะพ้อ ไม้แก่น ทุ่งยางแดง และแม่ลาน ประชากรของจังหวัดปัตตานีมีหลากหลายเชื้อชาติศาสนา มาตั้งแต่ในสมัยอดีต ปัจจุบันจึงมีชาวปัตตานีเชื้อสายต่างๆ อยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งเชื้อชาติไทย มลายู จีน อาหรับ เปอร์เซีย อินเดีย และญี่ปุ่น ชาวปัตตานีส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประมง และค้าขาย นอกจากนี้ยังมีอาชีพเฉพาะอย่างที่เป็นภูมิปัญญามาแต่เดิม เช่น การทำนาเกลือ การทำเรือกอลและ ช่างตีเหล็ก ทำกรงนก ทำเครื่องปั้นดินเผา งานไม้ และเลี้ยงนกเขาชวา เป็นต้น

สำหรับอาชีพค้าขายในจังหวัดปัตตานีรุ่งเรืองมาตั้งแต่ในสมัยอดีต เนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมตั้งติดทะเลสามารถเดินเรือได้สะดวก มีอ่าวที่สามารถบังคลื่นลมสำหรับเป็นที่พักจอดเรือเพื่อค้าขายหรือซ่อมแซมเรือ มีเส้นทางบกและทางแม่น้ำที่สามารถเชื่อมต่อกับฝั่งตะวันตกด้านมหาสมุทรอินเดีย สามารถติดต่อกับค้าขายกับเมืองท่าอื่นๆ บนคาบสมุทรมลายูและภูมิภาคใกล้เคียงได้สะดวก ประกอบกับปัตตานีมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ เช่น สินแร่ เครื่องเทศ ของป่า และพืชพันธุ์ธัญญาหารอื่นๆ รวมทั้งเป็นศูนย์รวมของสินค้านานาประเทศ ทำให้ปัตตานีมีชื่อเสียงทางการค้า(คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, ๒๕๔๓)

ในปัจจุบันอาชีพค้าขายได้เปลี่ยนแปลงจากค้าขายด้วยเรืออย่างในอดีตมาตั้งเป็นกิจการร้านค้า และพัฒนาเรื่อยมาจนกระทั่งมีการตั้งซื้อร้านค้า โดยเจ้าของธุรกิจถือว่าการตั้งซื้อร้านค้ามีความสำคัญอย่างหนึ่งที่จะต้องตั้งให้มีความน่าสนใจ มีความหมายที่ดี ตลอดจนสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับร้านค้าของตนเอง ทั้งนี้เพื่อดึงดูดลูกค้าให้เข้ามาเลือกซื้อสินค้าหรือใช้บริการ นอกจากนี้การตั้งซื้อร้านค้าอาจตั้งให้มีจุดเด่น และจดจำได้ง่าย ดังที่ ปรีชา ช้างขวัญยืน (๒๕๔๐ : ๔๖๗) ได้กล่าวถึงภาษาที่ใช้ในการตั้งซื้อร้านอาหารว่า “ตามถนนสายบางนา – ตราด คงเคยเห็นร้านอาหารที่ตั้งอยู่ใกล้กันสองร้าน ร้านหนึ่งชื่อ “บ้านเม็ยหลวง” ส่วนอีกร้านชื่อ “บ้านเม็ยน้อย” แต่ร้านชื่อ “บ้านฝัว”ไม่มี เพราะแกอาจจะอยู่ที่ร้านใดร้านหนึ่งหรือเที่ยวไปเที่ยวมา วันหนึ่งผ่าน

ไปแถวถนนรังสิต บางขุน พบร้านชื่อ “บ้านน้องเมีย” ก็เลยเกิดความสงสัยว่า อาจจะแอบมาอยู่บ้านนี้ เพราะภายหลังผมเห็นสองร้านแรกโทรมลง ดูเหมือนร้านหนึ่งจะเลิกกิจการไปแล้ว”

การตั้งชื่อร้านค้าในแต่ละยุคสมัยก็มีความนิยมที่แตกต่างกันไปดังที่ ประจักษ์ ปรากฏพิทยากร (๒๕๒๔: ๑๕-๒๒) ได้กล่าวว่าภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้ามีความแตกต่างไปตามยุคสมัย เช่น สมัยก่อนร้านตัดเสื้อผ้าของผู้ชายมักจะมีคำว่าอาภรณ์หรือเทเลอร์ต่อท้าย แต่ปัจจุบันมีการตั้งชื่อแปลกๆ มากขึ้น และไม่จำเป็นต้องมีคำนำหน้าหรือต่อท้ายดังเช่นแต่ก่อน แต่เปลี่ยนเป็นชื่ออื่นไปเลย เช่น นิวยอร์ก ฟิวเจอร์ เป็นต้น

จากการที่ “ชื่อร้านค้า” มีความสำคัญดังกล่าว จึงมีผู้สนใจศึกษาการตั้งชื่อร้านค้า ได้แก่ วิยะดา จงบรรจบ (๒๕๒๔) “ศึกษาภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อธุรกิจการค้า” ศึกษาที่มาของภาษา การประกอบคำเป็นชื่อธุรกิจการค้า ความหมายที่นำมาตั้งชื่อธุรกิจการค้า ตลอดจนค่านิยมที่สะท้อนจากชื่อธุรกิจการค้า รติการณ สุขเกษม “ศึกษาภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อธุรกิจการค้า ภายในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา” ศึกษาการใช้ภาษาในการตั้งชื่อในด้านที่มาและลักษณะของคำที่ใช้ในการตั้งชื่อ ศึกษาความหมายของชื่อธุรกิจการค้า

การศึกษาเกี่ยวกับการตั้งชื่อร้านค้าทั้งหมด ผู้วิจัยพบว่ายังไม่มีผู้ศึกษาการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีความเจริญทางด้านการค้ามาตั้งแต่อดีต มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมและเชื้อชาติ เพราะการเดินทางเรือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จำเป็นต้องผ่านแหลมมลายู (พื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทยต่อเนื่องไปจนถึงประเทศสหพันธรัฐมาเลเซียจนจดช่องแคบมะละกา) เสมอ ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๑๐ เป็นต้นมา ชนชาติต่างๆ เข้ามาติดต่อค้าขายมากขึ้น เช่น ชาวอินเดีย ชาวจีน ชาวอาหรับ ชนชาติเหล่านี้รู้จักแหลมมลายูว่าเป็นแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติที่สำคัญและไม่ยากลำบากที่จะเดินทางมาติดต่อค้าขายและบางกลุ่มก็เข้ามาตั้งถิ่นฐานจากหลักฐานโบราณคดี ประวัติศาสตร์ และชาติพันธุ์วิทยา ทำให้ทราบว่าชนชาติจากที่ต่างๆ ที่เดินทางมายังแหลมมลายู บางกลุ่มได้ตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ต่างๆ แถบปัตตานี และภูมิภาคนี้ในอดีต (คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, ๒๕๔๓: ๒๓ – ๒๖) และยังไม่มีการศึกษาชื่อร้านค้าที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีว่ามีวิธีการตั้งชื่อร้านค้าที่แสดงให้เห็นวิถีชีวิตชุมชนและค่านิยมต่างๆ ของคนในท้องถิ่นนั้นๆ ได้อย่างไร

๑.๒ วัตถุประสงค์ในการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาวิธีการตั้งชื่อร้านค้าในเขตศูนย์กลางของอำเภอเมือง ในเขตศูนย์กลางอำเภอสายบุรี และในเขตศูนย์กลางของอำเภอโคกโพธิ์
๒. เพื่อวิเคราะห์การสื่อความหมายของชื่อร้านค้าและความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตต่างๆของคนในชุมชน

๑.๓ สมมติฐานในการวิจัย

การตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีสะท้อนความคิดทั้งในเชิงพาณิชย์และวัฒนธรรมของชุมชน ได้แก่ ประเภทธุรกิจร้านค้า ท่าเลที่ตั้งในท้องถิ่นนั้น เจ้าของหรือผู้ดำเนินการ บุคลิกของการบริการ และความเป็นสิริมงคล

๑.๔ ขอบเขตในการวิจัย

ศึกษาชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีในเขตศูนย์กลางของอำเภอเมืองซึ่งเป็นแหล่งของความเจริญมีร้านค้าที่หลากหลายตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก อำเภอโคกโพธิ์เป็นอำเภอที่มีคนไทยพุทธตั้งถิ่นฐานและร้านค้าอยู่เป็นจำนวนมาก และอำเภอสายบุรีเป็นอำเภอที่มีคนไทยมุสลิมตั้งถิ่นฐานและร้านค้าอยู่เป็นจำนวนมาก

๑.๕ วิธีดำเนินการวิจัย

๑.๕.๑ ขั้นตอนการวิจัย

๑. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ และหนังสือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้
๒. เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในท้องถิ่น
๓. จัดระเบียบข้อมูล
๔. วิเคราะห์ข้อมูล
๕. เรียบเรียงผลการวิจัย
๖. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

๑.๕.๒ การเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมชื่อร้านค้าในสามอำเภอของจังหวัดปัตตานี ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอโคกโพธิ์ และอำเภอสายบุรี ผู้วิจัยเลือกสามอำเภอนี้ เนื่องจากอำเภอเมืองเป็นแหล่งรวมของร้านค้าจำนวนมาก มีผู้คนหลายเชื้อชาติอาศัยอยู่และประกอบธุรกิจการค้า อำเภอโคกโพธิ์มีคนไทยพุทธตั้งถิ่นฐานและร้านค้าเป็นส่วนใหญ่ และอำเภอสายบุรีมีคนไทยมุสลิมตั้งถิ่นฐานและร้านค้าเป็นส่วนใหญ่ ผู้วิจัยลงพื้นที่ไปเก็บข้อมูลทั้งสามอำเภอ โดยการสัมภาษณ์เจ้าของร้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับร้านค้ามากที่สุด ผู้วิจัยพบข้อจำกัดในการเก็บข้อมูลเจ้าของร้านบางร้านไม่ค่อยให้ความร่วมมือเท่าที่ควร ผู้วิจัยได้ข้อมูลร้านค้าในอำเภอเมืองจำนวน ๑๘๑ ร้าน ข้อมูลอำเภอโคกโพธิ์จำนวน ๕๕ ร้าน และข้อมูลอำเภอสายบุรีจำนวน ๕๐ ร้าน รวมทั้งหมด ๒๘๖ ร้าน

๑.๕.๓ การจัดระเบียบข้อมูล

ผู้วิจัยนำรายชื่อร้านค้าที่เก็บรวบรวมมา แบ่งประเภทร้านค้าแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ คือ ประเภทร้านค้าที่มีความจำเป็นในชีวิตประจำวัน และประเภทร้านค้าที่ถือเป็นสิ่งฟุ่มเฟือย จากนั้นแบ่งเป็นหมวดย่อยๆ โดยรวมร้านค้าที่มีลักษณะคล้ายกันหรือถือได้ว่าอยู่ในกลุ่มเดียวกันนำมาไว้ในหมวดเดียวกัน เช่น หมวดอาหารและเครื่องดื่ม ประกอบด้วยร้านอาหาร ร้านเครื่องดื่ม ร้านขนม หมวดเทคโนโลยีประกอบด้วยร้านขายโทรศัพท์ ร้านคอมพิวเตอร์ ร้านขายและซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น(ดูรายละเอียดในบทที่ ๓) การจัดข้อมูลดังกล่าวเพื่อความเป็นระบบในการนำเสนอ และวิเคราะห์ข้อมูล

๑.๕.๔ วิเคราะห์ข้อมูล

๑.๕.๔.๑ ผู้วิจัยวิเคราะห์ภาษาที่นำมาใช้ในการตั้งชื่อร้านค้า โดยอาศัยแหล่งอ้างอิงดังนี้

๑. จากการสัมภาษณ์ที่มาของภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าจากเจ้าของร้าน
๒. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒
๓. พจนานุกรมภาษามลายูถิ่นปัตตานี- ไทย ของคณะมนุษยศาสตร์สังคม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ฉบับพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๒๗
๔. พจนานุกรมมาเลย์-ไทย ฉบับปรับปรุง ของวิเชียร ตันตระเสนีย์

๕. จากภาคผนวกในวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต เรื่อง คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของ อัสสมิง กาเซ็ง

ชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีสามารถแบ่งออกเป็นชื่อร้านค้าที่ใช้ภาษาเดียวและหลายภาษา (รายละเอียดในบทที่ ๓)

๑.๕.๔.๒ วิเคราะห์ความหมายของชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีโดยอาศัยแหล่งอ้างอิงข้างต้นในการแบ่งวงความหมายต่างๆ และแบ่งโครงสร้างของชื่อร้านค้าตามวงความหมายที่ได้ศึกษา ซึ่งสามารถแบ่งโครงสร้างของชื่อร้านค้าออกเป็น ชื่อร้านค้าที่มีโครงสร้างวงความหมายเดียว และชื่อร้านค้าที่มีโครงสร้างสองวงความหมาย (รายละเอียดในบทที่ ๔)

๑.๕.๔.๓ วิเคราะห์วิถีชีวิตที่สะท้อนจากชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีที่ ศึกษาจากประเภทร้านค้า ภูมิหลังจังหวัดปัตตานี และการสัมภาษณ์เจ้าของร้าน

๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทำให้ทราบวิธีการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี
๒. ทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน

๑.๗ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับชื่อและการตั้งชื่อ ผู้วิจัยพบว่ามีงานที่ศึกษาเกี่ยวกับชื่อร้านค้า งานที่ศึกษาเกี่ยวกับชื่อสถานที่ และงานที่ศึกษาเกี่ยวกับชื่อบุคคล ดังนี้

๑. งานที่ศึกษาเกี่ยวกับชื่อร้านค้า

วิยะดา จงบรรจบ (๒๕๓๔) ศึกษาภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อธุรกิจการค้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของภาษาในเรื่องที่มาของภาษา การสร้างคำ และการเรียงคำ ความหมายของชื่อ และวิเคราะห์คำนิยมที่สะท้อนจากชื่อธุรกิจการค้า

ผลการศึกษาพบว่าภาษาที่นำมาตั้งเป็นชื่อธุรกิจการค้ามากที่สุด คือ ภาษาอังกฤษซึ่งวิธีการทับศัพท์ทั้งหมด รองลงมาคือชื่อภาษาไทยผสมกับภาษาบาลีสันสกฤต และชื่อภาษาบาลีสันสกฤต ตามลำดับ ทางด้านการสร้างคำพบว่า มีวิธีการสร้างคำ ๔ วิธี ได้แก่ คำประสม

คำซ้อน คำซ้ำ และคำโคด เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ส่วนการเรียงคำมี ๒ ประเภท คือ ประเภทที่วางคำขยายไว้ข้างหน้า ซึ่งพบมากกว่าประเภทที่สอง คือ ประเภทที่วางคำขยายไว้ข้างหลัง ด้านองค์ประกอบทางความหมายมี ๒ ประเภท คือ ประเภทที่มาจากชื่อเฉพาะ ประกอบด้วยชื่อบุคคล ชื่อสถานที่ ชื่อบุคคลรวมกับชื่อสถานที่ และชื่อผลิตภัณฑ์ ในจำนวนนี้ ชื่อธุรกิจการค้าที่มาจากชื่อบุคคลมากที่สุดอีกประเภทหนึ่ง เป็นชื่อที่มาจากความหมายที่ไม่ใช่ชื่อเฉพาะ ความหมายเกี่ยวกับประเภทของธุรกิจการค้าเป็นความหมายที่พบมากที่สุด ความหมายเกี่ยวกับคุณภาพเป็นความหมายอันดับสอง และความหมายเกี่ยวกับความเจริญรุ่งเรืองและความเป็นสิริมงคลพบมากเป็นอันดับสาม คำนิยมที่สะท้อนจากชื่อธุรกิจการค้าแบ่งได้สองประเภทคือ คำนิยมในการนำภาษาต่างประเทศมาเป็นชื่อธุรกิจการค้า คำนิยมนี้วิเคราะห์ได้จากชื่อธุรกิจการค้าที่มาจากภาษาอังกฤษซึ่งมีความถี่มากที่สุด สะท้อนให้เห็นถึงการรับเอาความเจริญทรงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากชาติตะวันตกเข้ามาในสังคมไทย ความนิยมในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อแสดงความมีระดับ และยอมรับในคุณภาพของสินค้าจากต่างประเทศ อีกประเภทหนึ่ง คือ คำนิยมที่สะท้อนจากความหมายของชื่อธุรกิจการค้าแบ่งได้เป็น คำนิยมที่เป็นนามธรรมซึ่งเกี่ยวกับความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคงยั่งยืน อำนาจ ชัยชนะ ความมีคุณธรรม และ คำนิยมที่เป็นรูปธรรม ซึ่งเกี่ยวกับคุณภาพของสินค้า คุณภาพของชีวิต ความมั่นคงร่ำรวย และธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

งานของวิยะดา จงบรรจบ ทำให้ทราบลักษณะการสร้างคำในการตั้งชื่อธุรกิจการค้าว่ามี ๔ วิธีคือ คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ และคำโคด และความหมายของชื่อนั้นแบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะคือ ความหมายที่มาจากชื่อเฉพาะ และความหมายที่ไม่ใช่ชื่อเฉพาะ ซึ่งความหมายนั้นสะท้อนให้เห็นถึงคำนิยมในด้านต่างๆของคนไทย

รศ.ดร.สุเกษม (๒๕๔๔) ศึกษาภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อธุรกิจการค้าภายในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ภาษาในการตั้งชื่อด้านที่มาและลักษณะของคำในการตั้งชื่อและศึกษาความหมายของชื่อธุรกิจในด้านที่มาและประเภทของชื่อธุรกิจการค้า ผู้วิจัยศึกษาภาษาจากชื่อธุรกิจการค้าที่มีรายชื่ออยู่ในทะเบียนการค้าของเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๑

ผลการศึกษาพบว่าที่มาของคำในการตั้งชื่อธุรกิจการค้ามีที่มาจากภาษาต่างประเทศมากที่สุด รองลงมาคือภาษาไทยปนภาษาต่างประเทศ และภาษาไทยมีจำนวนน้อยที่สุดนอกจากนี้พบว่าการนำเอาอักษรย่อและตัวเลขมาประกอบกับภาษาต่างๆ เพื่อใช้ในการตั้งชื่อธุรกิจการค้าอีกด้วย สำหรับลักษณะของคำที่ใช้ในการตั้งชื่อพบว่าชื่อธุรกิจการค้ามีลักษณะของคำที่ใช้ในการตั้งชื่อ ๗ ประเภท ได้แก่ คำเดี่ยว คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ การสร้างคำแบบต่างประเทศ การใช้อักษรย่อ และตัวเลข ซึ่งปรากฏว่ามีการใช้คำประสมในการตั้งชื่อร้านค้ามากที่สุด รองลงมาคือการใช้

สร้างคำแบบต่างประเทศ และคำซ้อนมีจำนวนน้อยที่สุด ด้านความหมายของชื่อพบว่าความหมายของชื่อธุรกิจการค้ามาจากชื่อบุคคล ชื่อธุรกิจการค้ามาจากชื่อสถานที่ และชื่อธุรกิจการค้ามาจากชื่อบุคคลร่วมกับชื่อสถานที่ ส่วนประเภทของความหมายนั้นเจ้าของธุรกิจการค้าตั้งชื่อธุรกิจการค้าตั้งชื่อธุรกิจการค้าที่บอกลักษณะของธุรกิจการค้ามากที่สุด รองลงมาความหมายที่แสดงความเจริญรุ่งเรือง ส่วนความหมายที่แสดงถึงความมั่นคง ความยั่งยืนมีจำนวนน้อยที่สุด

๒.งานที่ศึกษาเกี่ยวกับชื่อสถานที่

ฟรานซ์ โบแอส (Boas, 1964 อ้างใน นื่องนุช มณีอินทร์ 2543 : 14-15) ศึกษาเรื่อง “On Geographical Names of the Kwakiutl Indians” ซึ่งศึกษาชื่อทางภูมิศาสตร์ของชาวอินเดีย เผ่ากวางากูทล์ ซึ่งเป็นกลุ่มชนที่อาศัยอยู่แคว้นริมทะเล โดยเปรียบเทียบโครงสร้างทางภาษากับโครงสร้างของชื่อทางภูมิศาสตร์ที่มีการเติมปัจจัย หรือการนำคำสองคำไปผสมกัน เพื่อแสดงให้เห็นลักษณะของสถานที่บริเวณนั้นได้เด่นชัดขึ้น และเพื่อพิสูจน์ว่า ชื่อทางภูมิศาสตร์ได้รับอิทธิพลหรือถูกกำหนดโดยโครงสร้างทางภาษา

ผลการวิจัยในส่วนโครงสร้างทางภาษาโบแอสพบว่า ชื่อสถานที่ทางภูมิศาสตร์ของชาว กวางากูทล์ได้รับอิทธิพลจากโครงสร้างทางภาษา คือ มักจะใช้คำเติมหน้า (prefix) และคำเติมท้าย (suffix) เพื่อบอกลักษณะของสถานที่นั้นให้ชัดเจนขึ้น หรือแสดงการเชื่อมโยงของชื่อกับตำแหน่งของสถานที่โดยมักใช้คำเติมท้ายที่กำหนดตำแหน่งหรือ ทิศทางของภูมิประเทศมาประกอบกับคำที่มักตั้งชื่อด้วย ในส่วนความหมายของชื่อสถานที่ของชาว กวางากูทล์ โบแอสพบว่าชนกลุ่มนี้ มักตั้งชื่อสถานที่โดยมีความหมายที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่แวดล้อมตัวพวกเขา โดยชื่อเหล่านั้นอาจบรรยายรูปร่าง ลักษณะภูมิประเทศ และลักษณะเด่นของพื้นที่ที่เป็นจุดสนใจ อาทิ พื้นสีแดง (red ground) ชายหาดสีขาว (white beach) ร่องลึก (deep inside) ร่องหิน (shallow rock) เป็นต้น ความหมายของชื่อทางภูมิศาสตร์ของชนกลุ่มนี้แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดของคนแต่ละกลุ่มแต่ละสมัย และยังสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตของคนในแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันด้วย

งานของโบแอสทำให้ทราบว่าลักษณะ โครงสร้างของชื่อทางภูมิศาสตร์ของชาวอินเดีย เผ่ากวางากูทล์ได้รับอิทธิพลจากโครงสร้างทางภาษาของชนกลุ่มนี้ รวมทั้งความหมายของชื่อก็สะท้อนให้เห็นความรู้สึกนึกคิดและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันของสังคมในแต่ละพื้นที่ด้วย

ปราณี กุลละวณิชย์ (๒๕๓๕) ศึกษาเรื่อง “ชื่อหมู่บ้านในมณฑลทลวงสีและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย” ปราณีศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างของชื่อหมู่บ้านจ้วงใน

มณฑลทลวงสีและชื่อหมู่บ้านใน ๔ จังหวัด ภาคเหนือของประเทศไทย ชื่อหมู่บ้านจ้วงปราณี ศึกษาในท้องถิ่น ๗ ท้องถิ่น ตามที่ปรากฏในหนังสือ Guangjsih Vahcuengh Diegmings Senjiciz ได้แก่ ท้องถิ่น เทียนเอ้อจำนวน ๘๕ ชื่อ ท้องถิ่น ซีหลิน จำนวน ๑๒ ชื่อ ท้องถิ่น ดงหลัน จำนวน ๑๑๒ ชื่อ ท้องถิ่น นาโพ จำนวน ๑๑๕ ชื่อ ท้องถิ่น หลงโจว จำนวน ๑๐๐ ชื่อ ท้องถิ่น หิงหมิง จำนวน ๘๕ ชื่อ ท้องถิ่น หลงอาน จำนวน ๑๐๗ ชื่อ รวมทั้งสิ้นเป็นชื่อหมู่บ้านที่ ทำการศึกษา 844 ชื่อ เป็นหมู่บ้านจ้วงเหนือ ๔๒๕ ชื่อ และหมู่บ้านจ้วงใต้ ๔๑๙ ชื่อ ส่วนชื่อ หมู่บ้านในตอนเหนือของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยได้แก่ จังหวัดเลย จำนวน ๘ อำเภอ ๓ กิ่งอำเภอ ๕๐๑ หมู่บ้าน จังหวัดหนองคายจำนวน ๕ อำเภอ ๑ กิ่งอำเภอ ๑๖๖ หมู่บ้าน จังหวัดนครพนมจำนวน ๕ อำเภอ ๕๕๖ หมู่บ้าน และจังหวัดอุดรธานีจำนวน ๑๕ อำเภอ ๓ กิ่งอำเภอ ๒๑๑๕ หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น ๓๕๗๗ หมู่บ้าน การเลือกจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือมา เปรียบเทียบกับหมู่บ้านจ้วง ปราณีให้เหตุผลใหญ่ๆ ไว้ ๒ ประการคือ ประการแรกภาค ตะวันออกเฉียงเหนือเป็นพื้นที่ของประเทศไทยที่ใกล้ที่สุดกับมณฑลทลวงสี จึงน่าจะสนใจว่าชื่อ หมู่บ้านของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จะมีความแตกต่างหรือคล้ายคลึงกับภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ประการที่สองดินแดนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นดินแดนที่ติดต่อกับเป็น แขนเดียวกับประเทศเวียดนามและลาว หากจะมีการศึกษาต่อไปในภายหน้า ก็จะทำให้การศึกษา ชื่อหมู่บ้านในบริเวณนี้เชื่อมติดต่อกันได้โดยง่าย อันจะทำให้ให้เกิดการศึกษาที่สมบูรณ์ และทำให้ เห็นภาพการตั้งชื่อหมู่บ้านของคนเผ่าไทได้อย่างชัดเจน

ผลการศึกษารูปได้ว่า วิธีการตั้งชื่อหมู่บ้านของชนสองกลุ่มที่พูดภาษาตระกูลไทด้วยกันมี ความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันทั้งในลักษณะของ โครงสร้างของชื่อหมู่บ้าน และแบบชื่อ หมู่บ้านที่เป็นที่นิยม ความคล้ายคลึงของลักษณะโครงสร้างชื่อหมู่บ้านในมณฑลทลวงสีและในเขต ๔ จังหวัดของประเทศไทย ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นโครงสร้างที่ประกอบด้วยคำ ๒ คำ คำทั้งสอง คำเป็นคำมูล คำมูลเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นคำโดด ชื่อหมู่บ้านจ้วง เช่น naemdat (น้ำตาด) nazrin (นา หิน) เป็นต้น ชื่อหมู่บ้านไทยเช่น น้ำสวย นาอ้อ บ้านกุด เป็นต้นนอกจากนี้ชื่อหมู่บ้านที่ ประกอบด้วยคำ 3 คำ คำที่สามเป็นคำบอกทิศทางหรือลักษณะต่างๆ ของหมู่บ้าน ชื่อหมู่บ้านจ้วง เช่น mbanjmbonw (บ้านบ่อเหนือ) hangnazdawj (หางนางใต้) mbanjfungmawj (บ้านฟุ้งใหม่) เป็นต้น ชื่อหมู่บ้านไทย เช่น ยางหลวงเหนือ ห้วยไผ่ใต้ นายางใต้ เป็นต้น แม้จะมีความคล้ายคลึง กันอย่างมากในลักษณะ โครงสร้างชื่อ ตามที่กล่าวมาข้างต้นแต่ก็มีความแตกต่างกันในบาง โครงสร้าง เช่น ชื่อหมู่บ้านจ้วงที่ประกอบด้วยคำบุพบทและคำนามจะมีการเรียงลำดับแบบ คำบุ พบท - คำนาม เช่น lajmbanj (ใต้บ้าน) ndawgok (ในโค่นต้น) ลักษณะการเรียงลำดับคำแบบนี้ เป็นลักษณะการเรียงลำดับคำที่เป็นสามัญในชื่อหมู่บ้านจ้วง แม้การเรียงลำดับคำแบบบุพบทตาม ด้วยนามจะเป็นลักษณะสามัญในโครงสร้างบุพบทวลีในภาษาไทย เช่น บนบ้าน ในห้อง แต่การ เรียงลำดับคำนี้ไม่ปรากฏในชื่อหมู่บ้านไทยใน ๔ จังหวัดที่ได้ศึกษามา ส่วนคำแรกที่ปรากฏในชื่อ

หมู่บ้านที่ได้รับความนิยมสูงสุดในชื่อหมู่บ้านจ้วงและชื่อหมู่บ้านไทย ชื่อหมู่บ้านจ้วง ได้แก่ naz, mbanj, rungh -lung , bak- ชื่อหมู่บ้านไทย ได้แก่ หนอง นา โนน ข้อสังเกตคำแรกในชื่อหมู่บ้านจ้วงและชื่อหมู่บ้านไทย เมื่อเปรียบเทียบคำแรกในชื่อหมู่บ้านจ้วงและหมู่บ้านไทย ในแง่ความหลากหลายแล้วกล่าวได้ว่า คำแรกในชื่อหมู่บ้านไทยมีความหลากหลายมากกว่า และส่วนที่ทำให้เกิดความหลากหลายนั้นส่วนหนึ่งเป็นคำยืมภาษาบาลี-สันสกฤต เช่น สุข ชาติ สร โศค ชัย เจริญ คีรี เป็นต้น หรือเป็นคำยืมภาษาเขมร เช่น พนม ส่วนในชื่อหมู่บ้านจ้วงแม้จะมีคำแรกเป็นคำยืมจีนกวางตุ้ง แต่ก็มีย่อยเช่น haw (ตลาด) yangh (เขาชนบท) การจำแนกภูมิภาค พบว่ามีคำในชื่อหมู่บ้านทั้งจ้วงและไทยจำนวนหนึ่งที่บอกลักษณะภูมิภาค ภาษาจ้วง เช่น bya (ภูเขาหิน) ndoi (ภูเขาหิน) geng(เขาเตี้ยๆ) gamj (ถ้ำ) bingz(ที่ราบ) ภาษาไทย เช่น เขาโคก ผา ถ้ำ เป็นต้น นอกจากนี้ วิธีการตั้งชื่อหมู่บ้านของทั้งสองกลุ่มก็มีหลักการที่กล่าวได้ว่าเหมือนกัน คือใช้ลักษณะการทำมาหากินคือ การทำนา และลักษณะภูมิภาคในท้องถิ่นเป็นหลักในการเรียกชื่อหมู่บ้านของตน ลักษณะดังกล่าวนี้จะปรากฏในคำแรกของชื่อหมู่บ้านเสมอ ชื่อหมู่บ้านของไทย แสดงการตั้งชื่อที่เบี่ยงเบนไปจากหลักการนี้มากขึ้น ดังเห็นได้จากการที่ชื่อหมู่บ้านจำนวนหนึ่งไม่มีลักษณะทั้งสองอยู่ในชื่อเลย เช่น ศรีสุวรรณ วิจิตรพัฒนา ราษฎร์เกษมศรี ค่ายสว่าง นิคมศรีวิไล เป็นต้น ชื่อหมู่บ้านในลักษณะหลังนี้เป็นชื่อหมู่บ้านใหม่ และแสดงให้เห็นว่าวิธีการตั้งชื่อหมู่บ้านที่แตกต่างออกไปจากเดิม

งานของปราณี กุลละวณิชย์ แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างของชื่อหมู่บ้านจ้วงและชื่อหมู่บ้านในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่อยู่ในภาษาตระกูลไทด้วยกันส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากโครงสร้างทางภาษาของภาษาไทย และส่วนใหญ่เป็นคำสองคำ คำหลังขยายความหมายของคำหน้า

รุ่งอรุณ ทิมชุนหเถียร และมะลิวัลย์ บุรณพัฒนา (๒๕๓๗) ศึกษาเรื่อง “ชื่อหมู่บ้านในอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม” โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาลักษณะการตั้งชื่อหมู่บ้านในอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม และศึกษาลักษณะความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณี และสภาพภูมิศาสตร์ของอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ที่ปรากฏในชื่อหมู่บ้านเหล่านั้น

ผลการศึกษาพบว่าชื่อหมู่บ้านในอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม มีลักษณะโครงสร้างทางภาษาที่ประกอบด้วยคำเพียงคำเดียว สองคำ และสามคำ ตามลำดับ มีการใช้คำหลังที่ขยายความหมายของคำหน้าให้ชัดเจนมากขึ้น เช่น วังโพธิ์ คำว่า “วัง” เป็นคำนามที่บอกให้ทราบว่าทำเลที่ตั้งของหมู่บ้านมีลักษณะทางภูมิศาสตร์เป็นแหล่งน้ำลึก และ“โพธิ์” เป็นชื่อพืชที่ช่วยขยายความหมายของคำหน้าว่าวังน้ำนี้มีต้นโพธิ์เป็นที่สังเกตหรือเป็นลักษณะเด่นของหมู่บ้าน นอกจากนี้จำนวนชื่อหมู่บ้านทั้งหมด ๕๐ ชื่อหากนำมาจัดหมวดหมู่ตามความหมายของคำคำแรกสามารถจัดได้เป็น ๕ ประเภท คือ ประเภทที่บอกลักษณะเฉพาะทางภูมิศาสตร์ ประเภทที่บอก

ทิศทางหรือที่ตั้ง ประเภทที่บอกลักษณะเฉพาะด้านอื่นๆ และประเภทที่เป็นชื่อประเพณี ในจำนวนชื่อหมู่บ้านทั้งหมดนั้น ชื่อหมู่บ้านที่เป็นลักษณะเฉพาะทางภูมิศาสตร์มีจำนวนมากที่สุด และชื่อหมู่บ้านประเภทที่บอกที่ตั้งหรือชื่อทิศทางมีจำนวนน้อยที่สุด นอกจากนี้ชื่อหมู่บ้านยังสะท้อนให้เห็นลักษณะความคิดความเชื่อในการดำรงชีวิตของชาวบ้าน ๖ ประการ คือ ลักษณะการเลือกทำเลที่ตั้งหมู่บ้าน วัฒนธรรมการเกษตร วัฒนธรรมน้ำ วัฒนธรรมการดำรงชีวิต วัฒนธรรมเครือญาติ และวัฒนธรรมความเชื่อ

การศึกษาของรุ่งอรุณ ทิมชุนหเถียร และมะลิวัลย์ บุรณพัฒนา แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างของชื่อหมู่บ้านมีลักษณะตามโครงสร้างภาษาในภาษาไทยที่น่าคำหลังมาขยายความหมายของคำหน้าให้ชัดเจนขึ้น รวมทั้งชื่อจะมีความหมายต่างๆ ที่สะท้อนให้เห็นถึงความคิดความเชื่อของคนในท้องถิ่นด้วย

เรื่องเดช ปันเขื่อนขันดิษฐ์ (๒๕๓๘) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาชื่อสถานที่ภาษาไทยและภาษาจีนในประเทศไทย” เรื่องเดชใช้ข้อมูลชื่อจังหวัดและสถานที่ในประเทศไทยจำนวน ๑๐๐ ชื่อ ผลการศึกษาพบว่าคนไทยในอดีตมีวิธีเรียกชื่อสถานที่ต่างๆ อยู่ ๔ วิธี คือ

- (1) เรียกตามประวัติศาสตร์ของสถานที่นั้นๆ เช่น นครศรีธรรมราช พระนครศรีอยุธยา
- (2) เรียกตามสิ่งที่มีความสำคัญที่มีอยู่ในจังหวัดนั้นๆ เช่น นครนายก(นา) มุกดาหาร (ห้วยมุก)
- (3) เรียกตามชื่อท้องถิ่นเป็นภาษาท้องถิ่นของจังหวัดนั้นๆ เช่น เชียงใหม่ (เจียงใหม่-เหนือ) สตูล (มาเลย์)
- (4) เรียกชื่อใหม่หรือตั้งชื่อใหม่ เช่น ศรีสะเกษ(เมืองขุขันธ์) ปราจีนบุรี(เมืองประจิม)เป็นต้น

ต้น

ส่วนการเรียกชื่อจังหวัดต่างๆ ในประเทศไทยที่เป็นภาษาจีนแต่จิวในประเทศไทยใช้วิธีการเรียก 3 วิธี คือ

- (1) เรียกตามคนไทย แต่เสียงพยัญชนะ และเสียง วรรณยุกต์บางหน่วยกลายเป็นเสียงในภาษาจีน เช่น ลำพุง แม่ฮ่องสอน
- (2) เรียกชื่อเป็นภาษาจีนโดยคงความหมายให้เหมือนชื่อเรียกในภาษาไทย เช่น สระบุรี- ผ่อบั๊ก กาญจนบุรี- ปักเผ็ก
- (3) เรียกตามที่บรรพบุรุษจีนเคยเรียกมาแต่เดิมโดยความหมายอาจไม่เหมือนในภาษาไทย เช่น นราธิวาส – ถ้าวอง นครปฐม- หุกถ่ง เป็นต้น

งานของเรื่องเดชแสดงให้เห็นว่าคนไทยในอดีตมีวิธีเรียกชื่อสถานที่อยู่ ๔ วิธี

คือ เรียกตามประวัติศาสตร์ของชื่อสถานที่ เรียกตามสิ่งที่มีความสำคัญที่มีอยู่ในจังหวัดนั้น เรียกตามชื่อท้องถิ่น และเรียกชื่อใหม่หรือตั้งใหม่

ประพนธ์ เรืองณรงค์(๒๕๔๐) ศึกษาเรื่อง “ชื่อท้องถิ่นภาคใต้ในภาษามลายู” ประพนธ์ ศึกษาชื่อจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ที่เป็นภาษามลายูในจังหวัดนราธิวาส ปัตตานี และ ยะลา

ผลการศึกษาพบว่าชื่อท้องถิ่นภาคใต้ในภาษามลายูส่วนหนึ่งตั้งตามสภาพภูมิศาสตร์หรือ ทำเลที่ตั้ง เช่น สุไหงบาลา หมายถึงคลองก้อนหินคือในคลองหรือริมคลองมีหินใหญ่เห็นเด่นชัด ตั้งตาม คน สัตว์ พืช และสิ่งของที่เด่นและสำคัญ เช่น โต้ะโม๊ะ เจ๊ะเห เป็นชื่อคนบุคคลสำคัญ กรือซอ (กวาง) กาตะ(กบ) เป็นสัตว์ที่มีชุกชุมในชุมชน ตั้งตามสถานที่สำคัญ เช่น กะดี(กุฎี) ปอเนาะ (สถานศึกษาของชาวบ้านมุสลิม) โกตาบารู (วังใหม่) เป็นต้น

การศึกษาของประพนธ์ เรืองณรงค์ แสดงให้เห็นว่าความหมายของชื่อเป็นสิ่งสำคัญที่จะ สะท้อนถึงสภาพสังคม วิถีชีวิต และความคิดความเชื่อของคนในท้องถิ่น

น้องนุช มณีอินทร์(๒๕๔๓) ศึกษาเรื่อง “การปรับเปลี่ยนของชื่อหมู่บ้านในจังหวัด เชียงใหม่” น้องนุชศึกษาชื่อหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ในสามช่วงเวลา เพื่อดูการปรับเปลี่ยน ด้านเสียง ด้านโครงสร้างและด้านศัพท์ รวมทั้งลักษณะวัฒนธรรมที่สะท้อนจากชื่อหมู่บ้าน ใช้ วิธีวิเคราะห์รูปแบบและโครงสร้าง โดยการจำแนกคำที่ปรากฏในชื่อหมู่บ้านตามลักษณะ วากยสัมพันธ์และองค์ประกอบตามความหมาย ซึ่งคำแรกที่ปรากฏในชื่อหมู่บ้านจะปรากฏเสมอ เรียกว่า ส่วนหลัก และคำที่ปรากฏตามหลังจะมีหรือไม่มีก็ได้เรียกว่า ส่วนขยาย เมื่อจำแนกคำ ออกเป็นส่วนหลักและส่วนขยายแล้ว พิจารณาความหมายทั้งส่วนหลักและส่วนขยายว่ามีความหมายที่แสดงถึงสิ่งใด ทั้งนี้เพื่อนำไปจัดประเภทรูปแบบต่างๆ ของโครงสร้าง หรือสร้างกฎ โครงสร้างของชื่อหมู่บ้าน

ผลการศึกษาปรากฏว่าโครงสร้างของชื่อหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ได้รับอิทธิพลจาก ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ของนามวลีในภาษาไทย ชื่อหมู่บ้านประกอบด้วยส่วนหลักและส่วนขยาย ส่วนหลักต้องมีเสมอและปรากฏเป็นคำแรกของชื่อหมู่บ้าน เป็นคำที่แสดงลักษณะภูมิประเทศหรือ เป็นชื่อเฉพาะหรือเป็นคำที่มีความหมาย “ชุมชน” ส่วนขยายซึ่งจะมีหรือไม่มีก็ได้เป็นคำที่มา ประกอบกับส่วนหลักเพื่อเพิ่มความหมายที่ชัดเจนหรือเฉพาะเจาะจงให้แก่ส่วนหลักที่ปรากฏ ข้างหน้า ส่วนขยายจำแนกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนขยาย 1.เป็นคำที่แสดงลักษณะเฉพาะหรือชื่อเฉพาะ และส่วนขยาย 2. เป็นคำที่แสดงคุณสมบัติ ถ้าส่วนขยายทั้งสองส่วนดังกล่าวปรากฏ ส่วนขยาย ๑ ต้องปรากฏก่อนส่วนขยาย ๒ รูปแบบโครงสร้างของชื่อหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ที่พบมี 7 รูปแบบ สามารถเขียนเป็นกฎรวมได้ดังนี้

	๑.ภูมิประเทศ+ (ลักษณะเฉพาะ) +(คุณสมบัติ)
รูปแบบโครงสร้างชื่อหมู่บ้านจังหวัดเชียงใหม่	๒.ชื่อเฉพาะ
	๓.ชุมชน + (ชื่อชุมชน)

กฎข้างต้นหมายความว่าโครงสร้างของชื่อหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ปรากฏ ๓ รูปแบบใหญ่ คือ ๑. ภูมิประเทศ+ (ลักษณะเฉพาะ) +(คุณสมบัติ ๒. ชื่อเฉพาะ และ ๓. ชุมชน + (ชื่อชุมชน) ซึ่งรูปแบบโครงสร้างใหญ่นี้สามารถจำแนกออกเป็นโครงสร้างย่อยได้อีก ตัวอย่างชื่อหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ เช่น ดง หัวฝาย วังหลวง หนองหอยใหม่ เป็นต้น

ลักษณะทางวัฒนธรรมที่สะท้อนจากชื่อหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ โดยวิเคราะห์จากความหมายของทุกองค์ประกอบที่ปรากฏอยู่ในโครงสร้างของชื่อหมู่บ้านทั้ง ๓ รูปแบบ และองค์ประกอบต่างๆ ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายต้องมีความถี่ในการปรากฏสูง นื่องนุสรูปลักษณะทางวัฒนธรรมที่สะท้อนจากชื่อหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ได้ว่า การตั้งถิ่นฐานใกล้แหล่งน้ำ ความสำคัญของพื้นที่ป่าต่อวิถีชีวิตของคนเชียงใหม่ ลักษณะภูมิประเทศแบบพื้นที่สูง ความหลากหลายของพืชพรรณ การบ่งบอกทิศทางหรือแสดงลักษณะเด่นของหมู่บ้าน ความสำคัญของวัดและศาสนา ความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ และการเปลี่ยนแปลงของลักษณะชุมชน

งานของนื่องนุสรูปทำให้ทราบลักษณะ โครงสร้างของชื่อหมู่บ้านว่าประกอบด้วยส่วนหลักและส่วนขยาย ตลอดทั้งวัฒนธรรมต่างๆจากชื่อที่สะท้อนจากชื่อหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่

สุจริตลักษณ์ ศิพดุง และวชิราภรณ์ วรรณดี(๒๕๔๔)ศึกษาเรื่อง “ชื่อหมู่บ้านในภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย” สุจริตลักษณ์และวชิราภรณ์ ศึกษาความหมายของชื่อสถานที่ โดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมายของคำนามทั่วไปที่ใช้เป็นคำแรกของชื่อหมู่บ้าน ผลการศึกษาพบว่าสามารถแบ่งกลุ่มความหมายของชื่อหมู่บ้านออกเป็น ๕ กลุ่ม ได้แก่

(๑) กลุ่มอรรถลักษณะทางภูมิศาสตร์ แบ่งเป็นน้ำและแหล่งน้ำ ที่ดอน และลักษณะทางภูมิศาสตร์ประเภทอื่นๆ

(๒) กลุ่มอรรถลักษณะที่ไม่ใช่คำบอกสภาพทางภูมิศาสตร์ แบ่งเป็น พืชพรรณทางธรรมชาติ สัตว์ พื้นที่ที่ไม่ได้วางผังหรือที่ถากถางเพื่อการเพาะปลูกและอาชีพ สิ่งก่อสร้างหรือสถานที่พบปะของชุมชน จำนวน บุคคล และภาษาชนกลุ่มอื่น

(๓) กลุ่มอรรถลักษณะบอกที่ตั้งหรือทิศทาง แบ่งเป็นบุพบทบอกสถานที่ และนามทั่วไปบอกสถานที่หรือจุดตำแหน่งที่แน่นอน

(๔) กลุ่มอรรถลักษณะบอกความเป็นสิริมงคล

(๕) กลุ่มอรรถลักษณะบอกคุณสมบัติ

นอกจากนั้นมีการแจกแจงความถี่ของนามทั่วไปที่ใช้เป็นคำแรกของชื่อหมู่บ้าน พบว่านามทั่วไปเกี่ยวกับแหล่งน้ำมีมากที่สุดในทุกจังหวัด

งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึงลักษณะภูมิประเทศสำคัญซึ่งเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำและชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนที่เกี่ยวพันกับน้ำในภูมิภาคตะวันตกได้เป็นอย่างดี

อิงอร สุพันธ์วิชและอาณัฐ หมานสนิท(ไม่ระบุปีที่พิมพ์) ศึกษาเรื่อง “ชื่อบ้านในสี่จังหวัดภาคใต้ : ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล” ได้ศึกษาลักษณะการตั้งชื่อหมู่บ้านและความหมายของชื่อหมู่บ้านในสี่จังหวัดภาคใต้ รวบรวมชื่อหมู่บ้านจากสี่จังหวัดภาคใต้จำนวน ๒,๕๖๕ มาวิเคราะห์และจำแนกออกเป็น ๓ ลักษณะ คือชื่อที่เป็นภาษาไทย ชื่อที่เป็นภาษามลายู และชื่อที่เป็นภาษาไทยกับภาษามลายู

ผลการศึกษารูปได้ว่า มีการตั้งชื่อหมู่บ้านเป็นภาษามลายูมากกว่าภาษาไทย พบร้อยละ ๖๖ รวมทั้งยังพบชื่อบ้านที่เป็นคำผสมระหว่างมลายูกับไทย หรือมลายูกับภาษาอื่นๆ เช่น ภาษาอาหรับ ภาษาจีน และภาษาอังกฤษ แต่พบเป็นจำนวนน้อยมาก ผลการวิเคราะห์ชื่อที่เป็นภาษาไทยนั้นผู้วิจัยจำแนกออกเป็น ๓ ลักษณะ

(๑) ชื่อภาษาไทยเลียนเสียงชื่อท้องถิ่น ชื่อหมู่บ้านลักษณะนี้เป็นการตั้งชื่อที่ไม่คำนึงถึงความหมายของคำในภาษามลายูแต่ชื่อท้องถิ่นที่ชาวบ้านเรียก แต่ให้ความสำคัญกับเสียงที่ได้ยินมากกว่าและปรับเสียงที่ได้ยินให้เข้ากับเสียงไทย

(๒) ชื่อภาษาไทยและชื่อท้องถิ่นมีความหมายต่างกัน ชื่อหมู่บ้านลักษณะนี้เป็นการตั้งชื่อที่ไม่คำนึงถึงความหมายเดิมของท้องถิ่น หรือตัดคำชื่อท้องถิ่นมาเพียงบางส่วน

(๓) ชื่อภาษาไทยและชื่อท้องถิ่นมีความหมายเหมือนกัน คือตั้งชื่อหมู่บ้านให้เป็นภาษาไทยให้ตรงกับความหมายเดิมของชื่อท้องถิ่น

ส่วนชื่อหมู่บ้านที่เป็นภาษามลายูผู้วิจัยแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ภาษามลายูคำเดียวเป็นชื่อหมู่บ้านที่แสดงถึงต้นไม้ สัตว์ คนและสภาพทางภูมิศาสตร์ และภาษามลายูผสม อาจเป็นภาษามลายูกับภาษามลายูหรือคำในภาษาอื่นๆ ชื่อหมู่บ้านที่เป็นภาษามลายูผสมนี้ส่วนใหญ่เป็นคำสม ๒ คำ และพบคำผสม ๓ คำบ้าง ส่วนชื่อหมู่บ้านที่เป็นภาษามลายูและภาษาไทยนั้นแบ่งออกได้เป็น ๒ ลักษณะคือ คำผสมมลายู-ไทย ส่วนใหญ่เป็นคำมลายูกับคำไทยที่บอกลักษณะต่างๆหรือทิศทาง เช่น ใหญ่ กลาง ใหม่ ซ้าย ขวา ใต้เหนือ เป็นต้นและคำผสมไทยมลายู คำไทยมักแสดงสภาพภูมิศาสตร์ผสมกับคำมลายูที่มีความหมายเป็นชื่อต้นไม้ คน สัตว์

งานของอิงอร สุพันธ์วิชและอาณัฐ หมานสนิท แสดงให้เห็นว่าการตั้งชื่อบ้านในสี่จังหวัดภาคใต้คือ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล มีการใช้คำภาษาไทยและภาษามลายู ซึ่งคำต่างๆเหล่านั้นสะท้อนให้เห็นสภาพทางภูมิศาสตร์สี่จังหวัดภาคใต้ และวิธีการตั้งชื่อที่เป็นภาษาไทยและภาษามลายู

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ศึกษาเกี่ยวกับชื่อสถานที่ผู้วิจัยพบว่ามีผู้ศึกษาชื่อสถานที่สองประเภทคือ ศึกษาชื่อสถานที่ทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ฟรานซ์ โบแอส (Boas,๑๙๖๔) ปราณี กุลละวณิชย์(๒๕๓๕) รุ่งอรุณ ทิมชุนหเถียรและมะลิวัลย์ บูรณพัฒนา(๒๕๓๗) ประพนธ์ เรืองณรงค์

(๒๕๔๐) สุจริตลักษณ์ ศีผดุง และวชิราภรณ์ วรรณดี (๒๕๔๔)และอิงอร สุพันธุ์วนิชและอาณัฐ หมายานสนิท (ไม่ระบุปีที่พิมพ์)

ผู้ที่ศึกษาชื่อสถานที่ทางภูมิศาสตร์ มีประเด็นที่เหมือนกันในการศึกษาคือ ศึกษาเกี่ยวกับ ลักษณะโครงสร้างทางภาษา เช่น จำนวนคำที่ประกอบกันในชื่อ การเรียงลำดับในชื่อเป็นต้นและความหมายที่สะท้อนถึงสภาพสังคมและวัฒนธรรม เช่น ลักษณะภูมิศาสตร์ ลักษณะการประกอบอาชีพ รวมถึงความคิดความเชื่อของคนในท้องถิ่นนั้น ส่วนผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับชื่อที่ประกอบเป็นชื่อธุรกิจการค้าผู้วิจัยเห็นว่า มีประเด็นในการศึกษาที่ต่างออกไปคือ ศึกษาลักษณะภาษาเกี่ยวกับที่มาของภาษาว่ามาจากภาษาไหน เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาบาลี-สันสกฤต ภาษาเขมร เป็นต้น ศึกษาการสร้างคำว่าเป็นคำโดด คำประสม คำซ้อน หรือคำซ้ำ

๓. งานที่ศึกษาเกี่ยวกับชื่อบุคคล

สุภาพรณ ฦ บางช้าง (๒๕๒๗) ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะของภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อของคนไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ในงานวิจัยเรื่อง “การใช้ภาษาในการตั้งชื่อของคนไทย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษาในการตั้งชื่อ จำนวนพยางค์ ที่มาของภาษาว่าเป็นภาษาไทย ภาษาบาลี-สันสกฤต หรือภาษาอื่นๆ และความหมายซึ่งสะท้อนค่านิยม ความเชื่อ และลักษณะความเป็นอยู่บางประการของคนในสังคมต่างๆ ข้อมูลที่นำมาศึกษาแบ่งออกเป็นสองฝ่าย คือ ชื่อของฝ่ายราชสกุล และชื่อของฝ่ายสามัญชน ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

๑. การใช้ภาษาในการตั้งชื่อของฝ่ายราชสกุลในทุกสมัย มีลักษณะการใช้ภาษาที่บ่งถึงความเป็นผู้ที่มีฐานะทางสังคมที่สูงกว่าหรือพิเศษกว่าคนสามัญในยุคเดียวกันตัวอย่างเช่น พระองค์เจ้าศรีขวัญ เจ้าฟ้าศรีสุวรรณ เจ้าฟ้ามงกุฎ ขณะที่การตั้งชื่อของสามัญชนทั่วไปจะแสดงถึงความหมายที่สัมพันธ์กับธรรมชาติ รูปธรรม กริยาอาการ และลักษณะต่างๆ ที่เห็นได้เด่นชัดในชีวิตประจำวัน เช่น ไผ่ จัน เลื่อน ซ้อย

๒. เรื่องจำนวนพยางค์ และที่มาของภาษา สุภาพรณพบว่าในระหว่างสมัย ชื่อของคนไทยมีจำนวนพยางค์เพิ่มขึ้น ในสมัยสุโขทัย อยุรยา และธนบุรี มีจำนวน ๑ พยางค์ถึง ๒ พยางค์ ตัวอย่างเช่น เตื่อ น้อย พยอม จำรัส ส่วนในสมัยรัตนโกสินทร์ชื่อมีจำนวนพยางค์ ๑ พยางค์ถึง ๖ พยางค์ ตัวอย่างเช่น เกด เอกนัย กัลยวดี เกษราภรณ์ เป็นต้น ทั้งนี้ชื่อของเพศชายมีจำนวนพยางค์น้อยกว่าชื่อของเพศหญิงเกือบทุกสมัย ทางด้านที่มาของภาษาพบว่าการลดจำนวนการใช้ภาษาไทย และมีการนำภาษาบาลีสันสกฤตมาใช้ในการตั้งชื่อกว้างขวางตามลำดับสมัย และเริ่มมีการตั้งชื่อด้วยภาษาเขมรในช่วงรัชกาลที่ ๑ เป็นต้นไป

๓. ความหมายและค่านิยมที่สะท้อนจากชื่อของคนไทยแบ่งได้ตามสมัยต่างๆ ดังนี้

๓.๑ สมัยสุโขทัย (พ.ศ. ๑๘๐๐- ๑๘๒๗) ชื่อคนไทยส่วนใหญ่มีความหมายแสดงลำดับญาติ ซึ่งสะท้อนแนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว เช่น เอื้อย อ้าย และแนวคิดเรื่องการเมืองหวังความมั่นคงผาสุกของชุมชนโดยส่วนรวม ตลอดจนแสดงระบบการปกครองที่มีแนวคิดแบบพ่อปกครองเป็นพื้นฐาน

๓.๒ สมัยอยุธยาถึงธนบุรี ชื่อมักมีความหมายแสดงทั้งรูปธรรมและนามธรรม ชื่อที่แสดงความหมายทางรูปธรรมมักมีความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติ และสิ่งต่างๆรอบตัว ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดที่กลมกลืนกับธรรมชาติ และเห็นคุณค่าของการดำรงชีวิตอยู่อย่างเรียบง่ายตามคติทางพุทธศาสนา เช่น แดง เขียด บัว ส่วนชื่อที่แสดงความหมายทางนามธรรมมักมีความหมายเกี่ยวกับเรื่องบุญ มงคล และความต้องการความเจริญรุ่งเรือง โดยเฉพาะในด้านสติปัญญาที่มีมากกว่าทุกยุคทุกสมัยที่ผ่านมา แต่ยังมีจำนวนการใช้ชื่อน้อยกว่าชื่อที่แสดงความหมายทางรูปธรรม

๓.๓ สมัยรัตนโกสินทร์ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช ชื่อส่วนใหญ่มีความหมายแสดงรูปธรรม เป็นความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติ เช่น ปริก อึ่ง นิล และแสดงรูปธรรมกริยาอาการต่างๆ ที่เห็นได้ชัดเจน เช่น อิ่ม ผูก เสี่ยงม นอกจากนี้มีชื่อที่แสดงความหมายที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์แบบเครือญาติ ซึ่งแสดงลำดับความเป็นลูกคนโต- คนเล็ก เช่น เฟ็งใหญ่- เฟ็งเล็ก เอมใหญ่- เอมเล็ก ซึ่งต่างจากสมัยสุโขทัยที่แสดงความสัมพันธ์ตามลำดับที่

๓.๔ สมัยรัตนโกสินทร์ระบอบประชาธิปไตยตอนต้น (พ.ศ. ๒๔๗๕- ๒๔๘๖) มีทั้งชื่อที่แสดงความหมายตามคตินิยมเดิม เช่น ฉิม อยู่ ละมุน และชื่อที่แสดงความหมายใหม่แตกต่างจากเดิม คือ ชื่อที่แสดงถึงอำนาจ ชัยชนะ เช่น เฉลิมพล มีชัย ชื่อที่แสดงถึงความรู้ความฉลาด เช่น โกวิท สุทธิ ปรีชา ชื่อเหล่านี้แสดงถึงการพัฒนาทางการศึกษาและการมุ่งพัฒนาสังคมไทยในสมัยนั้น นอกจากนี้ยังมีการนำคติการตั้งชื่อตามคัมภีร์นามทักษาปกรณ์ ซึ่งเป็นวิธีการตั้งชื่อตามโหราศาสตร์มาใช้ แต่ก็ยังไม่เป็นที่นิยมมากนัก

๓.๕ สมัยปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๒๔- ๒๕๒๕) การตั้งชื่อของคนไทยยุคนี้มีความแตกต่างจากสมัยอยุธยาอย่างชัดเจน กล่าวคือ นิยมใช้วิธีการตั้งชื่อตามคัมภีร์นามทักษาปกรณ์นิยมใช้คำที่ทันสมัย แปลก หรือคำที่มีความหมายเป็นมงคลมาประกอบในการตั้งชื่อ สำหรับชื่อของเพศชายมักแสดงความหมายเกี่ยวกับอำนาจ ชัยชนะ ส่วนชื่อของเพศหญิงมักมีความหมายแสดงถึงความงาม นอกจากนี้การตั้งชื่อยังคงดำรงคติความสัมพันธ์แบบเครือญาติ ด้วยการตั้งชื่อบุคคลในครอบครัวให้คล้องจองกันในเรื่องอักษรหรือเสียง

งานของสุภาพรรณทำให้ทราบถึงลักษณะการตั้งชื่อของคนไทยที่สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ในครอบครัว และแสดงความหมายตามคติความเชื่อของคนไทยในแต่ละยุคสมัย

วนิดา เจริญสุข (๒๕๓๑) ศึกษาเรื่องนามสกุลของคนไทยเชื้อสายจีนโดยใช้วิธีการทางอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ (Ethnosemantics) เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์ในการตั้งนามสกุล ความหมายของ

นามสกุล และค่านิยมที่สะท้อนจากความหมายของนามสกุล โดยมีขอบเขตการศึกษาเฉพาะ นามสกุลของคนไทยเชื้อสายจีนที่มีหลักฐานว่าเปลี่ยนมาจากแซ่จีน และความหมายของแต่ละ หน่วยศัพท์ที่ประกอบขึ้นเป็นนามสกุล ข้อมูลที่นำมาศึกษาได้จากการสุ่มตัวอย่างนามสกุลที่มีผู้ขอ เปลี่ยนจากแซ่จีน ที่แผนกทะเบียนชื่อบุคคล กองทะเบียนกลางกระทรวงมหาดไทย โดยนำ นามสกุลทั้งหมดมาเรียงตามตัวอักษรแล้วคัดนามสกุล ๕ อันดับแรกที่ขึ้นต้นขึ้นด้วยคำเดียว กันมา เป็นข้อมูล เช่น นามสกุลที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “กร” ได้แก่ กรพานิชกุล กรรักรัณญกุล กรวิลาส และกรไสว ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

๑. หลักเกณฑ์ในการตั้งนามสกุลของคนไทยเชื้อสายจีนมี ๒ วิธี วิธีที่หนึ่ง คือ ตั้งนามสกุล ให้ปรากฏเค้าของแซ่เดิมมี ๓ ลักษณะ คือ มีเค้าทางเสียงของแซ่เดิมเป็นลักษณะที่พบมากที่สุด เช่น นามสกุล “กู่เซิดชวงส์” มาจาก “แซ่กู่” ลักษณะที่พบรองลงมาคือ มีความหมายทาง ความหมายของแซ่เดิม เช่น นามสกุล “แดงวิจิตรตระการ” มาจาก แซ่อึ้ง (แดง) ลักษณะที่พบน้อย ที่สุดคือ มีเค้าทางเสียงและความหมายของแซ่เดิม เช่น นามสกุล “จอมประเสริฐกุล” มาจาก “แซ่เจ้า” (ผู้ยิ่งใหญ่) หลักเกณฑ์วิธีที่สองพบมากกว่าวิธีที่หนึ่ง คือ ตั้งนามสกุลโดยไม่มีเค้าหรือ ความสัมพันธ์กับแซ่เดิมมี ๒ ลักษณะ ลักษณะแรกเป็นการตั้งนามสกุลโดยไม่มีเค้าทางด้านเสียง และความหมายของแซ่เดิม เพราะแซ่เดิมสืบความหมายไม่ได้ เช่น เดิม “แซ่จั่ว” ตั้งใหม่เป็น นามสกุล “วรเดชนันต์” และอีกลักษณะหนึ่งคือตั้งนามสกุลโดยไม่มีเค้าทางด้านเสียงและ ความหมายของแซ่เดิม ทั้งที่สามารถสืบความหมายของแซ่เดิมได้ เช่น เดิม “แซ่นิม” (ป่า) ตั้งใหม่ เป็นนามสกุล “เหมือนแก้วจินดา”

๒. นามสกุลของคนไทยเชื้อสายจีนจะมีความหมายทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ความหมายของนามสกุลเหล่านี้ถือว่าเป็นความหมายที่ดีเป็นสิริมงคล มีความหมายสำคัญถึง ๓๔ ความหมาย ความหมายที่ได้รับความนิยมมาก มักเป็นความหมายที่แสดงถึงสิ่งที่บุคคลนั้นต้องการ อยากรจะมี ได้แก่ ความเป็นเลิศ ความมั่นคงร่ำรวย ความเจริญรุ่งเรือง ความรู้ ความสามารถ ตามลำดับ หน่วยศัพท์ที่ใช้แสดงความหมายมีทั้งภาษาไทย และภาษาบาลี-สันสกฤตโดยพบหน่วย ศัพท์ที่เป็นภาษาบาลี-สันสกฤต มากกว่าหน่วยศัพท์ที่เป็นภาษาไทย และยังพบว่านามสกุลประเภท ที่มี ๓ หน่วยศัพท์มีมากที่สุด และนามสกุลประเภทที่มี ๕ หน่วยศัพท์มีน้อยที่สุด

๓. ค่านิยมของคนไทยเชื้อสายจีนที่สะท้อนจากความหมายของนามสกุลที่พบมี ๖ ประการ

๓.๑ ค่านิยมเกี่ยวกับสิ่งที่ปรารถนาในชีวิต เช่น นามสกุล ดีพร้อมเลิศ ธนบาลสมบัติ รุ่งโรจน์กุล สุริยาพร ดำรงชาติ รักเกียรติงาน เพรศแพรวศรี อานาจเกษม

๓.๒ ค่านิยมเกี่ยวกับความรู้ความสามารถเป็นสิ่งที่น่ายกย่อง เช่น นามสกุล วิจิตรชานาญ เมธีเจริญวงศ์ สามารถสิริ

๑.๓ ค่านิยมเกี่ยวกับความเชื่อต่างๆ เช่นนามสกุล กุศลบาล ชัมมะประสิทธิ์ อุเบกขานุกูล พรหมผดุงชีพ

๑.๔ ค่านิยมเกี่ยวกับคุณสมบัติของคน เช่น นามสกุล งามอาจสกุลรัตน์ มานะโรจนานนท์ วาจาวมเลิศ เป็นต้น

๑.๕ ค่านิยมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ อาชีพที่คนกลุ่มนี้นิยมขึ้นชมมากกว่าอาชีพอื่นๆ คืออาชีพการค้าและธุรกิจต่างๆ เช่น นามสกุล ไวยศิริกุล วนิชัญญาทรัพย์ เป็นต้น

๑.๖ ค่านิยมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เช่น นามสกุล ชนภศรีธรรมมาตานุสรณ์ โอรรถไตรรัตน์ เป็นต้น

การศึกษาของวนิดาทำให้ทราบวิธีการตั้งนามสกุลของคนไทยเชื้อสายจีนว่ามีทั้งวิธีตั้งให้ปรากฏเค้าของแซ่เดิม และไม่ปรากฏเค้าของแซ่เดิม ตลอดจนความหมายที่นิยม นำมาใช้ตั้งนามสกุลมักเป็นความหมายที่ดีเป็นสิริมงคล ซึ่งสะท้อนให้เห็นค่านิยมของคนไทยเชื้อสายจีนในด้านต่างๆ

จรรยาศรี มุลสวัสดิ์ (๒๕๓๕) ศึกษาเรื่อง “การใช้ภาษาในการตั้งชื่อของชาวล้านนาในจังหวัดเชียงราย” เป็นการศึกษาภาษาที่นำมาใช้ในการตั้งชื่อ ลักษณะโครงสร้างของชื่อและความหมายของชื่อโดยศึกษาจากชื่อจริง ชื่อเรียกและชื่อสร้อยของชาวล้านนา เพื่อหาลักษณะและค่านิยม ความเชื่อ พร้อมทั้งแนวทางการดำเนินชีวิตของชาวล้านนาที่สะท้อนจากชื่อทั้ง ๓ ประเภท

ผลการศึกษาพบว่า ภาษาที่ชาวล้านนาใช้ในการตั้งชื่อมีการเปลี่ยนแปลง คือ เดิมจะมีความนิยมใช้ภาษาไทยล้านนาอยู่มากและต่อมารับเอาภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต ภาษาเขมร รวมทั้งภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ในการตั้งชื่อด้วย คำที่ใช้ในการตั้งชื่อจำนวนพยางค์ได้เพิ่มขึ้นจากหนึ่งพยางค์เป็น สอง สาม สี่ และห้าพยางค์ แสดงให้เห็นว่า ชาวล้านนาได้มีการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมทางภาษาในการตั้งชื่อเข้าสู่ถิ่นล้านนา ในด้านความหมายของชื่อ ได้สะท้อนให้เห็นค่านิยมของชาวล้านนาเกี่ยวกับความมั่งมี ความผูกพันของชาวล้านนาที่มีต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะสังคม การดำเนินชีวิตที่เป็นไปแบบเรียบง่าย แสดงให้เห็นว่า ค่านิยม ความเชื่อและสิ่งแวดล้อมรอบข้างนั้นมีผลต่อการนึกคิดของคนในสังคมนั้นๆแล้วถ่ายทอดออกมาในรูปของภาษา

งานของจรรยาศรี มุลสวัสดิ์ ทำให้ทราบวัฒนธรรมการปรับเปลี่ยนชื่อของชาวล้านนาในเรื่องที่มาของภาษา และจำนวนพยางค์ที่เพิ่มมากขึ้น ส่วนความหมายก็สะท้อนให้เห็นลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น

วารางคณา สว่างตระภูถ (๒๕๔๐) ศึกษาเรื่องการศึกษาภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อของคนไทย ในกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อจริงในเรื่องจำนวนพยางค์ การสร้างคำ ที่มาของภาษา และความหมายตามตัวแปรเพศและอายุ

ผลการศึกษาพบว่าในเรื่องจำนวนพยางค์ที่ใช้ในการตั้งชื่อ มีตั้งแต่ ๑ พยางค์ถึง ๔ พยางค์ ซึ่งโดยภาพรวมปรากฏชื่อตัวอย่างที่มีจำนวนพยางค์ ๒ พยางค์มากที่สุด รองลงมาคือ ๓ พยางค์ และ ๕ พยางค์ตามลำดับ ทั้งนี้ ชื่อของเพศชายมีจำนวนพยางค์น้อยกว่าชื่อของเพศหญิงในกลุ่มอายุเดียวกัน กล่าวคือ ชื่อของเพศชายมีการสร้างคำที่เป็นคำโดดมากที่สุด ขณะที่ชื่อของเพศหญิงมีการสร้างคำที่เป็นคำผสมมากที่สุด และชื่อของคนกลุ่มอายุมากมีการสร้างคำที่ซับซ้อนน้อยกว่าชื่อของกลุ่มอายุน้อยในเพศเดียวกัน ทางด้านที่มาของภาษาพบว่าชื่อส่วนใหญ่มีที่มาจากภาษาบาลี-สันสกฤตมากที่สุด รองลงมาคือ ภาษาไทย โดยในกลุ่มอายุมาก ชื่อของทั้งเพศชายและเพศหญิงมีที่มาของภาษาที่เป็นภาษาไทยมากที่สุด ส่วนในกลุ่มอายุน้อย ชื่อของทั้งสองเพศมีที่มาจากภาษาที่เป็นบาลี-สันสกฤตมากที่สุด ในเรื่องความหมายพบว่าความหมายที่ใช้ในการตั้งชื่อที่มีความถี่สูงสุด คือ ประเภทอำนาจ ชัยชนะ ความเป็นเลิศ ความกล้าหาญ ความงาม รองลงมาคือ ประเภทความเจริญ ชื่อเสียง บุญ มงคล เทพ ประเภทความรู้ ความฉลาด ประเภทความรัก ความสุข และประเภทดอกไม้ ต้นไม้ ผลไม้ ตามลำดับ ทั้งนี้ชื่อของเพศชายมีความหมายที่แตกต่างจากชื่อของเพศหญิงในกลุ่มอายุเดียวกัน กล่าวคือ ชื่อเพศชายมีความหมายเกี่ยวกับความงาม ความบริสุทธิ์มากที่สุด และชื่อของกลุ่มอายุมากมีความหมายเกี่ยวกับความงาม ความบริสุทธิ์มากที่สุด ส่วนชื่อของกลุ่มอายุน้อยมีความหมายเกี่ยวกับอำนาจ ชัยชนะ ความเป็นเลิศ ความกล้าหาญมากที่สุด

งานของวารางคณา สว่างตระภูถ แสดงให้เห็นว่าเพศและอายุเป็นตัวแปรสำคัญต่อการใช้ภาษาของคนไทยในกรุงเทพมหานครทำให้เกิดความแตกต่างทั้งเรื่องจำนวนพยางค์ การสร้างคำ ที่มาของภาษาและความหมาย

จริญญา ธรรมโชโต (๒๕๔๐) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อเล่นของคนไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางเสียง ที่มาของภาษา และความหมายที่ใช้ในการตั้งชื่อเล่นว่าสามารถแสดงถึงความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ระหว่างรุ่นบิดามารดากับบุตร และระหว่างบุตรกับบุตรหรือไม่ อย่างไร

ผลการศึกษาพบว่าในรุ่นบิดามารดากับบุตรนั้น ลักษณะภาษาทั้ง ๓ ลักษณะ คือ ลักษณะทางเสียง ที่มาของภาษา และความหมายแสดงความสัมพันธ์กันน้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ส่วนในรุ่นบุตรกับบุตรพบว่า มีลักษณะภาษาที่แสดงถึงความสัมพันธ์สูงกว่าร้อยละ ๕๐ ได้แก่ เรื่องเสียง ที่มาของภาษา ส่วนเรื่องความหมายแสดงถึงความสัมพันธ์ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ในเรื่องเสียงที่ใช้ในการตั้งชื่อเล่นพบว่าในรุ่นบิดามารดากับบุตรใช้รูปแบบของชื่อเล่นที่มีเสียงวรรณยุกต์เดียวกันมากที่สุด รองลงมาคือเสียงพยัญชนะต้นเดียวกัน และเสียงพยัญชนะท้ายเดียวกัน ในรุ่นบุตรกับบุตร

ใช้รูปแบบของชื่อเล่นที่มีเสียงพยัญชนะต้นเดียวกันมากที่สุด รองลงมาคือ เสียงพยัญชนะต้นกับเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน

เรื่องที่มาของภาษาพบว่าในรุ่นบิดามารดากับบุตรมีความสัมพันธ์ของชื่อเล่นที่ตั้งจากภาษาไทยมากที่สุด รองลงมาคือภาษาบาลี-สันสกฤต ภาษาอังกฤษ และภาษาจีนตามลำดับจากมากไปน้อย ส่วนในรุ่นบุตรกับบุตรมีความสัมพันธ์ของชื่อเล่นที่ตั้งจากภาษาอังกฤษสูงที่สุด และรองลงมาคือภาษาไทย ภาษาบาลี-สันสกฤต และภาษาจีน ตามลำดับจากมากไปน้อย สำหรับเรื่องความหมายอันเกี่ยวเนื่องกับการตั้งชื่อเล่น มีทั้งหมด ๑๘ กลุ่มทางความหมาย ความหมายที่มีความถี่สูงที่สุดในทั้งสองรุ่นคือ ความหมายเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ

เมื่อแยกความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นบิดามารดากับบุตรย่อยออกเป็น บิดากับบุตร และมารดากับบุตร ผลการศึกษาในเรื่องเสียง ที่มาของภาษา และความหมายนั้นพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ความสัมพันธ์ในรุ่นบิดามารดากับบุตร และรุ่นบุตรกับบุตร มีการแสดงความสัมพันธ์เรื่องเสียงมากที่สุด รองลงมาคือที่มาของภาษา และสุดท้ายคือความหมายความถี่ของการแสดงความสัมพันธ์ในรุ่นบุตรกับบุตรสูงกว่ารุ่นบิดามารดากับบุตรเสมอในทุกลักษณะภาษา

งานของจริญญา ธรรมโชโต แสดงให้เห็นว่าการตั้งชื่อเล่นของคนไทยมีความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว ระหว่างรุ่นบิดามารดากับบุตร และระหว่างรุ่นบุตรมีความแตกต่างกันทางด้านเสียง ที่มาของภาษาและความหมาย

วิรัช สิริวัฒนนะนาวิน (๒๕๔๔) ศึกษาเรื่อง การตั้งชื่อของคนไทย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเป็นมาของการตั้งชื่อตามหลักโหราศาสตร์ของคนไทย เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผู้ตั้งชื่อและเงื่อนไขในการตั้งชื่อ รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ของชื่อบุคคลในครอบครัวเดียวกัน

ผลการศึกษาความเป็นมาของการตั้งชื่อของคนไทยมีความสอดคล้องกับค่านิยมและความเชื่อของคนไทยมาตลอดทุกยุคทุกสมัย เป็นต้นว่า ความเชื่อเรื่องอำนาจลึกลับ และความเชื่อทางพุทธศาสนา ส่วนหลักโหราศาสตร์ที่เป็นที่นิยมได้แก่ “นามทักษาปกรณ์” ซึ่งแบ่งเป็น ๓ หลักหลักแรก คือ หลักการตั้งชื่อตามอักษรวันเกิด ซึ่งเป็นหลักการที่นิยมมากที่สุด หลักที่สองคือ หลักการตั้งชื่อตามนามกำเนิด และหลักสุดท้ายคือ หลักการตั้งชื่อตามปีเกิดในเรื่องผู้ตั้งชื่อพบว่าผู้ตั้งชื่ออาจได้แก่ บิดามารดา พระภิกษุ ญาติผู้ใหญ่ ผู้รู้และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดของทารกโดยบิดามารดาจะตั้งชื่อเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็มีแนวโน้มว่าบิดามารดาจะตั้งชื่อเองน้อยลง และเลือกชื่อจากหนังสือแนะนำการตั้งชื่อน่ามากขึ้น ส่วนเงื่อนไขในการตั้งชื่อพบว่ามี ๕ เงื่อนไข คือ เพศ หลักโหราศาสตร์ ความหมาย ความไพเราะ ความแปลกใหม่ ชื่อบุคคลในครอบครัว นามสกุล การเลียนแบบ และเสียงที่อาจเกิดปัญหา ทั้งนี้กลุ่มอายุน้อยมีแนวโน้มว่าจะตั้งชื่อให้มีความแปลกใหม่มากขึ้น

งานของวิรัช ศิริวัฒนนะนาวิน ทำให้เห็นว่าการตั้งชื่อของคนไทยมีเงื่อนไขในการตั้งชื่อ ๕ อย่าง คือ เพศ หลักโหราศาสตร์ ความหมาย ความไพเราะ ความแปลกใหม่ ชื่อบุคคลในครอบครัว นามสกุล การเขียนแบบ และเสียงที่อาจเกิดปัญหา

สมชาย สำเนียงงาม (๒๕๔๕)ศึกษาเรื่อง “ ลักษณะภาษาที่แสดงความเปลี่ยนแปลงของความเชื่อเกี่ยวกับสิริมงคลและกาลกิณีในชื่อของคนไทย” วัตถุประสงค์ของงานวิจัยเพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงของความเชื่อเกี่ยวกับสิริมงคลและกาลกิณีในชื่อของคนไทย โดยการวิเคราะห์รูปคำ และความหมายของชื่อคนไทยในกลุ่มอายุต่างกัน รวมทั้งเปรียบเทียบความเชื่อดังกล่าวในชื่อของคนไทยภาคต่างๆ สมชายตั้งสมมุติฐานของการวิจัยคือ ๑) ความเชื่อเกี่ยวกับสิริมงคลและกาลกิณีในชื่อของคนไทยแสดงออกโดยการเลือกรูปคำและความหมายที่ดี รวมทั้งหลีกเลี่ยงคำที่มีรูปคำและความหมายไม่ดีมาใช้ในการตั้งชื่อและแตกต่างกันตามกลุ่มอายุโดยชื่อคนกลุ่มอายุ ๘๑ ปี ขึ้นไปแสดงออกทางความหมายของชื่อเป็นสำคัญ ส่วนกลุ่มอายุ ๑-๒๐ ปี แสดงออกทางรูปคำที่นำมาใช้ตั้งชื่อเป็นสำคัญ ๒) ความเชื่อเกี่ยวกับสิริมงคลและกาลกิณีในชื่อของคนไทยกลุ่มอายุ ๘๑ปี ขึ้นไปแตกต่างกันตามภาค ส่วนในกลุ่มอายุ ๑-๒๐ ปีไม่แตกต่างกันตามภาค

ผลการวิจัยพบว่า ชื่อของคนไทยสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับสิริมงคลและกาลกิณีโดยแสดงออกทั้งทางรูปคำและความหมายของชื่อ ทางรูปคำนั้นพบว่ามีการใช้รูปคำที่เป็นสิริมงคลตามตำราทักษาซึ่งเป็นตำราโหราศาสตร์ที่นิยมใช้เป็นหลักในการตั้งชื่อ คือ เลี่ยงการใช้อักษรกาลกิณีประจำวันเกิด เลือกอักษรเดชหรืออักษรศรีนำหน้าชื่อ และตั้งชื่อให้มีความสัมพันธ์กับชื่อพ่อแม่ ส่วนทางความหมายของชื่อนั้น พบว่ามีทางเลือกใช้ความหมายของคำที่เป็นสิริมงคล ๑๒ กลุ่มความหมาย ที่เด่นมากที่สุดได้แก่ ความดีงามและความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคง ความรู้ ความสามารถ เกียรติยศและอำนาจ เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับความเชื่อเกี่ยวกับสิริมงคลและกาลกิณีในชื่อของคนไทยนั้น ผู้วิจัยวิเคราะห์จากชื่อคนไทยกลุ่มอายุต่างกันซึ่งถือเป็นตัวแทนของชื่อที่ต่างสมัยกันได้ ทางด้านรูปคำ พบว่าชื่อคนกลุ่มอายุ ๘๑ ปีขึ้นไปหรือชื่อคนสมัยก่อนสะท้อนความเชื่อดังกล่าวน้อยกว่าชื่อคนกลุ่มอายุอื่น และมีแนวโน้มว่าชื่อของคนในกลุ่มอายุที่ลดลงจะสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับสิริมงคลและกาลกิณีมากขึ้น โดยจะใช้ชื่อที่เลี่ยงอักษรกาลกิณีและความสัมพันธ์กับชื่อพ่อแม่มากขึ้น ทางด้านความหมายพบว่า ชื่อคนในสมัยก่อนสะท้อนความเชื่อว่าการิยาอาการและคุณสมบัติของเจ้าของชื่อถือว่าเป็นสิริมงคลมากที่สุด ในสมัยต่อมาถือว่าความดีงามและความเจริญรุ่งเรืองเป็นสิริมงคลมากที่สุด และในชื่อคนกลุ่มอายุ ๑-๒๐ ปี หรือชื่อคนสมัยปัจจุบัน เปลี่ยนมาเป็นความรู้ความสามารถที่ถือว่าเป็นสิริมงคลมากที่สุด ในการวิเคราะห์ความเชื่อเกี่ยวกับสิริมงคลและกาลกิณีในชื่อคนไทยภาคต่างๆ นั้น ชื่อคนกลุ่มอายุ ๘๑ ปี ขึ้นไปสะท้อนความเชื่อดังกล่าวโดยแสดงออกทางการตั้งชื่อให้สัมพันธ์กับชื่อพ่อแม่ และการเลือกใช้ความหมายแตกต่างกันตามภาค แต่การเลี่ยงอักษรกาลกิณีไม่แตกต่างกันตามภาคคือทุกภาค

สะท้อนความเชื่อในระดับน้อยเท่าๆ กัน ส่วนชื่อคนกลุ่มอายุ ๑-๒๐ ปี พบว่ามีการเล็งอักษร กาลกิณี การใช้ชื่อที่มีความสัมพันธ์กับชื่อพ่อแม่ และเลือกใช้ความหมายของชื่อแตกต่างกันตาม ภาค

งานของสมชาย สำเนียงงาม สะท้อนให้เห็นความเชื่อเกี่ยวกับสิริมงคลและกาลกิณีในชื่อ ของคนไทยแสดงออกทางรูปคำที่เป็นสิริมงคลตามตำราทักษาปกรณ์ ส่วนความหมายของชื่อที่เป็น สิริมงคลมี ๑๒ กลุ่มความหมาย เช่น ความดีงามและความเจริญรุ่งเรือง ความมั่งคั่ง ความรู้ ความสามารถ เป็นต้น

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ศึกษาเกี่ยวกับชื่อบุคคลจะเห็นได้ว่า มีทั้งผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับ ชื่อจริง ชื่อเล่น ชื่อสกุล รวมทั้งผู้ศึกษาเกี่ยวกับชื่อจริง ชื่อเรียก และชื่อสร้อย ผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับชื่อ จริง ได้แก่ สุภาพรณ ณ บางช้าง (๒๕๒๗) วรางคณา สว่างตระกูล (๒๕๔๐)

วิรัช ศิริวัฒนนะนาวิน (๒๕๔๔) และสมชาย สำเนียงงาม (๒๕๔๕) ผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับชื่อสกุล ได้แก่ วนิตา เจริญสุข (๒๕๓๒) ผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับชื่อเล่น ได้แก่ นันทนา รณเกียรติ (๒๕๓๑) และ จริญญา ธรรมโชโต (๒๕๔๐) ผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับชื่อจริง ชื่อเรียก และชื่อสร้อย ได้แก่ จริญญาศรี มูล สวัสดิ์ (๒๕๓๕)

ผู้ศึกษางานวิจัยข้างต้นมีประเด็นในการศึกษาทั้งที่เหมือนและแตกต่างกัน กล่าวคือ ใน ส่วนที่เหมือนกันเป็นการศึกษาลักษณะภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อ ความหมายของชื่อ ตลอดจน ค่านิยมและความเชื่อของคนในสังคมนั้นๆ ส่วนประเด็นที่แตกต่างกันคือ การศึกษาหลักเกณฑ์ ในการตั้งชื่อ คือศึกษาว่าชื่อมีหลักเกณฑ์ในการตั้งอย่างไร เช่น ตั้งตามเค้าของแซ่เดิม หรือ ตั้ง โดยไม่มีเค้าของแซ่เดิมพบในงานวิจัยของวนิตา เจริญสุข (๒๕๓๑) การศึกษาเงื่อนไขในการตั้ง ชื่อ คือศึกษาว่าชื่อมีเงื่อนไขในการตั้งอย่างไร เช่น โดยคำนึงถึงเพศ คำนึงถึงหลักโหราศาสตร์ คำนึงถึงเสียงที่อาจเกิดปัญหา เป็นต้น ซึ่งพบในงานวิจัยของวิรัช ศิริวัฒนนะนาวิน (๒๕๔๔) การศึกษาความสัมพันธ์ของชื่อกับบุคคลในครอบครัว คือ ศึกษาว่าชื่อมีความสัมพันธ์กับบุคคลใน ครอบครัวหรือไม่ อย่างไร เช่น ชื่อที่มีความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตร หรือ มีความสัมพันธ์ระหว่างบุตรกับบุตร พบในงานวิจัยเกี่ยวกับชื่อเล่นของจริญญา ธรรมโชโต (๒๕๔๐)

หลังจากทบทวนวรรณกรรมทั้งหมดเกี่ยวกับชื่อร้านค้า ชื่อสถานที่และชื่อบุคคล ผู้วิจัย พบว่าประเด็นสำคัญในการศึกษาชื่อสถานที่และชื่อบุคคล คือ ลักษณะภาษาของชื่อ เช่น จำนวน พยางค์ของชื่อ โครงสร้างของชื่อ ประเภทของคำตามหน้าที่ทางไวยากรณ์ เช่น คำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ เป็นต้น ศึกษาเกี่ยวกับที่มาของชื่อ ว่าชื่อมาจากแหล่งใด เช่น การตั้งชื่อบุคคลจะตั้งตาม

ตำราทักษา หรือตั้งให้สัมพันธ์กับชื่อของบุคคลในครอบครัว การตั้งชื่อสถานที่ตั้งตามลักษณะทาง
ภูมิศาสตร์ ศึกษาความหมายของชื่อ ว่าชื่อมีความหมายเกี่ยวกับสิ่งใด เช่น ชื่อมีความหมาย
เกี่ยวกับความมั่นคงร่ำรวย ความมีอำนาจ ความสวยงาม เป็นต้น และศึกษาลักษณะทางสังคมและ
วัฒนธรรมที่สะท้อนจากความหมายของชื่อ ว่าชื่อสะท้อนให้เห็นความคิดความเชื่อของคนในสังคม
เช่น คำนิยมเกี่ยวกับความมั่งคั่งร่ำรวย ความมีอำนาจ เป็นต้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ ๒

ภูมิหลังจังหวัดปัตตานี

๒.๑). พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น

ปัตตานี เป็นจังหวัดหนึ่งของประเทศไทยที่มีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์และอารยธรรมเจริญรุ่งเรืองมาเป็นเวลานาน ปัตตานีมีชื่อปรากฏในเอกสารต่าง ๆ แตกต่างกันไป เช่น ตานี ปะตานี ปาตานี ฟาฏอนี โฟดาหนี และด้าหนี เป็นต้น ในเอกสารต่างประเทศ Patani Pitani Pantai- Ini Pantanij และ Fathani เป็นต้น เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ของปัตตานีมีความเหมาะสมมาตั้งแต่อดีต โดยเฉพาะทำเลที่ตั้งที่ติดท่าเล มีอ่าวที่สามารถบังคลื่นลม และเป็นที่พักจอดเรือเพื่อค้าขายหรือซ่อมแซม มีเส้นทางบกและทางแม่น้ำที่สามารถเชื่อมต่อกับฝั่งตะวันตกด้านมหาสมุทรอินเดียมาตั้งแต่สมัยโบราณ จึงสามารถติดต่อค้าขายทางทะเลกับเมืองท่าอื่น ๆ บนคาบสมุทรมาลายูและภูมิภาคใกล้เคียงได้โดยสะดวก ประกอบกับปัตตานีมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ เช่น สินแร่ เครื่องเทศ ของป่า และพืชพันธุ์ธัญญาหาร อื่นๆ รวมทั้งเป็นศูนย์รวมของสินค้าจากนานาประเทศ ทำให้ปัตตานีมีชื่อเสียงด้านการค้ามีความเจริญรุ่งเรือง และรับเอาอารยธรรมจากชนชาติต่างๆ มาผสมผสานจนเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเป็นมรดกตกทอดมาจนถึงทุกวันนี้

จังหวัดปัตตานีตั้งแต่อดีตจะมีชนชาติต่างๆ เข้ามาติดต่อค้าขาย ได้แก่ ชาวอินเดีย (ประกอบไปด้วยพวกอารยันที่เป็นชาติพันธุ์คอเคเซียน มีลักษณะ หรือชนพื้นเมืองเดิม ที่เป็น ออสตราลอยด์ และนิโกรโต) ชาวจีน (ประกอบไปด้วยพวกมองโกลอยด์เหนือ มองโกลอยด์ใต้) ชาวอาหรับ(ส่วนใหญ่เป็นชาติพันธุ์เคเชียน) ชนชาติเหล่านี้รู้จักแหลมมาลายูว่าเป็นแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติที่สำคัญและไม่ยากลำบากที่จะเดินทางมาติดต่อค้าขายและบางกลุ่มก็เข้ามาตั้งถิ่นฐาน จากหลักฐานโบราณคดี ประวัติศาสตร์ และชาติพันธุ์วิทยา ทำให้ทราบว่าชนชาติจากที่ต่าง ๆ ที่เดินทางมายังแหลมมาลายู บางกลุ่มได้ตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ต่าง ๆ แถบปัตตานี และภูมิภาคนี้ในอดีต

ชาวอินเดีย เชื่อว่าชาวอินเดียได้เดินทางเข้ามายังภูมิภาคนี้ ตั้งแต่ก่อนพุทธศตวรรษที่ ๕ จุดมุ่งหมายเพื่อทำการค้าขายกับชาวพื้นเมือง เนื่องจากชาวอินเดียทราบว่ามีดินแดนแหลมมาลายูมีทรัพยากรธรรมชาติและสินค้าประเภทของป่ามากมาย เช่น ไม้กฤษณา ไม้จันทน์ นอแรด งาช้าง การบูร กำยาน และเครื่องเทศอีกหลายชนิด เมื่อชาวอินเดียเข้ามาติดต่อค้าขายกับชาวพื้นเมืองมากขึ้นๆ บางส่วนได้ตั้งรกรากทำมาหากินและแต่งงานกับชาวพื้นเมือง นำความรู้และ

ขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นแบบแผน ศิลปะวิทยาการ อักษรภาษา ตลอดจนแนวปฏิบัติใน ศาสนาฮินดู พุทธศาสนาทั้งฝ่ายมหายานและเถรวาท เข้ามาเผยแพร่สู่ชาวพื้นเมืองอย่างกว้างขวาง วัฒนธรรมจากชาวอินเดียผสมผสานกับวัฒนธรรมพื้นเมืองดั้งเดิมเป็นรากฐานสำคัญของสังคมชาวพื้นเมือง

ชาวจีน เดินทางเข้ามาในแหลมมลายูประมาณพุทธศตวรรษที่ ๕ เช่นกัน จุดประสงค์ ในการเดินทางมายังภูมิภาคนี้ เพื่อติดต่อค้าขายกับชาวพื้นเมือง สินค้าที่ชาวจีนนำมาซื้อขาย แลกเปลี่ยน ได้แก่ ผ้าไหม ผ้าแพร หยก ชา เครื่องปั้นดินเผา ถ้วยชาม เครื่องสัมฤทธิ์ และ เครื่องเงิน เป็นต้น ส่วนสินค้าที่ราชสำนักจีนต้องการ เช่น งาช้าง นอแรด ไช้มุก ขนนกยูง ขน นกกินปลา เครื่องเทศ และไม้หอม ชาวจีนบางส่วนมิได้เดินทางกลับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นลูกเรือ ตามท่าเรือ และพ่อค้า มิได้นำครอบครัวมาด้วยจึงแต่งงานกับหญิงชาวพื้นเมือง และตั้งรกรากอยู่ อย่างถาวร ชาวจีนเหล่านี้อาศัยบริเวณที่มีการค้าขาย เช่น บ้านกาแลจินอ อำเภอเมืองจังหวัด ปัตตานี แต่เดิมตั้งอยู่ใกล้ทะเลปากแม่น้ำตอนล่าง พื้นที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก มีลำ น้ำไหลผ่านออกปากอ่าวปัตตานีได้สะดวก กาลิจนอจึงเป็นชุมชนที่มีการพัฒนาการมาจากการ เมืองท่าค้าขายที่เกิดจากการตั้งบ้านเรือนของกลุ่มพ่อค้าชาวจีนก่อนที่เมืองกรือเซะจะเจริญใน เวลาต่อมา ประชากรส่วนใหญ่ของกาแลจินอแต่เดิมเป็นคนจีนประกอบอาชีพค้าขาย เพาะปลูก ทำภาชนะดินเผา เป็นต้น ในหนังสือของ เวิน เอ บูกัส (Wayne A Bougas) ระบุว่าชาวจีนตั้ง บ้านเรือนอยู่ห่างจากกาแลบือซาร์เพียง ๑.๕ กิโลเมตร และที่ตลาดจีน (Kedai Cina) ก็อยู่ใกล้ๆ แถบนี้เช่นกัน (Bougas, ๑๙๙๕ : ๑๒๑) จากการขุดค้นทางโบราณคดีบริเวณบ้านนายวงศ์ สุวรรณ บ้านเลขที่ ๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลบราโหม อำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี พบว่าบริเวณดังกล่าว มีกลุ่มซากเตาเผา ๔ กลุ่ม พบเศษภาชนะชนิดเนื้อดินธรรมดาจำนวนมาก เครื่องถ้วยจากจีนสมัย ราชวงศ์หมิงต่อเนื่องมาจนถึงราชวงศ์ซันตอนปลาย จึงสันนิษฐานว่าบริเวณนี้เป็นแหล่งผลิต เครื่องปั้นดินเผาเพื่อส่งขายในท้องถิ่นและเป็นบรรจุภัณฑ์สำหรับสินค้าบางอย่างเพื่อส่งไปขายยัง ต่างประเทศ บริเวณดังกล่าวเชื่อว่าเป็นที่อยู่ของชาวจีนที่ทำการค้าขายในแถบนี้ (จุริรัตน์ บัวแก้ว , ๒๕๔๐ : ๒๙) ต่อมาเมื่อได้ย้ายเมืองแห่งใหม่มาอยู่จะบังคอกบริเวณปากแม่น้ำปัตตานีในปัจจุบัน เนื่องจากเป็นบริเวณที่เหมาะสมต่อการค้าขาย เรือสินค้าสามารถเข้าออกโดยสะดวก ชาวจีนส่วน หนึ่งได้อพยพเข้ามาอยู่ที่บริเวณริมแม่น้ำปัตตานี เนื่องจากเป็นบริเวณที่เหมาะสมต่อการค้าขาย ดัง ปรากฏหลักฐานที่เหลืออยู่ ได้แก่ อาคารแบบจีนบริเวณถนนปัตตานีภิรมย์ และถนนอาเนาะรู ใน เขตเทศบาลเมืองปัตตานี ปัจจุบันล้วนเป็นสถาปัตยกรรมแบบจีน ชาวจีนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในตัว เมืองซึ่งเป็นย่านการค้าปัตตานีในสมัยนั้น ทั้งชาวพื้นเมืองและชาวจีนเกิดผสมผสานทางวัฒนธรรม ซึ่งบางกลุ่มตั้งรกรากเป็นพลเมืองของปัตตานีสืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน

ชาวอาหรับ จากการสำรวจแหล่งโบราณคดีในอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานีพบหลักฐานสำคัญของการเข้ามาของชาวอาหรับที่อยู่ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน ได้แก่ เหรียญทองและเหรียญเงินรูปพระพักตร์พระเจ้าชัศซานิด ซึ่งเป็นพระเจ้าแผ่นดินแห่งประเทศเปอร์เซีย เหรียญนี้กำหนดอายุได้ว่าอยู่ในพุทธศตวรรษที่ ๑๐ นอกจากนั้นยังพบหลักฐานสำคัญคือ เศษเครื่องปั้นดินเผาเนื้อดินเคลือบสีฟ้าเขียว ที่เรียกว่าเครื่องถ้วยแบบเปอร์เซีย หรือเครื่องถ้วยบาตรา เศษเครื่องถ้วยชนิดนี้พบในสลูบที่บ้านจาและชุมชนโบราณยะรังกำหนดอายุอยู่ในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๒ (อมรา ศรีสุชาติ, ๒๕๓๓ : ๓๐ - ๓๕) ในพุทธศตวรรษที่ ๑๓ - ๑๔ ปรากฏเอกสารอาหรับที่กล่าวถึงการเดินทางเข้ามาสู่แหลมมลายู และในพุทธศตวรรษที่ ๒๑ ชื่อ “ลังคะสุกา” ซึ่งเชื่อว่าน่าจะเป็นชื่อเดียวกับเมืองโบราณที่อยู่ในเขตจังหวัดปัตตานี ก็ปรากฏอยู่ในเอกสารอาหรับ ดังนั้นจึงเป็นไปได้ว่าตั้งแต่พุทธศตวรรษ ๒๑ เป็นต้นมา ชาวอาหรับส่วนหนึ่งคงเข้ามาตั้งถิ่นฐานในจังหวัดปัตตานีเช่นเดียวกัน (คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, ๒๕๔๓ : ๒๓ - ๒๖)

๒.๒) ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ

จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ตั้งอยู่ฝั่งทะเลด้านทิศตะวันออกของภาคใต้ติดอ่าวไทยระหว่างเส้นรุ้งที่ ๐๖ องศา ๓๕ ลิปดา ถึง ๐๖ องศา ๕๒ ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๐ องศา ๐๑ ลิปดา ถึง ๑๐๑ องศา ๔๕ ลิปดาตะวันออก เป็นจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ไม่มีพรมแดนทางบกติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน และอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๑,๑๐๐ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๙๗๐.๓๕๗ ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตโดยรอบ ดังนี้

ทิศเหนือ	จดอ่าวไทย
ทิศตะวันออก	จดอ่าวไทย
ทิศใต้	ติดต่อเขตอำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา
ทิศตะวันตก	ติดต่ออำเภอเทพา จังหวัดสงขลา (กองคลังข้อมูลและสนเทศสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ๒๕๔๐)

๒.๓). ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ

สภาพพื้นที่ของจังหวัดปัตตานี ทางตอนเหนือและทางตะวันออกจะเป็นชายหาดยาวเรียบ อ่าวไทร ส่วนตอนกลางและตอนใต้ จะเป็นที่ราบลุ่ม

สภาพทางภูมิอากาศของจังหวัดปัตตานี อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ โดยสภาพทั่วไปในปีหนึ่งๆ จะมี ๒ ฤดู คือ ฤดูร้อน ซึ่งจะเริ่มต้นจากเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนกรกฎาคม และฤดูฝนจะเริ่มต้นจากเดือนสิงหาคมถึงเดือนมกราคม ลักษณะของอากาศโดยทั่วไป ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ จะมีอุณหภูมิอยู่ระหว่าง ๒๑.๗ ถึง ๓๔.๖ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์โดยเฉลี่ยจะอยู่ระหว่าง ๔๖.๓ – ๙๑.๐ % จำนวนวันที่ฝนตก ประมาณ ๑๔๔ วัน ปริมาณน้ำฝนวัดได้ตลอดทั้งนี้ ประมาณ ๒,๓๑๒.๑ มิลลิเมตร (กองคลังข้อมูลและสนเทศสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ๒๕๔๐)

๒.๔). ประชากร

จังหวัดปัตตานี เป็นแหล่งศูนย์รวมของประชากรหลากหลายเชื้อชาติศาสนามาตั้งแต่ในอดีต ปัจจุบันจึงมีชาวปัตตานีเชื้อสายต่างๆ อยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งเชื้อชาติไทย มลายู จีน อาหรับ เปอร์เซีย อินเดีย ญี่ปุ่น ฯลฯ (คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ, ๒๕๔๓) ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ จังหวัดปัตตานี มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๕๘๙,๔๔๘ คน ประกอบด้วยประชากรเพศชาย จำนวน ๒๘๖,๑๙๓ คน และเพศหญิง จำนวน ๓๐๓,๒๕๕ คน คิดเป็นเพศชาย ร้อยละ ๔๘.๕๕ และคิดเป็นเพศหญิง ร้อยละ ๕๑.๔๕ มีจำนวนบ้านทั้งหมด ๑๑๓,๓๓๗ บ้าน (กองคลังข้อมูลและสนเทศสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ๒๕๔๐)

อำเภอเมือง ประชากรในอำเภอเมืองมีทั้งสิ้น จำนวน ๑๑๑,๕๐๔ คน แยกเป็นเพศชาย ๕๕,๒๗๗ คน เพศหญิง ๕๖,๒๒๗ คน

อำเภอสายบุรี มีประชากรทั้งสิ้น ๖๑,๔๗๗ คน เพศชาย ๓๐,๐๐๘ คน เพศหญิง ๓๑,๔๖๙ คน ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามประมาณ ๗๗.๑ % ศาสนาพุทธ ๒๒.๑% และศาสนาอื่นๆ ๐.๘ %

อำเภอโคกโพธิ์ มีประชากรทั้งสิ้นจำนวน ๖๖,๓๕๗ คน เพศชาย ๓๑,๒๔๘ คน เพศหญิง ๓๕,๑๐๙ คน ศาสนาที่นับถือ ศาสนาพุทธ ๕๙.๕๐% ศาสนาอิสลาม ๔๐.๕๐%

๒.๕). การปกครอง

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ จังหวัดปัตตานีได้จัดแบ่งการปกครองออกเป็น ๑๒ อำเภอ ดังนี้ อำเภอเมืองปัตตานี อำเภอหนองจิก อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง อำเภอยะรัง อำเภอมายอ อำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรี อำเภอกะพ้อ อำเภอไม้แก่น อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอแม่ลาน และจัดแบ่งเขตการปกครองส่วนท้องถิ่น ออกเป็น ๒ เทศบาล ๑๐ สุขาภิบาล

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ จังหวัดปัตตานีมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๕๘๕,๔๔๘ คน ประกอบด้วยประชากรเพศชาย จำนวน ๒๘๖,๑๕๓ และเพศหญิง จำนวน ๓๐๓,๒๕๕ คน คิดเป็นเพศชายร้อยละ ๔๘.๕๕ และคิดเป็นเพศหญิง ร้อยละ ๕๑.๔๕ มีจำนวนบ้านทั้งหมด ๑๑๓,๓๓๗ บ้าน(กองคลังข้อมูลและสนเทศสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ๒๕๔๐)

๒.๖).การศึกษา

จังหวัดปัตตานีมีการจัดการศึกษาครอบคลุมทุกกลุ่มอายุทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จังหวัดปัตตานีมีสถานศึกษาทั้งหมด ๒๔๗ แห่ง ดังรายละเอียดข้างล่างนี้

ลำดับที่	อำเภอ	โรงเรียนประถม	โรงเรียนมัธยม	โรงเรียนอาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
๑	อ.เมืองปัตตานี	๒๑	๔	๓	๑	๒๙
๒	อ.โคกโพธิ์	๓๔	๔	๐	๐	๓๘
๓	อ.หนองจิก	๒๓	๓	๑	๐	๒๗
๔	อ.ปะนาเระ	๑๗	๔	๐	๐	๒๑
๕	อ.มายอ	๒๑	๔	๐	๐	๒๕
๖	อ.ทุ่งยางแดง	๗	๓	๐	๐	๑๐
๗	อ.สายบุรี	๑๓	๓	๑	๐	๑๗
๘	อ.ไม้แก่น	๖	๑	๐	๐	๗
๙	อ.ยะหริ่ง	๒๘	๕	๐	๐	๓๓
๑๐	อ.ยะรัง	๑๕	๕	๐	๐	๒๔
๑๑	อ.กะพ้อ	๕	๐	๐	๐	๕
๑๒	อ.แม่ลาน	๘	๓	๐	๐	๑๑
	รวม	๒๐๒	๓๕	๕	๑	๒๔๓

ที่มา : ทำเนียบโรงเรียนและสถิติทางการศึกษา (สนง.เขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด) พ.ศ. ๒๕๔๕ , ทะเบียนรายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษา(เขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด)พ.ศ. ๒๕๔๕, ทะเบียนรายชื่อโรงเรียนเอกชน (สนง.เขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด) พ.ศ. ๒๕๔๕ ทะเบียนรายชื่อวิทยาลัยอาชีวศึกษา (สนง.เขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด) พ.ศ. ๒๕๔๕

สถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาในจังหวัดปัตตานีคือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี นอกจากนี้มีสถานศึกษาทางด้านพุทธศาสนา คือโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมและบาลี สถานศึกษาทางด้านศาสนาอิสลามคือ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนา (คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ, ๒๕๔๑)

๒.๗). พื้นที่และการใช้ประโยชน์

ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ จังหวัดปัตตานี มีการใช้พื้นที่เพื่อทำการเกษตร ๕๔๗,๖๘๐ ไร่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๕๕,๖๔๘ ไร่ และเป็นพื้นที่ไม่ได้จำแนก ๑๖๕,๓๕๕ ไร่ ตามลำดับ (สำนักงานจังหวัดปัตตานี, ๒๕๔๑: ๑๖-๑๗) พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของปัตตานี ได้แก่

ยางพารา ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๔๐ พื้นที่เพาะปลูก ๓๒๖,๕๑๘ ไร่ ผลผลิตยาง ๒๔๔ กิโลกรัม/ไร่/ปี ที่ปลูกยางพารา ๒๑,๓๗๕ ครัวเรือน ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอโคกโพธิ์ ยะรัง ทูง ยางแดง

ข้าว ฤดูทำนาปี พ.ศ. ๒๕๓๘- ๒๕๓๘ ทำทั้งนาปี นาปรัง รวมเนื้อที่ ๓๔๑,๐๖๘ ไร่ เกษตรกรที่ทำนา ๔๒,๕๐๑ ครัวเรือน ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอโคกโพธิ์ หนองจิก ยะรัง

ไม้ผล พื้นที่ปลูกไม้ผลประมาณ ๓๗,๓๕๓ ไร่ ประเภทไม้ผลที่สำคัญ ได้แก่ ลองกองทุเรียน สะตอ ขนุน และมังคุด ส่วนใหญ่เป็นแปลงไม้ผลขนาดเล็กและนิยมปลูกคละกันหลายชนิด ในแปลงเดียวกัน พื้นที่เพาะปลูกส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอยะรัง โคกโพธิ์ และมายอ

ไม้ยืนต้น ได้แก่ มะพร้าว หยี และมะม่วงหิมพานต์ พื้นที่เพาะปลูกส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอหนองจิก ยะหริ่ง สายบุรี และไม้แก่น

อำเภอเมือง สภาพพื้นที่ เป็นที่ราบลุ่ม และชายทะเล มีแม่น้ำ ๑ สาย คือ แม่น้ำสายบุรี

อำเภอสายบุรี พื้นที่และการใช้ประโยชน์ในอำเภอสายบุรีแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ

๑. ใช้ในการประมง

๒. ใช้ในการปลูกไม้ผลยืนต้น

อำเภอโคกโพธิ์ พื้นที่ของคนในอำเภอโคกโพธิ์ เป็นพื้นที่นาและสวน

๒.๘). สภาพเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ

อำเภอเมือง

อาชีพที่คนทำอาชีพอยู่ในอำเภอเมืองประกอบกัน ได้แก่ ประมง ประกอบธุรกิจ ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์

อำเภอสายบุรี

คนที่อาศัยอยู่ในอำเภอสายบุรีส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง การเพาะเลี้ยงปลาน้ำกร่อย ได้แก่ ปลากระพง ปลาทับทิม และปลาน้ำจืด ได้แก่ ปลานิล ปลาตะเพียน และการปศุสัตว์ เลี้ยงสัตว์ไว้ใช้งาน และเพื่อเป็นอาหาร

อำเภอโคกโพธิ์

คนที่อาศัยอยู่ในอำเภอโคกโพธิ์ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน ไร่ข้าง

๒.๙) ภาษา

ภาษาไทยที่พูดกันในท้องถิ่นต่างๆ ของประเทศไทยนั้น ถ้าแบ่งตามสภาพภูมิศาสตร์ก็อาจแบ่งได้เป็น ๔ กลุ่มใหญ่ คือ ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นอีสาน ภาษาไทยถิ่นกลาง และภาษาถิ่นใต้

ภาษาไทยถิ่นใต้ หมายถึง ภาษาย่อยของภาษาไทยที่พูดกันในจังหวัดต่างๆ ทางภาคใต้ของประเทศไทย ได้แก่ ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา สตูล ยะลา นราธิวาส และปัตตานี

ภาษาถิ่นปัตตานี เป็นภาษาย่อยของ “ภาษาไทยถิ่นใต้” ใช้พูดกันในเขตจังหวัดปัตตานี พุนศรี ศรีวิบูลย์ (๒๕๓๑: ๗) ได้วิจัยเรื่องภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบันของจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัย สรุปได้ว่า

เรื่องระบบเสียง เสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นปัตตานีมี ๗ หน่วยเสียง สระเดี่ยว มี ๑๘ หน่วยเสียง แบ่งเป็นหน่วยเสียงสระสั้น ๕ หน่วยเสียง หน่วยเสียงสระยาว ๕ หน่วยเสียง สระประสมมี ๓ หน่วยเสียง

ระบบไวยากรณ์ โครงสร้างของคำพบว่าส่วนใหญ่ไม่แตกต่างจากภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ การสร้างคำ ในภาษาไทยถิ่นปัตตานี มีทั้งเหมือนและแตกต่างจากภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ คือ มีทั้ง การซ้ำคำ การซ้อนคำ และการประสมคำ หมวดคำ คำในภาษาไทยถิ่นปัตตานี สามารถจำแนก ออกเป็นหมวดต่างๆ ได้ครบทั้ง ๒๖ หมวดเช่นเดียวกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ

ความหมายของคำบางคำที่น่าสนใจ คำในภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่มีความหมายตรงกันกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ แต่มีคำลักษณะที่น่าสนใจ คือ คำที่มีรูปเหมือนกันกับ ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ แต่ความหมายต่างกัน เช่น กบ ภาษาถิ่นปัตตานี ก๊อบ หมายถึง ใสไม้ หรือ ไซ ภาษาถิ่นปัตตานี ไซ หมายถึง เจาะ ต่อด้วยเหล็กใน คำที่มีรูปต่างกันกับภาษาไทยถิ่น กรุงเทพฯ แต่ความหมายเหมือนกัน กะปิ ภาษาถิ่นปัตตานี เคย , กะละมัง ภาษาถิ่นปัตตานี โคม

นอกจากนี้แล้วภาษาถิ่นที่สำคัญที่ใช้ในการสื่อสารในจังหวัดปัตตานี ได้แก่ ภาษามลายูถิ่นปัตตานี หมายถึงภาษามลายูที่ประชาชนใช้พูดกัน ในสามจังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย ได้แก่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส และในอำเภอจะนะ อำเภอเทพา และอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นภาษาของท้องถิ่น ที่ประชาชนใช้สื่อสารกันในชีวิตประจำวัน

แวมายี ปารามัต วรวิทย์ บารู และจรูญ ต้นสูงเนิน (๒๕๔๐) ได้ศึกษาภาษามลายูถิ่นใน ภาคใต้ของประเทศไทยพบว่า มีภาษามลายูถิ่นที่ใช้กันอยู่หลายถิ่น เช่น ภาษามลายูถิ่นสตูล ภาษามลายูถิ่นนครศรีธรรมราช และภาษามลายูถิ่นปัตตานี ภาษามลายูถิ่นที่มีผู้พูดมากที่สุดและ แพร่หลายที่สุดภาษามลายูถิ่นปัตตานี นอกจากนี้ในทางภาษาศาสตร์อาจจะถือได้ว่าภาษามลายูถิ่นที่ใช้พูดกันในชุมชนชานเมืองกรุงเทพมหานคร อันได้แก่ บ้านคลองหนึ่งแก้วนิมิต บ้านสวนพริกไทย และบ้านบางโพ จังหวัดปทุมธานีและบ้านท่าอิฐจังหวัดนนทบุรี เป็นภาษาถิ่นย่อยของ ภาษามลายูถิ่นปัตตานี

มีการเรียกภาษามลายูถิ่นปัตตานีอย่างผิดๆว่า ภาษายาวี ภาษาอิสลาม อันที่จริง “ยาวี” ไม่ใช่ชื่อภาษา แต่หมายถึงอักษรอาหรับที่ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการเขียนคำภาษามลายู ส่วน “อิสลาม” เป็นชื่อศาสนาไม่ใช่ภาษา

บทบาทของภาษามลายูถิ่นปัตตานี นับว่าเป็นสมบัติล้ำค่าของชาวไทย ในสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ ภาษามลายูถิ่นปัตตานียังคงทำหน้าที่เป็นหลักเช่นเดียวกับภาษาอื่นๆ คือ เป็นสื่อในการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก อารมณ์ และความต้องการ เป็นต้น ในการสอนศาสนาอิสลาม โดยทั่วไป โต๊ะ ครูจะอ่านตำราหรือหนังสือที่เขียนด้วยภาษามลายูมาตรฐานแล้วอธิบายเป็นภาษามลายูถิ่น หมอสอนศาสนาชาวคริสเตียนก็ใช้ภาษามลายูถิ่นปัตตานีในการเผยแพร่คริสต์ศาสนา ให้แก่ชาวไทย

ภาษามลายูถิ่นปัตตานียังเป็นภาษาที่ใช้ในวงการบันเทิงของชาวไทยมุสลิมอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็น หนังสือตะลุง ลิเกฮูลู หรือเทปเพลงภาษามลายูถิ่นปัตตานี ซึ่งแพร่หลายไปยังรัฐกลันตัน และตรัง

กานูของประเทศมาเลเซีย นอกจากนี้ภาษามลายูถิ่นปัตตานียังถูกใช้เป็นที่เพื่อจุดประสงค์เชิงพาณิชย์และจิตวิทยาการเมืองการปกครอง มีการโฆษณาด้วยภาษามลายูถิ่น ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีทั้งรายการข่าวเพลง และรายการสอนศาสนาอิสลามทางวิทยุของรัฐ ประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ แก่ชาวไทยมุสลิมที่ไม่เข้าใจภาษาไทยผ่านรายการวิทยุภาคภาษามลายูท้องถิ่น

๒.๑๐). ศาสนา พิธีกรรม และความเชื่อ

ศาสนาและความเชื่อ เป็นสิ่งสำคัญที่มีอยู่คู่กับสังคมชาวปัตตานีมาตั้งแต่สมัยโบราณในยุคแรก ๆ ในที่นี้จะกล่าวถึงพุทธศาสนา และศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นศาสนาหลักที่ชาวปัตตานีส่วนใหญ่ยึดถือปฏิบัติในปัจจุบัน

พุทธศาสนา

หลักธรรมคำสอนในพุทธศาสนา ที่พุทธศาสนิกชนใช้เป็นหลักยึดที่เป็นแก่นสาระที่สำคัญคือ หลักอริยสัจ ๔ สอนให้เข้าใจธรรมชาติของปัญหา ที่มาของการเกิดทุกข์ และการดับทุกข์ และหลักอิทธิบาท ๔ ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในชีวิต หลักอริยสัจ ๔ คือความจริงอันประเสริฐ ๔ ประการ ได้แก่

๑). ทุกข์ (ความทุกข์) ได้แก่ ความไม่สบายกาย ไม่สบายใจ ความคับแค้นใจ ไม่ได้ดังปรารถนา พุทธศาสนาสอนให้คนเข้าใจ แยะแยะสิ่งต่างๆ ที่เป็นทุกข์และธรรมชาติของความทุกข์ เช่น การเกิด แก่ เจ็บ ตาย

๒). สมุทัย (เหตุแห่งทุกข์) เหตุแห่งทุกข์เป็นที่มาของปัญหาทำให้เกิดทุกข์ ทุกข์ทั้งหลายย่อมมาจากเหตุ เหตุบางอย่างอยู่นอกวิสัยการควบคุมของมนุษย์ แต่เหตุบางอย่างอยู่ที่ตัวมนุษย์เอง เช่น ความอยากได้ หรือกิเลสตัณหานั่นเอง

๓). นิโรธ (ความดับทุกข์) ได้แก่ การสลัดกิเลส การเลิกละเหตุแห่งทุกข์ทั้งหลาย ตลอดจนการหมดกิเลสโดยเชิงสิ้น

๔). มรรค (ทางดับทุกข์) ได้แก่ แนวปฏิบัติสู่ความดับทุกข์ ประกอบด้วยอริยมรรค ๘ คือ เห็นชอบ ดำริชอบ เจรจาชอบ กระทำชอบ เลี้ยงชีพชอบ พยายามชอบ ระลึกชอบ และตั้งใจมั่นชอบ

สำหรับหลักอิทธิบาท ๔ ซึ่งเป็นหลักการสร้างความสำเร็จในชีวิต มีแนวในการปฏิบัติ ๔ ประการคือ

๑). นันทะ ความพอใจและพอใจในสิ่งนั้น เต็มใจทำโดยไม่ท้อแท้เบื่อหน่าย

๒). วิริยะ ความพากเพียรพยายาม แม้ว่าจะลำบากแค่ไหน เมื่อตั้งเป้าหมายไว้แล้วก็ทำต่อไปให้สำเร็จ

๓). จิตตะ ความมีจิตใจจดจ่อในสิ่งที่กำลังทำอยู่ ให้ความสำคัญทุ่มเทกับงานย่อมลุล่วงความสำเร็จได้

๔). วิมังสา คือ การพิจารณาไตร่ตรองให้ใช้ปัญญาอย่างรอบคอบ เพื่อให้เป็นการกระทำที่ดีที่สุด ได้ผลงานที่ดีที่สุด ไม่เกิดปัญหาอื่น ๆ เข้ามา

ศาสนาอิสลาม

หลักธรรมคำสอนของศาสนาอิสลาม ประกอบด้วยหลักสำคัญ ๒ ประการ คือ หลักศรัทธา ๖ และหลักปฏิบัติ ๕ กล่าวพอสังเขปได้ดังนี้

หลักศรัทธา ๖ ประการ ได้แก่

๑). ศรัทธาในพระอัลลอฮ์ มุสลิมเชื่อว่าพระเจ้าองค์เดียวเป็นผู้สร้างสรรพสิ่ง ไม่มีรูปปร่างที่ตาธรรมดามองเห็นได้ ทรงมีสถานะเป็นนิจันรันดร์ ทรงรู้ทุกสิ่งสามารถทำทุกสิ่ง และทรงพระเมตตาหาที่ สุดมิได้ พระองค์จะพิพากษามนุษย์ในวันสุดท้ายตามความดีความชั่วที่แต่ละคนได้ทำไว้

๒). ศรัทธาในบรรดามลาอิกะฮ์ (เทวดา) มลาอิกะฮ์ คือ ผู้รับใช้พระเจ้ามีจำนวนมาก มีหน้าที่ต่าง ๆ กัน เป็นวิญญาณที่โดยปกติจะมองไม่เห็น มุสลิมต้องเชื่อว่ามลาอิกะฮ์มีจริง บางครั้งมลาอิกะฮ์ก็ทำหน้าที่เหมือนทูต

๓). ศรัทธาในบรรดาคัมภีร์ พระเจ้าของศาสนาอิสลามนั้น เป็นพระเจ้าองค์เดียวกับศาสนา ยูดาและคริสต์ ก่อนหน้านั้นพระเจ้าได้ประทานคัมภีร์แก่มนุษย์ผ่านศาสดาต่าง ๆ มาแล้ว ๑๐๔ คัมภีร์ แต่ให้ถือว่าคัมภีร์ อัล-กุรอาน เป็นคัมภีร์อันสุดท้ายและสมบูรณ์ที่สุดที่พระเจ้าประทานให้แก่มนุษยชาติ

๔). ศรัทธาในศาสนาทูต ศาสนทูตหรือรอซูล คือ มนุษย์ธรรมดาที่พระเจ้าทรงเลือกขึ้นมา เพื่อนำคำสอนของพระองค์มาประกาศแก่มนุษย์มุสลิม เชื่อว่าท่านนบีมุฮัมมัดเป็นศาสดาองค์สุดท้าย

๕). ศรัทธาในวันพิพากษา โลกเราต้องถือวันหนึ่งๆ ซึ่งเป็นกาลอวสานของสิ่งทั้งหลาย ทุกชีวิตที่ตายไปแล้วจะบังเกิดขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อรับการพิพากษาตามความดีความชั่วที่ตนได้กระทำไว้

๖). ศรัทธาในกฎสถานะของพระเจ้า มุสลิมเชื่อว่าพระเจ้าได้ลิขิตกฎไว้แก่โลกมนุษย์แล้ว ทุกคนเป็นอิสระว่าจะเลือกทำอะไร เช่น ถ้าอยากได้รับการยกย่องสรรเสริญ ก็ต้องประพฤติตนเป็นมุสลิมที่ดีให้การช่วยเหลือผู้อื่น และเมื่อทำดีที่สุดแล้วก็ต้องศรัทธาในพระเจ้าว่า พระองค์จะรับรู้และให้ความเป็นธรรมกับตน

หลักปฏิบัติ ๕ ประการ

๑). การปฏิบัติตน มุสลิมต้องกล่าวคำปฏิญาณว่า “ข้าพเจ้าขอปฏิญาณว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด นอกจากพระองค์นอกจากอัลลอฮ์ และแท้จริงมุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของอัลลอฮ์”

๒). การละหมาด คือ การนมัสการ หรือการแสดงความภักดีต่อพระเจ้าทั้งร่างกายและจิตใจ มุสลิมทุกคนไม่ว่าจะอยู่ที่ใดก็ตามต้องปฏิบัติละหมาดวันละ ๕ เวลา

๓). การถือศีลอด หมายถึง การละเว้นจากการบริโภคอาหาร เครื่องดื่ม การรวมสังวาส ตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นจนกระทั่งถึงเวลาพระอาทิตย์ตกดิน

๔). การบริจาคซะกาต หมายถึงการบริจาคทาน บังคับผู้มีทรัพย์สินทุกคนต้องสำรวจทรัพย์สินหมุนเวียนของตนในทุกรายปี และต้องจ่ายเป็นศาสนะพลีในอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อปีของเงินเหลือที่สะสมไว้ เป็นการช่วยเหลือผู้ยากไร้

๕). การประกอบพิธีฮัจญ์ มุสลิมทุกคนไม่ว่าชายหรือหญิงต้องเดินทางไปบ่าเพื่อฮัจญ์ ณ นครเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย อย่างน้อยครั้งหนึ่งในชีวิต

พิธีที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและความเชื่อของชาวปัตตานี

นิกะฮ์ พิธีแต่งงานของชาวมุสลิม เริ่มต้นเมื่อชายตกลงใจกันและฝ่ายชายจะส่งผู้ใหญ่ไปผู้ขอเรียกว่า มาโชะมินตะ การคู่ชื่อนี้จะตกลงกันระหว่างผู้ใหญ่สองฝ่าย เกี่ยวกับเรื่อง มะฮัร (สินสอดทองหมั้น) และตกลงเรื่องกำหนดวันแต่งงาน

การทำพิธีนิกะฮ์ จะต้องมียอญ์ประกอบที่สำคัญ

๑. ผู้ปกครองของฝ่ายเจ้าสาว เรียกว่า วะลี คือ ชายที่มีสิทธิในการประกอบพิธีนิกะฮ์ให้แก่หญิง

๒. ผู้ทำพิธีนิกะฮ์ ผู้ปกครองอาจทำพิธีนิกะฮ์เอง หรือมอบให้โตะอิหม่าน โตะะครูก็ได้

๓. เจ้าบ่าว

๔. พยาน ๒ คน ต้องเป็นชาวมุสลิมที่เชื่อถือได้

๕. ผู้อบรมหรืออ่านคฺฎะฮ์นิกะฮ์

๖. มะฮัร คือสินสอดทองหมั้นที่จะมอบแก่เจ้าสาว

๒.๑๑). ขนบธรรมเนียมประเพณี

การแต่งกาย

การแต่งกายของชาวปัตตานี ที่เป็นกลุ่มชาวบ้าน โดยทั่วไปทั้งผู้ที่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาอิสลาม มีความนิยมเหมือนกันคือ การนุ่งผ้าถุงหรือโสร่ง ทั้งผู้ชายและผู้หญิง ผู้ชายนุ่งผ้าโสร่งตาหมากรุก ผู้หญิงนิยมนุ่งผ้าโสร่งปาเต๊ะ สวมเสื้อที่ทำซื่อได้ตามท้องตลาดทั่วไป ในความนิยมที่เหมือนกันก็มีความนิยมที่แตกต่างที่เห็นได้ชัด ระหว่างผู้ที่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาอิสลาม คือ ผู้หญิงมุสลิมเมื่อจะออกนอกบ้านต้องแต่งกายให้มิดชิด ใช้เสื้อแขนยาวและมีผ้าคลุมศีรษะภาษาถิ่นเรียกว่า กายกุงบ ผู้ชายเมื่อจะออกนอกบ้านจะนุ่งผ้าโสร่ง สวมเสื้อแขนยาวและจะมีผ้าโพกศีรษะเรียกว่า ผ้าตรีอแบ หากไม่ใช้ผ้าโพกศีรษะก็จะใช้สวมหมวก ที่เรียกว่า กือปีเยาะ

จิตติมา ระเด่นอาหมัด อธิบายถึงการแต่งกายของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดปัตตานีว่า มีประเพณีการแต่งกายอันเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ที่สืบทอดกันมาแต่โบราณกาล และมีลักษณะแตกต่างจากการแต่งกายของชาวไทยโดยทั่วไป บ้างก็ว่าคล้ายการแต่งกายของชาวมลายู และบ้างก็ว่าคล้ายกับของอินโดนีเซีย อย่างไรก็ตามการแต่งกายของชาวมุสลิมไม่เหมือนสองชาติดังกล่าวทีเดียว

แต่เดิมการแต่งกายของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดปัตตานี มีทั้งในระดับราชสำนักลงมาถึงระดับชาวบ้าน ส่วนมากเป็นการดัดแปลงเพื่อให้เหมาะสมกับโอกาสต่างๆ แต่คงลักษณะเด่นบางอย่างไว้ นั่นคือ ต้องมิดชิด ตามหลักการของศาสนา การแต่งกายของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดปัตตานีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีวิวัฒนาการมาตามลำดับ

การแต่งกายของผู้หญิงไทยมุสลิมตามประเพณีแบบดั้งเดิม ที่ยังคงความนิยมในปัจจุบัน สำหรับผู้หญิงทุกวัยคือ ชุดกุรง ลักษณะเป็นเสื้อคอกลมติดคอ ผ่าหน้าพอสวมศีรษะได้ ติดกระดุมคอ ๑ เม็ด หรือเข็มกลัด ๑ ตัว ขนกระบอกยาวเกือบจรดข้อมือหรือต่ำกว่าข้อศอก ใต้รักแร้ระหว่างตัวเสื้อและแขนต่อด้วยผ้าสีเหลี่ยมเล็กๆ ตัวเสื้อหลวมยาวคลุมสะโพก เสื้อกุรงมักสวมเป็นชุดกับผ้าปาเต๊ะหรือจะใช้ผ้าชนิดเดียวกันกับเสื้อทำเป็นถุงนุ่งแบบธรรมดา

ต่อมาการแต่งกายของผู้หญิงไทยมุสลิมได้วิวัฒนาการมาอีกขั้นหนึ่ง โดยเฉพาะเป็นที่นิยมในหมู่หญิงสาว เรียกว่า บานง เป็นเสื้อแขนยาวรัดรูปจรดข้อมือ เสื้อบานง ใช้นุ่งกับผ้าถุงธรรมดา

การแต่งกายของผู้ชายใช้เสื้อต่อโละบลาจอ ได้รับอิทธิพลจากอินโดนีเซีย นิยมนุ่งกับผ้าปาติกัต ซึ่งเป็นผ้าจากประเทศอินเดีย เป็นผ้าชนิดเดียวกับที่พวกเบงกาลีใช้นุ่ง การแต่งกายด้วยเสื้อต่อโละบลาจอ อาจมีผ้าคลุมไหล่ที่เรียกว่า “ตึรแบ” หรือ “ซื่อแบ” ส่วนบางท่านนิยมสวมเสื้อสีขาวคล้ายเสื้อต่อโละบลาจอ แต่ตัวยาวกรอมเท้าและทับด้วยเสื้อนอกก็มี ปัจจุบัน เสื้อต่อโละบลาจอ บางแบบอาจใช้สวมกับกางเกงขาวแบบสากล แต่ยังคงสวมหมวก “ซอเก๊ะ” ที่ทำด้วยกำมะหยี่สี

ต่างๆ สีที่เป็นที่นิยมมากคือ สีดำ หรืออาจสวมหมวกขาวที่เรียกว่า “กูปีเยาะ” ซึ่งเป็นหมวกทรงกลม

ในงานแต่งงานของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดปัตตานี คู่บ่าวสาวที่มีฐานะนิยมใช้ผ้าสีแฉาวาวหรือผ้าซอแก่ะ มักใช้ผ้าชนิดเดียวกันทั้งคู่ชุด เจ้าสาวนิยมสวมเสื้อบานาง หรือบาดงแมแค หรือแบบประยุกต์อื่นๆ ยาวคลุมสะโพก นุ่งผ้าถุงแบบธรรมดาหรือผ้าถุงธรรมดา หรือกระโปรงยาวกรอมเท้า ประดับด้วยเครื่องประดับหลายชิ้น ส่วนเจ้าบ่าวแต่งด้วยชุดสีเน ใช้ผ้าชนิดเดียวกันทั้งคู่ชุดตั้งแต่ตัวเสื้อกางเกง ผ้าทับกางเกงและสตาเง ชุดสีเนของเจ้าบ่าว มักมีกรีซเหน็บไว้ด้วยเพื่อเสริมความสง่างามให้แก่ผู้สวมใส่นั้นเอง

การแต่งกายของชาวไทยมุสลิมโดยทั่วไป ในปัจจุบันนี้ได้ประยุกต์การแต่งกายแบบพื้นเมืองและแบบสากลเข้าด้วยกัน ในท้องถิ่นตามชนบทชายไทยมุสลิมมักจะแต่งกายอย่างเรียบง่ายลักษณะเด่นก็คือ นุ่งผ้าปาติกัตแบบหยักครึ่ง ตลบชายสองข้างเข้าหากัน แล้วม้วนชายพกไว้ด้านหลัง สวมเสื้อเชิ้ตหรือเสื้อยืด นอกจากนี้นิยมใช้ผ้าขาวม้าพันศีรษะคาดไว้ที่หน้าผากแล้วโบกโอบรอบไปทางซ้ายทอและพันเหน็บไว้ ส่วนผู้หญิงชาวบ้านยังนิยมนุ่งผ้าปาเต๊ะ สวมเสื้อบานางหรือบายอหรือกูรง หรือเสื้อประเภทท่อน ที่ตัดเย็บแบบสากลหรือเสื้อยืด ถ้าอยู่กับบ้านจะไม่ใช้ผ้าคลุมศีรษะ แต่เมื่อออกจากบ้านจึงคลุมศีรษะ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับฐานะ วัย และการศึกษาของบุคคล

การตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิม

การตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมมีจุดมุ่งหมายเพื่อความเป็นสิริมงคล เพื่อความไพเราะ เพื่อความสำเร็จ ความโชคดี และหลีกเลี่ยงชื่อที่เป็นอัปมงคล หรือที่มีความหมายเกี่ยวกับโชคร้ายหรือลางร้าย เพราะจะนำหายนะมาสู่ตนได้ ดังนั้นมุสลิมมักจะนำชื่อของศาสดาต่างๆ ในประวัติศาสตร์อิสลาม หรือสหายของศาสดามาตั้งชื่อลูกชาย และนำชื่อภรรยาท่านมาตั้งชื่อลูกสาว บ้างก็นำชื่อที่เป็นที่ยกย่องในสังคมมาประกอบการดูราตี วัน เดือน ปีเกิด ตลอดจนบุคลิกลักษณะของผู้ที่ใช้ชื่อนั้นๆ ผู้ที่ได้รับการตั้งชื่อจะมีความภาคภูมิใจในมงคลนาม มีกำลังใจในการดำเนินชีวิต

การตั้งชื่อของชาวมุสลิม จำแนกตามความนิยมได้ ๓ ประการ ได้แก่ ความนิยมในฐานะที่เป็นมุสลิม ความนิยมที่เป็นผู้สืบเชื้อสายมลายู และความนิยมที่เป็นประชาชนคนไทย

ความนิยมในฐานะที่เป็นมุสลิม จะเลือกที่มีความหมายดีและไพเราะ การเลือกชื่อจะเลือกคำตามเพศชายหรือหญิง โดยดูความเหมาะสมหรือประกอบด้วย ดูราตี วัน เดือน ปี เกิดให้เหมาะสม ถ้าเป็นเพศชาย มักนิยมใช้ชื่อที่เป็นพระนามของศาสดา เช่น มุฮัมมัด อาดัม อิสมาอีล เป็นต้น ในกรณีที่เป็นเพศหญิง จะใช้คำที่มีความหมายแสดงถึงความเป็นหญิง และมักตั้งชื่อตามสตรีมุสลิมที่มีชื่อเสียงดี มีบทบาททางประวัติศาสตร์ เช่น อามีนะฮ์ โรฮานี

การตั้งชื่อตามความนิยมในฐานะที่เป็นเชื้อสายมลายู เช่น สุหลง อาลี ถ้าเป็นเพศหญิงใช้ชื่อว่า มื่อลอ ฮีเต

การตั้งชื่อตามความนิยมในฐานะที่เป็นคนไทย คือ มีชื่อภาษาไทยในโรงเรียน เช่น เสรี ปรีดา เป็นต้น อย่างไรก็ตามแม้จะชื่อภาษาไทย ก็ยังมีชื่อเดิมภาษาอาหรับเป็นชื่อแรกอยู่ด้วย

การตั้งชื่อที่กล่าวมาข้างต้นนับเป็นสิ่งที่ประนีประนอมกับลูกหลาน เป็นการสร้างความภาคภูมิใจและเป็นกำลังใจในการดำเนินชีวิต บุคคลที่มีชื่อของศาสดาหรือบุคคลสำคัญต่างๆ ในประวัติศาสตร์มาตั้งชื่อ ทำให้มีความรู้สึกว่าเป็นสิริมงคล ความเป็นอยู่ในสังคมและการประกอบสัมมาอาชีพก็มุ่งมั่นอยู่ในความสุจริต

วัฒนธรรมการรับประทานอาหาร

การรับประทานอาหารหรือการบริโภคเป็นวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์สำคัญประการหนึ่งของชาวมุสลิม วัฒนธรรมการบริโภคเป็นวิถีชีวิตมุสลิมที่มีความแตกต่างจากประชากรที่นับถือศาสนาอื่นๆ อาทิ มุสลิมห้ามรับประทานเนื้อหมู ห้ามเสพสุราหรือเครื่องดองของเมาทุกชนิด ห้ามเสพสิ่งเสพย์ผิดให้โทษ เหล่านี้เป็นต้น การห้ามของมุสลิมเป็นข้อห้ามตามหลักการของศาสนาอิสลามที่ต้องงดเว้นอย่างเด็ดขาด

วัฒนธรรมในการรับประทานอาหารเป็นไปตามแนววิถีชีวิตมุสลิมเนื่องจากชาวมุสลิมมีประชากรนับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่คือมากกว่าร้อยละ ๘๐ วัฒนธรรมการรับประทานอาหารสรุปได้โดยสังเขป (เมธา วาดีเจริญ, ๒๕๔๐ : ๘๖-๘๘) ดังนี้

๑. เลือกรับประทานอาหารเฉพาะที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย
๒. บริโภคอาหารพอประมาณ ไม่สุล่ยสุหร่าย ไม่รับประทานอาหารในลักษณะทิ้งขว้าง ให้อวด ควรบริโภคพอประมาณ คือ แบ่งเป็น ๓ ส่วน อาหาร ๑ ส่วน น้ำ ๑ ส่วน และอากาศ ๑ ส่วน
๓. นอกจากอาหารที่เป็นประโยชน์ ซึ่งอนุญาตโดยทั่วไปที่เรียกว่า ฮาลาล แล้วทรงแนะนำให้มุสลิมบริโภคสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย เช่น น้านม น้าผึ้ง ผลไม้ อาหารทะเล เป็นต้น
๔. มีความสำรวมในการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม ไม่เอนหรือเดินขณะรับประทานอาหาร
๕. อาหารที่ไม่อนุญาตให้มุสลิมบริโภค คือ
  - ๕.๑ หมู โดยเหตุผลที่ว่า หมูเป็นสัตว์สี่เท้าที่สกปรก กินอาหารไม่เลือก และเป็นสัตว์ที่มีเชื้อโรคร้ายในตัวมาก เป็นเชื้อโรคที่ฆ่าให้ตายได้ยากมาก อย่างไรก็ตามหากมุสลิมอยู่

ในภาวะคับขัน เมื่อสุดวิสัยที่จะหาอาหารใด ๆ ได้แล้วหากอดอาหารอันจะเป็นผลร้ายต่อชีวิตหรือสุขภาพแล้ว ก็ยอมให้บริโภคได้

๕.๒ อาหารที่เป็นของมีนเมาทุกชนิด ได้แก่ เหล้า เบียร์ น้ำผลไม้และอาหารเจือบรัณดีหรือสุราต่างๆ การห้ามดังกล่าวรวมไปถึงการมีส่วนร่วมถึงผู้เข้าไปมีส่วนร่วมในการผลิต ผู้จำหน่าย ผู้เสิร์ฟ หรือผู้บริการ หรือผู้ร่วมนั่งวงด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี

ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดต่างๆ เพื่อความเข้าใจระหว่างกัน มนุษย์พยายามที่จะสรรหาคำหรือสัญลักษณ์ต่างๆ มาใช้ในการสื่อความหมาย การใช้ชื่อก็เป็นวิธีการหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการสื่อสารของมนุษย์ (วิยะดา จงบรรจบ, ๒๕๓๔ : ๑) ภาษาในการตั้งชื่อก็มักจะต่างกันไป เช่น ผู้ชายชื่อ สมศักดิ์ ก่อเกียรติ ผู้หญิงชื่อนวลจวี ปริศนา อรวี เป็นต้น เพื่อบ่งบอกเพศของบุคคล การตั้งชื่อสถานที่ เช่น เขาใหญ่ ภูกระดึง เกาะช้าง ทะเลน้อย ฯลฯ รวมทั้งการตั้งชื่อถนน วัด คลอง และชื่อเฉพาะต่างๆ เพื่อบ่งบอกลักษณะของสถานที่นั้น ๆ ที่แตกต่างจากที่อื่นๆ ล้วนเป็นข้อมูลทางภาษาที่น่าสนใจ เพราะสามารถบ่งบอกความหมาย ค่านิยมของคนในสังคมได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า การตั้งชื่อร้านค้า เช่น รวงข้าว เรือนลูกไม้ มิตรภญา ห้างทองไทยอินเตอร์ ฯลฯ น่าจะเป็นข้อมูลสำคัญที่ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดของผู้ตั้งชื่อร้านค้าทั้งในเชิงพาณิชย์และวัฒนธรรมได้อย่างดี

การใช้ภาษาในการตั้งชื่อร้านค้านั้น นอกจากจะต้องคำนึงถึงความคิดในเชิงพาณิชย์และวัฒนธรรมแล้ว จะต้องตั้งให้ที่น่าสนใจ สื่อความหมายที่ดีเป็นสิริมงคลกับร้านค้า เพื่อให้กิจการเจริญรุ่งเรือง ดังที่ นิคม เขาลาด (๒๕๓๕ : ๑๗๕) ได้กล่าวว่า

“ คงไม่มีใครหรอก ที่ตั้งชื่อกิจการร้านค้าของตนเองว่า อับปาง หรือ กำมะลอ เพราะเป็นคำที่มีความหมายไปในทางที่ไม่ดี ในการตั้งชื่อกิจการร้านค้า นั้น มักจะสรรหาคำที่มีความหมายดี คือ มีความหมายไปในทางเจริญรุ่งเรือง หรือก้าวหน้าและมั่นคงเป็นปึกแผ่น”

นอกจากลักษณะดังกล่าวข้างต้นของการใช้ภาษาในการตั้งชื่อร้านค้า ภาษาที่ใช้ยังมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ตามสังคม และค่านิยมต่างๆ ดังที่เชวง จันทร์เขต (๒๕๒๘ : ๔๓) ได้กล่าวถึงการใช้ภาษาในการตั้งชื่อห้างร้านว่า “ ปัจจุบันนี้เมืองไทยมีชื่อห้างร้าน บริษัทการค้าต่างๆ ชื่อสถานที่ประกอบการเชิงการค้า ชื่อการประกอบธุรกิจที่นิยมใช้คำภาษาอังกฤษมากขึ้น ทั้งๆที่บริษัท ห้างร้าน สถานที่ ล้วนอยู่ในเมืองไทย เจ้าของเป็นคนไทย ผลิตในเมืองไทย ผู้เข้าไปติดต่อเกี่ยวข้องกับล้วนเป็นคนไทย นอกจากใช้ชื่อเป็นคำภาษาอังกฤษแล้ว แม้อักษรที่เขียนชื่อก็นิยมใช้อักษรภาษาอังกฤษด้วย การใช้ชื่อเป็นคำภาษาอังกฤษเช่นนี้เป็นเพราะมีการเลียนแบบโดยเฉพาะ

ชาวอังกฤษที่เข้ามาประกอบกิจการในเมืองไทย มาอยู่ในเมืองไทยในระยะแรกๆ ต่อมามีการเอา
อย่างจากสื่อมวลชน และในที่สุดกลายเป็นความนิยมขึ้น”

ผู้วิจัยได้ศึกษาภาษาที่ใช้ตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี จากข้อมูลที่ศึกษาจากอำเภอเมือง
อำเภอสายบุรี และอำเภอโคกโพธิ์ พบว่าร้านค้าในอำเภอเมืองมี ๑๘๑ ร้าน อำเภอสายบุรีมี ๕๐
ร้าน และอำเภอโคกโพธิ์มี ๕๕ ร้าน รวมร้านค้าทั้งหมด ๒๘๖ ร้าน

จากข้อมูลที่พบสามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ

๓.๑ ประเภทร้านค้า

๓.๒ ประเภทของภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้า

๓.๑ ประเภทของร้านค้า

จากการศึกษาข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอ ในจังหวัดปัตตานีมีทั้งหมด ๒๘๖ ร้าน สามารถแบ่ง
ร้านค้าที่ขายสินค้าจำเป็น และสินค้าฟุ่มเฟือยออกเป็น ๑๐ หมวดใหญ่ ๆ คือ

ประเภทร้านค้าที่ขายสินค้าที่จำเป็น ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดเสื้อผ้า
เครื่องประดับและความงาม หมวดของชำ และหมวดแพทย์

ประเภทร้านค้าที่ขายสินค้าฟุ่มเฟือย ได้แก่ หมวดเทคโนโลยี หมวดยานพาหนะ
หมวดการศึกษา หมวดธุรกิจสำนักงาน หมวดอุปกรณ์ต่างๆ และหมวดเบ็ดเตล็ด

๓.๑.๑ ประเภทร้านค้าที่ขายสินค้าที่จำเป็น คือ ร้านค้าที่ขายสินค้าที่เป็นปัจจัยสี่มีความ
จำเป็นในการดำรงชีวิตในแต่ละวัน ดังต่อไปนี้

๑ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม ได้แก่

๑.๑ ร้านอาหาร

๑.๒ ร้านขายเครื่องดื่ม

๑.๓ ร้านไอศกรีม

๑.๔ ร้านขนม

๒. หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม ได้แก่
- ๒.๑ ร้านขายเสื้อผ้า
  - ๒.๒ ร้านทอง
  - ๒.๓ ร้านเสริมสวย
  - ๒.๔ ร้านขายรองเท้า กระเป๋า
  - ๒.๕ ร้านนาฬิกา
  - ๒.๖ ร้านเครื่องประดับ
  - ๒.๗ ร้านขายเครื่องหมายเครื่องแบบต่าง ๆ และปักโลโก้
๓. หมวดของชำและ มินิมาร์ท ได้แก่
- ๓.๑ ร้านของชำ
  - ๓.๒ ร้านสะดวกซื้อ
  - ๓.๓ ร้านข้าวสาร
  - ๓.๓ ร้านของฝาก
๔. หมวดแพทย์ ได้แก่
- ๔.๑ ร้านขายยา
  - ๔.๒ คลินิกแพทย์
  - ๔.๓ คลินิกรักษาสัตว์
  - ๔.๔ สถานผดุงครรภ์

๓.๑.๒ ประเภทร้านค้าขายสินค้าฟุ่มเฟือย สามารถแบ่งออกเป็นหมวดต่าง ๆ ได้ดังนี้

๑. หมวดเทคโนโลยี ได้แก่
- ๑.๑ ร้านขายโทรศัพท์
  - ๑.๒ ร้านคอมพิวเตอร์
  - ๑.๓ ร้านขายและซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า
  - ๑.๔ ร้านเช่าวีดีโอ

- ๒ หมวดยานพาหนะ ได้แก่
- ๒.๑ ร้านขายและซ่อมรถยนต์
  - ๒.๒ ร้านขายและซ่อมจักรยานยนต์
๓. หมวดการศึกษา ได้แก่
- ๓.๑ ร้านขายอุปกรณ์การเรียน
  - ๓.๒ ร้านให้เช่าหนังสือ
  - ๓.๓ ร้านสอนดนตรี
- ๔ หมวดธุรกิจสำนักงาน ได้แก่
- ๔.๑ ร้านถ่ายเอกสาร
  - ๔.๒ ร้านเขียนป้ายโฆษณา
  - ๔.๓ ร้านสติ๊กเกอร์ พิมพ์งาน และซ่อมเครื่องใช้สำนักงาน
- ๕ หมวดอุปกรณ์ต่างๆ ได้แก่
- ๕.๑ ร้านจำหน่ายอุปกรณ์ช่างทั่วไป
  - ๕.๒ ร้านอุปกรณ์กีฬา
- ๖ หมวดเบ็ดเตล็ด ได้แก่
- ๖.๑ ร้านสังฆภัณฑ์
  - ๖.๒ ร้านซักรีด
  - ๖.๓ ร้านคาราโอเกะ
  - ๖.๔ ร้านเฟอร์นิเจอร์
  - ๖.๕ ร้านกีฬาสี
  - ๖.๖ ร้านปุ๋ย
  - ๖.๗ ร้านกรอบรูป
  - ๖.๘ ร้านขายสีทาบ้าน
  - ๖.๙ ร้านขายของสำหรับเด็ก
  - ๖.๑๐ ร้านกรรณก

๓.๑.๑ ประเภทร้านค้าขายสินค้าจำเป็น

๑. หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมายถึง อาหารหลัก คือ ข้าว ก๋วยเตี๋ยว และขนมจีน เป็นต้น และเครื่องดื่มทั่วไป คือ ชา กาแฟ เป็นต้น

หมวดอาหารและเครื่องดื่ม เป็นหมวดที่มีจำนวนร้านค้ามากที่สุด คือ ๖๖ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๒๕ ของร้านค้าทั้งหมด ร้านค้าภายในหมวดนี้ได้แก่ ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่ม ร้านไอศกรีม และร้านขนม

๑.๑ ร้านอาหาร

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ความหมายของอาหารไว้ว่า หมายถึง ของกิน เครื่องค้ำจุนชีวิต หรือเครื่องหล่อเลี้ยงชีวิต

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบว่ามีร้านอาหารจำนวน ๔๕ ร้าน ดังรายชื่อร้านค้าตามตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐ (๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	มุสลิมโภชนา	-
๔๐ (๒๕๑๐-๒๕๑๕)	โกจิวิ	-	-
๓๐ (๒๕๒๐-๒๕๒๕)	นารส	-	-
๒๐ (๒๕๓๐-๒๕๓๕)	กระทะทอง ภาเจริญ ริสกี มาฮ์ฟ ไทยมาเลย์ เพิ่มลาก	-	ร้านอิสลาม
๑๐ (๒๕๔๐-๒๕๔๕)	มะโภชนา ร้านอาหารรสทิพย์	อุสนา ร้านอาหารอิมรอน	อคุลย์ สะอูน โภชนา

	ฮาลาลอินเตอร์ บุกหลัน ชูชกชวนชิม ร้านคุณชาย รุกียะห์ กะนิ โกเจ็บบ โจนัด น่องก๊ป อิลฮัม หน้ามอ บ้านคุณนัด คิ้วหลังร้าน อารีณี โภชนา ร้านฟลุ่กอน โภชนา ตั้งหลัก ยิ้ม ยิ้ม เพื่อนเพ รวงข้าว แซบอีสาน ก๋วยเตี่ยวฟี่พิศ ละซอ ร้านธัญพีช ลองแล โรตี่ปังปัง ก๋วยเตี่ยวหมู ร้านหม่อมไคน่า เจ็นก เจ้เอม เวสป่า	ฟ้ายันดาล ขนมจิ้น- เส้นสด	ฟาเคียโภชนา
รวม	๔๐	๕	๔

จากตารางข้างต้นเมื่อพิจารณาร้านค้าแยกตามอำเภอ พบว่าร้านอาหารในอำเภอเมืองมีมากที่สุด ๔๐ ร้าน ซึ่งแบ่งตามช่วงระยะเวลาปีต่าง ๆ กล่าวคือ พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๕ มีจำนวน ๑ ร้าน ช่วงระยะเวลาพ.ศ. ๒๕๒๐ – ๒๕๒๕ มี ๑ ร้าน ช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๓๐ – ๒๕๓๕ มี ๖ ร้าน และช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๕ มี ๓๒ ร้าน สังเกตได้ว่าในช่วงปีหลังๆ มีจำนวนร้านค้าเพิ่มมากขึ้น

ร้านอาหารในอำเภอสาขบุรีมี ๕ ร้าน ปรากฏในปี พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๕ จำนวน ๑ ร้าน และในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๕ จำนวน ๔ ร้าน สังเกตได้ว่าร้านอาหารในอำเภอสาขบุรีไม่ปรากฏในทุกช่วงเวลา

ร้านอาหารในอำเภอโคกโพธิ์มี ๔ ร้าน ปรากฏในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ – ๒๕๓๕ จำนวน ๑ ร้าน ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๕ จำนวน ๓ ร้าน สังเกตได้ว่าร้านอาหารในอำเภอโคกโพธิ์จะมีในปีหลังๆ

จากข้อมูลข้างต้นสังเกตได้ว่าจำนวนร้านค้าในอำเภอเมือง และ อำเภอสาขบุรีกับอำเภอโคกโพธิ์มีจำนวนที่แตกต่างกันมาก ทั้งนี้ผู้วิจัยคิดว่าเป็นไปตามหลักเศรษฐศาสตร์ในเรื่องอุปสงค์ (demand) ซึ่งหมายถึง ปริมาณสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งที่มีผู้ต้องการซื้อ ณ ระดับราคาต่างๆกัน ของสินค้าชนิดนั้น ภายในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งความต้องการในที่นี้จะต้องมีอำนาจซื้อ (ability to pay)หนุนหลังอยู่ด้วย และอุปทาน (supply) หมายถึงปริมาณสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้ผลิตเต็มใจจะขายในตลาดหนึ่ง ภายในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ณ ระดับราคาต่างๆ ของสินค้าชนิดนั้น (รัตนา สายคณิตและ ชลลดา จามรกุล , ๒๕๔๔ : ๓๓) กล่าวคือ จากการสำรวจของศูนย์สารสนเทศเพื่อการบริหารและพัฒนางานปกครอง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้ข้อมูลว่าคนในอำเภอเมืองเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมากที่สุด จำนวน ๑๒๐,๕๓๑ คน โดยมีความหนาแน่นของประชากร ๑,๒๖๐ คนต่อตารางกิโลเมตร อำเภอโคกโพธิ์มีจำนวนประชากร ๖๑,๓๓๐ คน มีความหนาแน่นของประชากร ๑๘๐.๗ คนต่อตารางกิโลเมตร และอำเภอสาขบุรีมีจำนวนประชากร ๕๗,๘๗๓ คนต่อตารางกิโลเมตร มีความหนาแน่นของประชากร ๓๒๔.๔ คนต่อตารางกิโลเมตร และคนในอำเภอเมืองเป็นคนที่กำลังซื้อมากที่สุด ดังนั้นจำนวนร้านค้าที่มีมากที่สุด ๔๐ ร้าน ถือเป็นเรื่องที่สอดคล้องกัน นอกจากนี้จากการศึกษาภูมิหลังของจังหวัดปัตตานีพบว่าในอำเภอเมืองนั้นมีคนไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่ โดยทั่วไปคนไทยเชื้อสายจีนจะนิยมประกอบอาชีพค้าขาย อาจเป็นไปได้ว่าจำนวนร้านค้าที่มีมากในอำเภอเมืองนั้น เป็นของคนกลุ่มนี้

การเพิ่มขึ้นของจำนวนร้านอาหารที่อยู่ในอำเภอเมืองและอำเภอที่อยู่นอกเมืองที่มีความแตกต่างกันมาก สะท้อนให้เห็นถึงในเรื่องอาหารการกินที่แตกต่างกันของคนที่อยู่ในตัวเมืองและคนที่อาศัยอยู่นอกเมือง กล่าวคือ คนที่อาศัยอยู่ในตัวเมืองในช่วงระยะเวลายี่สิบปีหลัง คือ พ.ศ.

๒๕๓๐ – ๒๕๓๕ นิยมรับประทานอาหารนอกบ้านมากขึ้น ในขณะที่คนอาศัยอยู่นอกเมืองอย่าง
อำเภอโคกโพธิ์และอำเภอสายบุรี ยังคงมีวิถีชีวิตที่เหมือนเดิมที่เมื่อห้าสิบปีที่แล้วนิยมปรุงอาหาร
รับประทานกันที่บ้านและปัจจุบันก็ยังนิยมปรุงอาหารรับประทานกันที่บ้านอยู่

ประเภทร้านค้าที่อยู่ในกลุ่มร้านอาหารประกอบด้วยร้านขายอาหารหลากหลายชนิด ได้แก่

<u>ร้านขายอาหารตามสั่ง</u>	ได้แก่	โกจิวิ ภาเจริญ เพิ่มลาภ ฮาลาลอินเตอร์ ร้านคุณชาย น้องก๊อ บ้านคุณนัด ร้านพิภฏอน โภชนา รวงข้าว ร้านอาหารอิมรอน อคุลย์	นารส ริสกี มะโภชนา บุหตัน โกเจียบ อิลฮัม ครัวหลังร้าน ยืมยืม มุสลิมโภชนา ฟ้าบันดาล สะอูน โภชนา	กระทะทอง มาอัฟ ร้านอาหารรสทิพย์ ชูชกชวนชิม โจนัด หน้ามอ อารีณีโภชนา เพื่อนแพ อุสนา ร้านอิสลาม ฟาเคียโภชนา
<u>ร้านขายก๋วยเตี๋ยว</u>	ได้แก่	ก๋วยเตี๋ยวพีพิศ เจ็เอม	ก๋วยเตี๋ยวหมู	เงินก
<u>ร้านขายข้าวแกง</u>	ได้แก่	ไทยมาเลย์ ลองแล	รุกข์ยะห์ กะนี	ตั้งหลัก
<u>ร้านขายขนมจีน</u>	ได้แก่	ขนมจีน-เส้นสด	ละซอ (ภาษามลายู หมายถึง ขนมจีน)	
<u>ร้านขายส้มตำ</u>	ได้แก่	แซบอีสาน	เหม่มไคน่า	
<u>ร้านขายผัดไทย</u>	ได้แก่	เวสป่า		
<u>ร้านขายโรตี่</u>	ได้แก่	โรตี่ปังปัง		
<u>ร้านขายอาหารเจ</u>	ได้แก่	ร้านธัญพืช		

ประเภทอาหารข้างต้นเป็นอาหารที่คนในพื้นที่นิยมรับประทานเป็นอาหารหลัก ซึ่งสอดคล้องกับที่คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (๒๕๔๓ : ๑๗๐) ได้กล่าวว่า อาหารมือต่างๆ ของชาวปัตตานี มือเช้า เป็นอาหารง่ายๆ รวดเร็ว เช่น ข้าวยา ข้าวแกงประเภทจานเดียว มือกลางวัน ได้แก่ ข้าวสวยหรือข้าวแกง เป็นกับข้าวที่ทำขึ้นใหม่ มือเย็นมีอาหารมากชนิดขึ้น

๑.๒ ร้านขายเครื่องดื่ม

จากข้อมูลร้านค้าในจังหวัดปัตตานีทั้งหมด ๒๕๖ ร้าน เป็นร้านเครื่องดื่ม ๕ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๔ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านเครื่องดื่มข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐- ๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	ผู้ใหญ่ รุชชา มัน โป มูมแหลม ซุ้มกาเฟ นา นาน้ำ น้ำมชา เจตนากร coffee GEG	-	-
รวม	๕	-	-

จากตารางข้างต้น เมื่อพิจารณาร้านขายเครื่องดื่ม พบว่าร้านเครื่องดื่มจะมีในอำเภอเมืองเท่านั้น มีในปี พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ จำนวน ๕ ร้าน ส่วนอำเภอสายบุรีและอำเภอโคกโพธิ์ไม่ปรากฏร้านเครื่องดื่มเลย

ข้อมูลข้างต้นสังเกตได้ว่า ประเภทของร้านเครื่องดื่มที่ปรากฏในอำเภอเมือง ได้แก่

<u>ร้านกาแฟ</u>	ได้แก่	ซุ้มกาแฟ	Coffee Geg	
<u>ร้านน้ำชา</u>	ได้แก่	รูๆ ชา	น้ำมชา	ผู้ใหญ่
<u>ร้านขายเครื่องดื่มโดยทั่วไป</u>	ได้แก่	นานาน้ำ	มูมแหลม	

ร้านกาแฟ เป็นร้านที่ขายเครื่องดื่มอย่างกาแฟเป็นหลัก และมีเบเกอรี่ต่างๆ ขายร่วมด้วย ร้านกาแฟเป็นร้านที่ตกแต่งสวยงาม ก่อนข้างสมัยใหม่ และมีระดับ สังเกตได้จากการตั้งชื่อร้านค้า เป็นภาษาอังกฤษ เช่น *Coffee GeG* เหมือนดังที่วิยะดา จงบรรจบ (๒๕๓๔ : ๓๓) กล่าวว่า ภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อธุรกิจการค้ามาจากภาษาอังกฤษมีความถี่มากที่สุด แสดงว่าคนไทยมีความนิยมต่อการใช้ภาษาต่างประเทศว่าเป็นการแสดงความมีมาตรฐาน มีระดับ เช่นเดียวกับการที่ยอมรับคุณภาพสินค้าจากต่างประเทศ

ร้านน้ำชา เป็นร้านที่ขายเครื่องดื่มหลากหลายชนิด เช่น ชา น้ำผลไม้ปั่น และอาจมีอาหารอย่างขนมปังขายด้วย ร้านน้ำชาเป็นร้านที่คนโดยทั่วไปนิยมมานั่งพูดคุยกัน และมีบรรยากาศของความเป็นกันเองสบายๆ สังเกตได้จากชื่อร้าน เช่น *ผู้ใหญ่* เป็นชื่อร้านที่ตั้งขึ้นมาตามการเรียกขานของลูกค้าด้วยความเป็นกันเอง สนับสนุนกันต่อเจ้าของร้าน

ร้านเครื่องดื่มทั่วไป เป็นร้านที่ขายเครื่องดื่มหลากหลายชนิดเช่นเดียวกัน เช่น น้ำอัดลม น้ำเปล่า และน้ำผลไม้กระป๋องหลายชนิดและหลายยี่ห้อ ร้านเครื่องดื่มทั่วไปเป็นร้านที่มีลักษณะของบรรยากาศที่เป็นกึ่งทางการ สังเกตได้จากชื่อร้าน เช่น *นา นา น้ำ* เป็นการบ่งบอกภาพรวมของสินค้าที่ขายภายในร้าน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑.๓ ร้านไอศกรีม

ไอศกรีม หมายถึง ของกินทำด้วยน้ำหวาน กะทิ หรือนม เป็นต้น ทำให้ขึ้นด้วยความเย็น (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖ : ๑๔๐๓)

จากข้อมูลร้านค้าที่รวบรวมในจังหวัดปัตตานี เป็นร้านไอศกรีม ๓ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๑ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	ปันทอง	นัชมี ไอติม ไบเตย	-
รวม	๑	๒	-

จากตารางข้างต้น เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าแยกเป็นอำเภอ พบว่าร้านไอศกรีมในอำเภอเมืองมี ๑ ร้าน ตั้งในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๕ อำเภอสายบุรีมี ๒ ร้าน ตั้งในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๕ เช่นเดียวกัน และอำเภอโคกโพธิ์ไม่พบร้านขายไอศกรีมเลย

สังเกตได้ว่าร้านขายไอศกรีมจะตั้งในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๕ แสดงให้เห็นว่าในช่วงเวลาก่อนหน้านั้นคนไม่นิยมรับประทานไอศกรีมที่ร้าน จึงไม่ปรากฏร้านขายไอศกรีมโดยเฉพาะ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑.๔ ร้านขนม

ขนม หมายถึงของกินที่ไม่ใช่ข้าว มักปรุงด้วยแป้งหรือข้าวกับกะทิหรือน้ำตาล (ราชบัณฑิตยสถาน , ๒๕๔๖ : ๑๖๑) ขนมในที่นี้ หมายถึง ของกินที่ทำมาจากแป้ง กินเป็นอาหารว่าง เช่น ขนมขบเคี้ยว ขนมเค้ก และเบเกอรี่ เป็นต้น

จากข้อมูลร้านค้าที่รวบรวมมาทั้งหมด พบร้านขนม ๕ ร้าน คิดเป็นร้อยละ๑.๖๘ ของร้านค้าทั้งหมด ดังรายชื่อตามตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐- ๒๕๒๕)	-	-	ร้านอุดมศิลป์
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	ร้านมาเล เค้กศรียาง لابัน Can	-	-
รวม	๔	-	๑

จากตารางข้างต้น เมื่อพิจารณาร้านขนมแยกตามอำเภอ พบว่าร้านขนมในอำเภอเมืองปรากฏมากที่สุด จำนวน ๔ ร้าน ตั้งในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๕ อำเภอโคกโพธิ์มีจำนวน ๑ ร้าน ตั้งในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๒๐ – ๒๕๒๕ ส่วนอำเภอสายบุรีไม่พบร้านขายขนมเลย

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้วิจัยสังเกตว่าสินค้าประเภทขนมในอำเภอสายบุรีนั้นจะมีขายในร้านขายของชำ เป็นขนมประเภทขบเคี้ยวต่างๆ ซึ่งจะเป็นสินค้าที่เหมือนกับอำเภอโคกโพธิ์ แต่อำเภอโคกโพธิ์จะมีร้านค้าเฉพาะ ได้แก่ ร้านอุดมศิลป์ ส่วนร้านขนมในอำเภอเมืองนั้นมีความแตกต่างจากร้านค้าขายขนมในอำเภอโคกโพธิ์ คือ ขายขนมเค้ก เบเกอรี่ต่างๆ เป็นหลัก

หมายเหตุ จากการสอบถามเจ้าของร้าน ผู้วิจัยได้ข้อมูลว่า เดิมร้าน Can พระให้ชื่อว่า โขกอำนาจ แต่เจ้าของร้านเห็นว่าไม่ทันสมัยจึงตั้งชื่อร้านเป็น Can เพื่อให้เข้ากับลักษณะของสินค้าภายในร้าน

๒. หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม

เสื้อผ้า หมายถึง เครื่องสวมกายท่อนบนทำด้วยผ้า เรียกชื่อต่างๆ เช่น เสื้อกั๊ก เสื้อเชิ้ต (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖ : ๑๒๒๕)

เครื่องประดับ หมายถึง เครื่องตกแต่งกาย มี สร้อย แหวน นาฬิกา เป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖ : ๒๖๑)

หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงามในที่นี้ หมายถึง ร้านค้าปลีกที่ขายผ้าสำหรับนำมาตัดเสื้อ ขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป ร้านเครื่องประดับอย่างทอง เงิน และร้านเสริมความงามต่างๆ อย่างร้านเสริมสวย

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบว่ามีร้านค้าในหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม จำนวน ๖๔ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๖๒ ของร้านค้าทั้งหมด ร้านค้าที่อยู่ในหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม ได้แก่ ร้านขายเสื้อผ้า ร้านทอง ร้านเสริมสวย ร้านขายรองเท้า กระเป๋า ร้านนาฬิกา ร้านให้เช่าชุดต่างๆ ร้านเครื่องประดับ ร้านขายเครื่องหมายเครื่องแบบต่างๆและร้านปักโลโก้ ร้านขายเครื่องสำอาง และร้านเสริมความงาม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒.๑ ร้านขายเสื้อผ้า

ร้านขายเสื้อผ้า หมายถึง ร้านขายปลีกขนาดเล็กที่ขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป และขายผ้าเพื่อนำมาตัดเย็บเสื้อผ้า

จากการรวบรวมร้านเสื้อผ้า ๓ อำเภอ ในจังหวัดปัตตานี พบร้านเสื้อผ้าทั้งหมด ๑๘ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๘ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	แสงชัยภูสากันท์	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	ฮาริสบราเธอร์ มิตรภุษา	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	เรื่อนลูกไม้ เอก	โชคดี	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	เพื่อนหญิง ฮาวายสตรี	-	โตเกียว
๑๐(๒๕๔๐ - ๒๕๔๕)	เจียจ้าวซ้อป ยา-ฉี ตาแพชั่น โรฮานาบาคิก พิพิธผ้า บาคิก เดอ นารา	ร้านอาชานา...กะนา ร้านกะเนาะ โจบูติก	-
รวม	๑๓	๔	๑

จากตารางรายชื่อร้านค้าข้างต้น เมื่อพิจารณาจำนวนร้านค้าแยกตามอำเภอ พบร้านขายเสื้อผ้าในอำเภอเมืองมากที่สุด จำนวน ๑๓ ร้าน ตั้งตามช่วงเวลาต่าง ๆ คือ ในช่วงเวลา พ.ศ. ๒๕๐๐ - ๒๕๐๕ มี ๑ ร้าน ในช่วง พ.ศ. ๒๕๑๐ - ๒๕๑๕ มี ๒ ร้าน ในช่วง พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๕ มี ๒ ร้าน ในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๕ มี ๒ ร้านเช่นเดียวกัน และในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๕ มี ๖ ร้าน ตั้งเกิดได้ว่าร้านเสื้อผ้ามีการตั้งในจำนวนที่เพิ่มขึ้นในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๕

อำเภอสาขบุรีมีจำนวนรองลงมา ๔ ร้าน ตั้งตามช่วงเวลาปีต่าง ๆ คือ พ.ศ. ๒๕๒๐ – ๒๕๒๕ มี ๑ ร้าน ในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๕ มี ๓ ร้าน

อำเภอโคกโพธิ์มีร้านเสื้อผ้า จำนวน ๑ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๕

จากรายชื่อร้านค้าข้างต้น สังเกตได้ว่าการตั้งชื่อร้านค้าในปีที่สี่สิบและปีที่ห้าสิบ มีการใช้คำภาษาบาลีสันสกฤต ที่มักจะไม่ค่อยนำมาตั้งชื่อในปัจจุบัน มาใช้เป็นส่วนประกอบในการตั้งชื่อ ได้แก่ คำว่า “ภาษาเป็นภาษาสันสกฤต หมายถึง เครื่องนุ่งห่ม ผ้าทรง “ และคำว่า “ภูษา เป็นภาษาบาลี หมายถึง เครื่องประดับ” (ราชบัณฑิตยสถาน , ๒๕๔๖ : ๘๒๖) ได้แก่

แสงชัยภูษากันท์ มิตรภูษา

เมื่อสังเกตรายชื่อร้านค้าในปีหลัง ๆ คือ ปีที่ยี่สิบเป็นต้นมา มีการตั้งชื่อร้านที่หลากหลายมากขึ้น มีการนำภาษาอังกฤษมาใช้เป็นส่วนประกอบในการตั้งชื่อร้านมากขึ้น เช่น คำว่า “สโตร์ (Store) หมายถึง ร้านค้า ” คำว่า “ช็อป (shop) หมายถึง ร้านค้า ร้านค้าปลีก ” คำว่า “แฟชั่น (Fashion) หมายถึง สิ่งที่กำลังนิยมกัน หรือแบบสมัยนิยม” ได้แก่

ฮาวายสโตร์ เจียวจ้าวช็อป ตาแฟชั่น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒.๒ ร้านทอง

ทอง หมายถึง ธาตุแท่งชนิดหนึ่งเนื้อแน่นมาก สีเหลืองสุกปลั่งเป็นโลหะมีค่า (ราชบัณฑิตยสถาน , ๒๕๔๖ : ๕๐๘)

จากการรวบรวมร้านทอง ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบว่ามีร้านทองจำนวน ๑๔ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๓ ของร้านค้าทั้งหมด ดังรายชื่อร้านตามตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	ห้างทองน้ำตุนหลี	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	ห้างทองไทยอินเตอร์เนชั่นแนล ห้างทองไทยแสนดี	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	ห้างทองเตชาน	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	-	ห้างทองนูรีน ห้างทองฟาติน ห้างทองนูรีนา ห้างทองอาดิล ห้างทองริฎวาล ห้างทองกมพรรณ กฤษฎทอง	ห้างทองเยาวราช ห้างทองทวีทรัพย์ ห้างทองพรพิมล
รวม	๓	๘	๓

จากตารางข้างต้นเมื่อพิจารณาร้านค้าแยกตามอำเภอ พบว่าร้านทองในอำเภอเมืองมี ๓ ร้าน ตั้งแต่ช่วงเวลาที่ต่าง ๆ คือ ช่วงเวลา พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๕ มี ๑ ร้าน และในช่วง พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๕ มี ๒ ร้าน สังกัดได้ว่าในช่วงระยะเวลาหลังจากนั้นไม่มีการตั้งร้านขายทองขึ้นมาอีกเลย จากการสอบถามเจ้าร้านทองที่ตั้งกิจการอยู่แล้ว ผู้วิจัยได้ข้อมูลว่าจำนวนร้านทองที่มีอยู่กับปริมาณความต้องการซื้อเพียงพอแล้ว จึงไม่มีร้านขายทองปรากฏอีกเลยในช่วงปีหลัง ๆ

อำเภอสาขบุรีมีร้านทองมากที่สุด ๘ ร้าน ตั้งตามช่วงเวลาต่างๆ คือ ในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๕ มี ๑ ร้าน ในช่วงเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๕ มี ๗ ร้าน จากข้อมูลจำนวนร้านขายทองที่มีมากในอำเภอสาขบุรีข้างต้น ผู้วิจัยได้สอบถามเจ้าของร้านทองในพื้นที่ ได้ข้อมูลว่า อำเภอสาขบุรีเป็นแหล่งตีทองที่สำคัญแห่งหนึ่ง จึงปรากฏร้านทองในปริมาณที่มากเมื่อเทียบกับอำเภอเมืองและอำเภอโคกโพธิ์

อำเภอโคกโพธิ์มีร้านทองจำนวน ๓ ร้านเท่ากับอำเภอเมือง แต่จะมีความแตกต่างในช่วงระยะเวลาการตั้ง คือร้านค้าในอำเภอโคกโพธิ์จะตั้งในช่วงปีหลัง คือในช่วงเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๕ ก่อนหน้านี้ไม่ปรากฏร้านขายทองในอำเภอโคกโพธิ์เลย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒.๓ ร้านเสริมสวยและความงาม

เสริมสวย หมายถึง ตกแต่งให้ดูสวยงามขึ้น มักใช้กับสตรี เรียกสถานที่รับแต่งผม แต่งหน้า แต่งเล็บ ว่าห้องเสริมสวย หรือร้านเสริมสวย (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖ : ๑๒๑๖)

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบว่ามีร้านเสริมสวย จำนวน ๑๕ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๔.๗๒ ของร้านค้าทั้งหมด ดังรายชื่อร้านค้าตามตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐ (๒๕๐๐-๒๕๐๙)	มิตรหญิง	-	-
๔๐ (๒๕๑๐-๒๕๑๙)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๙)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๙)	ชลาखा		เสริมสวยจินตนา
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๙)	จินตนาชาลอน นางสระไคร้ ร้านเสริมสวยลัย บัตติ-บิวตี้ อุณ-บิวตี้ เคฟร์ชาลอน ผมสวย New design ศูนย์ความงามจันทร์	ดีน่าชาลอน แฮร์ดู	แอ๊ะบิวตี้
รวม	๑๑	๒	๒

จากตารางข้างต้นเมื่อพิจารณาร้านค้าแยกตามอำเภอ พบว่าร้านเสริมสวยในอำเภอเมืองมีมากที่สุดจำนวน ๙ ร้าน ตั้งในช่วงเวลาต่างๆ กล่าวคือ ช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๐๐ - ๒๕๐๙ มีจำนวน ๑ ร้าน และช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๙ มี ๑๐ ร้าน จากตารางการปรากฏของร้านเสริมสวยข้างต้น สังเกตได้ว่าร้านเสริมสวยไม่ได้มีปรากฏในทุกช่วงเวลา คือ ช่วงเวลา พ.ศ. ๒๕๑๐- ๒๕๑๙ ช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๑ และช่วงเวลา พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๙ ไม่มีร้านเสริมสวยตั้งในช่วงนี้เลย

ร้านเสริมสวยในอำเภอสายบุรีมี ๒ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ ส่วนช่วง
ระยะเวลาก่อนหน้านี้ คือ ช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๕ ช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๑๐ -
๒๕๑๕ ช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๕ และช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๕ ไม่ปรากฏการ
ตั้งร้านเสริมสวยเลย

อำเภอโคกโพธิ์มีร้านเสริมสวยจำนวน ๒ ร้านเช่นเดียวกับอำเภอโคกโพธิ์ แต่ช่วง
ระยะเวลาในการตั้งต่างกัน คือ ตั้งในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๕ จำนวน ๑ ร้าน
และในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ จำนวน ๑ ร้าน ก่อนหน้านี้ไม่ปรากฏร้านเสริม
สวยเลย

จากการปรากฏการตั้งร้านเสริมสวยในช่วงระยะเวลาต่างๆ ในทั้งสามอำเภอสังเกตได้ว่า มี
สิ่งๆ ที่เหมือนกันคือ ร้านเสริมสวยในทั้งสามอำเภอเพียงจะมีการเริ่มตั้งขึ้นในช่วง ปีหลังๆ นี้เอง คือ
พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๔๕ มาנייםเอง ก่อนหน้านี้ปรากฏเพียงร้านเดียวในอำเภอเมืองในช่วง พ.ศ.
๒๕๐๐- ๒๕๐๕

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒.๔ ร้านขายรองเท้า กระเป๋า

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบว่ามีร้านขายรองเท้า กระเป๋าจำนวน ๗ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๖ ของร้านค้าทั้งหมด ดังแสดงตามตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๙)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๙)	จวันเซ็ง	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๙)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๙)	ซูลี สโตร์	บาจันมัท	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๙)	นางชิน คลาสสิก ทรัพย์รุ่งเรือง แสงตะวัน	-	-
รวม	๖	๑	-

จากตารางข้างต้นเมื่อพิจารณาร้านค้าแยกตามอำเภอ พบว่าร้านขายรองเท้า และกระเป๋าใน อำเภอเมืองมีมากที่สุดจำนวน ๖ ร้าน โดยแบ่งตามช่วงระยะเวลาปีต่างๆ กล่าวคือ ในช่วง ระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๑๐ - ๒๕๑๙ มีร้านค้าจำนวน ๑ ร้าน ในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๓๐- ๒๕๓๙ มี ๑ ร้าน และในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐ -๒๕๔๙ มีร้านค้าตั้งในช่วงระยะเวลานี้ มากที่สุดจำนวน ๔ ร้าน

อำเภอสายบุรีมีร้านค้าจำนวน ๑ ร้าน ตั้งในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๙ อำเภอโคกโพธิ์ไม่ปรากฏร้านขายรองเท้าและกระเป๋าขึ้นเลย

๒.๕ ร้านนาฬิกา

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานีพบร้านขายนาฬิกาจำนวน ๓ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๑ ของร้านค้าทั้งหมด ดังแสดงตามตารางข้างล่าง

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๙)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๙)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๙)	นำศิลป์	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๙)	เอเชีย	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๙)	นาที่ทอง	-	-
รวม	๓	-	-

จากตารางข้างต้นเมื่อพิจารณาร้านค้าแยกเป็นอำเภอ พบว่าร้านขายนาฬิกาปรากฏในอำเภอเมืองเท่านั้นจำนวน ๓ ร้าน ส่วนอำเภอสายบุรีและอำเภอโคกโพธิ์ไม่ปรากฏร้านขายนาฬิกาเลยแม้แต่ร้านเดียว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒.๖ ร้านให้เช่าชุดและอุปกรณ์แต่งงาน

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านให้เช่าชุดและอุปกรณ์แต่งงาน จำนวน ๔ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๕ ของร้านค้าทั้งหมด ดังรายชื่อร้านค้าตามตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	แฟนซี หญิงหมัด ร้านหะยีเจ๊ะคอเลาะ ชุดวิวาห์ Sofar Alat Perkawannan	-	-
รวม	๔	-	-

จากตารางข้างต้น เมื่อพิจารณาร้านให้เช่าชุดและอุปกรณ์แต่งงานต่างๆ แยกเป็นอำเภอ พบในอำเภอเมืองเท่านั้นจำนวน ๔ ร้าน ส่วนอำเภอสายบุรีและอำเภอโคกโพธิ์ไม่ปรากฏเลย จากการลงพื้นที่ ผู้วิจัยได้ข้อมูลว่าร้านเช่าชุดและอุปกรณ์แต่งงานซึ่งจะใช้ในวาระและโอกาสสำคัญ ซึ่งมีโอกาสในการใช้น้อยมากจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องตั้งในอำเภอโคกโพธิ์และอำเภอสายบุรี เพราะหากตั้งขึ้นมาอาจขาดทุนได้ คนในอำเภอสายบุรีและอำเภอโคกโพธิ์เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้บริการก็จะไปใช้ในตัวเมือง

๒.๗ ร้านเครื่องประดับ

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านเครื่องประดับจำนวน ๒ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๗ ของร้านค้าทั้งหมด ดังแสดงตามตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	ร้อยไอเดีย สร้อยสวย	-	-
รวม	๒	-	-

จากตารางข้างต้นเมื่อพิจารณาร้านขายเครื่องประดับแยกเป็นอำเภอ พบว่าร้านขายเครื่องประดับพบในอำเภอเมืองเท่านั้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒.๘ ร้านขายเครื่องหมายและปักโลโก้

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบว่ามีร้านขายเครื่องหมายและปักโลโก้ จำนวน ๒ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๗ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าตามตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	บ้านโลโก้ คลังเครื่องหมาย	-	-
รวม	๒	-	-

จากตารางข้างต้นเมื่อพิจารณาร้านค้าแยกตามอำเภอ พบว่ามีร้านขายเครื่องหมายและปักโลโก้ ปรากฏในอำเภอเมืองเท่านั้น จำนวน ๒ ร้าน ส่วนอำเภอสายบุรีและอำเภอโคกโพธิ์ไม่ปรากฏร้านค้าดังกล่าวเลย ผู้วิจัยคิดว่าเนื่องจากสถานที่ราชการที่สำคัญต่างๆ เช่น ศาลากลางจังหวัด ศาลประจำจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลประจำจังหวัด เป็นต้น ที่มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องสำคัญทางราชการตั้งอยู่ในตัวเมืองเป็นส่วนใหญ่ จึงต้องมีร้านขายเครื่องหมายตั้งอยู่ ในขณะที่อำเภอสายบุรีและอำเภอโคกโพธิ์สถานที่สำคัญต่างๆ เหล่านี้มีน้อย จึงไม่จำเป็นต้องมีร้านค้าเฉพาะลงไป และอาจไปใช้บริการในตัวเมืองได้ สำหรับร้านปักโลโก้ นั้นเนื่องจากสถานศึกษาที่จะใช้บริการร้านเหล่านี้ตั้งอยู่ในตัวเมืองเป็นส่วนใหญ่จึงจำเป็นต้องมีร้านปักโลโก้ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง

๓. หมวดของชำ

ชำ หมายถึง ชื่อร้านหรือเรือขายของแห่งต่างๆ ที่เป็นอาหาร (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖ : ๓๖๑)

หมวดของชำในที่นี้ หมายถึง ร้านค้าปลีกที่ขายสินค้าต่างๆ หลากหลายชนิด โดยเฉพาะอาหารแห่งต่างๆ

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบว่ามีร้านขายของชำจำนวน ๓๕ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๑๓ ของร้านค้าทั้งหมด ร้านค้าที่อยู่ในหมวดของชำได้แก่ ร้านของชำ ร้านสะดวกซื้อ ร้านขายข้าวสาร และร้านของฝาก

๓.๑ ร้านของชำ

ร้านของชำในที่นี้ คือ ร้านค้าปลีกขนาดเล็กขายสินค้าหลากหลายชนิดไม่ว่าจะเป็นของกินหรือของใช้ต่างๆ เช่น ปลากระป๋อง น้ำปลา น้ำอัดลม สบู่ ยาสีฟัน เป็นต้น

จากการรวบรวมร้านค้าในจังหวัดปัตตานี พบว่ามีร้านของชำทั้งหมด ๒๘ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๒๓ ของร้านค้าทั้งหมดในหมวดของชำ ดังตารางรายชื่อร้านค้า

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐ (๒๕๐๐-๒๕๐๕)	ฉิ่งจิงฮิน	อ้อยพาณิชย์ สมพรพาณิชย์	-
๔๐ (๒๕๑๐-๒๕๑๕)	พุนสิน	พุนสิน	พะยอมพาณิชย์
๓๐ (๒๕๒๐-๒๕๒๕)	อยู่สวรรค์	-	โสภณพาณิชย์
๒๐ (๒๕๓๐-๒๕๓๕)	ท้ายเรือ ภิรมณ์พาณิชย์ ส.สิบสองล้าน รวมสิน นำโชค เสปียงทะเล สินทะเล แปดเขียน สหพันธ์ใจ	-	

๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	เสริมทรัพย์ จูเนียร์ ฝนพจน์ โคไนใจ เชียน ศูนย์กระจายสินค้า (บารอกัต)	นุรดีร์ค เซร์สโตร์ พันธุ์พาณิชย์ นาเซอร์พาณิชย์	สายธาร
รวม	๑๘	๗	๓

จากตารางข้างต้นเมื่อพิจารณาจำนวนร้านค้าแยกตามอำเภอ พบว่าร้านของชำในอำเภอเมืองมีมากที่สุด จำนวน ๑๘ ร้าน ตั้งตามช่วงระยะเวลาต่างๆ คือ ช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๕ มีจำนวน ๑ ร้าน ช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๕ มี ๑ ร้าน ช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๕ มี ๑ ร้าน ช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๕ มี ๕ ร้าน และช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๕ มี ๖ ร้าน สังเกตได้ว่าร้านของชำในอำเภอเมืองปรากฏในทุกๆ ช่วงเวลา และมีการตั้งเพิ่มขึ้นในช่วงเวลา พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๔๕

อำเภอสาขบุรีมีจำนวนร้านค้ารองลงมาจำนวน ๗ ร้าน ตั้งตามช่วงระยะเวลาต่าง ๆ คือ ช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๕ มี ๒ ร้าน ช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๑๐ - ๒๕๑๕ มี ๑ ร้าน ช่วงเวลา พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๓๕ ไม่ปรากฏการตั้งร้านค้า และช่วงเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ มี ๔ ร้าน สังเกตได้ว่าร้านค้าในอำเภอสาขบุรีไม่ปรากฏในทุกช่วงเวลา แต่มีการตั้งร้านค้าในจำนวนที่มากขึ้นในช่วงเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๕

อำเภอโคกโพธิ์มีร้านของชำจำนวน ๓ ร้าน ตั้งตามช่วงเวลาต่างๆ คือ ช่วง พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๕ มี ๑ ร้าน ช่วง พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๕ มี ๑ ร้าน และช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๕ มี ๑ ร้าน สังเกตได้ว่าร้านของชำในอำเภอโคกโพธิ์ไม่ปรากฏในทุกช่วงเวลา และปรากฏในจำนวน ๑ ร้าน เท่ากันทั้งสามช่วงเวลา

ข้อมูลข้างต้นสังเกตได้ว่า ร้านค้าของชำในอำเภอเมืองมีมากที่สุดในปริมาณที่เกินครึ่งของร้านค้าทั้งหมด ผู้วิจัยคิดว่าปริมาณจำนวนร้านของชำเป็นไปตามความต้องการของผู้ซื้อ กล่าวคือ ผู้ซื้อในอำเภอเมืองเป็นกลุ่มผู้ซื้อที่มีขนาดใหญ่กว่า เมื่อเทียบกับผู้ซื้อในอำเภอโคกโพธิ์

และอำเภอสาขบุรี นอกจากนี้คนที่อาศัยอยู่ในอำเภอโคกโพธิ์และอำเภอสาขบุรีเองก็อาจจะเข้ามาซื้อของอำเภอเมืองด้วย เนื่องจากอำเภอเมืองเป็นแหล่งรวมของร้านค้าต่าง ๆ ด้วย

จากรายชื่อร้านค้าข้างต้น สังเกตได้ว่าชื่อร้านค้าในช่วงระยะเวลาปีที่ ๓๐-๕๐ มักจะใช้ชื่อบุคคล กับคำว่า พานิชย์ หมายถึง การค้าขาย (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๒: ๓๘๒) มาใช้ตั้งชื่อร้านค้า เช่น อ้อยพานิชย์ สมพรพานิชย์ พะยอมพานิชย์ เป็นต้น ส่วนชื่อร้านของชำในช่วงปีที่ ๑๐ - ๒๐ มีการตั้งชื่อร้านที่มีความหลากหลายมากขึ้น มีการใช้ภาษาอังกฤษมาใช้ในการตั้งชื่อ เช่น จูเนียร์ เซร์สโตร์ เป็นต้น มีการนำคำแสดงมาใช้ตั้งชื่อ เช่น โคนใจ เป็นต้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓.๒ ร้านสะดวกซื้อ

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบว่ามีร้านสะดวกซื้อ
๖ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๒ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐ - ๒๕๔๕)	เซเว่นอีเลฟเว่น (๓ ร้าน)	มัยมูนมินิมาร์ท (มัยมูนเป็นชื่อคนภาษา อาหรับ) อีฟ อาร์ม มินิมาร์ท	เค.พี. มินิมาร์ท
รวม	๓	๒	๑

จากตารางข้างต้นเมื่อพิจารณาร้านสะดวกซื้อแยกตามอำเภอ พบว่าร้านสะดวกซื้อ
จะมีในอำเภอเมืองเท่านั้น จำนวน ๓ ร้าน ในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๕ อำเภอสายบุรีจำนวน
๒ ร้าน และอำเภอโคกโพธิ์จำนวน ๑ ร้าน

จากตารางจะเห็นได้ว่า อำเภอเมืองร้านสะดวกซื้อเป็นร้านเซเว่นอีเลฟเว่น
จำนวน ๓ ร้าน อำเภอสายบุรีเป็นร้านมินิมาร์ท ๒ ร้าน และอำเภอโคกโพธิ์มีร้านมินิมาร์ท ๑
จากการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับร้านสะดวกซื้อ ผู้วิจัยพบว่าการตั้งร้านเซเว่นอีเลฟเว่นมีกฎหรือ
เงื่อนไขที่ค่อนข้างยุ่งยากซับซ้อน ไม่เอื้อที่นำมาตั้งในอำเภอสายบุรีและอำเภอโคกโพธิ์ และ
เจ้าของร้านมินิมาร์ทที่เป็นมุสลิมในอำเภอสายบุรีให้เหตุผลอีกประการหนึ่งว่าคนมุสลิมจะไม่นิยม
จำหน่ายหรือซื้อเหล้ามาดื่ม เมื่อตกลงเปิดร้านสะดวกซื้อ สินค้าประเภทเหล้าหรือบุหรี่เป็น
สินค้าบังคับอย่างหนึ่งที่จะต้องมีการขายภายในร้าน คนมุสลิมจึงไม่สะดวกที่จะต้องเปิดร้านสะดวกซื้อ

๓.๓ ร้านข้าวสาร

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบว่ามีร้านขายข้าวสารจำนวน ๓ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๑ ของร้านค้าทั้งหมด ดังรายชื่อร้านค้าตามตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐ (๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐ (๒๕๑๐- ๒๕๑๕)	ไทยการค้า	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐ (๒๕๓๐- ๒๕๓๕)	-	-	-
๑๐ (๒๕๔๐-๒๕๔๕)	-	ฝ้ายสค้าข้าวสาร ฮาฟิสค้าข้าวสาร	-
รวม	๑	๒	-

จากตารางข้างต้นเมื่อพิจารณาร้านข้าวสารแยกตามอำเภอ พบว่าร้านขายข้าวสารในอำเภอเมืองมี ๑ ร้าน ในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๑๐ - ๒๕๑๕ อำเภอสายบุรีมี ๒ ร้าน ในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๕ และอำเภอโคกโพธิ์ไม่ปรากฏร้านขายข้าวสารเลย

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้วิจัยสังเกตได้ว่า ร้านขายข้าวสารที่ไม่ปรากฏในอำเภอโคกโพธิ์ เนื่องจากภูมิประเทศโดยส่วนใหญ่ของอำเภอเป็นพื้นที่นา ประชาชนประกอบอาชีพทำนา จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องซื้อข้าวสาร แต่ในขณะที่อำเภอเมืองและอำเภอสายบุรีนั้นพื้นที่ส่วนหนึ่งนั้นจะเป็นทะเล ประชาชนส่วนหนึ่งประกอบอาชีพประมงจึงมีความจำเป็นที่จะต้องซื้อข้าวสาร เพื่อคอยบริการให้กับประชาชนกลุ่มนี้

จากรายชื่อร้านค้าข้างต้นสังเกตได้ว่า ชื่อของร้านค้าจะบ่งบอกลักษณะของกิจการอย่างชัดเจน คือ ใช้คำว่า ข้าวสาร บ่งบอกสินค้าที่ขาย ได้แก่ ฝ้ายสค้าข้าวสาร ฮาฟิสค้าข้าวสาร และมีการใช้คำว่า ค้า เพื่อบ่งบอกธุรกิจการค้าขาย ซึ่งจะมีความแตกต่างจากร้านค้าภายในหมวดเดียวกันอย่างเช่น ร้านของชำ ที่มีคำว่า พาณิชย์ เพื่อบ่งบอกธุรกิจการค้าขาย

๓.๔ ร้านของฝาก

ร้านของฝากในที่นี้ เป็นร้านที่ขายของแห่งต่างๆ ที่เป็นสินค้าพื้นเมืองในจังหวัดปัตตานี เช่น ปลาเส้น หมึกแห้ง ลูกหยี ฯลฯ

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านของชำจำนวน ๒ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๗ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าตามตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐ (๒๕๐๐-๒๕๐๕)	--	-	-
๔๐ (๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐ (๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐ (๒๕๓๐-๒๕๓๕)	นุหงาตานี	-	-
๑๐ (๒๕๔๐-๒๕๔๕)	ยี่โง๊ะ ของฝาก	-	-
รวม	๒	-	-

จากตารางข้างต้นเมื่อพิจารณาร้านของฝากแยกตามอำเภอ พบร้านขายของฝากในอำเภอเมืองเท่านั้น จำนวน ๒ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๕ จำนวน ๑ ร้าน และตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๕ จำนวน ๑ ร้าน อำเภอสายบุรีและอำเภอโคกโพธิ์ไม่ปรากฏร้านขายของฝากเลย จากการลงพื้นที่ ผู้วิจัยเห็นว่าสินค้าที่เป็นของฝากในอำเภอสายบุรีและอำเภอโคกโพธิ์ ชาวบ้านตั้งขายริมถนน ไม่มีการตั้งเป็นร้านค้าขึ้นมาอย่างเป็นทางการ เพราะสินค้าต่างๆเหล่านี้ เป็นอุตสาหกรรมเล็กๆในครอบครัว ชาวบ้านผลิตและขายเอง

จากรายชื่อร้านค้าของฝากข้างต้น สังเกตได้ว่าส่วนประกอบของชื่อร้าน จะเป็นภาษามลายู ได้แก่ “นุหงา หมายถึง ดอกไม้” และคำว่า ยี่โง๊ะ เป็นชื่อบุคคลในภาษามลายู การที่ชื่อร้านค้ามีส่วนประกอบที่เป็นภาษามลายู เนื่องจากร้านค้าดังกล่าวตั้งขึ้นโดยบุคคลในท้องถิ่น และเพื่อต้องการบ่งบอกลักษณะของสินค้าภายในร้านว่าเป็นสินค้าของฝากที่เป็นพื้นเมืองจริงๆ จึงใช้คำภาษามลายูเป็นตัวแทนในการสื่อความหมาย

๔. หมวดแพทย์

หมวดแพทย์ในที่นี้ หมายถึง หมวดที่เกี่ยวกับหมอ ยารักษา และการรักษาพยาบาลต่างๆ

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบว่ามีร้านค้าที่อยู่ในหมวดแพทย์ จำนวน ๑๗ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๕.๑๔ ของร้านค้าทั้งหมด ร้านค้าที่อยู่ในหมวดแพทย์ ได้แก่ ร้านขายยา คลินิกแพทย์ คลินิกรักษาสัตว์ สถานผดุงครรภ์

๔.๑ ร้านขายยา

ยา หมายถึง สิ่งที่ใช้แก้หรือป้องกันโรค หรือบำรุงร่างกาย เรียกชื่อต่างๆกัน คือ เรียกตามลักษณะก็มี เช่น ยาผง ยาเม็ด ยาน้ำ เรียกตามก็มี เช่น ยาแดง ยาเขียว (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖: ๘๕๘)

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านยา จำนวน ๕ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๔ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-อากเนย์ฟาร์มมาซี	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	โอสถพานิช
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	แหลมทองฟาร์มมาซี	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	พี.เจ.เกสซ์ คลังยาเกสซ์ ศรีตรังเกสซ์ บ้านยา	-	ระเบียงยา โคกโพธิ์เกสซ์
รวม	๖	-	๓

จากตารางเมื่อพิจารณาร้านขายยาแยกตามอำเภอ พบว่าร้านขายยาในอำเภอเมืองมีมากที่สุด จำนวน ๖ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๕ จำนวน ๑ ร้าน ช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๕ จำนวน ๑ ร้าน และช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ จำนวน ๔ ร้าน อำเภอโคกโพธิ์มีจำนวน ๓

ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๕ จำนวน ๑ ร้าน และในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ จำนวน ๒ ร้าน อำเภอสาขบุรีไม่ปรากฏร้านขายยา

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าร้านขายยาในอำเภอสาขบุรีมีจำนวนมาก จากการสอบถามเจ้าของร้านผู้วิจัยได้ข้อมูลว่า ผู้ที่มาซื้อยาที่ร้านคือบุคคลที่มีอาการเจ็บป่วยเล็กน้อยๆ เนื่องจากไม่ยอมเข้าโรงพยาบาลเพราะต้องเสียเวลาในการรอรับการบริการจากโรงพยาบาล ซึ่งมีสถานที่ ยา หรือการบริการที่จำกัดไม่เพียงพอรองรับกับจำนวนคนที่มาใช้บริการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๒ คลินิกแพทย์

คลินิกแพทย์ในที่นี้ หมายถึง สถานที่รักษาโรคโดยทั่วไป ดำเนินการโดยแพทย์เจ้าของคลินิก

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านคลินิกแพทย์ จำนวน ๖ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๒ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	สายบุรีการแพทย์	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	คลินิกหมอโยธิน	คลินิกแพทย์ฮัสปาน ศูนย์ยาสายบุรี	คลินิกหมอภาสกร คลินิกหมอเกียรติ
รวม	๑	๓	๒

จากตารางข้างต้นเมื่อพิจารณาร้านค้าแยกเป็นอำเภอพบว่าร้านคลินิกแพทย์ พบในทุกอำเภอ ผู้วิจัยคิดว่าเนื่องจากร้านนี้เป็นร้านที่มีความจำเป็นจึงปรากฏในทุกอำเภอ อำเภอเมืองมีคลินิกแพทย์จำนวน ๑ ร้าน ตั้งในช่วงพ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ สังกัดได้ว่ามีจำนวนน้อยผู้วิจัยคิดว่าเนื่องจากอำเภอเมืองมีโรงพยาบาลขนาดใหญ่แล้วจึงไม่จำเป็นต้องมีคลินิกแพทย์ในจำนวนมาก อำเภอสายบุรีมีคลินิกแพทย์จำนวน ๓ ร้าน ตั้งในช่วงพ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๕ จำนวน ๑ ร้าน และช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ จำนวน ๒ ร้าน อำเภอโคกโพธิ์มีร้านคลินิกแพทย์จำนวน ๒ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐- ๒๕๔๕ ทั้งสองร้าน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๓ คลินิกรักษาสัตว์

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านคลินิกรักษาสัตว์ จำนวน ๑ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๓ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	โรงพยาบาลสัตว์นาเกลือ	-	-
รวม	๑	-	-

จากตารางข้างต้น สังเกตได้ว่าร้านคลินิกรักษาสัตว์ปรากฏเฉพาะในอำเภอเมืองเท่านั้น จำนวน ๑ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ ส่วนอำเภอสายบุรีและอำเภอโคกโพธิ์ไม่ปรากฏร้านคลินิกรักษาสัตว์เลย ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้ว่าคนในจังหวัดปัตตานีมักจะไม่นิยมเลี้ยงสัตว์ ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะว่าคนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ไม่นิยมเลี้ยงสุนัข จึงปรากฏร้านคลินิกรักษาสัตว์น้อยเนื่องจากไม่มีความจำเป็น

๔.๔ ร้านผดุงครรภ์

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านผดุงครรภ์ จำนวน ๑ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๓ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	นิเฮงคลินิก	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	-	-	-
รวม	-	๑	-

จากตารางข้างต้นเมื่อพิจารณาร้านค้าแยกเป็นอำเภอพบสถานผดุงครรภ์เฉพาะในอำเภอสายบุรีเท่านั้นจำนวน ๑ ร้าน ตั้งในช่วงพ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๖

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓.๒ ประเภทร้านค้าที่ขายสินค้าฟุ่มเฟือย ได้แก่

๑ หมวดเทคโนโลยี

เทคโนโลยี หมายถึง วิทยาการที่นำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติและอุตสาหกรรม (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖: ๕๓๘)

ร้านค้าภายในหมวดเทคโนโลยี เป็นร้านค้าที่เพิ่งตั้งใหม่เป็นส่วนใหญ่ ร้านค้าภายในหมวดนี้มีทั้งหมด ๓๔ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔๘ ของร้านค้าทั้งหมด ร้านค้าในหมวดนี้ได้แก่ ร้านขายโทรศัพท์ ร้านคอมพิวเตอร์ ร้านขายและซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า ร้านเช่าวิดีโอ

๑.๑ ร้านขายโทรศัพท์

โทรศัพท์ หมายถึง ระบบโทรคมนาคมซึ่งใช้อุปกรณ์ทางไฟฟ้าเป็นเครื่องมือสื่อสารให้ติดต่อพูดคุยถึงกันได้ในระยะไกลโดยใช้สายตัวนำโยงติดต่อถึงกัน และอาศัยอำนาจแม่เหล็กไฟฟ้าเป็นหลักสำคัญ

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านขายโทรศัพท์ จำนวน ๑๗ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๕.๗๔ ของร้านค้าทั้งหมด ดังแสดงตามตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	เดอะโฟน มุฮมินโฟน บี.วาย.เซอร์วิส อัลฟาโฟน อัลฟาโมบาย ช.รุ่งเรืองการค้า อาหรับโมบาย	เดอะโฟน โมบาย สปอร์ต แฮปปี้อิเล็กทรอนิกส์ เทเลวิ แมงโกโฟน	อคูลย์โมบาย อามะโฟน m เทเลคอม คีนโมบาย คูโอโฟนเทเลคอมส์
รวม	๗	๕	๕

จากตารางข้างต้นเมื่อพิจารณาร้านค้าแยกเป็นอำเภอ พบว่าร้านโทรศัพท์มีครบทั้งสามอำเภอและในปริมาณที่ใกล้เคียงกันด้วย แสดงให้เห็นว่าคนที่อาศัยอยู่ในตัวเมืองและคนที่อาศัยอยู่นอกเมือง นิยมใช้โทรศัพท์เหมือนกัน ๆ กัน ผู้วิจัยคิดว่าสินค้าในหมวดเทคโนโลยีอย่างโทรศัพท์เป็นสินค้าที่มีความจำเป็นอย่างหนึ่งในวิถีชีวิตของคนในปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารกัน ดังนั้นทั้งคนที่อาศัยอยู่ในตัวเมืองและคนที่อาศัยอยู่นอกเมืองก็ต้องใช้โทรศัพท์เหมือนกัน ๆ กัน

จากตารางข้างต้นพบว่า ร้านโทรศัพท์ในอำเภอเมืองมี ๓ ร้าน ตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ ทั้งหมด อำเภอสาขบุรีมีร้านโทรศัพท์ ๕ ร้าน ตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๔๐- ๒๕๔๕ และอำเภอโคกโพธิ์มี ๕ ร้าน ตั้งในปีพ.ศ. ๒๕๔๐- ๒๕๔๕ เช่นเดียวกัน

จากช่วงปี พ.ศ. ในการตั้งร้านค้าข้างต้น สังเกตได้ว่าร้านโทรศัพท์เป็นร้านที่เพิ่งตั้งในช่วงสิบปีหลัง คือ พ.ศ. ๒๕๔๐- ๒๕๔๕ มานี้เองทั้งสามอำเภอ ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้ว่าสินค้าประเภทโทรศัพท์เป็นสินค้าใหม่ที่เพิ่งมี จึงมีร้านที่ขายสินค้าประเภทนี้ในช่วงหลังนี้เอง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑.๒ ร้านคอมพิวเตอร์

คอมพิวเตอร์ หมายถึง เครื่องอิเล็กทรอนิกส์แบบอัตโนมัติ ทำหน้าที่เสมือนสมองกล ใช้สำหรับแก้ปัญหาต่างๆ ทั้งที่ง่ายและซับซ้อน โดยวิธีทางคณิตศาสตร์ (ราชบัณฑิตยสถาน , ๒๕๔๖ : ๒๓๖)

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอ ในจังหวัดปัตตานี พบว่ามีร้านคอมพิวเตอร์ จำนวน ๑๑ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๑ ของร้านค้าทั้งหมด ดังแสดงตามตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	ครีมคอม ร้านโมเดิร์นไลฟ์คอมพิวเตอร์ มาคินะห์คอมพิวเตอร์ คอนเนคอินเตอร์เน็ต ศูนย์ซ่อมคอมพิวเตอร์ปัตตานี มุสลิมคอมพิวเตอร์ Enter	สายบุรีคอมพิวเตอร์	พิจิตราเกมส์ Yusarina game play The sun
รวม	๗	๑	๓

จากตารางข้างต้นเมื่อพิจารณาร้านค้าแยกตามอำเภอ พบว่าร้านคอมพิวเตอร์ในอำเภอเมืองมีมากที่สุด จำนวน ๗ ร้าน ทุกร้านตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐- ๒๕๔๕ อำเภอสายบุรีมีจำนวน ๑ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐- ๒๕๔๕ เช่นเดียวกัน และอำเภอโคกโพธิ์มีจำนวน ๓ ร้าน

จากการสังเกตช่วงเวลาในการตั้งร้านคอมพิวเตอร์ สังเกตได้ว่าตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๕ ทั้งหมดเลย แสดงให้เห็นว่าเทคโนโลยีอย่างคอมพิวเตอร์เพิ่งมีในระยะหลังนี้เอง และเมื่อสังเกตร้านคอมพิวเตอร์เป็นอำเภอ พบว่าร้านคอมพิวเตอร์ปรากฏในอำเภอเมืองมากที่สุด แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นของวิถีชีวิตของคนที่อาศัยอยู่ในตัวเมืองที่ต้องใช้คอมพิวเตอร์ มีบทบาทในการดำรงชีวิต ขณะที่คนอาศัยอยู่นอกเมืองจะไม่ค่อยนิยมใช้คอมพิวเตอร์ และอาจสะท้อนให้เห็นถึงอาชีพที่แตกต่างกันของที่อาศัยอยู่ในตัวเมืองและอำเภอสายบุรีกับอำเภอโคกโพธิ์ที่คอมพิวเตอร์ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ

๑.๓ ร้านขายและซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบว่ามีร้านเครื่องใช้ไฟฟ้า จำนวน ๔ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๕ ของร้านค้าทั้งหมด ดังแสดงตามตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	ช.เทคนิค	-	โคกโพธิ์การค้า
(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	พยุหพล กีฬาริการไฟฟ้า	-	-
รวม	๓	-	๑

จากตารางจะเห็นได้ว่าร้านขายและซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้ามีในอำเภอเมืองจำนวน ๓ ร้าน ปรากฏในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๐ – ๒๕๓๕ จำนวน ๑ ร้าน ในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐- ๒๕๔๕ จำนวน ๒ ร้าน อำเภอโคกโพธิ์มีจำนวน ๑ ร้าน ปรากฏในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐- ๒๕๓๕ และอำเภอสายบุรีไม่ปรากฏร้านขายและซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าเลย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑.๕ ร้านเช่าวิดีโอ

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านเช่าวิดีโอ ๒ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๗ ของร้านค้าทั้งหมด ดังรายชื่อร้านค้าตามตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	-	-
(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	-	-	หมู่บ้านแพรก โคกโพธิ์วิดีโอ
รวม	-	-	๒

จากตารางข้างต้นสังเกตได้ว่าร้านเช่าวิดีโอปรากฏเฉพาะในอำเภอโคกโพธิ์เท่านั้นจำนวน ๒ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ ส่วนอำเภอเมืองและอำเภอสายบุรีไม่ปรากฏร้านเช่าวิดีโอเลย อาจเป็นไปได้ว่าคนในอำเภอเมืองและอำเภอสายบุรีสามารถหาความบันเทิงในรูปแบบอื่นๆ จึงไม่จำเป็นต้องมีร้านวิดีโอ เช่น ร้านคอมพิวเตอร์ ร้านคาราโอเกะ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒. หมวดยานพาหนะ

ยานพาหนะ หมายถึง ยานต่างๆ มีรถและเรือเป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖ : ๕๐๒)

หมวดยานพาหนะ ร้านค้าที่อยู่ในหมวดนี้ ได้แก่ ร้านขายและซ่อมรถยนต์ ร้านขายและซ่อมจักรยานยนต์

๒.๑ ร้านขายและซ่อมรถยนต์

รถยนต์ หมายถึง ยานพาหนะที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ตามปรกติมี ๔ ล้อ มีหลายแบบหลายชนิดเรียกชื่อต่างๆ กันตามความมุ่งหมายที่ใช้เป็นต้น เช่น รถเก๋ง รถบรรทุก รถโดยสาร (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖ : ๕๒๓)

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านขายและซ่อมรถยนต์ ๕ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๔ ของร้านค้าทั้งหมด ดังรายชื่อร้านค้าตามตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	บ้านเส่งฮิน รัตนันท์โลหะกิ	-	-
(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	ศิลป์ทองการช่าง เปี้ยก ออโต้แอร์ พิทักษ์ยนต์ สงวนดี	-	-
(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	ศักดิ์ศรีการช่าง คลินิกยนต์	-	New เสง การ์ออดีโอ
รวม	๘	-	๑

จากตารางข้างต้นสังเกตได้ว่าร้านขายและซ่อมรถยนต์ปรากฏในอำเภอเมืองจำนวน ๘ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ อำเภอโคกโพธิ์ ๑ ร้าน ส่วนอำเภอสายบุรีไม่ปรากฏร้านขายและซ่อมรถยนต์เลย จากการสอบถามผู้วิจัยได้ข้อมูลว่าคนในอำเภอสายบุรีจะไปใช้บริการร้านซ่อมรถยนต์ในอำเภอเมือง

๒.๒ ร้านขายและซ่อมรถจักรยานยนต์

ร้านรถจักรยานยนต์ในที่นี้คือ ร้านที่ขาย ซ่อม และให้บริการต่างๆ เกี่ยวกับรถจักรยานยนต์

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านขายและซ่อมรถจักรยานยนต์จำนวน ๑๐ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๗ ของร้านค้าทั้งหมด ดังรายชื่อร้านค้าตามตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	-	-
(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	ดวงเงินอะไหล่ยนต์	วาณิชยานยนต์ สายบุรีอะไหล่ยนต์ ชู ชู กิ สายบุรีคาร์แคร์	รุ่งโรจน์อะไหล่ยนต์ ช. พาณิชย์ ชู ชู กิ Handa อามานะห์ศิลป์
รวม	๑	๔	๕

จากตารางข้างต้นเมื่อพิจารณาร้านค้าแยกเป็นอำเภอ พบว่าร้านขายและซ่อมรถจักรยานยนต์ปรากฏทั้ง ๓ อำเภอ อำเภอเมืองมี ๑ ร้าน ตั้งในช่วงพ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ อำเภอสายบุรีมี ๔ ร้านตั้งในช่วงพ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ และอำเภอโคกโพธิ์มี ๕ ร้าน ตั้งในช่วงพ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๕ เช่นเดียวกัน

จากข้อมูลข้างต้นสังเกตได้ว่าร้านขายและซ่อมรถจักรยานยนต์ปรากฏทั้งสามอำเภอแสดงให้เห็นถึงความนิยมในการใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะหลักของคนในพื้นที่ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีร้านขายและซ่อมรถจักรยานยนต์ไว้คอยบริการ

๓. หมวดการศึกษา

หมวดการศึกษาในที่นี้ หมายถึง ร้านที่ขายอุปกรณ์เกี่ยวกับการศึกษา เช่น หนังสือ ดินสอ เป็นต้น หรือร้านรับสอนต่างๆ

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบว่ามีร้านค้าที่อยู่ในหมวดการศึกษา จำนวน ๑๔ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๔.๗๓ ของร้านค้าทั้งหมด ร้านค้าที่อยู่ในหมวดนี้ได้แก่ ร้านขายอุปกรณ์การเรียน ร้านให้เช่าหนังสือ ร้านสอนดนตรี

๓.๑ ร้านขายอุปกรณ์การเรียน

ร้านขายอุปกรณ์การเรียนในที่นี้ หมายถึง ร้านขายอุปกรณ์การศึกษาต่างๆ เช่น สมุด หนังสือ ปากกา เป็นต้น

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านขายอุปกรณ์การศึกษา จำนวน ๕ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๔ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๙)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๙)	ออนวิทยา ตานีเครื่องเขียน	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๙)	-	-	บำรุงไทย
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๙)	พู่กัน วิทยากันท์		บรรเทิง
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๙)	บ้านนายเครื่องเขียน	บุตราเครื่องเขียน	โคกโพธิ์เครื่องเขียน
รวม	๕	๑	๓

จากตารางข้างต้นสังเกตได้ว่าร้านขายอุปกรณ์การศึกษาปรากฏในทุกอำเภอ ผู้วิจัยคิดว่าร้านค้าประเภทนี้มีความจำเป็นจึงต้องมีทุกอำเภอ อำเภอเมืองมี ๕ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ จำนวน ๒ ร้าน ช่วงพ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๙ จำนวน ๒ ร้าน และช่วงพ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ จำนวน ๑ ร้าน อำเภอสายบุรีมี ๑ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ อำเภอโคกโพธิ์มี ๓ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๙ จำนวน ๑ ร้าน ช่วงพ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙ จำนวน ๑ ร้าน และช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ จำนวน ๑ ร้าน

สังเกตได้ว่าร้านขายอุปกรณ์การเรียนจะมีมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นต้นมา แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นของร้านค้าประเภทนี้ ความสำคัญของการศึกษา และสังเกตได้อีกว่าร้านค้าประเภทนี้ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองเป็นจำนวนมากกว่าอำเภอสายบุรีและอำเภอโคกโพธิ์ เนื่องจากสถานศึกษาที่ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง จึงจำเป็นต้องตั้งร้านค้าขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ เหล่านี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓.๒ ร้านให้เช่าหนังสือ

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านให้เช่าหนังสือ จำนวน ๔ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๕ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๙)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๙)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๙)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๙)	สวนหนังสือ	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๙)	กระดาษใส่ หญาแพรก	-	นานาบุคส์
รวม	๓	-	๑

จากตารางจะเห็นได้ว่า ร้านให้เช่าหนังสือปรากฏในอำเภอเมืองจำนวน ๓ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙ จำนวน ๑ ร้าน ช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ จำนวน ๒ ร้าน อำเภอโคกโพธิ์มีจำนวน ๑ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ จำนวน ๑ ร้าน ส่วนอำเภอสายบุรีไม่ปรากฏร้านให้เช่าหนังสือเลย

๓.๓ ร้านสอนดนตรี

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านสอนดนตรี จำนวน ๑ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๓ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	แก่นิยมการดนตรี	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	-	-	-
รวม	๑	-	-

จากตารางข้างต้นสังเกตได้ว่าร้านสอนดนตรีปรากฏเฉพาะในอำเภอเมืองเท่านั้นจำนวน ๑ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๕

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔. หมวดธุรกิจสำนักงาน

หมวดธุรกิจสำนักงานในที่นี้ หมายถึง หมวดที่ขายและซ่อมเครื่องใช้ภายในสำนักงานต่าง ๆ เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร เป็นต้น หรือดำเนินการเกี่ยวกับงานภายในสำนักงานต่าง ๆ

จากการรวบรวมร้านค้าใน ๓ อำเภอของจำนวนปีตตานี พบว่ามีร้านค้าภายในหมวดนี้ จำนวน ๑๓ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๔.๓๕ ของร้านค้าทั้งหมด ร้านค้าที่อยู่ในหมวดนี้ ได้แก่ ร้านถ่ายเอกสาร ร้านเขียนป้ายโฆษณา ร้านสติ๊กเกอร์ พิมพ์งานและซ่อมเครื่องใช้สำนักงาน

๔.๑ ร้านถ่ายเอกสาร

ร้านถ่ายเอกสารในที่นี้ หมายถึง ร้านที่รับอัดสำเนาเอกสารต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น หนังสือ วารสาร และเอกสารราชการที่สำคัญต่าง ๆ

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปีตตานี พบร้านถ่ายเอกสาร จำนวน ๓ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๖ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	อาดัมก๊อปปี เอส. อาร์. ชัฟลาย	หน้าอำเภอ สินคงบายูการพิมพ์ สายบุรีก๊อปปี	อากาศก๊อปปี โคกโพธิ์ซีน
รวม	๒	๓	๒

จากตารางข้างต้น สังเกตได้ว่าร้านถ่ายเอกสารปรากฏในทุกอำเภอ ผู้วิจัยคิดว่าเนื่องจากร้านประเภทนี้มีความจำเป็น และสังเกตได้อีกว่าร้านค้าประเภทนี้จะตั้งอยู่ใกล้กับสถานศึกษาหรือสถานที่ราชการสำคัญต่าง ๆ เช่น ที่ว่าการอำเภอ เป็นต้น อำเภอเมืองมีร้านถ่ายเอกสารจำนวน ๒ ร้านตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ อำเภอสายบุรีมี ๓ ร้านตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ และอำเภอโคกโพธิ์มี ๒ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ เช่นเดียวกัน สังเกตได้ว่าร้านถ่ายเอกสารเพิ่มมีในระแยะหลังนี้เอง

๔.๒ ร้านเขียนป้ายโฆษณา

เขียนป้ายโฆษณาในที่นี้ หมายถึง ร้านรับจ้างเขียนป้ายโฆษณาต่างๆ เช่นป้ายโฆษณาสินค้า ป้ายโฆษณาการเลือกตั้ง เป็นต้น

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านเขียนป้ายโฆษณาจำนวน ๓ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๑ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	นำ โฆษณา	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	เส้นทางโฆษณา คลิกอาร์ต	-	-
รวม	๓	-	-

จากตารางข้างต้น เห็นได้ว่าร้านเขียนป้ายโฆษณาปรากฏเฉพาะในอำเภอเมืองเท่านั้น จำนวน ๓ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ ทั้งหมด ส่วนอำเภอสายบุรีและอำเภอโคกโพธิ์ไม่ปรากฏร้านเขียนป้ายโฆษณาเลย ผู้วิจัยคิดว่าเนื่องจากโอกาสในการใช้บริการร้านเหล่านี้มีค่อนข้างน้อย เช่น การเลือกตั้ง ซึ่งจะมึนาน ๆ ครั้ง จึงไม่มีความจำเป็นต้องตั้งร้านค้าเหล่านี้ขึ้นในอำเภอโคกโพธิ์และอำเภอสายบุรี เมื่อต้องการใช้ก็เข้าไปใช้ในอำเภอเมือง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๓ ร้านสตติกเกอร์ พิมพ์งาน และซ่อมเครื่องใช้สำนักงาน

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านสตติกเกอร์ พิมพ์งาน และซ่อมเครื่องใช้สำนักงาน จำนวน ๓ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๑ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	ปัตตานีสกกรีน เค เค เซอร์วิส ติวเตอร์	-	-
รวม	๑	-	-

จากตารางข้างต้นสังเกตได้ว่าร้านสตติกเกอร์ พิมพ์งาน และซ่อมเครื่องใช้สำนักงาน ปรากฏเฉพาะในอำเภอเมืองเท่านั้น จำนวน ๓ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ ส่วนอำเภอสายบุรีและอำเภอโคกโพธิ์ไม่ปรากฏร้านประเภทนี้เลย เนื่องจากโอกาสในการใช้บริการมีน้อยมาก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๕. หมวดอุปกรณ์ต่างๆ

หมวดอุปกรณ์ต่างๆ ในที่นี้หมายถึง ร้านที่ขายเครื่องใช้ไม้สอยหรืออุปกรณ์ต่างๆ อย่าง อุปกรณ์ช่าง อุปกรณ์กีฬา

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบว่ามีร้านที่อยู่ในหมวดอุปกรณ์ต่างๆ ได้แก่ ร้านจำหน่ายอุปกรณ์ช่างทั่วไป ร้านอุปกรณ์กีฬา และร้านเช่าอุปกรณ์แต่งงาน รวมจำนวน ๖ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๒ ของร้านค้าทั้งหมด

๕.๑ ร้านจำหน่ายอุปกรณ์ช่างทั่วไป

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านขายอุปกรณ์ช่างทั่วไป จำนวน ๓ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๑ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๙)	เต็กเส็งพานิช	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๙)	ชินเกียรติ เลียงเสียง	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๙)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๙)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๙)	-	-	-
รวม	๓	-	-

จากตารางจะเห็นได้ว่าร้านจำหน่ายอุปกรณ์ช่างทั่วไป ปรากฏเฉพาะในอำเภอเมืองเท่านั้น จำนวน ๓ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๙ จำนวน ๑ ร้าน ช่วง พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๙ จำนวน ๒ ร้าน ส่วนอำเภอสายบุรี และอำเภอโคกโพธิ์ไม่ปรากฏร้านค้าประเภทนี้ จากการลงพื้นที่ผู้วิจัยได้ข้อมูลว่าสินค้าประเภทนี้ในสองอำเภอดังกล่าวมีในร้านขายของชำ จึงไม่มีความจำเป็นต้องตั้งเป็นร้านค้าเฉพาะขึ้นมา

๕.๒ ร้านขายอุปกรณ์กีฬา

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านขายอุปกรณ์กีฬาจำนวน ๒ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๗ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	ไคนท์สปอร์ต	-	บังเด่นสปอร์ต
รวม	๑	-	๑

จากตารางข้างต้นสังเกตได้ว่าร้านขายอุปกรณ์กีฬามีในอำเภอเมืองจำนวน ๑ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ อำเภอโคกโพธิ์มี ๑ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ เช่นเดียวกัน ส่วนอำเภอสายบุรีไม่ปรากฏร้านขายอุปกรณ์ต่างๆ

สังเกตได้ว่าร้านขายอุปกรณ์กีฬาเพิ่งตั้งมาในช่วงสิบปีหลังนี้เอง แสดงให้เห็นได้ว่าคนในช่วงระยะเวลาปีหลังๆ มา นี้ จะให้ความสนใจในเรื่องสุขภาพและการออกกำลังกายมากขึ้น จึงมีร้านค้าประเภทนี้ตั้งขึ้นมาโดยเฉพาะ

๖ หมวดเบ็ดเตล็ด

หมวดเบ็ดเตล็ดในที่นี้ หมายถึง ร้านค้าที่ไม่สามารถจัดเข้ากลุ่มได้ เนื่องจากไม่เข้ากลุ่มใด ๆ เลย จึงจัดเข้าภายในหมวดนี้

จากการรวบรวมร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานีร้านค้าที่อยู่ในกลุ่มเบ็ดเตล็ดจำนวน ๒๔ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๘.๑๐ ของร้านค้าทั้งหมด ร้านค้าที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ร้านสังฆภัณฑ์ ร้านซักแห้ง ร้านคาราโอเกะ ร้านเฟอร์นิเจอร์ ร้านก๊อปชี้อป ร้านปุ๋ย ร้านกรอบรูป ร้านขายสีทาบ้าน ร้านขายของสำหรับเด็ก ร้านกรงนก

๖.๑ ร้านสังฆภัณฑ์

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านสังฆภัณฑ์ จำนวน ๓ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๑ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	บันทึพพานิช สังฆภัณฑ์	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	ชินซั่งเฮง	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	-	-	-
รวม	๓	-	-

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่าร้านสังฆภัณฑ์ปรากฏเฉพาะในอำเภอเมืองเท่านั้น จำนวน ๓ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๒๕ จำนวน ๒ ร้าน และช่วงพ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๕ จำนวน ๑ ร้าน แสดงให้เห็นว่าคนที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองนิยมทำบุญโดยการถวายสังฆทาน ส่วนอำเภอสายบุรีไม่ปรากฏร้านสังฆภัณฑ์เลย เนื่องจากผู้คนส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาอิสลาม ร้านค้าประเภทนี้จึงไม่มีความจำเป็นต้องตั้งขึ้นมา

๖.๒ ร้านซักร้าง

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านซักร้าง จำนวน ๓ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๑ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	นุช ซักร้าง โอปอ ซักร้าง ซักร้าง	-	-
รวม	๓	-	-

จากตารางจะเห็นได้ว่าร้านซักร้างปรากฏเฉพาะในอำเภอเมืองเท่านั้นจำนวน ๓ร้าน ตั้งในช่วงพ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ ส่วนอำเภอสายบุรีและอำเภอโคกโพธิ์ไม่ปรากฏร้านซักร้างเลย แสดงให้เห็นถึงความนิยมในการใช้บริการของคนที่ย้ายอยู่ในตัวเมือง ในขณะที่คนที่อาศัยอยู่ในอำเภอสายบุรีและอำเภอโคกโพธิ์ไม่นิยมใช้บริการร้านค้าเหล่านี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๖.๓ ร้านคาราโอเกะ

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านคาราโอเกะ จำนวน ๒ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๗ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๙)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๙)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๙)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๙)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๙)	เหมือนฝัน คุ้มไก่อชน	-	-
รวม	๒	-	-

จากตารางจะเห็นว่าร้านคาราโอเกะปรากฏเฉพาะในอำเภอเมืองเท่านั้นจำนวน ๒ ร้าน ตั้งในช่วงพ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ สะท้อนให้เห็นว่าคนในอำเภอเมืองชื่นชอบการร้องเพลง หรือความบันเทิงต่างๆ ในขณะที่คนที่อาศัยอยู่นอกเมืองไม่ได้ให้ความสนใจ และอีกประการหนึ่งอาจเกี่ยวกับศาสนาที่คนในอำเภอสายบุรีส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามซึ่งมีข้อห้ามไม่ให้มีการร้องรำทำเพลง จึงไม่ปรากฏร้านคาราโอเกะในอำเภอสายบุรี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๖.๔ ร้านเฟอร์นิเจอร์

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านเฟอร์นิเจอร์ จำนวน ๓ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๑ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๙)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๙)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๙)	-	-	-
๓๐(๒๕๓๐-๒๕๓๙)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๙)	สำรวจเฟอร์นิเจอร์ ดูทองเฟอร์นิเจอร์	-	กิจเจริญ
รวม	๒	-	๑

จากตารางข้างต้นเห็นได้ว่า ร้านเฟอร์นิเจอร์ ปรากฏในอำเภอเมือง ๒ ร้านตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ และอำเภอโคกโพธิ์จำนวน ๑ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ อำเภอสายบุรีไม่ปรากฏร้านประเภทนี้เลย

จากช่วงระยะเวลาในการปรากฏของร้านเฟอร์นิเจอร์สังเกตได้ว่าร้านเฟอร์นิเจอร์เพิ่งมีในระยะหลังนี้เอง แสดงให้เห็นว่าผู้คนเริ่มให้ความสนใจในการตกแต่งบ้าน หรือใช้เฟอร์นิเจอร์ ในช่วงหลังนี้เอง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๖.๕ ร้านก๊ีปซ้อป

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านก๊ีปซ้อป จำนวน ๓ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๑ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	ตุนสตางค์	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	ไม้หอม ซ้อตโกแลต	-	-
รวม	๓	-	-

จากตารางจะเห็นได้ว่าร้านก๊ีปซ้อป ปรากฏเฉพาะในอำเภอเมืองเท่านั้นจำนวน ๓ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ จากการสอบถามเจ้าของร้านผู้วิจัยได้ข้อมูลว่าผู้ใช้บริการร้านก๊ีปซ้อปเป็นวัยรุ่น ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นนักเรียน นักศึกษา จึงตั้งขึ้นมาในอำเภอเมือง ใกล้กับสถานศึกษา ซึ่งมีนักเรียน นักศึกษา ที่เรียนมาใช้บริการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๖.๖ ร้านป๊อ

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านป๊อ จำนวน ๒ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๗ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	ช. พานิชย์
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	ศรีสุพรรณ	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	-	-	-
รวม	๑	-	๑

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่าร้านป๊อปรากฏในอำเภอเมืองจำนวน ๑ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐ -๒๕๓๕ อำเภอโคกโพธิ์จำนวน ๑ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๕ อำเภอสายบุรีไม่ปรากฏร้านขายป๊อ เนื่องจากอำเภอนี้ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมงจึงไม่มีความจำเป็นต้องมีร้านขายป๊อ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๖.๓ ร้านกรอบรูป

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านกรอบรูป จำนวน ๒ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๗ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๕)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๕)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	เกียร์	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	-	-	รับทำกรอบรูป
รวม	๑	-	๑

จากตารางจะเห็นว่าร้านกรอบรูปปรากฏในอำเภอเมืองจำนวน ๑ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๕ อำเภอโคกโพธิ์ ๑ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ อำเภอสายบุรีไม่ปรากฏร้านกรอบรูปเลย

๖.๘ ร้านขายสีทาบ้าน

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านขายสีทาบ้าน จำนวน ๑ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๓ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๙)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๙)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๙)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๙)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๙)	คันทรงพาณิชย์	-	-
รวม	๑	-	-

จากตารางจะเห็นว่าร้านขายสีทาบ้านปรากฏเฉพาะในอำเภอเมืองเท่านั้นจำนวน ๑ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ อำเภอโคกโพธิ์และอำเภอสายบุรีไม่ปรากฏร้านประเภทนี้เลย

๖.๕ ร้านขายสินค้าสำหรับเด็ก

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านขายของสำหรับเด็ก จำนวน ๔ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๕ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๙)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๙)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๙)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๙)	-	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๙)	พินิจทอยส์ วังตุ๊กรัก ผ้าอ้อม	-	นมผง
รวม	๓	-	๑

จากตารางจะเห็นได้ว่าร้านขายของสำหรับเด็กปรากฏในอำเภอเมืองจำนวน ๓ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ อำเภอโคกโพธิ์ปรากฏ ๑ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ เช่นเดียวกัน

จากตารางข้างต้นเห็นได้ว่าร้านขายสินค้าสำหรับเด็กส่วนใหญ่ตั้งในอำเภอเมือง และจากการลงพื้นที่ผู้วิจัยได้เห็นว่าร้านขายสินค้าสำหรับเด็กมักจะตั้งใกล้โรงพยาบาล ซึ่งอยู่ในตัวเมือง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริการ ที่มาคลอดที่โรงพยาบาลและจำเป็นต้องใช้สินค้าต่างๆ เหล่านี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๖.๑๐ ร้านกรงนก

จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้า ๓ อำเภอในจังหวัดปัตตานี พบร้านกรงนก จำนวน ๑ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๓ ของร้านค้าทั้งหมด ดังตารางรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	อำเภอเมือง	อำเภอสายบุรี	อำเภอโคกโพธิ์
๕๐(๒๕๐๐-๒๕๐๙)	-	-	-
๔๐(๒๕๑๐-๒๕๑๙)	-	-	-
๓๐(๒๕๒๐-๒๕๒๙)	-	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๙)	-	-	ร้านกรงนก
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๙)	-	-	-
รวม	-	-	๑

จากตารางจะเห็นได้ว่าร้านกรงนกปรากฏเฉพาะในอำเภอโคกโพธิ์เท่านั้นจำนวน ๑ ร้าน ตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙ อำเภอเมืองและอำเภอสายบุรีไม่ปรากฏร้านขายกรงนกเลย จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ข้อมูลว่าคนในอำเภอเมืองและอำเภอสายบุรี จะซื้อกรงนกจากผู้ผลิตกรงนกโดยตรงที่มีแหล่งผลิตตั้งอยู่นอกเมือง จึงไม่ปรากฏร้านค้าประเภทนี้ตั้งอยู่ในตัวอำเภอ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓.๑ การเริ่มต้นก่อตั้งร้านค้าแต่ละประเภทตามช่วงระยะเวลาต่าง ๆ ในจังหวัดปัตตานี

จำนวนปี/ประเภทร้านค้า	๒๕๐๐	๒๕๑๐	๒๕๒๐	๒๕๓๐	๒๕๔๐
	- ๒๕๐๕	- ๒๕๑๕	- ๒๕๒๕	- ๒๕๓๕	- ๒๕๔๕
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม					
-ร้านอาหาร	✓				
-ร้านเครื่องดื่ม					✓
-ร้านไอศกรีม					✓
-ร้านขนม			✓		
หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม					
-ร้านขายเสื้อผ้า	✓				
-ร้านทอง	✓				
-ร้านเสริมสวย	✓				
-ร้านขายรองเท้า กระเป๋า		✓			
-ร้านนาฬิกา			✓		
-ร้านเครื่องประดับ					✓
-ร้านขายเครื่องหอมและปักโลโก้					✓
หมวดของชำ					
-ร้านของชำ	✓				
-ร้านสะดวกซื้อ					✓
-ร้านขายข้าวสาร		✓			
-ร้านขายของฝาก					✓
หมวดแพทย์					
-ร้านขายยา		✓			
-คลินิกแพทย์				✓	
-คลินิกรักษาสัตว์					✓
-สถานผดุงครรภ์				✓	

ประเภทร้านค้า/ช่วงระยะเวลา	๒๕๐๐ - ๒๕๐๕	๒๕๑๐ - ๒๕๑๕	๒๕๒๐ - ๒๕๒๕	๒๕๓๐ - ๒๕๓๕	๒๕๔๐ - ๒๕๔๐
หมวดเทคโนโลยี					
ร้านโทรศัพท์					✓
-ร้านคอมพิวเตอร์					✓
-ร้านขายอะไหล่เครื่องใช้ไฟฟ้า				✓	
-ร้านเกมส์					✓
-ร้านเช่าวิดีโอ					✓
-ร้านติดตั้งเครื่องเสียง					✓
หมวดยานพาหนะ					
-ร้านขายและซ่อมรถยนต์		✓			
-ร้านขายและซ่อมจักรยานยนต์					✓
หมวดการศึกษา					
-ร้านขายอุปกรณ์การเรียน		✓			
-ร้านให้เช่าหนังสือ				✓	
-ร้านสอนดนตรี				✓	
หมวดธุรกิจสำนักงาน					
-ร้านถ่ายเอกสาร					✓
-ร้านเขียนป้ายโฆษณา				✓	
-ร้านสติ๊กเกอร์ / รัปพิมพ์งาน					✓
หมวดอุปกรณ์ต่างๆ					
-ร้านจำหน่ายอุปกรณ์ช่างทั่วไป	✓				
-ร้านอุปกรณ์กีฬา					✓
หมวดเบ็ดเตล็ด					
-ร้านสังฆภัณฑ์		✓			
-ร้านซักรีด					✓
-ร้านคาราโอเกะ					✓
-ร้านเฟอร์นิเจอร์					✓
-ร้านก๊อปปี้				✓	
-ร้านนุ่ง			✓		

-ร้านกรอบรูป				✓	
-ร้านขายสีทาบ้าน					✓
-ร้านขายสินค้าสำหรับเด็ก					✓
-ร้านกรงนก				✓	

จากตารางข้างต้น เมื่อเปรียบเทียบประเภทร้านค้าที่ตั้งมาเมื่อห้าสิบปีที่แล้ว คือ พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๕ กับร้านค้าที่เพิ่งเกิดใหม่ในช่วงสิบปีหลังคือ พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ เห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน กล่าวคือ ร้านค้าที่ตั้งมาเมื่อห้าสิบปีที่แล้วจะเป็นประเภทร้านค้าที่ขายสินค้าที่เป็นสิ่งจำเป็นหรือเป็นความต้องการพื้นฐานของชีวิตในแต่ละวัน ได้แก่ ร้านอาหาร เสื้อผ้า ร้านของชำ และร้านจำหน่ายอุปกรณ์ต่างๆ ร้านค้าเหล่านี้ เป็นร้านขายสินค้าที่เป็นปัจจัยสี่ของมนุษย์อย่างอาหารและเครื่องนุ่งห่ม และอื่น ๆ ที่ถือได้ว่าจำเป็นในการดำรงชีวิตในแต่ละวัน

ร้านค้าที่ตั้งในช่วงสิบปีหลังคือ พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ ประเภทร้านค้าที่ตั้งในช่วงนี้มีความแตกต่างจากร้านค้าที่ตั้งในช่วงห้าสิบปีแรก ประเภทร้านค้าในช่วงนี้เป็นร้านค้าที่มาพร้อมกับความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ร้านคอมพิวเตอร์ ร้านโทรศัพท์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ฯลฯ เป็นร้านค้าที่ให้รายละเอียดของวิถีชีวิตของคนในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป จากอดีตในเรื่องอาหารการกิน ได้แก่ ร้านไอศกรีม ร้านเครื่องดื่ม ผู้คนมานั่งกินอาหารและเครื่องดื่มเหล่านี้ตามร้านค้าต่างๆ แสดงวิถีชีวิตในเรื่องความบันเทิง เช่น ร้านคาราโอเกะ ผู้คนนิยมมาหาความบันเทิงนอกบ้าน เรื่องการเดินทางสัญจร ได้แก่ ร้านขายและซ่อมรถจักรยานยนต์ แสดงถึงความนิยมในการใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะในการเดินทาง

ข้อมูลประเภทร้านค้าที่ปรากฏในสองช่วงเวลา คือ พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๕ กับ พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ เห็นได้ชัดว่ามีความแตกต่างกัน ร้านค้าที่ตั้งขึ้นมาในช่วงเวลาแรกเป็นร้านค้าที่ตั้งมาเพื่อตอบสนองความต้องการที่เป็นปัจจัยพื้นฐานในชีวิตมนุษย์ แต่ในช่วงเวลาหลังร้านค้าที่ตั้งขึ้นมาส่วนใหญ่เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต เห็นได้ว่าวิถีชีวิตได้เปลี่ยนแปลงไป ผู้คนไม่ได้ต้องการปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตเพียงอย่างเดียว แต่ต้องการความสะดวกสบายเพิ่มเข้ามา

ตารางที่ ๓.๒ สรุปจำนวนชื่อร้านค้าที่สามารถบอกกิจการได้และไม่สามารถบอกกิจการได้

ร้านค้า	จำนวน	ร้านที่บอกกิจการได้	ร้านที่บอกกิจการไม่ได้
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม			
-ร้านอาหาร	๔๕	๒๓	๒๖
-ร้านขายเครื่องดื่ม	๕	๔	๕
-ร้านขนม	๕	๒	๓
-ร้านเครื่องดื่ม	๒	๑	๑
รวม	๖๖	๓๐	๓๖
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับและความงาม			
-ร้านขายเสื้อผ้า	๑๘	๕	๕
-ร้านทอง	๑๔	๑๔	-
-ร้านเสริมสวย	๑๓	๑๒	๑
-ร้านขายรองเท้า กระเป๋า	๓	๓	๔
-ร้านให้เช่าชุดและอุปกรณ์แต่งงาน	๔	๔	-
-ร้านนาฬิกา	๓	๑	๒
-ร้านเครื่องประดับ	๒	๒	-
-ร้านขายเครื่องหอมและปักโลโก้	๒	๒	-
รวม	๖๕	๔๘	๑๓
หมวดของชำ			
-ร้านของชำ	๒๓	๑๒	๑๕
-ร้านสะดวกซื้อ	๖	๖	-
-ร้านขายข้าวสาร	๓	๒	๑
-ร้านของฝาก	๒	๑	๑
รวม	๓๕	๒๒	๑๗
หมวดแพทย์			
-ร้านขายยา	๕	๕	-
-คลินิกแพทย์	๖	๖	-
-คลินิกรักษาสัตว์	๑	๑	-
-สถานผดุงครรภ์	๑	๑	-
รวม	๑๓	๑๓	-

ร้านค้า	จำนวน	ร้านที่บอกกิจการได้	ร้านที่บอกกิจการไม่ได้
หมวดเทคโนโลยี			
-ร้านขายโทรศัพท์	๑๓	๑๕	๒
-ร้านคอมพิวเตอร์	๑๑	๕	๒
-ร้านขายอะไหล่เครื่องใช้ไฟฟ้า	๔	๑	๓
-ร้านเช่าวิดีโอ	๒	๑	๑
รวม	๓๔	๒๖	๖
หมวดยานพาหนะ			
-ร้านขายและซ่อมจักรยานยนต์	๑๐	๕	๑
-ร้านขายและซ่อมรถยนต์	๖	๕	๓
รวม	๑๖	๑๐	๔
หมวดการศึกษา			
-ร้านขายอุปกรณ์การเรียน	๕	๓	๒
-ร้านให้เช่าหนังสือ	๔	๓	๑
-ร้านสอนดนตรี	๑	๑	-
รวม	๑๐	๑๑	๓
หมวดธุรกิจสำนักงาน			
-ร้านถ่ายเอกสาร	๓	๕	๒
-ร้านเขียนป้ายโฆษณา	๓	๓	-
-ร้านสติ๊กเกอร์/พิมพ์งาน	๓	๑	๒
รวม	๑๓	๙	๔
หมวดอุปกรณ์ต่างๆ			
-ร้านจำหน่ายอุปกรณ์ช่างทั่วไป	๓	๑	๒
-ร้านอุปกรณ์กีฬา	๒	๒	-
รวม	๕	๓	๒
หมวดเบ็ดเตล็ด			
-ร้านขายสินค้าสำหรับเด็ก	๔	๔	-
-ร้านสังฆภัณฑ์	๓	๑	๒
-ร้านซักรีด	๓	๓	-

-ร้านเฟอร์นิเจอร์	๓	๒	๑
-ร้านกีบซ้อป	๓	-	๓
-ร้านปุ๋ย	๒	-	๒
-ร้านกรอบรูป	๒	๑	๑
-ร้านขายสีทาบ้าน	๑	-	๑
-ร้านกรงนก	๑	๑	-
รวม	๒๔	๑๒	๑๒

จำนวนร้านค้าทั้งหมด	๒๕๖	ร้าน
ร้านค้าที่สามารถบอกกิจการได้	๑๕๒	ร้าน
ร้านค้าที่ไม่สามารถบอกกิจการได้	๑๐๔	ร้าน

จากตารางข้างต้น จำนวนร้านค้าทั้งหมด ๒๕๖ ร้าน มีร้านค้าที่สามารถบอกกิจการได้จำนวน ๑๕๒ ร้าน และร้านค้าที่ไม่สามารถบอกกิจการได้ ๑๐๔ ร้าน เห็นได้ว่าร้านค้าในจังหวัดปัตตานีเป็นร้านค้าที่สามารถบอกกิจการได้เป็นส่วนใหญ่ เป็นการสะท้อนความคิดในเชิงพาณิชย์ว่าการตั้งชื่อร้านค้านั้นจะต้องตั้งให้สามารถบอกกิจการได้

สังเกตเห็นได้อีกว่าร้านค้าที่สามารถบอกกิจการได้ทั้งหมดตั้งขึ้นในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ เช่น ร้านสะดวกซื้อ ร้านขายเครื่องหมายและปักโลโก้ คลินิกแพทย์ คลินิกรักษาสัตว์ ร้านอุปกรณ์กีฬา ร้านซักแห้ง และร้านขายสินค้าสำหรับเด็ก แสดงให้เห็นว่าร้านค้าที่ตั้งในช่วงสิบปีหลังเป็นร้านค้าที่สะท้อนความคิดทางธุรกิจที่ชัดเจนมาก และเป็นร้านค้าที่เพิ่งตั้งขึ้นใหม่ จึงจำเป็นต้องบอกกิจการให้ชัดเจน กลุ่มลูกค้าจะได้ไปหาซื้อได้สะดวก

ร้านค้าอีกกลุ่มหนึ่งเป็นร้านค้าที่สามารถบอกกิจการได้ทั้งหมดเช่นกัน แต่ตั้งขึ้นมามากกว่า ๑๐ ปี ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของร้านค้าเหล่านี้ ได้แก่ ร้านขายทอง และคลินิกแพทย์

สรุปสภาพพื้นที่และผู้คนในอำเภอเมือง อำเภอโคกโพธิ์ และอำเภอสายบุรีในจังหวัดปัตตานีที่สะท้อนจากประเภทร้านค้า

ประเภทร้านค้าในสามอำเภอของจังหวัดปัตตานีแสดงให้เห็นสภาพพื้นที่และผู้คนในสามอำเภอของจังหวัดปัตตานีดังนี้

อำเภอเมือง เป็นแหล่งธุรกิจการค้ามีร้านค้าจำนวนมากตั้งอยู่ จากการสอบถามร้านค้าในอำเภอเมืองตั้งมานานที่สุดตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้นมา และมีการเพิ่มจำนวนและประเภทมากขึ้นตามลำดับ ประเภทร้านค้าในอำเภอเมืองมีทั้งร้านขายสินค้าที่เป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตหรือสินค้าที่เป็นปัจจัยสี่ ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค และร้านขายสินค้าที่เป็นสิ่งฟุ่มเฟือยต่างๆ

สินค้าที่มีความจำเป็นอย่างอาหารในจังหวัดปัตตานี มีทั้งการขายอาหารหลัก อาหารว่าง และเครื่องคิมต่างๆ อาหารหลักของชาวปัตตานีเป็นอาหารง่ายๆ อย่างข้าวราดแกง อาหารจานเดียว ขนมจีน ผัดไทย และก๋วยเตี๋ยว ซึ่งตรงกับที่คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (๒๕๔๓ : ๑๗๐) ได้กล่าวว่า อาหารมือต่างๆของชาวปัตตานี เป็นอาหารง่ายๆ รวดเร็ว เช่น อาหารประเภทจานเดียว ข้าวแกง ส่วนอาหารว่างของชาวปัตตานี เป็นอาหารหวานๆ ได้แก่ โรตีสี่ ซึ่งเป็นอาหารที่ใช้แป้งและไข่เป็นวัตถุดิบหลัก ดังมีชื่อร้านค้าที่ตั้งตามชื่ออาหารว่า โรตีสี่ปังปัง ร้านขนมต่างๆ และเบเกอรี่ สำหรับเครื่องคิมที่ขายในจังหวัดปัตตานี เป็นเครื่องคิมทั่วไป ได้แก่ ชา กาแฟ และน้ำอัดลม สำหรับการกินน้ำชาในส่วนหนึ่งเป็นประเพณีเฉพาะที่ปฏิบัติกันอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีศัพท์เรียกเฉพาะ คือคำว่า “มาแกแด” เป็นภาษามลายูท้องถิ่น แปลว่า “กินน้ำชา” ประเพณีมาแกแด หรือกินน้ำชานั้นไม่ใช่วัฒนธรรมทางศาสนาอิสลาม แต่เป็นเรื่องที่สังคมในท้องถิ่นคิดจัดขึ้นมาเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาเงิน เนื่องในกรณีต่างๆ เช่น

- ๑) หาเงินเพื่อสร้างสาธารณสถาน เช่น โรงเรียน มัสยิด สุเหร่า ศาลา เป็นต้น
- ๒) หาเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ เมืองมักกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย
- ๓) หาเงินไปใช้จ่ายในกรณีต่างๆ เช่น ขับริยอนต์ชนคน ชำระหนี้สินหรือถูกจับในข้อกล่าวหาต่างๆ จึงต้องขอความช่วยเหลือจากเพื่อนพ้อง (คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว , ๒๕๔๓ : ๑๕๗)

ดังจะสังเกตได้จากรายชื่อร้านค้า ได้แก่ **รุชชา** คำว่า รุ มาจากที่ตั้งร้านค้ามาจากตำบล รุสะมิแล ส่วน ชา มาจาก น้ำชา ซึ่งเป็นลักษณะการตั้งชื่ออย่างหนึ่งของคนใต้ที่ชอบตัดคำสั้นๆ หรือ ร้าน

น้ำมชา ส่วนร้านเครื่องดื่มนี้อีกรูปแบบหนึ่งเป็นร้านกาแฟ ได้แก่ **ซุ้มกาแฟ และ Coffee GEG** เป็นร้านค้าในรูปแบบใหม่

เครื่องนุ่งห่ม สำหรับเสื้อผ้าการแต่งกายของชาวจังหวัดปัตตานี แรกเริ่มนิยมซื้อผ้านำมาตัดเป็นเสื้อใส่กัน ดังเกิดได้จากการปรากฏเฉพาะร้านขายผ้าในช่วงแรก ๆ ได้แก่ **แสงชัยภูตภักดิ์ ภัทรภูษา เรือนลูกไม้** ในเวลาต่อมาร้านขายเสื้อผ้าได้เปลี่ยนแปลงไป ขายเฉพาะเสื้อผ้าสำเร็จรูป ได้แก่ **ฮาวายสตรี โจบูติก** และมีการแต่งกายตามสมัยนิยม ดังชื่อร้านที่บ่งบอก ได้แก่ **ตาแพชั่น** เป็นการแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของเสื้อผ้าเครื่องแต่งบางอย่างของชาวจังหวัดปัตตานี มีการแต่งกายตามยุคตามสมัยนิยมมากขึ้น

จิตติมา ระเด่นอาหมัด ได้กล่าวถึง การแต่งกายของชาวชาวไทยมุสลิมในจังหวัดปัตตานีว่า มีประเพณีการแต่งกายอันเป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่สืบทอดกันมาแต่โบราณกาล และมีลักษณะแตกต่างจากการแต่งกายของชาวไทยทั่วไป คือการนุ่งผ้าถุงหรือโสร่งทั้งผู้ชายและผู้หญิง ผู้ชายนุ่งผ้าโสร่งลายตาหมากรุก ผู้หญิงนิยมนุ่งผ้าโสร่งปาเต๊ะ เสื้อก็สวมเสื้อที่ทำซื้อได้ตามท้องตลาดทั่วไป แต่ต้องมิดชิด และมีผ้าคลุมศีรษะภาษาถิ่นเรียกว่า กายกุงง จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้วิจัยสังเกตได้ว่า ร้านขายเสื้อผ้าบางร้าน เช่น **ร้านฮาซานา ร้านกะเนาะ** มีสินค้าประเภทลูกปิด เส้นด้ายหลากหลายสีสันขาย เพื่อนำไปเป็นอุปกรณ์ในการทำผ้าคลุมศีรษะหรือ กายกุงง ซึ่งถือเป็นเรื่องที่สอดคล้องกัน

ยารักษาโรค เป็นสินค้าอย่างหนึ่งที่มีความจำเป็น ดังเกิดได้ว่าตั้งมาตั้งแต่ในช่วงแรกๆ โดยตั้งเป็นร้านขายยาต่างๆไป และตั้งเป็นคลินิกแพทย์ ร้านขายยาในอำเภอเมืองมีมากกว่าคลินิกแพทย์ อาจเป็นไปได้ว่าคลินิกแพทย์ในอำเภอเมืองไม่มีความจำเป็นมากนัก เนื่องจากอำเภอเมืองมีโรงพยาบาลประจำจังหวัดอยู่แล้ว

ร้านขายสินค้าฟุ่มเฟือยในอำเภอเมืองของจังหวัดปัตตานี ร้านค้าประเภทนี้มีในอำเภอเมืองมากกว่าอำเภอโคกโพธิ์และอำเภอสายบุรี ร้านค้าประเภทนี้ เช่น **โทรศัพท์ คาราโอเกะ และ กิ๊บช้อป** เป็นต้น จากการลงพื้นที่สอบถามข้อมูลจากเจ้าของร้าน ผู้วิจัยสังเกตได้ว่าร้านค้าที่ขายสินค้าหรือให้บริการประเภทนี้เป็นร้านค้าที่เพิ่งตั้งมากในระยะหลังมานี้เอง คือ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นต้นมา

อำเภอสาบบุรี ประเภทร้านค้าในอำเภอนี้มีทั้งร้านที่ขายสินค้าที่เป็นสิ่งจำเป็นและสินค้าฟุ่มเฟือยต่างๆ แต่ส่วนใหญ่เป็นร้านขายสินค้าที่จำเป็น ได้แก่ ร้านอาหาร ร้านเสื้อผ้า ร้านขายยา ส่วนร้านค้าที่ขายสินค้าฟุ่มเฟือยมีจำนวนน้อย เช่น ร้านโทรศัพท์

ร้านอาหารในอำเภอสาบบุรีขายอาหารหลักอย่างข้าวแกง อาหารจานเดียว และขนมจีน ส่วนร้านขายอาหารว่าง ขนมหวาน หรือเบเกอรี่ไม่ปรากฏในอำเภอสาบบุรี ร้านขายเครื่องดื่มไม่ปรากฏ ประเภทร้านค้าอีกชนิดหนึ่งที่พบในอำเภอสาบบุรี ได้แก่ **ร้านขายข้าวสาร** คือ **ฝาสีข้าวสาร** **ฮอฟิสข้าวสาร** เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ในอำเภอสาบบุรีประกอบอาชีพประมงและทำสวน จึงจำเป็นต้องมีร้านขายข้าวสารไว้คอยบริการคนในท้องถิ่น สำหรับร้านขายเครื่องนุ่มห่มอย่างเสื้อผ้ามีจำนวนไม่มากเท่ากับกับอำเภอเมือง แต่สังเกตได้ว่าสินค้าที่ขายในร้านเสื้อผ้าในอำเภอนี้จะขายวัสดุที่นำมาทำผ้าคลุมศีรษะด้วย เช่น ผ้าสีสันต่างๆ ลูกปัด คริสตัล และกากเพชร ซึ่งวัสดุเหล่านี้จะนำมาทำผ้าคลุมศีรษะหรือกายบุงของผู้หญิง หรือหมวกของผู้ชายที่เรียกว่า กือปีเยาะ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ในอำเภอสาบบุรีเป็นมุสลิม ต้องใช้เครื่องแต่งกายเหล่านี้ในชีวิตประจำวัน จึงพบสินค้าเหล่านี้ในร้านขายเสื้อผ้า สำหรับสินค้าประเภทยาในอำเภอสาบบุรี พบว่าในอำเภอนี้มีคลินิกแพทย์มากกว่าอำเภอเมืองเสียอีก เนื่องจากที่นี่มีเพียงโรงพยาบาลประจำอำเภอเล็กๆ เพียงแห่งเดียว คือ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสาบบุรี จึงไม่พอให้บริการประชาชนในพื้นที่ จำเป็นต้องมีคลินิกต่างๆ ตั้งขึ้นมาเพื่อให้บริการเสริมกับประชาชน ได้แก่ **สาบบุรีการแพทย์ ศูนย์ยาสาบบุรี และคลินิกแพทย์ฮัสปาน** ร้านขายสินค้าฟุ่มเฟือยในอำเภอสาบบุรีมีจำนวนน้อย สินค้าประเภทนี้ ได้แก่ โทรศัพท์ จากการสอบถามเจ้าของร้านโทรศัพท์ ผู้วิจัยได้ข้อมูลว่าคนในอำเภอสาบบุรีใช้โทรศัพท์กันอย่างแพร่หลายทั้งคนที่มีความฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี และเงินที่ไม่มีเงินก็นิยมใช้กันเนื่องจากมองว่ามันเป็นสิ่งจำเป็น จึงพบร้านขายโทรศัพท์จำนวนมากในอำเภอสาบบุรีเกือบเท่ากับอำเภอเมือง

ร้านค้าในอำเภอโคกโพธิ์ มีร้านค้าที่ขายสินค้าที่เป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวัน เช่น อาหาร เสื้อผ้า และยา และร้านค้าที่ขายสินค้าหรือให้บริการในสิ่งที่เป็นสิ่งฟุ่มเฟือยต่างๆ เช่น เกมส์ วิดีโอ

ร้านอาหารในอำเภอโคกโพธิ์มีจำนวนไม่มากขายอาหารจานเดียว อาจเนื่องจากจำนวนประชากรในอำเภอโคกโพธิ์มีจำนวนไม่มาก และจากการสอบถามเจ้าของร้านอาหารผู้วิจัยได้ข้อมูลว่าคนในอำเภอโคกโพธิ์ส่วนใหญ่นิยมรับประทานอาหารที่บ้านกัน จะรับประทานอาหารตามร้านค้าต่างๆ ต่อเมื่อมีความจำเป็น เช่น มาทำธุระหรือมาซื้อของในตัวอำเภอ มาหาหมอหรือมาโรงพยาบาล เป็นต้น จึงพบร้านอาหารในอำเภอโคกโพธิ์น้อย ร้านขายเสื้อผ้าในอำเภอโคกโพธิ์มีเพียงร้านเดียว ได้แก่ **ร้านโตเกีย** เป็นร้านขายชุดนักเรียน ขายเสื้อผ้ายัด และกางเกงทั่วไป

สังเกตได้ว่าร้านขายเสื้อผ้าในอำเภอโคกโพธิ์มีความแตกต่างจากร้านเสื้อผ้าในอำเภอสายบุรีที่ขายวัสดุที่นำมาทำผ้าคลุมหรือกายกุง หมวกหรือถือปีเยาะ เนื่องจากคนในอำเภอโคกโพธิ์ส่วนใหญ่ไม่ใช่มุสลิมสินค้าข้างต้นจึงไม่มีความจำเป็น

ยารักษาโรค อำเภอโคกโพธิ์มีคลินิกแพทย์มากกว่าอำเภอเมือง เช่นเดียวกับอำเภอสายบุรี เนื่องจากอำเภอโคกโพธิ์มีโรงพยาบาลประจำอำเภอเล็กๆ เพียงแห่งเดียว คือ โรงพยาบาลโคกโพธิ์ จำเป็นต้องมีคลินิกไว้คอยบริการประชาชน ได้แก่ คลินิกหมอเภสัชกร คลินิกหมอเกียรติ และมีร้านขายยาไว้คอยบริการประชาชนที่เจ็บป่วยเพียงเล็กน้อย ได้แก่ โอสถพานิช ระเบียงยา และโคกโพธิ์เภสัช

ประเภทร้านค้าที่บ่งบอกอาชีพของคนในอำเภอโคกโพธิ์ ได้แก่ **ช.พานิชย์** เป็นร้านขายปุ๋ยหลากหลายชนิดและหลายยี่ห้อ ตั้งขึ้นมาไว้คอยบริการคนในพื้นที่ เนื่องจากคนในอำเภอส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คือ ทำนา และทำสวน ร้านขายปุ๋ยจึงมีความจำเป็นสำหรับคนในอำเภอนี้ และสังเกตได้อีกว่าร้านขายข้าวสาร ไม่พบในอำเภอโคกโพธิ์เนื่องจากคนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาอยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องซื้อข้าวสารจากร้านค้ามาอีก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓.๒ ประเภทของภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้า

วิจินต์ ภาณุพงศ์ (๒๕๓๐ : ๗) กล่าวว่า “ภาษา คือ เสียงพูดที่มีระเบียบและมีความหมาย ซึ่งมนุษย์ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับสื่อสารความคิด ความรู้สึก ความต้องการ และใช้ในการประกอบกิจกรรมร่วมกัน”

ราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๔๖ : ๘๒๒) ให้ความหมายของภาษาว่า หมายถึง ถ้อยคำที่ใช้พูดหรือเขียนสื่อความของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น ภาษาไทย ภาษาจีน เป็นต้น

ภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในที่นี้ หมายถึง ภาษาที่นำมาใช้ในการตั้งชื่อร้าน ติดตามป้ายหน้าร้านค้า เพื่อใช้เรียกชื่อร้านค้านั้นๆ ได้ อาจตั้งโดยเจ้าของร้านค้าเอง บุคคลที่เจ้าของร้านเคารพนับถือ หรือลูกค้าของร้านก็ได้

เมื่อพิจารณาประเภทของภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในสามอำเภอของจังหวัดปัตตานี สามารถแบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ภาษาเดียว และ หลายภาษา

๓.๒.๑ ภาษาเดียว ได้แก่

- ๓.๒.๑.๑ ภาษาไทย
- ๓.๒.๑.๒ ภาษาอังกฤษ
- ๓.๒.๑.๓ ภาษาจีน
- ๓.๒.๑.๔ ภาษามลายู
- ๓.๒.๑.๕ ภาษาอาหรับ
- ๓.๒.๑.๖ ภาษาญี่ปุ่น

๓.๒.๒ หลายภาษา ได้แก่

- ๓.๒.๒.๑ ภาษาไทย + ภาษาอังกฤษ
- ๓.๒.๒.๒ ภาษาไทย + ภาษาจีน
- ๓.๒.๒.๓ ภาษาไทย + ภาษามลายู
- ๓.๒.๒.๔ ภาษาไทย + ภาษาอาหรับ
- ๓.๒.๒.๕ ภาษาอังกฤษ + ภาษามลายู
- ๓.๒.๒.๖ ภาษาอังกฤษ + ภาษาอาหรับ
- ๓.๒.๒.๗ ภาษาไทย + ภาษาจีน + ภาษาอังกฤษ
- ๓.๒.๒.๘ ภาษาไทย + ภาษาจีน + ภาษาอาหรับ
- ๓.๒.๒.๙ ภาษาไทย + ภาษาจีน + ภาษามลายู
- ๓.๒.๒.๑๐ ภาษาไทย + ภาษาอังกฤษ + ภาษาอาหรับ

ตารางที่ ๓.๓ แสดงค่าความถี่ของการใช้ภาษาในการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี

ภาษา		จำนวน	ร้อยละ	รวม
ภาษาเดียว	ไทย	๑๒๖	๔๒.๕๖	๒๐๐
	อังกฤษ	๔๒	๑๔.๑๗	
	จีน	๗	๒.๓๕	
	มลายู	๕	๑.๖๓	
	อาหรับ	๑๐	๓.๓๐	
	ญี่ปุ่น	๕	๑.๖๗	
หลายภาษา	ไทย+อังกฤษ	๓๑	๑๐.๔๓	๕๖
	ไทย+มลายู	๑๕	๕.๐๖	
	ไทย+อาหรับ	๗	๒.๓๕	
	ไทย+จีน	๑๓	๔.๓๕	
	อังกฤษ+อาหรับ	๑๔	๔.๖๓	
	อังกฤษ+มลายู	๓	๑.๐๐	
	ไทย+จีน+อังกฤษ	๑	๐.๓๓	
	ไทย+จีน+อาหรับ	๔	๑.๓๕	
	ไทย+จีน+มลายู	๒	๐.๖๗	
	ไทย+อังกฤษ+อาหรับ	๑	๐.๓๓	
รวม		๒๕๖	๑๐๐	๒๕๖

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓.๒.๑ ภาษาเดียว หมายถึง ร้านค้าที่ตั้งชื่อโดยใช้เพียงแค่ภาษาเดียวในชื่อหนึ่ง ๆ เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษามลายู เป็นต้น

๓.๒.๑.๑ ภาษาไทย

ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในที่นี้ หมายถึง ชื่อร้านที่นำอักษรไทยมาใช้ในการตั้งเป็นชื่อภาษาไทยแท้ ๆ รวมทั้งชื่อร้านที่เป็นภาษาบาลีสันสกฤตที่เข้ามาอยู่ในภาษาไทยจนกลมกลืนเป็นภาษาไทย เมื่อคนทั่วไปฟังแล้วเข้าใจได้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลชื่อร้านค้าสามอำเภอในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยพบว่า มีชื่อร้านที่ตั้งเป็นภาษาไทยทั้งหมด ๑๒๖ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๕๖ ของร้านค้าทั้งหมด ถือเป็นภาษาที่นำมาใช้ในการตั้งชื่อมากที่สุด ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยปรากฏใน ๘ หมวดร้านค้า จากหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ดังแสดงตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวนร้าน
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	๓๑
หมวดของชำ	๒๓
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับและความงาม	๑๕
หมวดการศึกษา	๑๑
หมวดยานพาหนะ	๕
หมวดแพทย์	๕
หมวดเทคโนโลยี	๕
หมวดธุรกิจสำนักงาน	๓
หมวดเบ็ดเตล็ด	๑๖
รวม	๑๒๖

จากตารางจะเห็นได้ว่า ชื่อร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่มตั้งเป็นภาษาไทยมากที่สุด จำนวน ๓๑ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๖๐ ของร้านค้าทั้งหมดที่เป็นภาษาไทย ผู้วิจัยคิดว่าอาจเป็นเพราะการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม ต้องการชื่อที่จำจดได้ง่าย มีความหมายที่ตรง

ตัวไม่ยุ่งยากซับซ้อน ภาษาไทยเป็นภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เมื่อเห็นหรือได้ยินก็จำหรือเข้าใจได้ จึงนิยมนำมาใช้ตั้งชื่อร้านค้าภายในหมวดนี้ เช่น *ครัวหลังร้าน ชูชกชวนชิม นานาน้ำ ฯลฯ*

จากตารางเห็นได้อีกว่า ชื่อร้านค้าในหมวดธุรกิจสำนักงานตั้งเป็นภาษาไทยน้อยที่สุดจำนวน ๓ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๘ ของร้านค้าทั้งหมดที่ตั้งเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยคิดว่าอาจเป็นเพราะหมวดธุรกิจสำนักงาน จะเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่นำเข้าจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นเมื่อตั้งชื่อร้านค้าก็มักจะเอาชื่อที่ใช้เรียกอุปกรณ์เหล่านั้นมาตั้งชื่อร้านมากกว่า เช่น *อาดัมก้อปปี เอส.อาร์ ซับพลาย ปัดตานีสกรีน* จึงปรากฏชื่อที่เป็นภาษาไทยน้อย

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยในแต่ละหมวดปรากฏผลดังนี้

- **หมวดอาหารและเครื่องดื่ม**

การตั้งชื่อร้านที่เป็นภาษาไทยภายในหมวดนี้ ได้แก่

- <u>ร้านอาหาร</u>	นารส	กระทะทอง	เพื่อนเพ
	แซบอีสาน	ทองแถม	ร้านธัญพืช
	ขนมจีน-เส้นสด		

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้ เป็นการนำคำศัพท์ที่ง่าย ๆ มาประกอบกัน มีความหมายทั้งทางตรงและทางอ้อมที่สื่อให้เห็นถึงอาหารและเครื่องดื่ม

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยที่บอกกิจการตรง ๆ เช่น “*ขนมจีน-เส้นสด*” เป็นการบ่งบอกชื่ออาหารที่ขายโดยตรง ได้แก่ “*ขนมจีน*” และยังบอกบ่งบอกถึงคุณภาพของอาหารโดยตรงด้วย ได้แก่ คำว่า “*เส้นสด*” กับ “*ร้านธัญพืช*” เป็นการตั้งชื่อร้านค้าที่มีความหมายโดยตรง บ่งบอกอาหารที่ทำมาจากธัญพืช

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยต้องอาศัยการคาดเดา เช่น “*กระทะทอง*” เป็นการสื่อความหมายถึงอาหาร โดยการนำอุปกรณ์การทำอาหารได้แก่ “*กระทะ*” นำมาตั้งเป็นชื่อร้าน และนำคำว่า “*ทอง*” มาประกอบเพื่อเพิ่มความมีคุณค่าของภาชนะดังกล่าว หรืออีกนัยหนึ่งอาจสื่อถึงความเจริญรุ่งเรืองของกิจการนั่นเอง ร้าน “*นารส*” เป็นการสื่อความหมายถึงอาหารโดยอ้อมเช่นเดียวกัน คือ ใช้คำว่า “*รส*” ซึ่งเป็นคำที่มักใช้ควบคู่กับอาหารมาใช้ตั้งเป็นชื่อร้าน และใช้คำว่า “*น้ำ*” มาประกอบข้างหน้า เพื่อบ่งบอกถึงความเป็นเลิศหรือคุณภาพดีของอาหาร

จากข้อมูลเห็นได้อีกว่า มีการใช้คำภาษาไทยถิ่นมาใช้ในการตั้งชื่อร้านค้า ได้แก่ แชนอีสาน เพื่อนเพ ลองแล คำว่า “แซบ” เป็นภาษาไทยถิ่นอีสานมีความหมายว่า “อร่อย” คำว่า “เพ” เป็นภาษาไทยถิ่นใต้ มีความหมายว่า ทั้งนี้ ส่วนคำว่า “แล” เป็นภาษาไทยถิ่นใต้ เช่นเดียวกันมีความหมายว่า ดู

- หมวดของชำ

ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดของชำ ได้แก่

- <u>ร้านของชำ</u>	อ้อยพาณิชย์	สมพรพาณิชย์	พะยอมพาณิชย์
	โสภณพาณิชย์	ท้ายเรือ	ภิรมย์พานิช
	พันธุ์พานิช	โดนใจ	
- <u>ร้านข้าวสาร</u>	ไทยการค้า		

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดของชำ ใช้คำว่า “พาณิชย์” มาประกอบในชื่อร้านค้า หมายถึง การค้าขาย ได้แก่ อ้อยพาณิชย์ สมพรพาณิชย์ พะยอมพาณิชย์ โสภณพาณิชย์ ส่วนอีกคำหนึ่งใช้คำว่า “การค้า” ได้แก่ ไทยการค้า

จากข้อมูลยังพบอีกว่ามีการใช้คำภาษาไทย ที่เป็นคำสมัยใหม่เป็นคำที่วัยรุ่นมักนิยมใช้กัน ได้แก่ คำว่า “โดนใจ”

- หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม

ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม ได้แก่

- <u>ร้านขายเสื้อผ้า</u>	แสงชัยภูษาภัณฑ์	มิตรภูษา	พิพิธผ้า

จากข้อมูลข้างต้น เห็นได้ว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยในหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม บางคำเป็นคำที่ไม่ได้ใช้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน ได้แก่ คำว่า “ภูษา” หมายถึง เครื่องนุ่งห่ม เช่น แสงชัยภูษาภัณฑ์ มิตรภูษา

- **หมวดการศึกษา**

ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดการศึกษา ได้แก่

<u>-ร้านขายอุปกรณ์การเรียน</u>	บ้านนายเครื่องเขียน	วิทยภัณฑ์
	ออนวิทยา	โลกโพธิ์เครื่องเขียน
<u>-ร้านให้เช่าหนังสือ</u>	หญ้าแพรก	

จากข้อมูลพบว่า ภาษาไทยที่ใช้ในหมวดการศึกษา เป็นการใช้คำศัพท์ที่สื่อความหมายโดยตรงเกี่ยวกับการศึกษา เช่น บ้านนายเครื่องเขียน วิทยภัณฑ์ ออนวิทยา เป็นต้น และมีคำที่สื่อความหมายโดยอ้อมเกี่ยวกับวิชาความรู้ ได้แก่ “หญ้าแพรก” ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความรู้ที่แตกฉาน

- **หมวดยานพาหนะ**

ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้ ได้แก่

- ร้านซ่อมจักรยานยนต์ ดวงเงินอะไหล่ยนต์ สายบุรีอะไหล่ยนต์ รุ่งโรจน์อะไหล่

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า ภาษาไทยที่ใช้ในหมวดยานพาหนะ เป็นการใช้คำที่บ่งบอกเกี่ยวกับยานพาหนะ ได้แก่ คำว่า “อะไหล่ยนต์” เช่น ดวงเงินอะไหล่ยนต์ สายบุรีอะไหล่ยนต์ รุ่งโรจน์อะไหล่

- **หมวดแพทย์**

ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดแพทย์ ได้แก่

<u>-ร้านขายยา</u>	บ้ายยา	คลังยาเภสัช	ศรีตรังเภสัช
	โลกโพธิ์เภสัช	ระเบียงยา	
<u>-ร้านคลินิกแพทย์</u>	สายบุรีการแพทย์	ศูนย์ยาสายบุรี	

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า ภาษาไทยที่ใช้ในหมวดแพทย์ มีการใช้คำว่า “เภสัช” หมายถึง ยาแก้โรค เช่น คลังยาเภสัช ศรีตรังเภสัช โศกโพธิ์เภสัช

ใช้คำว่า “ยา” ซึ่งเป็นคำไทยที่มีความหมายบ่งบอกเกี่ยวกับธุรกิจตรง มาใช้ประกอบในชื่อร้านค้า เช่น บ้านยา คลังยาเภสัช ระเบียบยา ศูนย์ยาสายบุรี

- **หมวดเทคโนโลยี**

ภาษาไทยที่ใช้ตั้งชื่อร้านค้าในหมวดเทคโนโลยี ได้แก่

-ร้านขายโทรศัพท์ ช.รุ่งเรืองการค้า

-ร้านขายและซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า โศกโพธิ์การค้า

จากข้อมูลข้างต้น พบว่ามีการใช้คำว่า “การค้า” เป็นคำบ่งบอกอาชีพค้าขายโดยทั่วไป เช่น ช.รุ่งเรืองการค้า โศกโพธิ์การค้า

- **หมวดธุรกิจสำนักงาน**

ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดธุรกิจสำนักงาน ได้แก่

-ร้านเขียนป้ายโฆษณา นำโฆษณา เส้นทางโฆษณา

จากข้อมูลพบว่า มีการใช้คำว่า “โฆษณา” หมายถึง เผยแพร่ข้อมูลออกไปยังสาธารณะชน เป็นคำที่มักจะได้ยินในปัจจุบัน เช่น นำโฆษณา เส้นทางโฆษณา

- **หมวดเบ็ดเตล็ด**

รายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยในหมวดนี้ ได้แก่

-ร้านขายสินค้าสำหรับเด็ก ร้านนมผง

-ร้านซักรีด นุชซักรีด

-ร้านครอบครัว

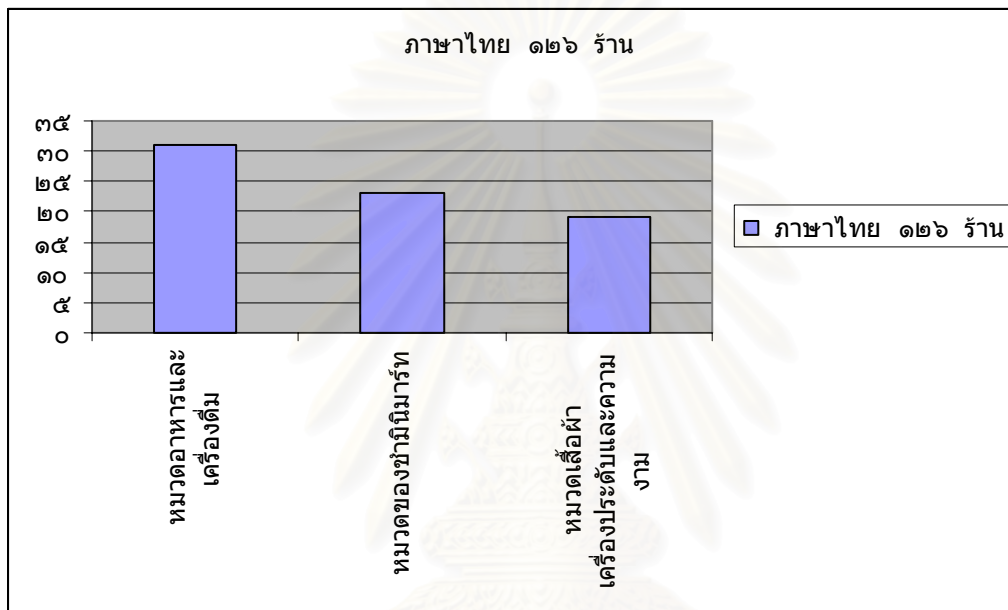
รับทำกรอบรูป

-ร้านกรงนก

ร้านกรงนก

จากข้อมูลพบว่า ภาษาไทยที่ใช้ในหมวดเบ็ดเตล็ด เป็นการใช้อักษรที่ง่ายๆ สือให้เห็นประเภทร้านค้าตรงๆ เช่น ร้านกรงนก รับทำกรอบรูป ร้านนมผง นุชชั๊กแห้ง เป็นต้น

แผนภูมิที่ ๓.๑ แสดงค่าความถี่หมวดร้านค้าต่างๆที่ตั้งเป็นภาษาไทยมากที่สุดสามอันดับแรก

ร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยมากที่สุด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม รองลงมาหมวดของขำ และหมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทย ตามช่วงระยะเวลาต่างๆ ปรากฏผลดังตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา /ปี	จำนวนร้าน
๕๐ (๒๕๐๐- ๒๕๐๕)	๔
๔๐ (๒๕๑๐- ๒๕๑๕)	๓
๓๐ (๒๕๒๐ - ๒๕๒๕)	๑๒
๒๐ (๒๕๓๐- ๒๕๓๕)	๒๕
๑๐ (๒๕๔๐-๒๕๔๕)	๓๔
รวม	๑๒๖

จากตารางข้างต้นสังเกตได้ว่า ในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๕ มีการใช้คำภาษาไทยในการตั้งชื่อร้านค้ามากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๓๐ – ๒๕๓๕ ช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๒๐- ๒๕๒๕ ช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๑๐- ๒๕๑๕ และช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๐๐- ๒๕๐๕ ตามลำดับ สังเกตได้ว่ายิ่งช่วงระยะเวลาหลังๆ มากยิ่งขึ้นเท่าใด ชื่อร้านค้าก็มีการตั้งชื่อเป็นภาษาไทยมากขึ้น ผู้วิจัยคิดว่าเพราะภาษาไทยเป็นภาษาที่เข้าใจง่ายและใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงความเอกลักษณ์ของตนเอง ชื่อร้านค้านิยมตั้งเป็นภาษาไทยเพื่อให้เป็นที่เข้าใจและจดจำได้ง่าย ดิศดุติดตาแก่ผู้ที่ได้พบเห็น และผู้วิจัยคิดว่าเป็นการแสดงให้เห็นถึงสภาพสังคมที่ไม่ซับซ้อนมีความเรียบง่าย

ภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๐๐- ๒๕๐๕ ได้แก่ คำว่า “โภชนา” หมายถึง อาหาร หรือ การกิน เป็นคำบ่งกิจการ คำว่า “กุสา” หมายถึง เครื่องประดับ (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖ : ๘๒๗) ได้แก่ ร้าน “แสงชัยกุสาภัณฑ์” ผู้วิจัยคิดว่า การตั้งชื่อร้านค้าในช่วงระยะเวลานี้ เป็นการแสดงให้เห็นถึงความคิดของคนในยุคนี้ว่าให้ความสำคัญกับการตั้งชื่อ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญ ความเป็นทางการ และความ เป็นระเบียบแบบแผน

ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๑๐ – ๒๕๑๕ มีการใช้คำที่แสดงให้เห็นถึงความคิดในเชิงธุรกิจ ได้แก่ คำว่า “พาณิชย์” หมายถึง การค้าขาย (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖ : ๗๘๒) ในชื่อร้านว่า “พะยอมพาณิชย์” คำว่า “การค้า” หมายถึง การซื้อขายสินค้าหรือบริการ ชื่อร้านว่า “ไทยการค้า”

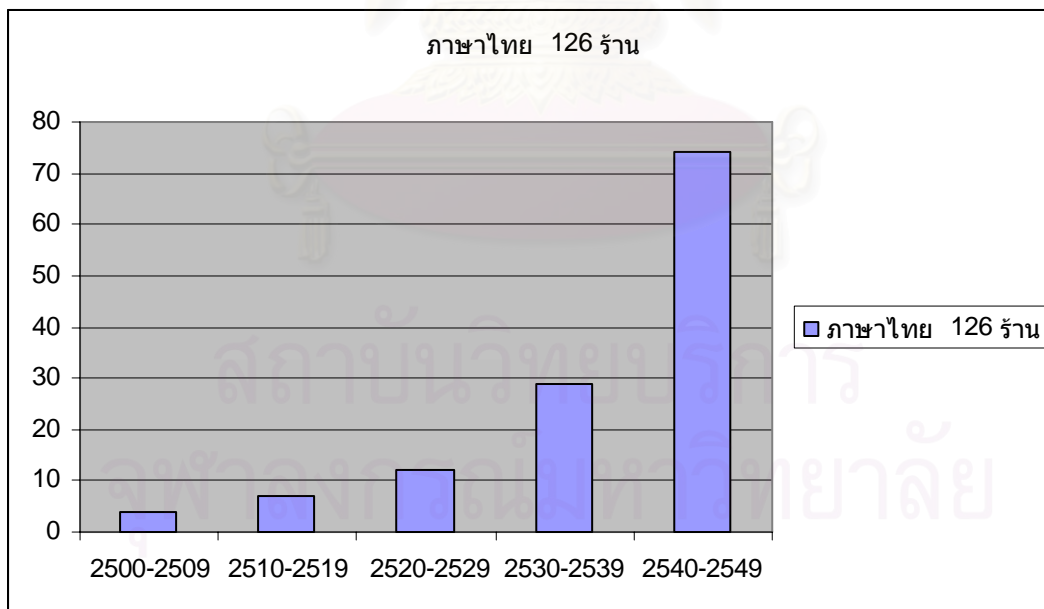
ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๒๐ – ๒๕๒๕ มีการใช้คำที่แสดงให้เห็นถึงความคิดในเชิงธุรกิจว่าต้องมีการแข่งขันกันอย่างชัดเจนมากขึ้น ได้แก่ คำว่า “นำ” หมายถึง หมายถึง ไปข้างหน้า หรือ เริ่มต้นโดยมีผู้อื่นหรือสิ่งอื่นทำตาม (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖ : ๕๗๘) เช่น ร้าน “นำรส” เป็นร้านขายอาหาร แสดงความเป็นเลิศของรสชาติอาหารของร้านตนเอง ร้าน “นำศิลป์” เป็นร้านซ่อมนาฬิกา แสดงให้เห็นถึงความเป็นสุดยอดของผู้มีศิลปะในการซ่อมนาฬิกา การใช้คำเหล่านี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงความคิดในเชิงธุรกิจที่มีการแข่งขันกันอย่างชัดเจน

ภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๓๐ – ๒๕๓๕ ยังคงมีการใช้คำภาษาไทยที่มีความหมายกว้างที่แสดงให้เห็นถึงความคิดในเชิงธุรกิจอยู่ ได้แก่ คำว่า “พาณิชย์” เช่น

“ภิรมย์พาณิชย์” และมีการตั้งชื่อร้านที่มีการใช้คำเฉพาะ เพื่อบ่งบอกลักษณะของธุรกิจอย่างชัดเจนขึ้น ได้แก่ “การช่าง” “การแพทย์” “เสริมสวย” เช่น “ศิลป์ทองการช่าง” “สายบุรีการแพทย์” “เสริมสวยจินตนา”

ภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๙ ยังคงมีการใช้ภาษาที่บ่งบอกลักษณะของธุรกิจอยู่ แต่จะมีการใช้ภาษาที่มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น ร้านอาหาร มีชื่อว่า “รวงข้าว” เป็นการเพ่งนัยทางอ้อมว่าเป็นร้านอาหาร “ซุชกชวนชิม” ให้ความหมายทางอ้อมเกี่ยวกับอาหาร และมีนัยว่าอร่อยมาก โดยใช้ตัวละครซุชก จากวรรณคดี ที่ต้องแตกตายเพราะกินอาหารมากเกินไป ร้าน “แซบอีสาน” มีการบอกรสชาติว่าอร่อยในทางอ้อม ร้านเสริมสวยมีชื่อว่า “ผมสวย” เป็นการใช้คำง่ายๆ ไม่ต้องแปล หมวดแพทย์และยา รักษาโรคมี่ชื่อว่า “ระเบียงยา” “คลังยาเกสซ์” “ศรีตรังเกสซ์” นำคำง่ายๆ ไม่ต้องแปลมารวมกัน คือ ระเบียง + ยา, คลัง + ยา + เกสซ์, คลัง + ยา การใช้คำในช่วงระยะเวลานี้เป็นการใช้คำที่หลากหลาย ใช้คำที่ง่ายๆ พบทั่วไปในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นการใช้คำที่แตกต่างจากช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา

แผนภูมิ ๓.๒ สรุปค่าความถี่การตั้งชื่อร้านค้าในช่วงระยะเวลาต่างๆ

จากแผนภูมิการใช้ภาษาไทยในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ ข้างต้น สังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนว่าในช่วงเวลาแรกๆ คือ พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๙ การใช้ภาษาไทยในการตั้งชื่อร้านยังน้อยอยู่ แต่ช่วงเวลาหลังๆ จนกระทั่งถึงปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ การใช้ภาษาไทยในการตั้งชื่อร้านค้าเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ

๓.๒.๑.๒ ภาษาอังกฤษ

บรรจบ พันธเมธา (๒๕๒๐) ได้กล่าวถึงการยืมคำภาษาอังกฤษในภาษาไทย ไว้ว่าเรานำมาใช้ใน ๔ ลักษณะ

๑. ทับศัพท์
๒. เสียงเปลี่ยนไป
๓. สร้างคำขึ้นใหม่
๔. ความหมายกลายไป

๑. ทับศัพท์ การถ่ายเสียงคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ทั้งเสียงพยัญชนะต้นและเสียงสะกด ตัวอย่างคำทับศัพท์ เช่น

“กะรัต” (carat หรือ karat) เป็นมาตราชั่งน้ำหนักเพชรพลอย และเป็นเครื่องกำหนดความบริสุทธิ์ของทอง

“แก๊ป” (cap) หมายถึง หมวกอย่างหมวกเด็ก หมวกผู้หญิง ที่ตกแต่งด้วยลูกไม้

“กูลี” (coolie, coolly) หมายถึง คนที่รับจ้างทำงานหยาบๆ

การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ พอสรุปการออกเสียงและการเขียน ได้ดังนี้

๑.๑ คำทับศัพท์ที่ออกเสียงต่างไปจากตัวอักษร เช่น c ภาษาไทยเขียนเป็น ก และ ค เช่น โกโก้ (cocoa) ไอศกรีม (icecream)

๑.๒ คำทับศัพท์ที่เปลี่ยนแปลงการเขียนสะกดการันต์ไปบ้าง โดยการเติมไม้ทัณฑฆาตบนพยัญชนะที่ไม่ออกเสียงหรือตัดเสียงพยัญชนะที่ไม่ออกเสียงออกใช้เครื่องหมายวรรคตอนกำกับเสียง และใช้ไม้ไต่คู้เพื่อกำหนดเสียงสั้น เช่น ชอล์ก(chalk) ฟิล์ม (film) ฟาร์ม(farm)

๑.๓ คำทับศัพท์ที่เปลี่ยนแปลงไปเองตามอักขรวิธีของไทย

พยัญชนะ S ในภาษาอังกฤษ ภาษาไทย จะใช้ ส หรือ ซ ซึ่งเมื่อถ่ายถอดเป็นภาษาไทยแล้ว ไทยก็จะออกเสียงสูงต่ำตามอักขรวิธีไทย เช่น กงสุล (consul) โซดา (soda)

๒. เสียงเปลี่ยนไป คำที่เสียงเปลี่ยนไปนั้น เปลี่ยนไปในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ เปลี่ยนเสียงสระ เห็นได้ชัดว่าการเปลี่ยนเสียงสระนี้ส่วนมากเพื่อให้ออกเสียงสะดวกและฟังเป็นไทยๆ โดยเฉพาะคำที่ไม่มีสระในระบบเสียงภาษาไทย เช่น เซ็น (sign) เป๊ป (pipe)

๒.๒ การลากเข้าความ คำบางคำเสียงต่างไปมากจนกำหนดไม่ได้ว่ามาจากภาษาอังกฤษคำใด การเปลี่ยนแปลงเสียงนั้นเป็นการลากเข้าความ เพื่อให้เสียงนั้นมีเสียงอย่างไทย เช่น ปะเค็น (packing) หมายถึง แผ่นอัดสำหรับเครื่องจักร เครื่องยนต์ อีเต้อ (beater) หมายถึง เครื่องทุบต๋อย

๒.๑ ศัพท์บางคำ เช่น ติว (tutor) หมายถึง สอนพิเศษนอกเหนือจากที่สอนหรือเรียนตามปกติ เบอร์ (number) หมายถึง เลขที่

๓. สร้างคำขึ้นใหม่ด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

๓.๑ ใช้คำไทยแปลคำภาษาอังกฤษ บางที่ไม่ใช่แปลโดยตรง แต่เป็นการใช้คำไทยแทนที่ด้วยคำภาษาอังกฤษ เช่น แผ่นปลิว (sheet) ภูมิหลัง (background)

๓.๒ ใช้คำบาลีสันสกฤตแปลคำภาษาอังกฤษ เช่น วารสาร (journal) วัฒนธรรม (culture)

๓.๓ ใช้คำบาลีสันสกฤตหรือคำไทยประสมกับคำภาษาอังกฤษ เช่น รถเมล์ (bus) แบบฟอร์ม (a form)

๔. ความหมายกลายไป

๔.๑ ความหมายขยายตัว หมายถึง คำยืมภาษาอังกฤษที่ไทยนำมาใช้อาจเพิ่มความหมายมากขึ้นกว่าเดิม หรือมีความหมายกว้างๆ ไม่เจาะจงก็ได้ เช่น

“กูดัง” (godown) นอกจากหมายถึง โรงเก็บสินค้าแล้วยังหมายถึง รถบรรทุกแบบหนึ่ง และโรงเก็บศพอีกด้วย

๔.๒ ความหมายแคบเข้า หมายความว่า ภาษาเดิมมีความหมายมากแต่ในภาษาไทยใช้ความหมายน้อยลง หรือใช้ความหมายเดียว เช่น

“รีพอร์ต” (report) ไทยใช้ในความหมายว่ารายงาน ส่วนความหมายว่าเสียงดังอย่างเสียงระเบิดไทยไม่ได้นำมาใช้

๔.๓ ความหมายย้ายที่

“สกรัม” (scrum) ความหมายเดิมว่า เข้าแถวกอดคอเข้าแข่งลูกรักบี้ แต่ภาษาไทยใช้ในความหมายว่า จูโจม หรือ รุม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลชื่อร้านค้าสามอำเภอในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยพบว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด ๔๒ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๑๘ ของร้านค้าทั้งหมด ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษปรากฏใน ๖ หมวดร้านค้า จากหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ดังแสดงตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวนร้าน
หมวดเทคโนโลยี	๑๔
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม	๑๒
หมวดของชำ	๖
หมวดธุรกิจสำนักงาน	๔
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	๓
หมวดเบ็ดเตล็ด	๓
รวม	๔๒

จากตารางเห็นได้ว่า ชื่อร้านค้าในหมวดเทคโนโลยีตั้งเป็นภาษาอังกฤษมากที่สุด จำนวน ๑๔ ร้าน ผู้วิจัยคิดว่าอาจเป็นเพราะสินค้าในหมวดนี้ เป็นนวัตกรรมหรืออุปกรณ์สมัยใหม่ที่น่าสนใจจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีชื่อเรียกอยู่แล้ว ดังนั้นในการตั้งชื่อร้านค้าเหล่านี้ จึงอาศัยชื่อของสินค้าหรืออุปกรณ์เหล่านั้นตั้งชื่อร้าน เพื่อให้เข้ากับสินค้าภายในร้านและบ่งบอกลูกค้าของร้าน นอกจากนี้การตั้งชื่อร้านเป็นภาษาอังกฤษเป็นการแสดงถึงความมีระดับหรือความมีคุณภาพของสินค้า ซึ่งจะทำให้เป็นที่ยอมรับของลูกค้า ชื่อร้านค้าประเภทนี้ เช่น เคอะโพน คิมคอม โมเคิร์นไลฟ์คอมพิวเตอรส์ ฯลฯ

จากตารางเห็นได้อีกว่า ชื่อร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่มและหมวดเบ็ดเตล็ดตั้งเป็นภาษาอังกฤษน้อยที่สุด จำนวนหมวดละ ๓ ร้าน ผู้วิจัยคิดว่าเป็นเพราะร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม มักจะใช้ภาษาที่เรียบง่ายในการตั้งชื่อ เพื่อให้เป็นที่จดจำได้ ซึ่งนิยมตั้งเป็นภาษาไทย ดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้น ส่วนร้านค้าในหมวดเบ็ดเตล็ดที่ขายสินค้าโดยทั่วไป มักจะตั้งชื่อที่สอดคล้องกับสินค้าหรือบริการภายในร้าน เช่น สังกัณท์ นุชชั๊กแห่ง นมผง ร้านกรนงก ฯลฯ จึงปรากฏชื่อที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษน้อย

เมื่อพิจารณารายชื่อที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษปรากฏผลดังนี้

- **หมวดเทคโนโลยี**

ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดเทคโนโลยี ได้แก่

- ร้านขายโทรศัพท์   เดอะโฟน

- ร้านคอมพิวเตอร์   คริมคอม   ร้านโมเดิร์นไลฟ์คอมพิวเตอร์

จากข้อมูลพบว่า ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้ มีการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ เพื่อบ่งบอกลักษณะของกิจการโดยตรง ได้แก่ ร้าน “เดอะโฟน” ทับศัพท์จาก “The phone” คำว่า หมายถึง โทรศัพท์ในภาษาอังกฤษ ตั้งชื่อร้านเพื่อบ่งบอกกิจการของร้าน และมีการทับศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อบ่งบอกกิจการของร้านค้า ประกอบกับคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายในแง่ดี ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของร้านค้าให้ลูกค้าอยากเข้ามาใช้บริการ ได้แก่ ร้าน “คริมคอม” คำว่า “คอม” มาจากคำว่า “computer” ในภาษาอังกฤษ เป็นคำบ่งบอกลักษณะของกิจการแก่ลูกค้าว่าเป็นร้านค้าที่ให้บริการคอมพิวเตอร์ คำว่า “คริม” มาจากภาษาอังกฤษว่า “Dream” หมายถึง สิ่งที่สวยงามประจักษ์ฝัน ร้าน “คริมคอม” จึงเป็นการตั้งชื่อร้านทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่ บ่งบอกลักษณะกิจการของร้าน และใช้คำประกอบข้างหน้าที่ช่วยเสริมภาพลักษณ์ของร้านค้าให้นำมาใช้บริการมากยิ่งขึ้น ร้าน “โมเดิร์นไลฟ์คอมพิวเตอร์” ประกอบด้วยคำว่า “คอมพิวเตอร์” ทับศัพท์จาก คำว่า “Computer” เป็นคำที่บ่งบอกกิจการของร้าน คำว่า “โมเดิร์นไลฟ์” เป็นคำที่นำมาประกอบข้างหน้า เพื่อช่วยส่งเสริมให้ภาพพจน์ของร้านดีขึ้น ดังลูกค้าโดยบ่งบอกว่าบุคคลที่เข้ามาใช้บริการในร้านค้านี้เป็นคนที่วิถีชีวิตที่ทันสมัย

- **หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม**

ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม ได้แก่

- ร้านขายเสื้อผ้า   ฮาวายสตรี

- ร้านเสริมสวย   แฮร์ดู

- ร้านขายรองเท้า และกระเป๋า   ชูส์ สตรี

จากข้อมูลพบว่า ภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้ มีการใช้ภาษาอังกฤษโดยการทับศัพท์ เพื่อบ่งบอกลักษณะของกิจการร้านค้า ปรากฏในหลายร้านค้าในหมวดนี้ ได้แก่ ร้านเสริมสวย ชื่อร้านว่า “แฮร์คิว” ทับศัพท์จาก “Hair” หมายถึง ผม เส้นขน และคำว่า “do” หมายถึง ทำ กระทำ ปฏิบัติ (วิทย์ เทียงบูรณะธรรม, ๒๕๓๕ : ๔๕๔) รวมกันหมายถึง ทำผม เป็นการทับศัพท์เพื่อบ่งบอกลักษณะกิจการของร้านค้าโดยตรง ร้าน “ชูส์ สโตร” ทับศัพท์จาก “Shoes” หมายถึง รองเท้า ส่วนคำว่า “store” หมายถึง ร้านค้า รวมกันหมายถึง ร้านรองเท้า เพื่อบ่งบอกลักษณะของกิจการโดยตรงเช่นเดียวกันร้านเสื้อผ้า “ฮาวายสโตร” เป็นการใช้ภาษาอังกฤษโดยทับศัพท์ในการตั้งชื่อร้านค้าเช่นเดียวกัน แต่คำว่า “ฮาวาย” เป็นชื่อตราของสินค้า นำมาใช้ในการตั้งชื่อ ซึ่งจะมีความแตกต่างจากชื่อร้านค้าข้างต้นที่จะเป็นชื่อที่บ่งบอกลักษณะกิจการของร้านค้าโดยตรง

- หมวดของชำ

ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดของชำ ได้แก่

- ร้านของชำ   จูเนียร์
- ร้านมินิมาร์ท   เค.พี. มินิมาร์ท
- ร้านเซเว่น   เซเว่นอีเลเวน(๓ร้าน)

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้ เป็นการเลือกใช้คำที่บ่งบอกลักษณะของธุรกิจ โดยการทับศัพท์ ได้แก่ คำว่า “มินิมาร์ท” หมายถึง ร้านค้าขนาดเล็ก เช่น “เค.พี. มินิมาร์ท” เค.พี. เป็นพยัญชนะในภาษาอังกฤษ นำมาใช้เป็นตัวย่อ ส่วนคำว่า มินิมาร์ท มาจากศัพท์ภาษาอังกฤษว่า *mini* อ่านว่า มินนี่ หมายถึง สิ่งที่เล็กกว่าปกติ กับคำว่า เป็นการบ่งบอกลักษณะของกิจการ คำว่า “เซเว่น” เป็นภาษาอังกฤษที่เป็นสัญลักษณ์ของร้านสะดวกซื้อ ซึ่งจะตั้งเป็นชื่อเดียวกันหมดไม่ว่าจะเป็นที่สาขาที่ไหนก็แล้วแต่ คำว่า จูเนียร์ มาจากภาษาอังกฤษว่า *junior* หมายถึง อายุน้อยกว่า อ่อนอาวุโสน้อยกว่า มีคุณวุฒิค้อยกว่า(วิทย์ เทียงบูรณะธรรม, ๒๕๓๕ : ๘๗๕)

- **หมวดธุรกิจสำนักงาน**

ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้ ได้แก่

- ร้านเขียนป้ายโฆษณา   คลิกอาร์ท
- ร้านรับพิมพ์งาน   คิวเตอร์

จากข้อมูลพบว่า ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าภายในหมวดนี้ เป็นการใช้คำทับศัพท์ทั่วไป ที่ไม่ได้บ่งบอกกิจการร้านค้าได้แก่ “คลิกอาร์ท” เป็นคำทับศัพท์ทั่วไปในชีวิตประจำวัน ไม่ได้มีความหมายโดยตรงในการบ่งบอกกิจการร้านค้า คำว่า “คิวเตอร์” เป็นคำทับศัพท์ทั่วไปเช่นเดียวกัน

- **หมวดอาหารและเครื่องดื่ม**

การตั้งชื่อร้านที่เป็นภาษาอังกฤษในหมวดนี้ ได้แก่

- ร้านอาหาร   เวสป้า
- ร้านเครื่องดื่ม   Coffee GeG
- ร้านเบเกอรี่   Can

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้ นำคำมาใช้โดยการทับศัพท์เป็นชื่อธุรกิจการค้า ได้แก่ “Coffee Geg” ทับศัพท์ภาษาอังกฤษคำว่า “Coffee” อ่านว่า (คอฟฟี) หมายถึง เมล็ดกาแฟ เครื่องดื่มใส่ผงหรือเมล็ดกาแฟ (วิทย์ เทียงบูรณะธรรม, ๒๕๓๕ : ๒๗๘) สื่อความหมายถึงธุรกิจขายกาแฟของร้าน คำว่า “Can” อ่านว่า (แคน) เป็นคำกริยา หมายถึง สามารถ อนุญาต ยินยอม ถ้าเป็นคำนาม หมายถึง กระจ่าง ภาชนะโลหะที่มีดมิดชิด(วิทย์ เทียงบูรณะธรรม, ๒๕๓๕ : ๑๕๑) เป็นคำภาษาอังกฤษ ที่เจ้าของร้านตั้งเพื่อแสดงความทันสมัยและให้เข้ากับสินค้าของร้านที่ขายเบเกอรี่

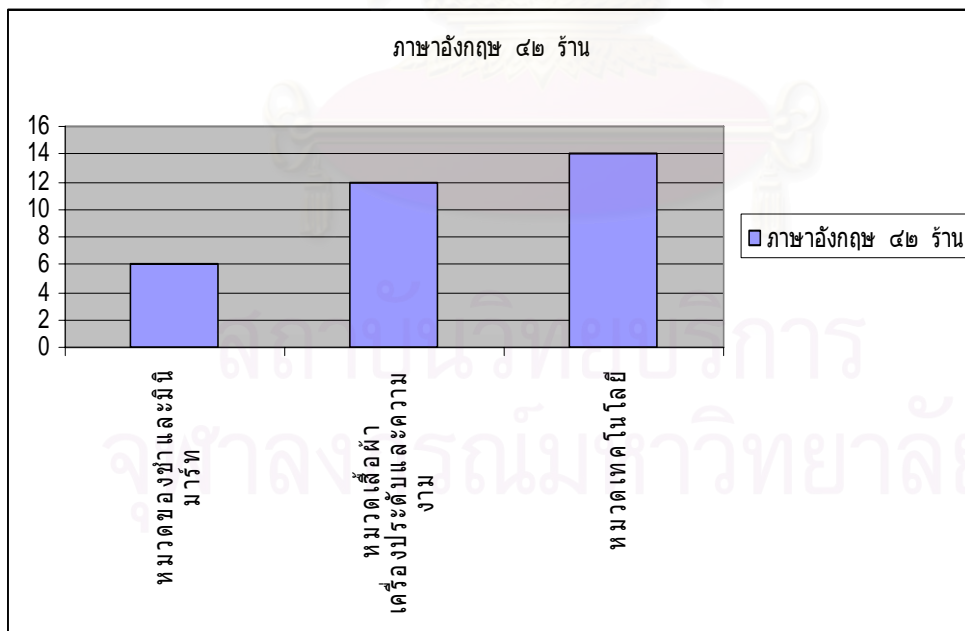
- หมวดเบ็ดเตล็ด

ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้ ได้แก่

- ร้านสินค้าสำหรับเด็ก   ฟันนี่ทอยส์
- ร้านกิ๊พซ้อป   ซ็อคโกแลต

จากข้อมูลพบว่า ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้เป็นการใช้คำทับศัพท์ที่ต้องการสื่อถึงกิจการ ได้แก่ “ฟันนี่ทอยส์” คำว่า “ฟันนี่” ทับจากจาก “Funny” หมายถึง สนุกสนาน ส่วนคำว่า “ทอยส์” ทับศัพท์จาก “Toy” หมายถึง ของเล่น คำว่า “ฟันนี่ทอยส์” จึงเป็นคำทับศัพท์ตรงตัวที่ต้องการสื่อให้เห็นลักษณะของกิจการ และมีการใช้ศัพท์ทั่วไป ได้แก่ “ซ็อคโกแลต” หมายถึง ขนมหวานทำมาจากโกโก้และน้ำตาล (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖ : ๓๔๕) เป็นชื่อที่ไม่เกี่ยวกับกิจการร้านค้า

แผนภูมิที่ ๓.๓ แสดงความถี่ของหมวดร้านค้าต่างๆที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษมากที่สุดสามอันดับแรก

จากแผนภูมิเห็นได้ว่าหมวดร้านค้าที่นิยมตั้งชื่อร้านเป็นภาษาอังกฤษมากที่สุด ได้แก่ หมวดเทคโนโลยี รองลงมาคือหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม และหมวดของชำ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษ ตามช่วงระยะเวลาต่างๆ ปรากฏผลดัง ตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	จำนวนร้าน
๕๐(๒๕๐๐- ๒๕๐๕)	-
๔๐ (๒๕๑๐- ๒๕๑๕)	๑
๓๐ (๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	๔
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	๓๓
รวม	๔๒

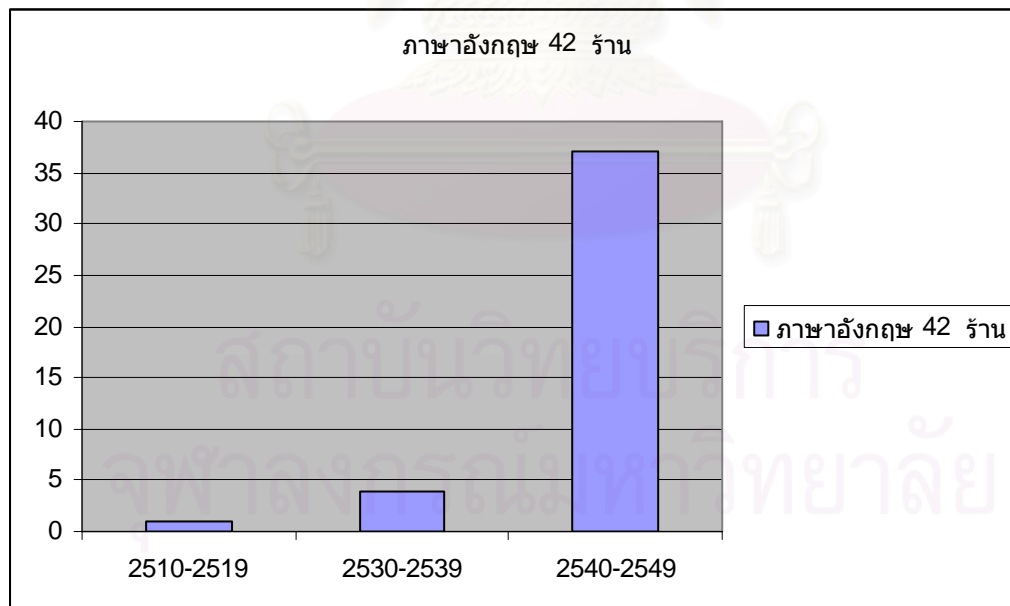
จากตารางข้างต้นสังเกตได้ว่า ในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๕ มีการใช้ภาษาอังกฤษในการตั้งชื่อร้านค้ามากที่สุด รองลงมาคือช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๓๐- ๒๕๓๕ และช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๕ ส่วนช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๐๐- ๒๕๐๕ และช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๒๐ – ๒๕๒๕ ไม่ปรากฏร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษเลยแม้แต่ร้านเดียว แสดงให้เห็นว่าการตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาอังกฤษเพิ่งได้รับความนิยมในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๔๕ มานี้เอง แสดงถึงความนิยมในการตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาอังกฤษคือ มีการตั้งชื่อร้านเป็นภาษาอังกฤษในช่วงยี่สิบปีหลังนี้เอง

จากตารางข้างต้น เมื่อพิจารณาไปในรายชื่อร้านค้าในแต่ละช่วงเวลา สังเกตได้ว่า ในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๓๐ – ๒๕๓๕ ซึ่งมีร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษสี่ร้าน ผู้วิจัยพบว่า รายชื่อร้านค้าสองในสี่ร้านมีการใช้ คำว่า “สโตร์” ทับศัพท์มาจาก “Store” ที่หมายถึง ร้านค้า ประกอบเป็นส่วนท้ายของชื่อ ได้แก่ “ซูส์ สโตร์” หมายถึง ร้านขายรองเท้า ร้าน “ฮาวาย สโตร์”

ช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๕ ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในช่วงนี้ ยังคงมีการใช้คำทับศัพท์ที่บ่งลักษณะของกิจการร้านค้าอยู่ แต่มีการใช้คำอื่นที่มีความหมายในแง่ดี ส่งเสริมภาพลักษณ์ของร้านค้ามาประกอบกับคำที่บ่งลักษณะของกิจการ และมีการตั้งชื่อที่ไม่เกี่ยวกับกิจการของร้านค้าเพิ่มเข้ามา การใช้คำทับศัพท์ที่บ่งลักษณะของกิจการได้แก่

“เดอะโฟน” บ่งบอกกิจการของร้านว่าเป็นร้านขายโทรศัพท์ “แฮร์ดู” บ่งบอกว่าเป็นร้านที่ให้บริการทำผมแก่ลูกค้า ร้าน “คอนเนคอินเตอร์เน็ต” บ่งบอกว่าเป็นร้านที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่ลูกค้า การใช้คำอื่นที่มีความหมายในแง่ดีประกอบกับคำที่บ่งบอกลักษณะของกิจการร้านค้า ได้แก่ “ครีมคอม” บ่งบอกกิจการว่าเป็นร้านที่ให้บริการคอมพิวเตอร์แต่มีลักษณะพิเศษที่เป็นร้านคอมพิวเตอร์ที่ดี เหมือนกับคอมพิวเตอร์ในฝันที่ทุกคนอยากเข้ามาใช้บริการ “ฟีนนี่ทอยส์” บ่งบอกกิจการว่าเป็นร้านขายของเล่น แต่เป็นของเล่นที่จะต้องได้รับความเพลิดเพลินหรือสนุกสนาน และมีการตั้งชื่อที่ไม่เกี่ยวกับกิจการร้านค้า ได้แก่ ร้าน “ซ็อตโกแลต” เป็นร้านกึ่งช็อกโกแลต เป็นชื่อที่ไม่ได้บ่งบอกกิจการของร้านค้า แต่จะมีความหมายในแง่ของความหวาน อาจจะเป็นการสื่อให้เห็นลักษณะของสินค้าภายในร้านโดยอ้อม “The sun” หมายถึง ดวงอาทิตย์ เป็นร้านเกมส์ เป็นชื่อที่ไม่ได้บ่งลักษณะของกิจการร้านค้า แต่เป็นคำที่ให้ความหมายในแง่ดีเกี่ยวกับความสว่างหรือเปรียบได้กับความเจริญรุ่งเรืองของร้านค้านั่นเอง “คลาสสิก” เป็นร้านขายรองเท้า ตั้งชื่อโดยไม่ได้บ่งลักษณะของกิจการร้านค้า แต่มีความหมายในแง่ดีเรื่องการไม่ตกยุคตกสมัย อาจจะเป็นการสื่อให้เห็นลักษณะของสินค้าภายในร้านที่เป็นสินค้านำสมัย สามารถซื้อใส่ได้โดยไม่ต้องกังวลถึงการตกยุคตกสมัย

แผนภูมิที่ ๓.๔ แสดงค่าความถี่การตั้งชื่อร้านเป็นภาษาอังกฤษตามช่วงเวลาต่างๆ

จากแผนภูมิการใช้ภาษาอังกฤษเห็นได้ชัดเจนว่าการตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาอังกฤษเพิ่งมานิยมตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๙ ก่อนหน้านั้นมีเพียงร้านค้าเดียว และเพิ่มปริมาณมากขึ้นหลายเท่าตัวในช่วงพ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙

๓.๒.๑.๓ ภาษาจีน

บรรจบ พันธุมธา (๒๕๐๒ : ๑๐-๑๔) ได้กล่าวถึงลักษณะการยืมคำภาษาจีนในภาษาไทยไว้ ๘ ลักษณะ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

๑. ทับศัพท์ คือ ออกเสียงตรงตามคำเดิมในภาษาเดิม แต่อาจเพี้ยนเสียงสูงต่ำไปบ้างโดยที่คงความหมายเดิมไว้ ได้แก่ ตั้ว ถ่าน

๒. ทับศัพท์แต่เสียงเปลี่ยนไป ได้แก่ โตะ

๓. ใช้คำไทยแปลเป็นคำภาษาจีน เช่น ไชเท้า เป็น หัวผักกาด ไชโป๊ เป็น ผักกาด(ดอง) เค็ม

๔. ใช้คำไทยผสมหรือซ้อนคำจีน ได้แก่ คำว่า ร้านชำ ขนมเปี้ย ขนมโก๋ ถั่วลันเตา

๕. สร้างคำใหม่หรือความหมายใหม่ คือยืมคำจีนมาประสมกันใหม่ได้แก่คำ เกาเหลา เป๊ะเจีย

๖. ความหมายกลายไป ได้แก่ คำว่า กุ๊ย เดิมแปลว่า ผี ต่อมาหมายถึง คนเลว

๗. เสียงกลายไป ได้แก่ คำว่า เต้า กลายเป็น ลูกเต้า ไป กลายเป็น ป้าย ฮั้ง กลายเป็น ห้าง เป็นต้น

๘. จำนวน คือยืมโดยนำคำจีนบางคำมาใช้เป็นจำนวน บางคำก็ผูกใช้ใหม่ในภาษาไทย ซึ่งได้แก่ จีฮั่ว ซี่ฮั่ว

ภาษาจีนที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในที่นี้ หมายถึง ชื่อร้านค้าที่ยืมคำภาษาจีนมา แต่ใช้อักษรไทยในการเขียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลชื่อร้านค้าสามอำเภอในจังหวัดปัตตานี ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนปรากฏใน ๖ หมวดร้านค้า จากหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ดังแสดงตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวน
หมวดอุปกรณ์ต่างๆ	๒
หมวดของชำ	๒
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	๑
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับและความงาม	๑
หมวดยานพาหนะ	๑
หมวดเบ็ดเตล็ด	๑
รวม	๘

จากตารางจะเห็นว่าชื่อร้านค้าในหมวดของชำกับหมวดอุปกรณ์ต่างๆ มีการตั้งชื่อร้านเป็นภาษาจีนหมวดละ ๒ ร้าน หมวดร้านค้าอื่นๆ ตั้งเป็นภาษาจีน ในจำนวนที่เท่าๆ กัน คือ หมวดละ ๑ ร้าน

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนในแต่ละหมวดร้านค้า ปรากฏผลดังนี้

- **หมวดอุปกรณ์ต่างๆ**

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนภายในหมวดนี้ ได้แก่

- ร้านจำหน่ายอุปกรณ์ช่างทั่วไป   ซินเกียนฮิน   เลียงเฮียง

จากข้อมูลพบว่า ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนภายในหมวดนี้ ปรากฏในร้านจำหน่ายอุปกรณ์ช่างทั่วไป ได้แก่ “เซี่ยนเกียนฮิน” จากการสอบถามเจ้าของร้าน ไม่ทราบความหมายของชื่อร้าน เป็นชื่อที่บรรพบุรุษตั้งไว้ คำว่า “เลียงเฮียง” เป็นชื่อของบรรพบุรุษ คำว่า “เลียง” เป็นชื่อพ่อ ส่วนคำว่า “เฮียง” เป็นชื่อแม่

- **หมวดของชำ**

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนภายในหมวดนี้ ได้แก่

- ร้านของชำ   ฉิ่งจิงฮิน   เซียน

จากข้อมูลข้างต้น พบว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนภายในหมวดนี้ ปรากฏในร้านขายของชำ จำนวน ๒ ร้าน ได้แก่ ร้าน “ฉิ่งจิงฮิน” จากการสอบถามเจ้าของร้านให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง ความก้าวหน้า เป็นคำที่มีความหมายดีนำมาใช้ในการตั้งชื่อกิจการ เพื่อให้กิจการเจริญรุ่งเรือง คำว่า “เซียน” เป็นภาษาจีน เป็นชื่อของเทพเจ้าที่คนจีนนับถือ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ (๒๕๔๖ : ๓๘๕) ให้ความหมายของเซียนไว้ว่า ผู้สำเร็จ ผู้วิเศษ โดยปริยายหมายความว่า ผู้ที่เก่งหรือชำนาญในทางใดทางหนึ่งเป็นพิเศษ เช่น เซียนการพนัน นำมาใช้ในการตั้งชื่อเพื่อเกิดความเป็นสิริมงคล

- **หมวดอาหารและเครื่องดื่ม**

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนภายในหมวดนี้ ได้แก่

- ร้านอาหาร   โกอิจิว

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนภายในหมวดนี้ ปรากฏในชื่อร้านอาหาร ได้แก่ ร้าน “โกจิว” คำว่า “โก” ออกเสียงว่า ko: ในภาษาไทยหมายถึง พี่ชาย เป็นคำเรียกของคนจีนไหหลำ (ปราณี ภาอรุณสิทธิ์, ๒๕๒๖ : ๑๗๑) ส่วนคำว่า “จิว” เป็นชื่อของเจ้าของร้าน

- **หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม**

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนภายในหมวดนี้ ได้แก่

- ร้านขายรองเท้าและกระเป๋า   จ้วนเซ็ง

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนภายในหมวดนี้ ปรากฏในร้านขายรองเท้า ได้แก่ ร้าน “จ้วนเซ็ง” จากการสอบถามเจ้าของร้านถึงความหมาย เจ้าของร้านไม่ทราบ

ความหมาย เป็นชื่อที่บรรพบุรุษตั้งไว้ เจ้าของคนปัจจุบันยังคงใช้ชื่อนี้อยู่ เนื่องจากคิดว่าเป็นชื่อที่มีความหมายดีอย่างแน่นอน

- หมวดยานพาหนะ

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนภายในหมวดนี้ได้แก่

- ร้านขายและซ่อมรถยนต์   บ้านเส่งอิน

จากข้อมูลพบว่า ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนภายในหมวดนี้ ปรากฏในร้านขายและซ่อมรถยนต์ ได้แก่ “บ้านเส่งอิน” จากการสอบถามเจ้าของร้านให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง ความโชคดี ทวีเพิ่มมากขึ้น คำว่า “บ้าน” หมายถึง หมั่น “เส่ง” หมายถึง ทวี “อิน” หมายถึง ความโชคดี

- หมวดเบ็ดเตล็ด

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนภายในหมวดนี้ ได้แก่

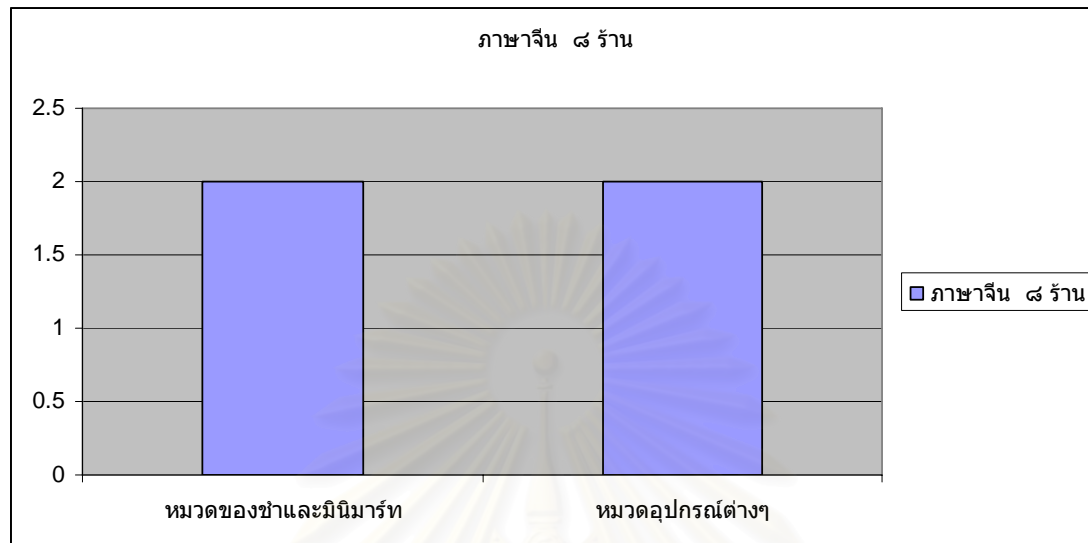
- ร้านสังฆภัณฑ์   ชินซ่งเฮง

จากข้อมูลพบว่า ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนภายในหมวดนี้ ปรากฏในร้านสังฆภัณฑ์ ได้แก่ “ชินซ่งเฮง” จากการสอบถามเจ้าของร้าน คำว่า “ชิน” หมายถึง สิ่งใหม่ คำว่า “ซ่ง” หมายถึง โชคลาภ คำว่า “เฮง” หมายถึง โชค ดังนั้น “ชินซ่งเฮง” จึงหมายถึง โชคลาภใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ ๓.๕ แสดงค่าความถี่ของหมวดร้านค้าต่างๆที่ตั้งเป็นภาษาจีนมากที่สุดเท่ากันสองอันดับแรก

จากแผนภูมิจะเห็นว่าร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนปรากฏมากที่สุดเท่ากัน หมวดละ ๒ ร้าน คือ หมวดของชำและหมวดอุปกรณ์ต่างๆ

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีน ตามช่วงระยะเวลาปีต่างๆ ปรากฏผลดังตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	จำนวนร้าน	คิดเป็นร้อยละ
๕๐(๒๕๐๐- ๒๕๐๙)	๑	๑๒.๕๐
๔๐ (๒๕๑๐- ๒๕๑๙)	๔	๕๐.๐๐
๓๐ (๒๕๒๐-๒๕๒๙)	๒	๒๕.๐๐
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๙)	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๙)	๑	๑๒.๕๐
รวม	๘	๑๐๐

จากตารางข้างต้นสังเกตได้ว่าในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๑๐ – ๒๕๑๙ มีการตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาจีนมากที่สุด รองลงมาคือช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๙ ส่วนในปี พ.ศ.

๒๕๐๐ – ๒๕๐๙ กับช่วงระยะเวลาปี พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๙ มีการตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาจีนในปริมาณที่เท่ากัน

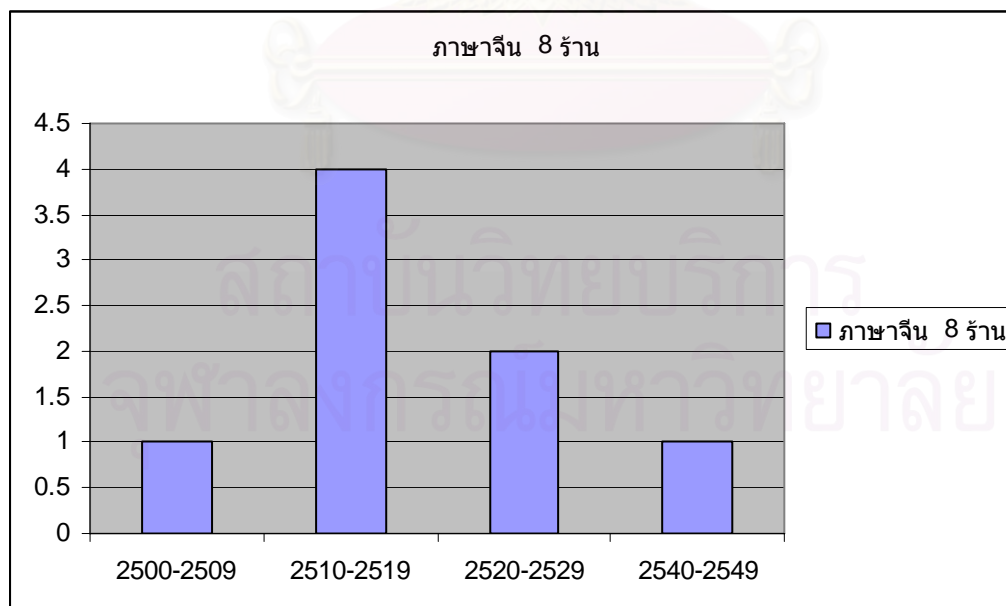
เมื่อสังเกตรายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนในแต่ละช่วงเวลา พบว่าในช่วง พ.ศ. ๒๕๐๐ – ๒๕๐๙ นำคำที่มีความหมายดีมาใช้ในการตั้งชื่อ ได้แก่ “*ลิ่งจงฮิน*” หมายถึงความก้าวหน้า

ในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๑๐ – ๒๕๑๙ ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนในช่วงระยะเวลานี้เป็นการนำชื่อบุคคลมาใช้ในการตั้งชื่อ ได้แก่ “*เสียงเฮียง*” เป็นชื่อของพ่อและแม่ คำว่า “*โกจิวิ*” เป็นชื่อของเจ้าของร้าน

ช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๒๐ – ๒๕๒๙ ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนในช่วงระยะเวลานี้เป็นการนำคำที่มีความหมายถึง โชคลาภมาใช้ในการตั้งชื่อ ได้แก่ *บันเล่งฮิน* หมายถึง ความโชคดียิ่งเพิ่มขึ้น และคำว่า *ซินซั่งเฮง* หมายถึง ลาภใหม่ๆ เกิดขึ้นมา

ในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๙ ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนในช่วงระยะเวลานี้เป็นการนำคำที่เรียกเทพเจ้ามาใช้ในการตั้งชื่อ ได้แก่ “*เซียน*” หมายถึงเทพเจ้าในภาษาจีน

แผนภูมิที่ ๓.๖ แสดงความถี่การปรากฏของชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนตามช่วงเวลาต่างๆ

จากแผนภูมิแสดงการปรากฏของชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนข้างต้น เห็นว่าชื่อร้านค้ามีการใช้ภาษาจีนตั้งมาเกือบทุกช่วงเวลา ยกเว้นช่วงเวลา พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙ แต่มีในปริมาณที่ไม่มาก และใกล้เคียงกันในแต่ละช่วงเวลา มากที่สุดคือในช่วงพ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๙

๓.๒.๑.๔ ภาษามลายู

ลักษณะทั่วไปของภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นภาษาถิ่นที่มีแต่ภาษาพูด ไม่มีภาษาเขียน ดังนั้นเวลาเขียนจึงต้องใช้ภาษามลายูมาตรฐาน ซึ่งใช้อักษรตัวโรมัน หรือตัวอักษรยาวีที่เป็นตัวอักษรภาษาอาหรับ คำในภาษามลายูถิ่นปัตตานีส่วนใหญ่เป็นคำสองพยางค์ ไม่มีวรรณยุกต์ มีหน่วยเติมศัพท์ แต่ไม่มีความสำคัญเท่าภาษามลายูมาตรฐาน (Anat : 1985)

ระบบเสียงของภาษามลายูถิ่นปัตตานี ประกอบด้วย ระบบเสียงพยัญชนะและระบบเสียงสระ คือ หน่วยเสียงพยัญชนะมีทั้งหมด ๒๔ หน่วยเสียง หน่วยเสียงสระมี ๓ ประเภท ได้แก่ สระเดี่ยวธรรมดา สระเดี่ยวนาสิก และสระผสม (Paitoon Masmintra Chainara : 1988)

ภาษามลายูที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในพื้นที่นี้ หมายถึง ภาษามลายูถิ่นที่ใช้ในสามจังหวัดชายแดนทางภาคใต้ ใช้อักษรไทยในการเขียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลชื่อร้านค้าสามอำเภอในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยพบว่ามีชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษามลายูทั้งหมด ๕ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๔ ของร้านค้าทั้งหมด ถือว่าเป็นภาษาถิ่นที่ใช้ในการตั้งชื่อน้อยมาก ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษามลายูปรากฏใน ๔ หมวดร้านค้า จากหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ดังแสดงตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวนร้าน
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	๔
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับและความงาม	๓
หมวดของชำ	๑
หมวดอุปกรณ์ทั่วไป	๑
รวม	๕

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า ชื่อร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่มตั้งเป็นภาษามลายูมากที่สุด จำนวน ๔ ร้าน และเมื่อสังเกตลงไปอีกก็จะพบว่าร้านค้าภายในหมวดอาหารและเครื่องดื่มที่ตั้งเป็นภาษามลายู จะปรากฏเฉพาะในร้านอาหารเท่านั้น ผู้วิจัยคิดว่าอาจเป็นเพราะเจ้าของร้านตั้งชื่อร้านอาหารเป็นภาษามลายูเพื่อต้องการบ่งบอกแก่ลูกค้าของร้าน โดยเฉพาะว่าเป็นร้านอาหารมุสลิมสามารถเข้ามารับประทานอาหารภายในร้านนี้ได้

ชื่อร้านค้าภายในหมวดของชำกับหมวดอุปกรณ์ต่างๆ ปรากฏตั้งชื่อร้านเป็นภาษามลายูน้อยที่สุดหมวดละ ๑ ร้าน และเมื่อสังเกตลงไปจะพบว่าร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษามลายูในหมวดของชำเป็นร้านขายของฝาก ผู้วิจัยคิดว่าเป็นเพราะร้านขายของฝากเป็นร้านที่ต้องการแสดงความเป็นเอกลักษณ์หรือความเป็นท้องถิ่น จึงใช้ภาษาถิ่นในการตั้งชื่อได้แก่ ร้าน “บุหงาดานี” เป็นชื่อที่แสดงความเป็นท้องถิ่น เพื่อให้ลูกค้าเกิดความมั่นใจในสินค้าว่าเป็นสินค้าพื้นเมืองจริงๆ ชื่อร้านค้าในหมวดอุปกรณ์ต่างๆ พบว่าร้านเช่าอุปกรณ์แต่งงานเป็นร้านที่ตั้งเป็นภาษามลายู ได้แก่ “Sofar Alat perkawannan” ผู้วิจัยคิดว่าเป็นเพราะเจ้าของร้านต้องการบ่งบอกแก่ลูกค้าของร้านเช่นเดียวกัน เนื่องจากอุปกรณ์เหล่านี้เป็นอุปกรณ์ทางพิธีกรรมโดยเฉพาะจึงใช้ชื่อที่เฉพาะเจาะจง

เป็นที่น่าสังเกตว่าชื่อร้านค้าภายในหมวดอื่นๆ ทั้งหมดเจ็ดหมวดที่เหลือ ได้แก่ หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม หมวดเทคโนโลยี หมวดยานพาหนะ หมวดแพทย์และยารักษาโรค หมวดธุรกิจสำนักงาน หมวดการศึกษา และหมวดเบ็ดเตล็ด ไม่ปรากฏชื่อที่ตั้งเป็นภาษามลายูเลย แสดงให้เห็นความนิยมในการตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษามลายูน้อยมาก ทั้งๆ ที่เป็นภาษาหลักที่ใช้ในท้องถิ่น

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษามลายูในแต่ละหมวด ปรากฏผลดังนี้

- หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษามลายูในหมวดนี้ ได้แก่

- ร้านอาหาร ละซอ (ขนมจีน) โรตีสี่ปั้ง กะนิ

จากข้อมูลข้างต้น พบว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษามลายูในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม ปรากฏในชื่อร้านอาหาร สังเกตได้ว่าการตั้งชื่อเหล่านี้เป็นการนำคำศัพท์ต่างๆ ที่ใช้เรียกอาหารเหล่านั้นมาใช้เป็นชื่อร้าน ได้แก่ “ละซอ (Laso)” หมายถึง ขนมจีน ในภาษามลายูเป็นคำศัพท์ทั่วไปที่ใช้ในท้องถิ่น (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ๒๕๒๗ : ๕๖๕) เจ้าของร้านตั้งชื่อร้านเพื่อต้องการบ่งบอกแก่ลูกค้าของร้าน ร้าน “โรตีสี่ปั้ง” คำว่า “โรตีสี่” หมายถึง ชื่ออาหารแขกชนิดหนึ่ง ทำด้วยแป้งสาลีนวดแล้วแผ่เป็นแผ่น ทอดในกระทะแบนๆ กินเป็นอาหารเช้าอย่างขนมปัง หรือกินเป็นอาหารหวานก็ได้ โดยโรยน้ำตาลทรายนม (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖ : ๘๘๐) ส่วนคำว่า “ปั้งปั้ง” เป็นเสียงที่เกิดขึ้นจากการทำโรตีสี่ ชื่อร้าน “โรตีสี่ปั้ง” จึงเป็นชื่อที่ใช้เรียกอาหารและเสียงที่เกิดขึ้นจากกรรมวิธีในการทำ นำมาใช้ในการตั้งเพื่อต้องการบ่งบอกชนิดของอาหารภายในร้านนั่นเอง คำว่า “กะนิ (Kani)” หมายถึง

ชื่อสำหรับเรียกพี่สาวหรือผู้หญิงที่มีอายุรุ่นพี่สาว (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ๒๕๒๗ : ๑๖)

หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม

- ร้านขายเสื้อผ้า   ยา-ณี   บาติกเดอนารา

จากข้อมูลเห็นได้ว่า ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษมลายูในหมวดนี้ตั้งเป็นชื่อบุคคล ได้แก่ “ยาณี” และคำบังกิจการ ได้แก่ “บาติก”

- หมวดของชำ

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษมลายูภายในหมวดนี้ ได้แก่

- ร้านของฝาก   บูหงาตานี

จากข้อมูลพบว่า ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษมลายูในหมวดของชำ ปรากฏในชื่อร้านขายของฝาก ได้แก่ ร้าน “บูหงาตานี” คำว่า “บูหงา” หมายถึง ดอกไม้ชนิดต่างๆ มีมะลิ กระดังงา กุหลาบ เป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖ : ๖๓๓) คำว่า “ตานี” ตัดจาก ปัตตานีนั่นเอง บูหงาตานี เป็นชื่อที่ตั้งขึ้นสื่อความหมายโดยอ้อมที่แสดงให้เห็นถึงของฝากจากปัตตานีที่เปรียบได้กับดอกไม้หรือสิ่งที่สวยงามนั่นเอง

- หมวดอุปกรณ์ต่างๆ

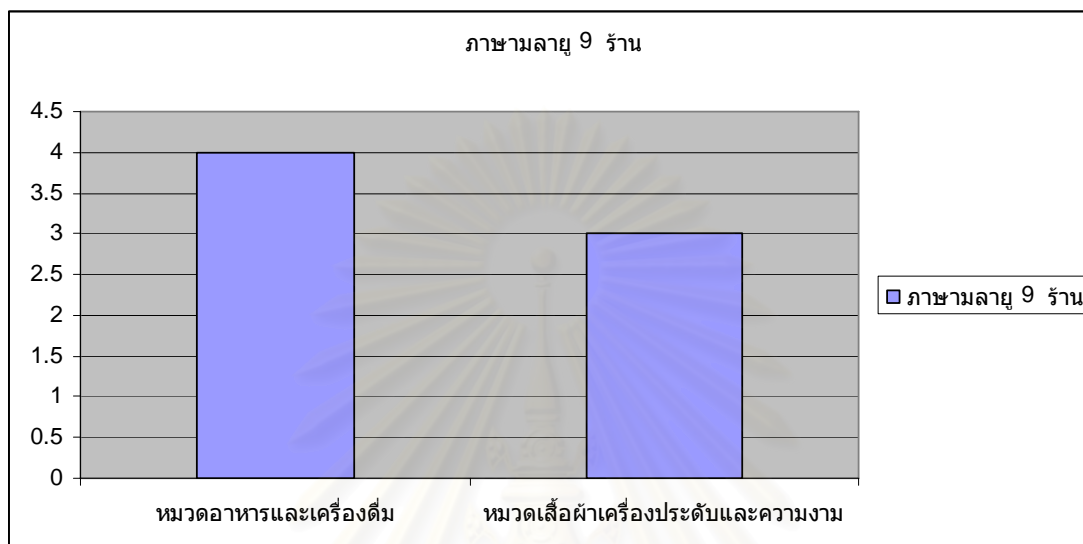
ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษมลายูภายในหมวดนี้ ได้แก่

- ร้านเช่าอุปกรณ์แต่งงาน   Sofar Alat Perkawannan (Sofar ชื่อคน Alat Perkawannan อุปกรณ์แต่งงาน)

จากข้อมูลพบว่า ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษมลายูในหมวดอุปกรณ์ต่างๆ ปรากฏในชื่อร้านเช่าอุปกรณ์แต่งงาน ได้แก่ ร้าน “Sofar Alat Perkawannan” คำว่า Sofar (โซฟา) เป็นชื่อคนในภาษามลายู คำว่า “Alat” อ่านว่า อาลัต หมายถึง เครื่องมือหรืออุปกรณ์วัสดุต่างๆ (วิเชียร ต้นตระกูลเสถียร, ๒๕๕๐ : ๒๒) และคำว่า “Perkawannan” หมายถึง แต่งงาน ดังนั้น

“Sofar Alat Perkawannan”ร้านเช่าอุปกรณ์แต่งงาน ตั้งชื่อร้านเพื่อต้องการบ่งบอกแก่ลูกค้าของร้านโดยเฉพาะ

แผนภูมิที่ ๓.๗ แสดงค่าความถี่ของหมวดร้านค้าต่างๆที่ตั้งเป็นภาษามลายูมากที่สุดสองอันดับแรก

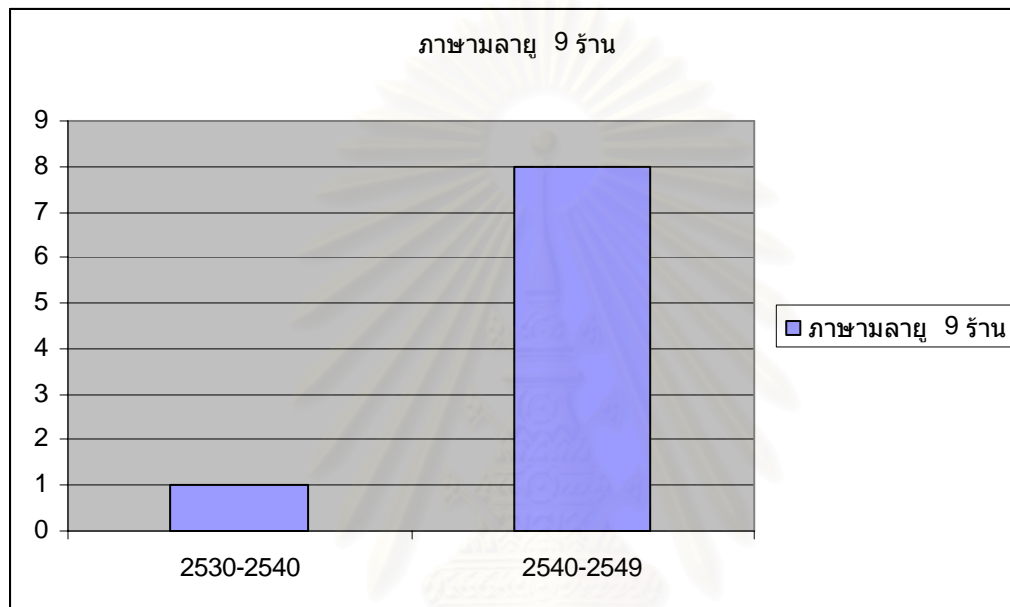
จากแผนภูมิ เห็นได้ว่าหมวดร้านค้าที่นิยมตั้งเป็นภาษามลายู ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม รองลงมาคือหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม ส่วนหมวดที่เหลือปรากฏในจำนวนน้อย หมวดละ ๑ ร้าน

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษามลายู ในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ ปรากฏผลดังตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	จำนวนร้าน
๕๐ (๒๕๐๐- ๒๕๐๕)	-
๔๐ (๒๕๑๐- ๒๕๑๕)	-
๓๐ (๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-
๒๐ (๒๕๓๐-๒๕๓๕)	๑
๑๐ (๒๕๔๐-๒๕๔๕)	๒
รวม	๕

จากตารางข้างต้น สังเกตได้ว่าในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๕ มีการใช้ภาษามลายูในการตั้งชื่อร้านค้ามากที่สุด แสดงให้เห็นว่าการใช้ภาษามลายูในการตั้งชื่อร้านค้าเพิ่งนิยมมาในช่วงระยะเวลาสิบปีหลังนี้เอง รองลงมาคือช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๓๐ – ๒๕๓๕ และในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๐๐- ๒๕๒๕ ไม่มีร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษามลายูเลย

แผนภูมิที่ ๓.๘ แสดงค่าความถี่การปรากฏของชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษามลายูตามช่วงเวลาต่างๆ

จากแผนภูมิต่างข้างต้นเห็นได้ชัดเจนว่า ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษามลายูเพิ่งมีในช่วงพ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๕ ก่อนหน้านั้นไม่ปรากฏเลยแม้แต่เพียงร้านเดียว และมีปริมาณการตั้งที่มากขึ้นในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ มาถึงเอง ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้ว่าคนในจังหวัดปัตตานีไม่นิยมใช้ภาษาท้องถิ่นในการตั้งชื่อร้านค้าในช่วงเวลาที่ผ่านมา

๓.๒.๑.๕ ภาษาอาหรับ

ลักษณะทั่วไปของภาษาอาหรับเป็นภาษาในตระกูลภาษา เซมิติก (Semitic) หรือ (Afroasiatic) เป็นภาษาที่มีผู้พูดมากที่สุดภาษาหนึ่งในโลก คือ ประมาณกว่า ๑๕๐ ล้านกว่าคน (Kaye: 1990) ภาษาอาหรับเป็นภาษาของชนกลุ่มใหญ่ในโลกอาหรับ คือ ประเทศต่างๆ ในตะวันออกกลาง กลุ่มประเทศทางตอนเหนือและตะวันตกของแอฟริกา ประเทศต่างๆ ในอ่าวเปอร์เซีย นอกจากนี้จะเป็นภาษาของคนส่วนใหญ่ในประเทศอาหรับแล้วยังเป็นภาษาของชนกลุ่มน้อยในอีกหลาย ๆ ประเทศ ในแอฟริกา เช่น ในประเทศไนจีเรีย ชาด หมู่เกาะโคโมโรส และในอีกหลายประเทศในเอเชีย เช่น ประเทศอิหร่าน ประเทศต่างๆ ในอดีตสหภาพโซเวียต นอกจากนี้แล้ว ภาษาอาหรับยังเป็นภาษาของชาวมุสลิมทั่วโลกอีกด้วย ทั้งนี้เนื่องจากภาษาอาหรับเป็นภาษาคัมภีร์อัลกุรอาน ซึ่งเป็นคัมภีร์ของชาวมุสลิมที่ทุกคนต้องอ่านและทำความเข้าใจและยึดเป็นหลักในการดำเนินชีวิต (อัสตมิง กาเซ็ง, ๒๕๔๔ : ๓๒)

ลักษณะสำคัญของภาษาอาหรับเป็นภาษาที่มีระบบเสียงและภาษาไวยากรณ์ที่สมบูรณ์ที่สุดในบรรดาภาษาต่างๆ ในตระกูลเดียวกัน ซึ่ง Kaye (1990) กล่าวว่า “too perfect algebraic looking grammar” คือ คำแต่ละคำสามารถผันได้หลายรูปตามกาล พจน์ และวาก ระบบเสียงพยัญชนะภาษาอาหรับมี ๒๘ หน่วยเสียง หน่วยเสียงสระมีเสียงสั้นและเสียงยาวเป็นคู่ รวมทั้งหมด ๖ หน่วยเสียง

ภาษาอาหรับที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในที่นี่ หมายถึง ภาษาที่คนไทยในสามจังหวัดชายแดนภาคได้นำมาใช้ในการตั้งชื่อร้าน โดยใช้อักษรไทยในการเขียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลชื่อร้านค้าสามอำเภอในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยพบว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอาหรับทั้งหมด ๑๐ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓ ของร้านค้าทั้งหมด ถือเป็นจำนวนที่ไม่มาก ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอาหรับปรากฏใน ๓ หมวดร้านค้า จากร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ดังแสดงตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวนร้าน
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	๘
หมวดของชำ	๑
หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม	๑
รวม	๑๐

จากรายการจะเห็นว่า ชื่อร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่มตั้งเป็นภาษาอาหรับมากที่สุด จำนวน ๘ ร้าน ผู้วิจัยคิดว่าการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่มเป็นภาษาอาหรับเพื่อต้องการบอกลูกค้าที่เป็นมุสลิมว่าสามารถเข้ามารับประทานอาหารภายในร้านค้าเหล่านี้ได้ ร้านค้าเหล่านี้ ได้แก่ *มาฮ์ฟ อูสนา อิลฮัม ฯลฯ*

ชื่อร้านค้าในหมวดของชำ และหมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม เป็นร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอาหรับในลำดับต่อมา หมวดละ ๑ ร้าน

เป็นที่น่าสังเกตอีกว่าหมวดร้านค้าที่เหลือ ได้แก่ หมวดเทคโนโลยี หมวดยานพาหนะ หมวดแพทย์และยารักษาโรค หมวดธุรกิจสำนักงาน หมวดการศึกษา หมวดอุปกรณ์ต่างๆ และ หมวดเบ็ดเตล็ด ไม่ปรากฏชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอาหรับ ผู้วิจัยคิดว่าการตั้งชื่อร้านค้าที่เป็นภาษาอาหรับเป็นการใช้ภาษาเฉพาะกลุ่มนั้น จึงไม่ปรากฏชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอาหรับในหลายหมวดร้านค้า

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอาหรับ ในแต่ละหมวดร้านค้า ปรากฏผลข้างล่างนี้

- หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอาหรับในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม ได้แก่

- <u>ร้านอาหาร</u>	ริสกี	มาฮ์ฟ	ลาบัน
	อูสนา	อคุลย์	อิลฮัม

จากข้อมูลข้างต้น สังเกตได้ว่าคำที่นำมาใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในภาษาอาหรับ เป็นการนำคำที่มีความหมายดีมาใช้ในการตั้งชื่อ ได้แก่ “มาฮ์ฟ ” หมายถึง การให้อภัย การยกโทษ (อัศสมิง กาเซ็ง, ๒๕๔๔ : ภาคผนวก) คำนี้เป็นคำสำคัญในภาษาอาหรับที่เมื่อทุกคนพูดหรือกระทำการใดๆ ก็แล้วแต่ก็ต้องกล่าวคำนี้ในตอนท้ายเสมอ คำว่า “ริสกี” หมายถึง ความมีโชค เป็นคำที่นำมาตั้งชื่อร้าน เพื่อต้องการความเจริญรุ่งเรือง และมีการนำชื่อบุคคลที่เป็นภาษาอาหรับมาใช้ในการตั้งชื่อร้าน ได้แก่ “อูสนา” “อิลฮัม”

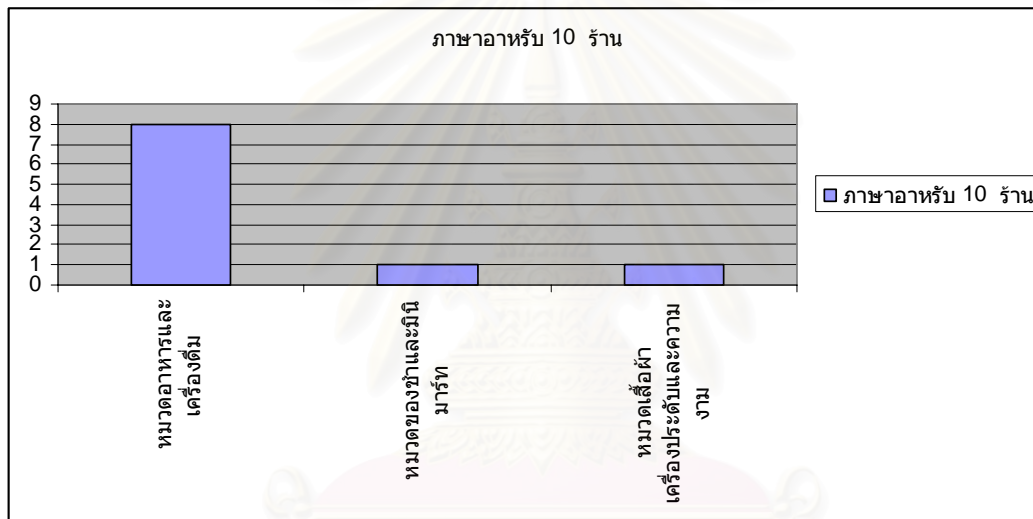
- หมวดของชำ

การตั้งชื่อร้านเป็นภาษาอาหรับในหมวดนี้ ได้แก่

- ร้านของชำ นูร์ดีน

ภาษาอาหรับที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าภายในหมวดนี้ ปรากฏในชื่อร้านของชำ โดยนำชื่อบุคคลมาใช้ในชื่อ ได้แก่ “นูร์ดีน”

แผนภูมิที่ ๓.๕ แสดงค่าความถี่ของหมวดร้านค้าต่างๆ ที่ตั้งชื่อเป็นภาษาอาหรับ

จากแผนภูมิเห็นได้ว่า หมวดร้านค้าที่นิยมตั้งชื่อเป็นภาษาอาหรับมากที่สุด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม รองลงมาหมวดของชำและหมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงามในปริมาณที่เท่ากัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอาหรับ ในช่วงระยะเวลาต่างๆ ปรากฏผลดังนี้

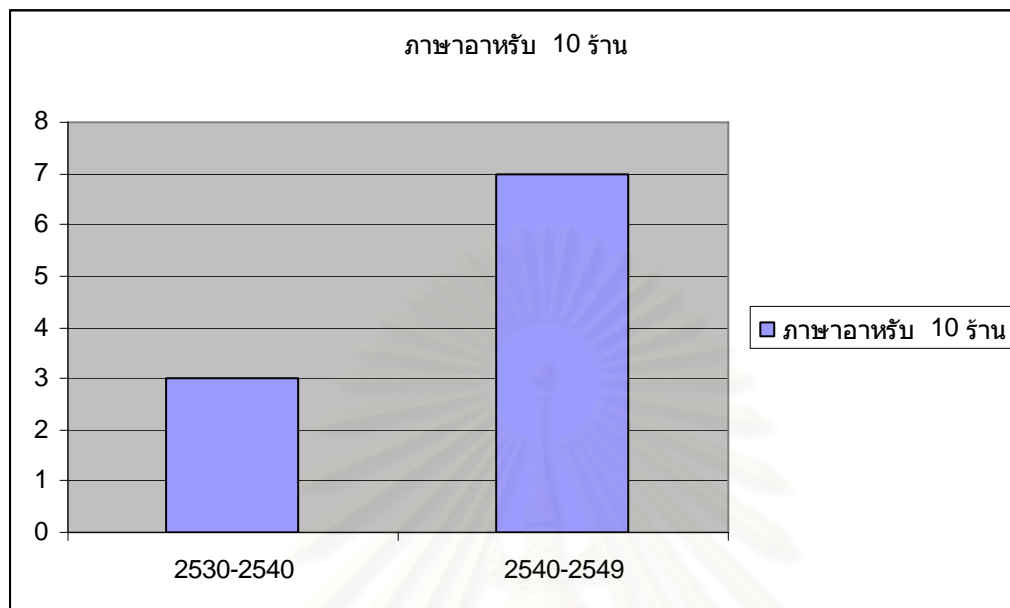
ช่วงระยะเวลา/ปี	จำนวนร้าน
๕๐(๒๕๐๐- ๒๕๐๙)	-
๔๐ (๒๕๑๐- ๒๕๑๙)	-
๓๐ (๒๕๒๐-๒๕๒๙)	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๙)	๓
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๙)	๗
รวม	๑๐

จากตารางข้างต้นสังเกตได้ว่า ในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๙ มีการใช้ภาษาอาหรับในการตั้งชื่อมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๔๓ ของร้านค้าทั้งหมดที่ตั้งเป็นภาษาอาหรับ รองลงมาคือช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๓๐ – ๒๕๓๙ มีการตั้งชื่อเป็นภาษาอาหรับ และในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๐๐- ๒๕๒๙ ไม่ปรากฏการตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาอาหรับเลย

เมื่อสังเกตรายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอาหรับในช่วงระยะเวลาปีต่างๆ พบว่า ในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๓๐ – ๒๕๓๙ มีการใช้คำที่มีความหมายดีมาตั้งชื่อได้แก่ “ริสกี” และ “มาอ์ฟ” ส่วนในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๙ มีการนำชื่อบุคคลมาใช้ในการตั้งชื่อได้แก่ “อุสนา” “อิลฮัม” “นุรคีน”

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ ๓. ๑๐ แสดงความถี่ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอาหรับในช่วงเวลาต่างๆ

ร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอาหรับเพิ่งตั้งมาในช่วงพ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นมา ก่อนหน้านี้นี้ไม่ปรากฏการตั้ง และเพิ่มมากขึ้นในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓.๒.๑.๖ ภาษาญี่ปุ่น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลชื่อร้านค้าสามอำเภอในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยพบว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาญี่ปุ่นทั้งหมด ๕ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๘ ของร้านค้าทั้งหมด ถือเป็นจำนวนที่ไม่มาก ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอาหรับปรากฏใน ๓ หมวดร้านค้า จากร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ดังแสดงตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวนร้าน
หมวดยานพาหนะ	๓
หมวดอาหารและเครื่องคั่ว	๑
หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม	๑
รวม	๕

จากตารางจะเห็นว่าชื่อร้านค้าในหมวดยานพาหนะตั้งเป็นภาษาญี่ปุ่นมากที่สุด เพราะคนไทยรับสินค้าประเภทนี้จากประเทศญี่ปุ่น รองลงมาคือหมวดอาหารและเครื่องคั่ว หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม ในจำนวนที่เท่ากัน

ดังรายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาญี่ปุ่นข้างล่างนี้

หมวดยานพาหนะ

- ร้านขายรถจักรยานยนต์ ชูชุกิ Honda

รายชื่อร้านค้าข้างต้น เป็นชื่อของรถจักรยานยนต์ นำมาตั้งเป็นชื่อร้านเนื่องจากเป็นชื่อที่คุ้นเคย เป็นที่รู้จัก และต้องการบ่งบอกสินค้าที่ขาย

หมวดอาหารและเครื่องคั่ว

ร้านเครื่องคั่ว มั่นโป

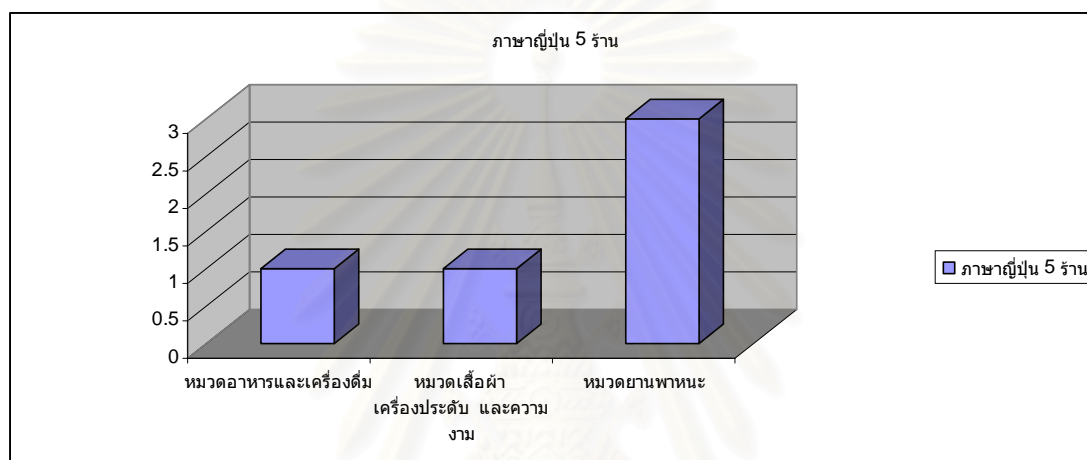
ร้าน “มั่นโป” มีความหมายว่า ยิ่งใหญ่ในภาษาญี่ปุ่น เจ้าของร้านตั้งเนื่องจากมีความหมายดี

หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม

ร้านเสื้อผ้า โตเกียว

“โตเกียว” เป็นชื่อเมืองที่มีชื่อเสียงและสำคัญของญี่ปุ่น

แผนภูมิที่ ๓.๑๑ แสดงค่าความถี่ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาญี่ปุ่นในหมวดต่างๆ

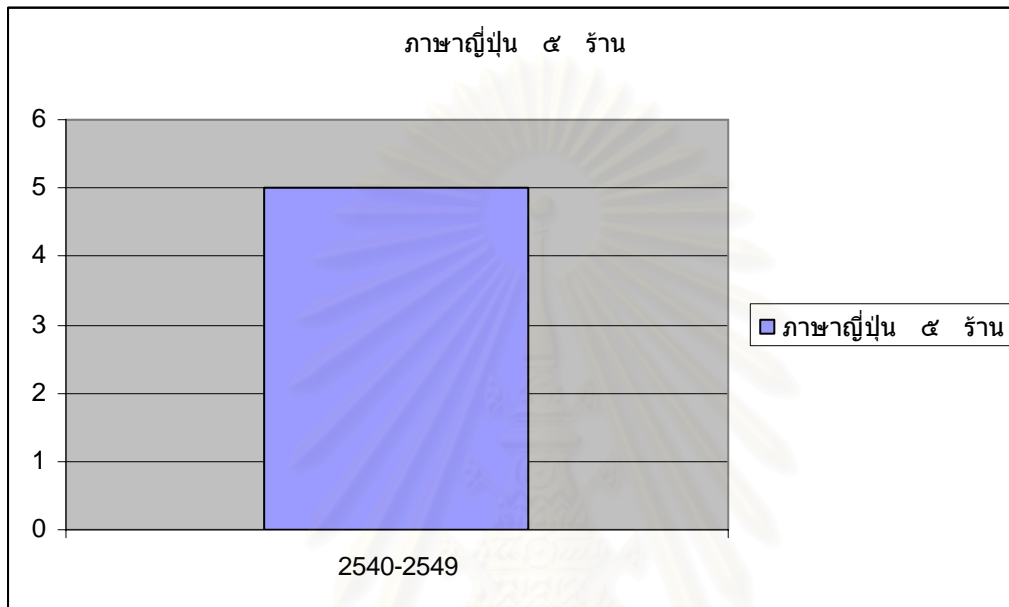
ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ปรากฏในหมวดยานพาหนะมากที่สุด หมวดอาหารและเครื่องดื่มกับหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับและความงาม ปรากฏในจำนวนที่เท่ากัน

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาญี่ปุ่น ในช่วงระยะเวลาต่างๆ ปรากฏผลดังนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	จำนวนร้าน
๕๐ (๒๕๐๐- ๒๕๐๕)	-
๔๐ (๒๕๑๐- ๒๕๑๕)	-
๓๐ (๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-
๒๐ (๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-
๑๐ (๒๕๔๐-๒๕๔๕)	๕
รวม	-

จากตารางข้างต้นสังเกตได้ว่า ในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๙ ที่เพิ่งมีการใช้ภาษาญี่ปุ่นในการตั้งชื่อร้านค้า

แผนภูมิที่ ๓.๑๒ แสดงการตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาญี่ปุ่นในช่วงเวลาต่างๆ

จากแผนภูมิแสดงให้เห็นว่าคนไทยเริ่มนิยมตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาญี่ปุ่นในช่วงหลังมานี้เอง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓.๒.๒ ชื่อร้านค้าที่มีหลายภาษา

๓.๒.๒.๑ ภาษาไทย + ภาษาอังกฤษ

ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษในที่นี้ หมายถึง ชื่อร้านค้าหนึ่งร้านมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อาจเรียงเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ หรือภาษาอังกฤษและภาษาไทยก็ได้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลชื่อร้านค้าสามอำเภอในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยพบว่า มีร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาอังกฤษจำนวน ๓๑ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔๗ ของร้านค้าทั้งหมด ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาอังกฤษปรากฏใน ๘ หมวด จากหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ดังแสดงตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวน
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม	๗
หมวดเทคโนโลยี	๖
หมวดแพทย์	๖
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	๓
หมวดยานพาหนะ	๓
หมวดธุรกิจสำนักงาน	๓
หมวดการศึกษา	๑
หมวดเบ็ดเตล็ด	๒
รวม	๓๑

จากตารางจะเห็นได้ว่า ชื่อร้านค้าในหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับและความงามตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาอังกฤษมากที่สุด จำนวน ๗ ร้าน จากตารางจะเห็นได้ชื่อว่าชื่อร้านค้าในหมวดการศึกษาตั้งเป็นภาษาไทยน้อยที่สุด

จากข้อมูล พบว่าภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้เป็นคำที่แสดงให้
กิจการและเห็นประเภทของสินค้าภายในร้าน ได้แก่ คำว่า “คอมพิวเตอร์” “เกมส์” และ
“วิดีโอ” และภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้า เป็นชื่อสถานที่ ได้แก่ สายบุรี โลกโพธิ์ และคำ
บอกประเภทธุรกิจ ได้แก่ ศูนย์ซ่อม

-หมวดยานพาหนะ

-ร้านขายและซ่อมรถยนต์   เปี้ยก ออโต้แอร์   คลินิกยนต์

-ร้านคาร์แคร์   สายบุรีคาร์แคร์

จากข้อมูลพบว่า ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้ ได้แก่ “ยนต์” เป็นคำ
บ่งกิจการ คำว่า “เปี้ยก” บ่งชื่อเจ้าของร้าน ภาษาอังกฤษที่ใช้เป็นคำบ่งกิจการ ได้แก่ “คาร์แคร์”
และ “ออโต้แอร์”

-หมวดแพทย์และยารักษาโรค

-ร้านขายยา   อาคเนย์ฟาร์มาซี   แผลมทองฟาร์มาซี   พีเจเภสัช

-ร้านคลินิกแพทย์   คลินิกหมอโยธิน   คลินิกหมอภาสกร

จากข้อมูลพบว่า ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้เป็นชื่อเรียกสถานที่
ได้แก่ “แผลมทอง” “อาคเนย์” และภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อเป็นคำบ่งบอกกิจการ และเป็น
คำเฉพาะ ได้แก่ “เภสัช” และ “คลินิก”

-หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

การตั้งชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาอังกฤษในหมวดนี้ ได้แก่

-ร้านอาหาร   ร้านแฮมมไคอาน่า

-ร้านขนม   เค้กศรีขิง

จากข้อมูลพบว่า ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้ เป็นการใช้คำทับศัพท์ คำว่า “เค้ก” มาจาก cake ในภาษาอังกฤษ เป็นการใช้คำเพื่อบ่งกิจการ ภาษาไทย คำว่า “ร้าน” และคำว่า “ศรียง” เป็นนามสกุลของเจ้าของร้าน

-หมวดยานพาหนะ

-ร้านขายและซ่อมรถยนต์   เปียก ออโต้แอร์   คลินิกยนต์

-ร้านคาร์แคร์   สายบุรีคาร์แคร์

จากข้อมูลพบว่า ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้ ได้แก่ “ยนต์” เป็นคำบ่งกิจการ คำว่า “เปียก” บ่งชื่อเจ้าของร้าน ภาษาอังกฤษที่ใช้เป็นคำบ่งกิจการ ได้แก่ “คาร์แคร์” และ “ออโต้แอร์”

-หมวดธุรกิจสำนักงาน

-ร้านถ่ายเอกสาร   สายบุรีก๊อปปี้   อากาก๊อปปี้   โลกโพธิ์ซีน

จากข้อมูลพบว่า ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้เป็นคำที่บ่งบอกชื่อสถานที่ ได้แก่ “สายบุรี” และ “โลกโพธิ์” เป็นชื่ออำเภอที่ร้านค้าตั้งอยู่ ภาษาอังกฤษที่ใช้เป็นคำบ่งกิจการ ได้แก่ “ก๊อปปี้” และ “ซีน”

- หมวดการศึกษา

-ร้านให้เช่าหนังสือ   นานาบุคส์

จากข้อมูล พบว่า ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้เป็นคำบ่งกิจการ ได้แก่ “บุคส์” และภาษาไทย คำว่า “นานา”

-หมวดเบ็ดเตล็ด

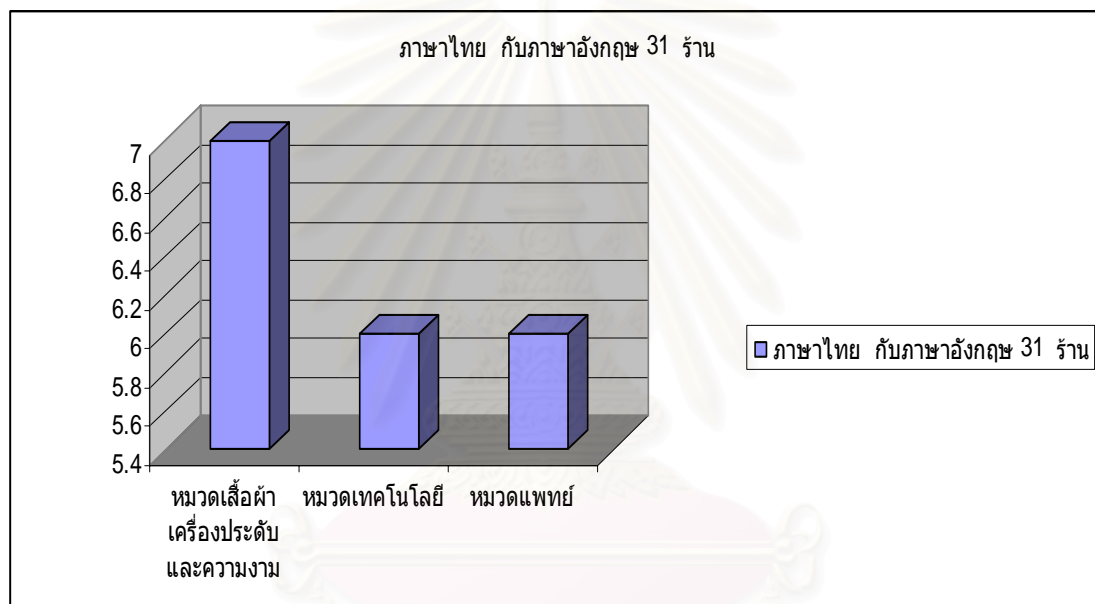
-ร้านเฟอร์นิเจอร์

สำรวจเฟอร์นิเจอร์

ถุงทองเฟอร์นิเจอร์

จากข้อมูลพบว่า ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้ ได้แก่ “เฟอร์นิเจอร์” ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อเป็นคำที่มีความหมายมงคล ได้แก่ “ถุงทอง”

แผนภูมิที่ ๓. ๑๓ แสดงค่าความถี่ของหมวดร้านค้าต่างๆ ที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาอังกฤษมากที่สุดตามอันดับแรก

จากแผนภูมิ เห็นได้ว่าร้านค้าที่นิยมตั้งเป็นภาษาไทยกับอังกฤษมากที่สุดคือ หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับและความงาม หมวดแพทย์ และหมวดเทคโนโลยี ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ ในช่วงระยะเวลาต่างๆ
ปรากฏผลดังนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	จำนวนร้าน
๕๐(๒๕๐๐- ๒๕๐๕)	-
๔๐ (๒๕๑๐- ๒๕๑๕)	-
๓๐ (๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	๒
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	๒๕
รวม	๓๑

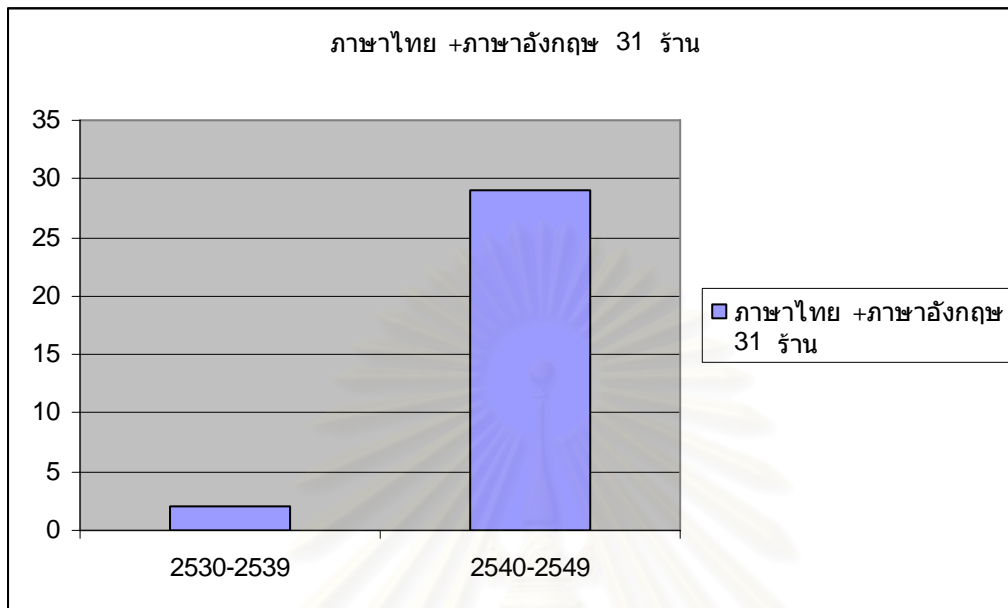
จากตารางข้างต้นสังเกตได้ว่า ในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๕ มีการใช้
ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษในการตั้งชื่อมากที่สุด รองลงมาคือช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๓๐ –
๒๕๓๕ และในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๐๐- ๒๕๒๕ ไม่ปรากฏการตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาไทยกับ
ภาษาอังกฤษเลย

จากข้อมูลข้างต้นสังเกตได้ว่า ยิ่งในปีหลังๆ มีการใช้ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษมาใช้
ในการตั้งชื่อร้านค้ามากขึ้น โดยเฉพาะในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐- ๒๕๔๕ มีการในปริมาณที่มากมาย
เท่า

ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐- ๒๕๓๕ มี
การใช้ภาษาอังกฤษที่บ่งบอกกิจการคือคำว่า “ฟาร์มชี ” และคำว่า “อโต้แอร์”

ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในช่วงพ.ศ. ๒๕๔๐ -๒๕๔๕ มี
จำนวนมากที่สุด ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านในช่วงนี้มีแบ่งเป็น ภาษาอังกฤษทั่วไป ได้แก่
คำว่า ไอเดีย หมายถึง ความคิด และภาษาอังกฤษที่ใช้บ่งกิจการ ได้แก่ คำว่า เค้ก บ่งกิจการว่า
เป็นร้านขนม คำว่า แฟชั่น บ่งกิจการว่าเป็น กิจการว่าขายสินค้าตามยุคสมัย คำว่า
“คอมพิวเตอร์” บ่งกิจการว่าเป็นกิจการคอมพิวเตอร์ คำว่า “ก๊อปปี” บ่งกิจการว่าเป็นร้านถ่าย
เอกสาร

แผนภูมิที่ ๓.๑๔ แสดงค่าความถี่ของชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาอังกฤษในช่วงเวลาต่างๆ

จากแผนภูมิเห็นได้ว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาอังกฤษเพิ่งตั้งมาในช่วงพ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นมา และเพิ่มมากขึ้นหลายเท่าตัวในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นต้นมา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

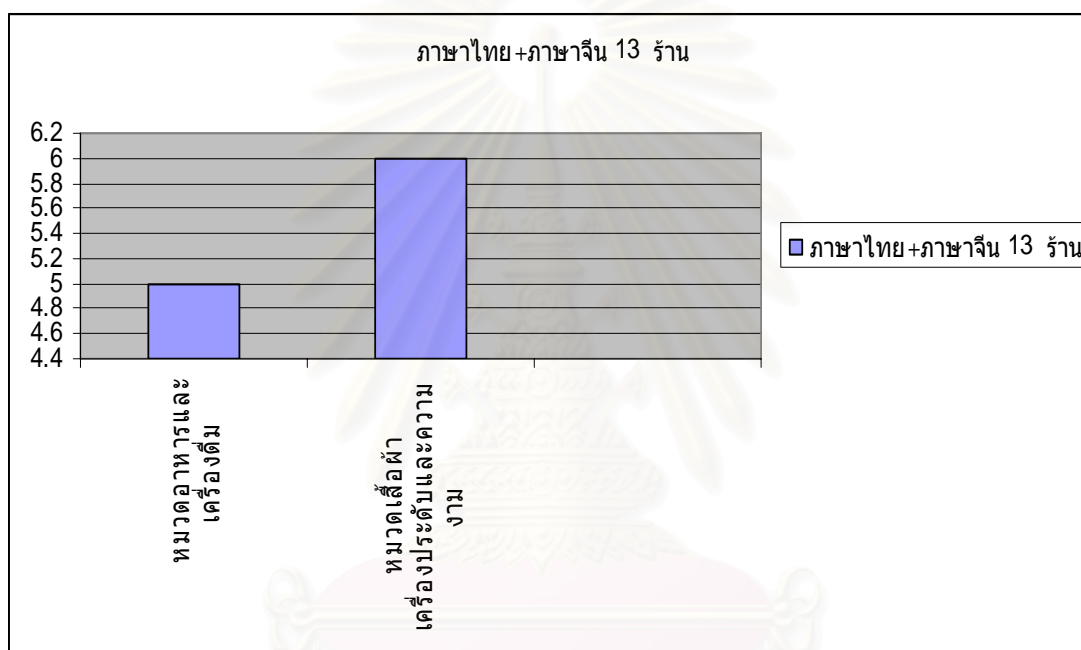

-หมวดของชำ

- ร้านของชำ แปกเซี่ยน

ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้ได้แก่ “แปด” หมายถึง ตัวเลขหรือจำนวน ส่วนภาษาจีน ได้แก่ “เซี่ยน” หมายถึง เทพดาของจีน

แผนภูมิที่ ๓.๑๕ แสดงค่าความถี่ของชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาจีนมากที่สุดสองอันดับแรก

จากแผนภูมิเห็นได้ว่าชื่อร้านค้าในหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงามตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาจีนมากที่สุด รองลงมาคือหมวดอาหารและเครื่องดื่ม

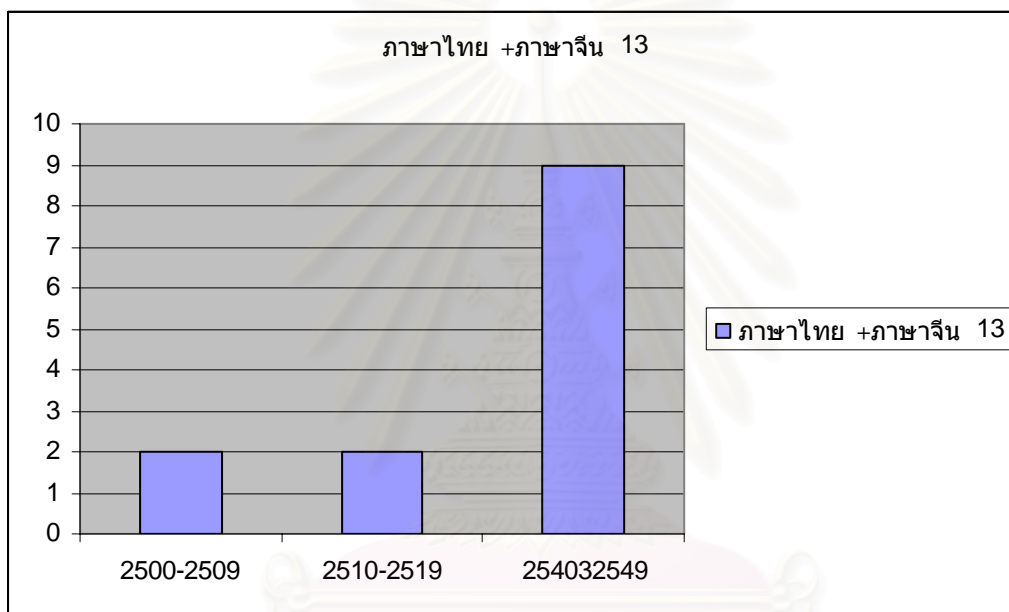
เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาจีน ตามช่วงระยะเวลาต่างๆ ปรากฏผลดังนี้

ช่วงระยะเวลาปี	จำนวนร้าน
๕๐(๒๕๐๐- ๒๕๐๕)	๒
๔๐ (๒๕๑๐- ๒๕๑๕)	๒
๓๐ (๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	๕
รวม	๑๓

จากตารางข้างต้นสังเกตได้ว่า ในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐- ๒๕๔๕ มีการตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาไทยกับภาษาจีนมากที่สุด ในช่วงพ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๕ ช่วงพ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๕ มีการตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาไทยกับภาษาจีน รองลงมา

จากข้อมูลข้างต้นสังเกตได้ว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาจีน ปรากฏเกือบทุกช่วงเวลาแต่ปรากฏในปริมาณที่ไม่มาก จะปรากฏมากขึ้นในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐- ๒๕๔๕ แผนภูมิที่ ๓.๑๖ แสดงค่าความถี่ของชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาจีนตามช่วงเวลาต่างๆ

จากแผนภูมิเห็นได้ว่าร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาจีนปรากฏในสามช่วงเวลา และมากในสิบปีสุดท้าย พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓.๒.๒.๓ ภาษาไทย + ภาษามลายู

จากการวิเคราะห์ข้อมูลชื่อร้านค้าสามอำเภอในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยพบว่ามีร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษามลายูจำนวน ๑๕ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๖ ของร้านค้าทั้งหมด ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษามลายูปรากฏใน ๖ หมวด จากหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ดังแสดงตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวน
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	๕
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม	๔
หมวดของชำ	๒
หมวดธุรกิจสำนักงาน	๑
หมวดเบ็ดเตล็ด	๑
รวม	๑๕

จากตารางข้างต้นสังเกตได้ว่า ชื่อร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่มตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษามลายูมากที่สุด ผู้วิจัยคิดว่า เพื่อบ่งบอกลูกค้าของร้านที่เป็นมุสลิมจึงตั้งเป็นภาษามลายูและเป็นภาษาไทยเพื่อต้องการให้เป็นที่รับรู้และเข้าใจโดยทั่วไป

จากตารางจะเห็นได้อีกว่า หมวดธุรกิจสำนักงาน และหมวดเบ็ดเตล็ด ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษามลายูน้อยที่สุดจำนวนหมวดละ ๑ ร้าน

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษามลายูในแต่ละหมวดปรากฏผลดังนี้

-หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

-ร้านอาหาร ไทยมาเลย์ มะโกชนา อารีณีโกชนา

-ร้านเครื่องดื่ม รุชา

-ร้านขนม ร้านมาเลย์

จากข้อมูลจะเห็นว่า ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้า เป็นคำบังกิจการ เช่น “โภชนา” คำว่า “ชา” ตัดมาจาก “น้ำชา” ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของภาษาไทยถิ่นใต้ที่มักจะตัดคำ ภาษามลายูที่ใช้เป็นชื่อบุคคล เช่น “มะ” “อารีณี”

-หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม

-ร้านขายเสื้อผ้า   ร้านกะเนาะ

-ร้านให้เช่าชุดต่างๆ   หญิงหมัด

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่าภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้า ได้แก่ คำว่า “ร้าน” คำบ่งบอกลักษณะธุรกิจ และคำว่า “หญิง” เป็นคำบ่งบอกเพศ ภาษามลายูที่ใช้เป็นชื่อบุคคล ได้แก่ “กะเนาะ” และ “หมัด”

-หมวดของชำ

-ร้านของชำ   นาเซร์พาณิช

-ร้านของฝาก   ยีไอ๊ะของฝาก

จากข้อมูล พบว่าภาษาไทยที่ใช้เป็นคำบังกิจการ ได้แก่ “พาณิช” และ “ของฝาก” ภาษามลายูที่ใช้ เป็นคำชื่อบุคคล ได้แก่ “นาเซร์” “ยีไอ๊ะ”

-หมวดธุรกิจสำนักงาน

-ร้านถ่ายเอกสาร   สตินดงบายูการพิมพ์

จากข้อมูลเห็นว่า ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อ ได้แก่ “การพิมพ์” เป็นคำบ่งประเภทธุรกิจ ภาษามลายูที่ใช้ ได้แก่ “สตินดงบายู” หมายถึง ที่หลบลมหนาว

-หมวดการศึกษา

-ร้านขายอุปกรณ์การเรียน   ปุตราเครื่องเขียน

จากข้อมูลเห็นว่าภาษาไทยที่ใช้เป็นคำบ่งประเภทธุรกิจ ได้แก่ “เครื่องเขียน”
ภาษามลายูที่ใช้ได้แก่ “บุตรา” หมายถึง ผู้ชาย

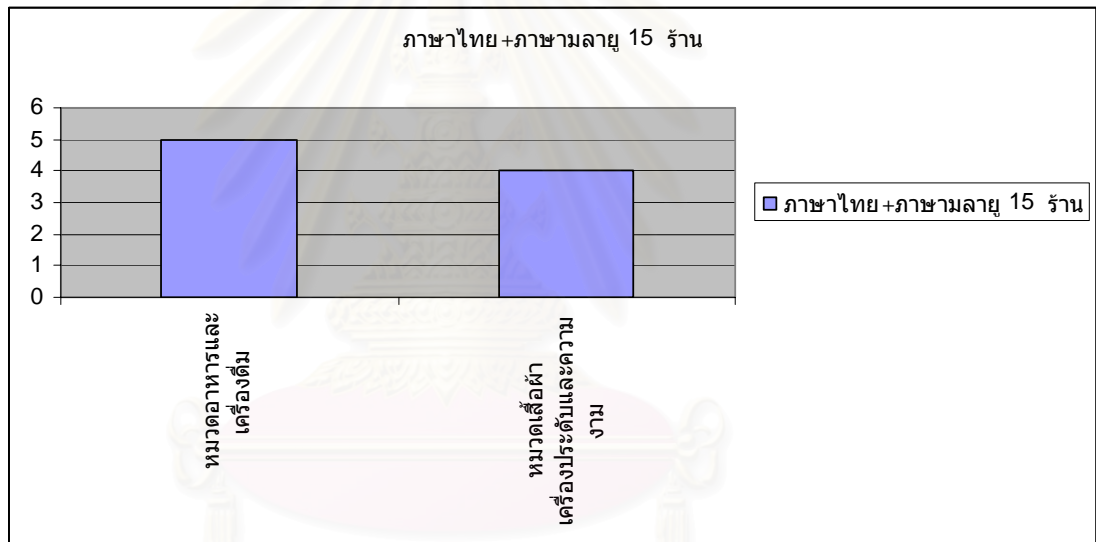
-หมวดเบ็ดเตล็ด

-ร้านขายสีทาบาน

ตันหยงพาณิช

จากข้อมูลเห็นว่าภาษาไทยที่ใช้เป็นคำบ่งกิจการทั่วไป ได้แก่ “พาณิช” ภาษามลายู ได้แก่ “ตันหยง” เป็นชื่อหมู่บ้าน

แผนภูมิที่ ๓. ๑๗ แสดงค่าความถี่ของหมวดร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษามลายูมากที่สุดสองอันดับแรก

จากแผนภูมิเห็นได้ว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษามลายูปรากฏมากที่สุด
ในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม และหมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม ตามลำดับ

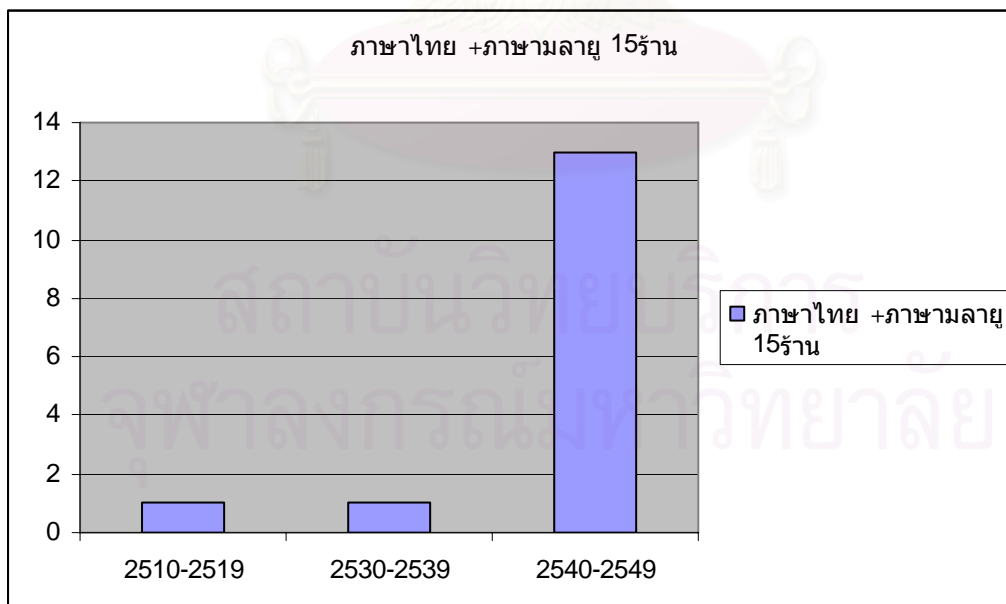
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษามลายูตามช่วงระยะเวลาต่างๆ ปรากฏผลดังนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	จำนวนร้าน
๕๐(๒๕๐๐- ๒๕๐๙)	-
๔๐ (๒๕๑๐- ๒๕๑๙)	๑
๓๐ (๒๕๒๐-๒๕๒๙)	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๙)	๑
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๙)	๑๓
รวม	๑๕

จากตารางข้างต้นเห็นได้ว่าในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ มีการใช้ภาษาไทยกับภาษามลายูในการตั้งชื่อร้านค้ามากที่สุด รองลงมาคือช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙ และ ช่วงพ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๙ จำนวนเท่ากัน ช่วง พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๙ และพ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๙ ไม่ปรากฏร้านค้าที่ใช้ภาษาไทยและภาษามลายูในการตั้งชื่อร้านค้า

แผนภูมิที่ ๓.๑๔ แสดงค่าความถี่ของชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษามลายูในช่วงเวลาต่างๆ

จากแผนภูมิเห็นได้ว่าในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐ -๒๕๔๙ มีการใช้ภาษาไทยกับภาษามลายูมากที่สุด

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าเป็นคำบังกิจการ ได้แก่ “ข้าวสาร” ภาษาอาหรับที่ใช้เป็นชื่อบุคคล ได้แก่ “ฟาอิส” “ฮาฟิส”

-หมวดยานพาหนะ

-ร้านรับทำเบาะ

อามานะห์ศิลป์

จากข้อมูลเห็นว่าภาษาไทยที่ใช้ ได้แก่ “ศิลป์” ภาษาอาหรับที่ใช้ ได้แก่ “อามานะห์” หมายถึง ความซื่อตรง

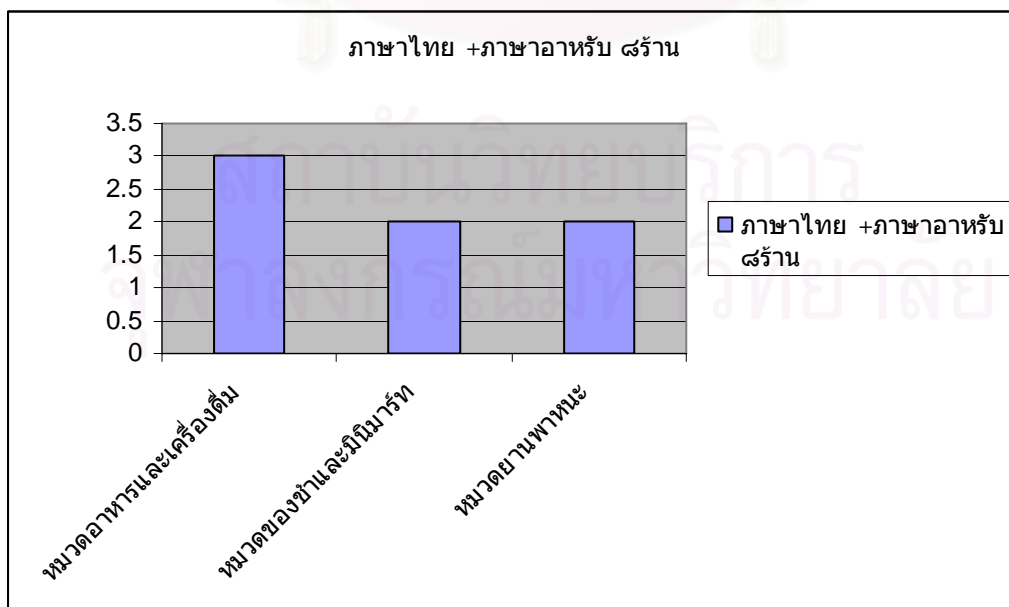
-หมวดเทคโนโลยี

-ร้านขายและซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า

กีฟริการไฟฟ้า

จากข้อมูลเห็นว่าภาษาไทยที่ใช้เป็นคำบังกิจการ ได้แก่ “การไฟฟ้า” ภาษาอาหรับที่ใช้เป็นชื่อบุคคล ได้แก่ “กีฟริ”

แผนภูมิที่ ๓.๑๕ แสดงค่าความถี่ของชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาอาหรับมากที่สุดสามอันดับแรก

จากแผนภูมิเห็นว่าร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาอาหรับมากที่สุดคือร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม รองลงมาคือหมวดของชำกับหมวดยานพาหนะจำนวนเท่ากัน

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาอาหรับตามช่วงระยะเวลาต่างๆ ปรากฏผลดังนี้

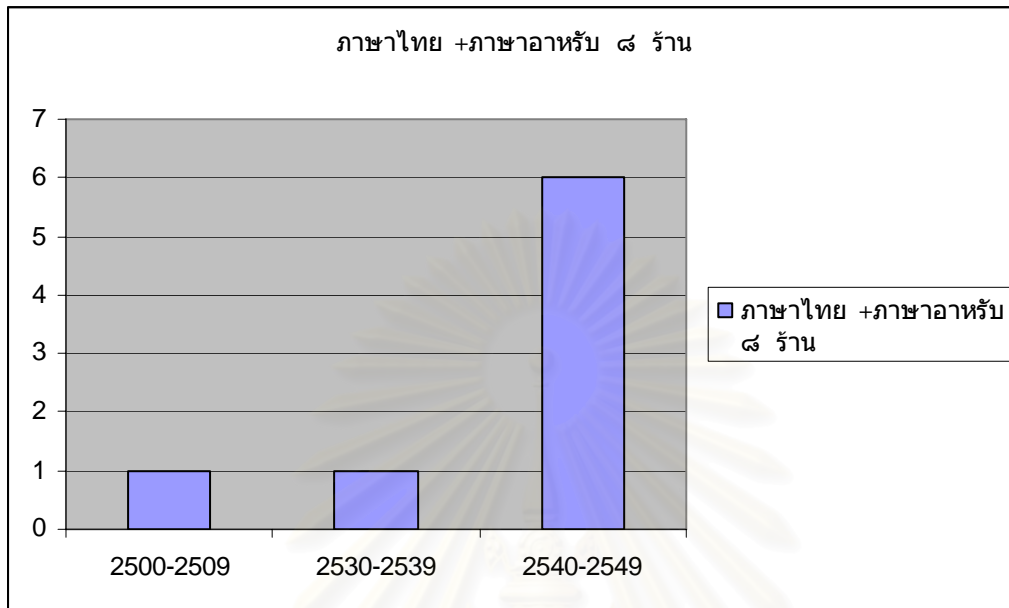
ช่วงระยะเวลา/ปี	จำนวนร้าน
๕๐(๒๕๐๐- ๒๕๐๕)	๑
๔๐ (๒๕๑๐- ๒๕๑๕)	-
๓๐ (๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	๑
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	๖
รวม	๘

จากตารางข้อมูลข้างต้น เห็นได้ว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาอาหรับ ปรากฏมากในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ ช่วงพ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๕ และช่วงพ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๕ จำนวนเท่ากัน ช่วง พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๕ และช่วง พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๕ ไม่ปรากฏร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาอาหรับเลย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ ๓. ๒๐ แสดงชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาอาหรับปรากฏในช่วงเวลาต่างๆ

ภาษาไทยกับภาษาอาหรับที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้ามากที่สุดปรากฏในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ ส่วนพ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๙ และช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙ ปรากฏในจำนวนที่เท่ากัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓.๒.๒.๕ ภาษาอังกฤษ + ภาษามลายู

จากการวิเคราะห์ข้อมูลชื่อร้านค้าสามอำเภอในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยพบว่า มีร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษกับภาษามลายูจำนวน ๗ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๖ ของร้านค้าทั้งหมด ที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษและภาษามลายู ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษและภาษามลายูปรากฏใน ๖ หมวด จากหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ดังแสดงตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวน
หมวดเทคโนโลยี	๒
หมวดของชำ	๑
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม	๑
หมวดแพทย์	๑
หมวดธุรกิจสำนักงาน	๑
หมวดอุปกรณ์ต่างๆ	๑
รวม	๗

จากตารางจะเห็นว่าร้านค้าในหมวดเทคโนโลยีตั้งเป็นภาษาอังกฤษกับมลายูมากที่สุด ส่วนหมวดอื่นๆ ปรากฏในปริมาณที่เท่ากัน หมวดละ ๑ ร้าน

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษและภาษามลายู ปรากฏผลดังตารางข้างล่างนี้

หมวดเทคโนโลยี

-ร้านติดตั้งเครื่องเสียงและอุปกรณ์ระดับยนต์ New เสง คาร์ออดิโอ

จากข้อมูลเห็นได้ว่าภาษาอังที่ใช้เป็นคำบังกิจการ “คาร์ออดิโอ” กับคำที่ช่วยสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับร้าน “new” ภาษามลายู เป็นชื่อนุคคลคือ “เสง”

-หมวดของชำ

-ร้านของชำ เซร์สโตร์

จากข้อมูลเห็นได้ว่าภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้เป็นคำบอกกิจการว่าเป็นธุรกิจค้าขาย ได้แก่ “สโตร์” ภาษามลายูที่ใช้เป็นชื่อบุคคล ได้แก่ “เซร์”

-หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับ และความงาม

-ร้านขายรองเท้าและกระเป๋า บาจันิมัท

จากข้อมูลเห็นได้ว่าภาษาอังกฤษที่ใช้เป็นยี่ห้อสินค้า ได้แก่ “บาจ” ภาษามลายูที่ใช้เป็นชื่อบุคคล ได้แก่ “นิมัท”

-หมวดแพทย์และยารักษาโรค

-ร้านผดุงครรภ์ นิเฮงคลินิก

จากข้อมูลเห็นว่าภาษาอังกฤษที่ใช้ เป็นคำบ่งกิจการ ได้แก่ คำว่า “คลินิก” ภาษามลายูเป็นชื่อบุคคล “นิเฮง”

หมวดธุรกิจสำนักงาน

-ร้านสติ๊กเกอร์ ปัตตานีสกรีน

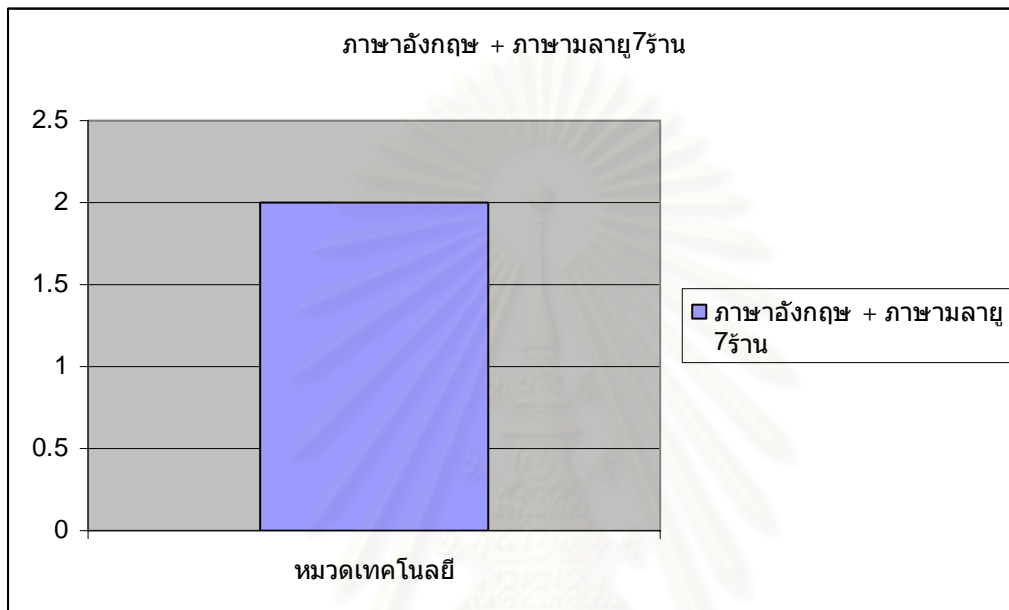
จากข้อมูลเห็นได้ว่าภาษาอังกฤษที่ใช้ ได้แก่ “สกรีน” ทับศัพท์จาก “Screen” ภาษามลายูที่ใช้ คือ ปัตตานี

หมวดอุปกรณ์ต่างๆ

-ร้านขายอุปกรณ์กีฬา บังเด่นสปอร์ต

จากข้อมูลเห็นว่า ภาษาอังกฤษที่ใช้ คือ “สปอร์ต” ทับศัพท์มาจาก “sport” ภาษามลายู เป็นชื่อคนคือ “บังเด่น” คำว่า “บัง” เป็นคำที่ใช้เรียกเครือญาติในภาษามลายู หมายถึง พี่

แผนภูมิที่ ๓.๒๑ แสดงค่าความถี่ชื่อร้านค้าหมวดต่างๆ ที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษกับภาษามลายูมากที่สุด

จากแผนภูมิเห็นได้ว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษกับภาษามลายูมากที่สุดปรากฏในหมวดเทคโนโลยีจำนวน ๒ ร้าน ส่วนหมวดอื่นๆ ปรากฏหมวดละ ๑ ร้าน

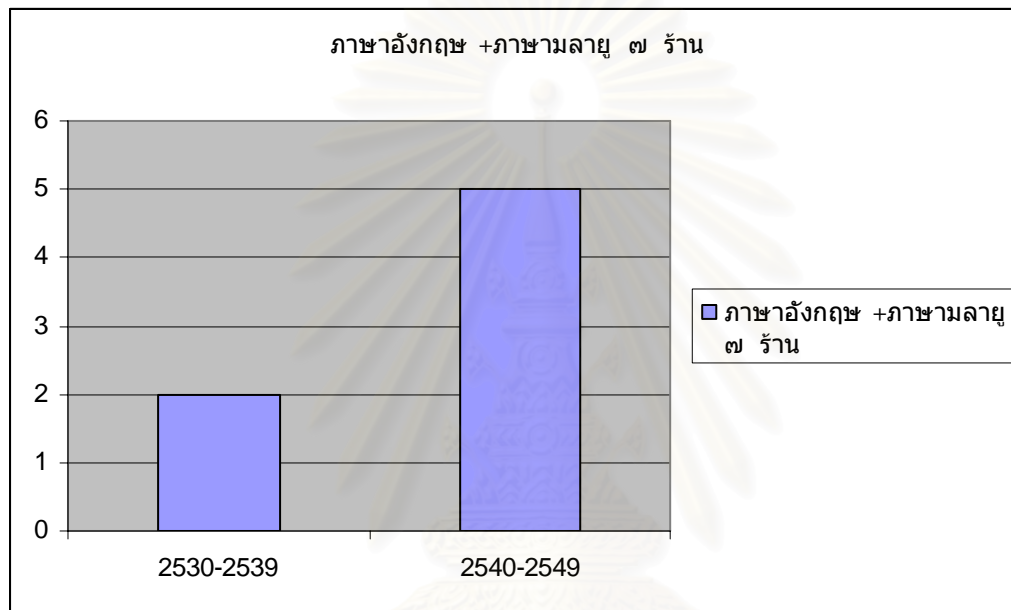
เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษกับภาษามลายู ปรากฏผลดังตารางข้างล่าง

ดังนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	จำนวนร้าน
๕๐ (๒๕๐๐- ๒๕๐๕)	-
๔๐ (๒๕๑๐- ๒๕๑๕)	-
๓๐ (๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-
๒๐ (๒๕๓๐-๒๕๓๕)	๒
๑๐ (๒๕๔๐-๒๕๔๕)	๕
รวม	๗

จากตารางเห็นได้ว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษกับภาษามลายูมีจำนวนน้อยและปรากฏในปีหลังๆ ได้แก่ ช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙ คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๖ และช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ และสังเกตได้ว่าก่อนหน้านี้ไม่มีร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษกับภาษามลายู

แผนภูมิที่ ๓.๒๒ แสดงค่าความถี่ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษกับภาษามลายูในช่วงเวลาต่างๆ

จากแผนภูมิภาษาอังกฤษกับภาษามลายูที่ใช้ตั้งชื่อปรากฏสองช่วงเวลา คือ พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙ และพ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓.๒.๒.๖ ภาษาอังกฤษ + ภาษาอาหรับ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลชื่อร้านค้าสามอำเภอในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยพบว่า มีร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษกับภาษาอาหรับจำนวน ๑๔ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๔.๗๒ ของร้านค้าทั้งหมดที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษและภาษาอาหรับ ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษและภาษาอาหรับปรากฏใน ๖ หมวด จากหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ดังแสดงตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวน
หมวดเทคโนโลยี	๘
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	๒
หมวดของชำ	๑
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม	๑
หมวดธุรกิจสำนักงาน	๑
หมวดอุปกรณ์ต่างๆ	๑
รวม	๑๔

จากตารางข้างต้น เห็นได้ว่าหมวดเทคโนโลยีตั้งเป็นภาษาอังกฤษกับภาษาอาหรับมากที่สุด ผู้วิจัยคิดว่าการตั้งเป็นภาษาอังกฤษของร้านค้าในหมวดเทคโนโลยีเพื่อแสดงความนำสมัยและความน่าเชื่อถือของสินค้า ส่วนภาษาอาหรับที่ปรากฏส่วนใหญ่เป็นชื่อบุคคล หมวดอาหารและเครื่องดื่มปรากฏ ๒ ร้าน ส่วนหมวดอื่นๆปรากฏหมวดละ ๑ ร้าน

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษกับภาษาอาหรับ ปรากฏผลดังนี้

-หมวดเทคโนโลยี

-ร้านขายโทรศัพท์ มูฮัมหมัด โฟน อัลฟา โฟน อัลฟา โมบาย
อคุลย์ โมบาย คิน โมบาย

-ร้านคอมพิวเตอร์ มาดิเนะห์ คอมพิวเตอร์

-ร้านเกมส์ Yusarina game play2

จากข้อมูลเห็นได้ว่าภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อเป็นคำบังกิจการ ได้แก่ “โฟน” และ “คอมพิวเตอร์” ภาษาอาหรับที่ใช้เป็นชื่อบุคคล ได้แก่ “อัลฟา” “อคุลย์”

-หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

-ร้านอาหาร ฮาลาลอินเตอร์

-ร้านไอศกรีม นัชมี ไอศกรีม

จากข้อมูลเห็นได้ว่า ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้า คำว่า “อินเตอร์” บ่งบอกความเป็นสากล และคำว่า “ฮาลาล” เป็นคำที่บ่งบอกถึงอาหารที่มุสลิมสามารถทานได้ คำว่า “นัชมี” เป็นชื่อบุคคล คำว่า “ไอศกรีม” ทับศัพท์จากคำว่า “ice-cream” ในภาษาอังกฤษ

-หมวดของทำ

-ร้านมินิมาร์ท มัยมูนมินิมาร์ท

จากข้อมูลเห็นได้ว่า ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าเป็นคำบ่งบอกกิจการ ได้แก่ “มินิมาร์ท” ภาษาอาหรับ เป็นชื่อบุคคล ได้แก่ “มัยมูน”

-หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม

-ร้านขายเสื้อผ้า ฮาริสบราเธอร์

จากข้อมูลเห็นได้ว่า ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้ ได้แก่ “บราเธอร์” หมายถึง พี่น้อง และภาษาอาหรับ ได้แก่ “ฮาริส”

-หมวดธุรกิจสำนักงาน

-ร้านถ่ายเอกสาร อาดัมก๊อปปี้

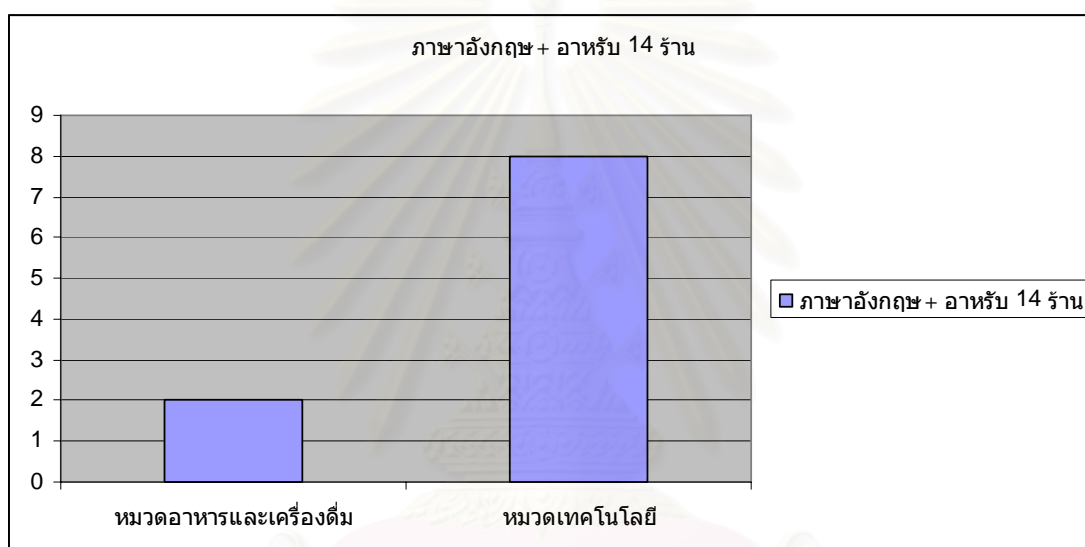
จากข้อมูลเห็นได้ว่า ภาษาอังกฤษที่ใช้เป็นคำบ่งกิจการ “ก๊อปปี้” และภาษาอาหรับ เป็นชื่อบุคคล “อาดัม”

-หมวดอุปกรณ์ต่างๆ

-ร้านอุปกรณ์กีฬา   ไลน์ทสปอร์ต

จากข้อมูลเห็นได้ว่าภาษาอังกฤษที่ใช้เป็นคำบังกิจการ “สปอร์ต” ภาษาอาหรับ เป็นชื่อบุคคล “ไลน์ท”

แผนภูมิที่ ๓. ๒๓ แสดงค่าความถี่ของหมวดร้านค้าต่างๆที่มีความถี่มากที่สุดสองอันดับแรก

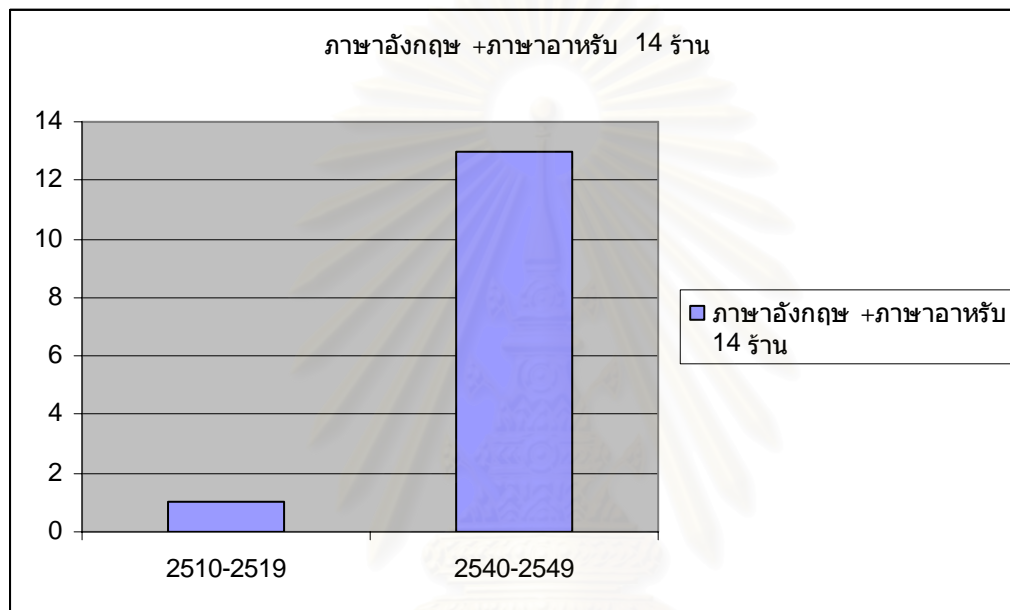
เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษกับภาษาอาหรับ ตามช่วงเวลาต่างๆ
ปรากฏผลดังตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	จำนวนร้าน
๕๐(๒๕๐๐- ๒๕๐๕)	-
๔๐ (๒๕๑๐- ๒๕๑๕)	๑
๓๐ (๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	๑๓
รวม	๑๔

จกตารางเห็นได้ว่า ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษและภาษาอาหรับมีในช่วงเวลา
หลังๆคือ พ.ศ.๒๕๓๐-๒๕๓๕

แผนภูมิที่ ๓.๒๔ แสดงความถี่ของชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นอังกฤษกับภาษาอาหรับในช่วงเวลาต่างๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓.๒.๒.๗ ภาษาไทย+จีน+ภาษาอังกฤษ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลชื่อร้านค้าสามอำเภอในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยพบว่า มีร้านค้าที่ตั้งเป็น ภาษาไทย ภาษาจีน และภาษาอังกฤษจำนวน ๑ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๓ ของร้านค้าทั้งหมดที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษและภาษาอาหรับ ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษและภาษาอาหรับปรากฏใน ๑ หมวด จากหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ดังแสดงตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวน
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม	๑
รวม	๑

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีน ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ปรากฏน้อยมากเพียงชื่อเดียวในหมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับ และความงาม

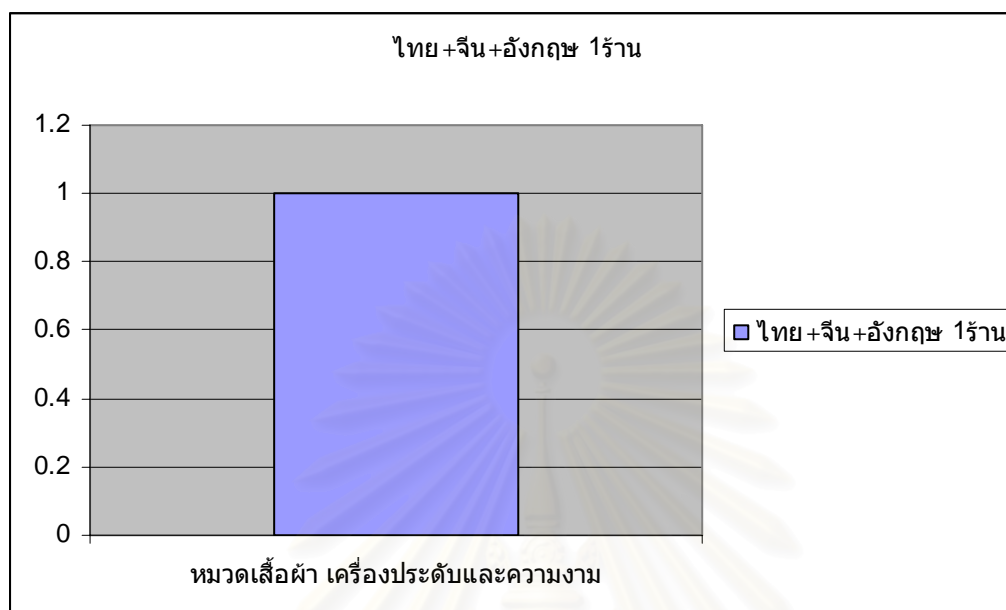
เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีน ภาษาไทย และภาษาอังกฤษปรากฏดังต่อไปนี้

-หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม

-ร้านขายทอง ห้างทองไทยอินเตอร์เนชั่นแนล

จากข้อมูลเห็นได้ว่าชื่อร้านค้าข้างต้น ภาษาจีน ได้แก่ คำว่า “ห้าง” หมายถึงร้านค้า ภาษาไทย ได้แก่ “ทอง” เป็นคำที่บ่งประเภทสินค้า คำว่า “ไทย” เป็นประเทศ และภาษาอังกฤษคือ “อินเตอร์เนชั่นแนล” บ่งบอกความเป็นสากล

แผนภูมิที่ ๓.๒๕ แสดงค่าความถี่ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทย ภาษาจีน และภาษาอังกฤษปรากฏ
ในหมวดต่างๆ

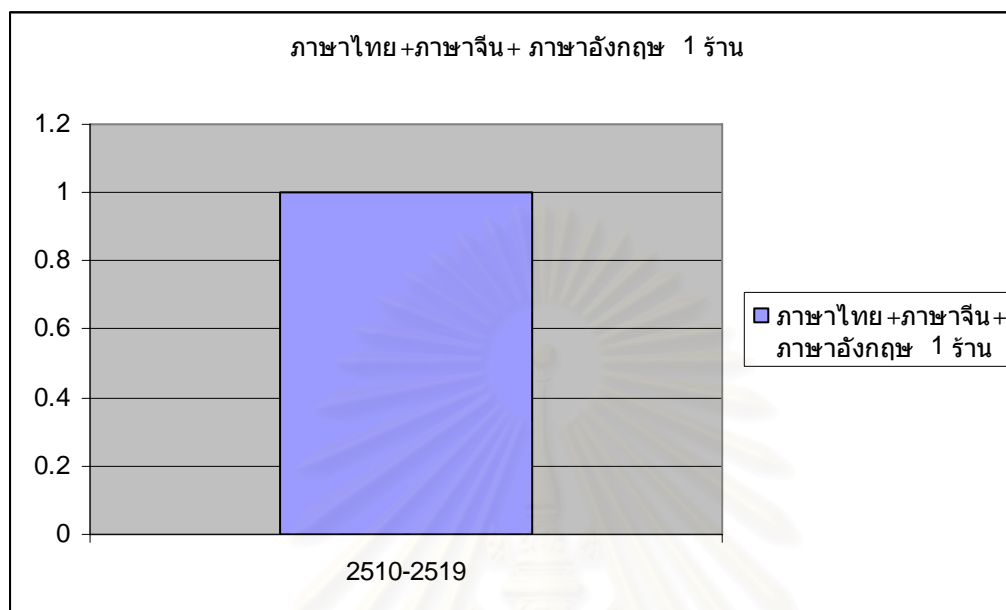
หมวดที่ปรากฏชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทย ภาษาจีน และภาษาอังกฤษ มีเพียง
หมวดเดียว คือ หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับและความงาม

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีน ภาษาไทย และภาษาอังกฤษตามช่วงเวลา
ต่างๆปรากฏผลดังตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลาปี	จำนวนร้าน	คิดเป็นร้อยละ
๕๐(๒๕๐๐- ๒๕๐๕)	-	-
๔๐ (๒๕๑๐- ๒๕๑๕)	๑	๑๐๐
๓๐ (๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	-	-
รวม	๑	๑๐๐

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีน ภาษาไทย และภาษาอังกฤษพบว่า ตั้ง
ในช่วงพ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๕

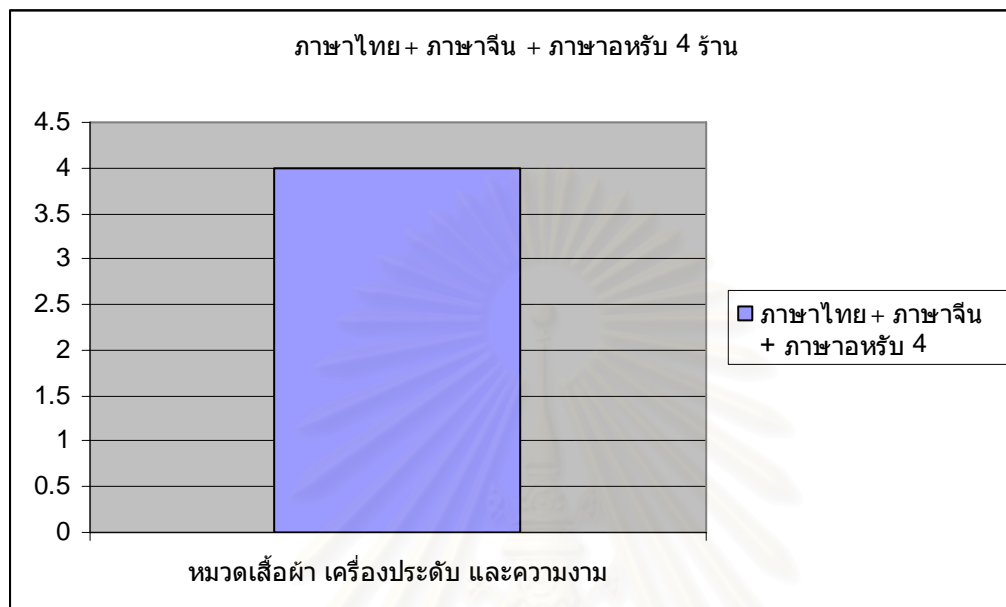
แผนภูมิที่ ๓.๒๖ แสดงค่าความถี่ของชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทย ภาษาจีน ภาษาอังกฤษในช่วงเวลาต่างๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ ๓.๒๗ แสดงชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทย ภาษาจีน และภาษาอาหรับ ที่ปรากฏในหมวดร้านค้า

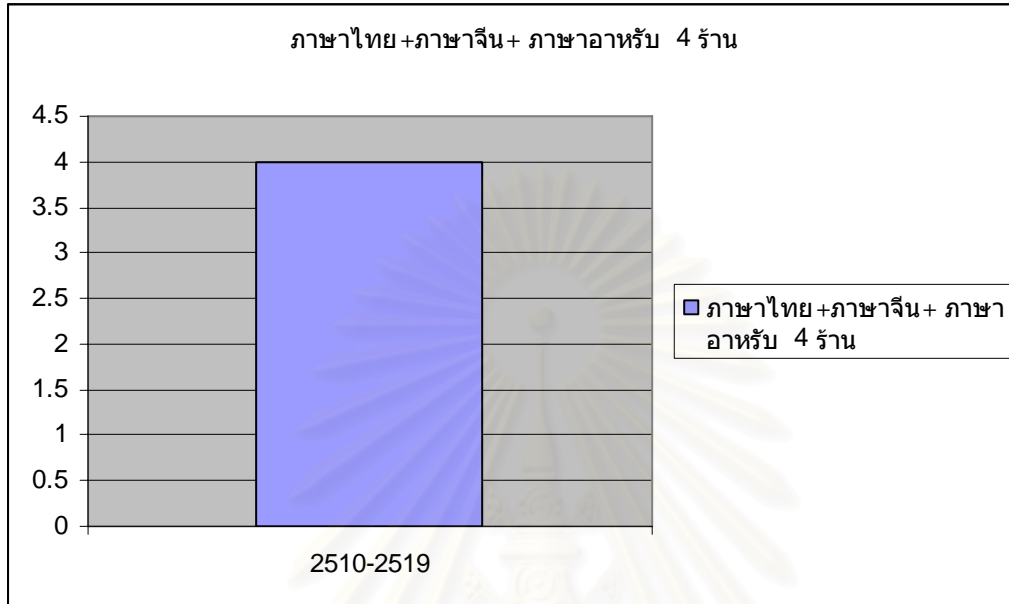

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีน ภาษาไทย และภาษาอาหรับ ตามช่วงเวลาต่างๆ ปรากฏผลดังตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	จำนวนร้าน
๕๐(๒๕๐๐- ๒๕๐๕)	-
๔๐ (๒๕๑๐- ๒๕๑๕)	-
๓๐ (๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	๔
รวม	๔

จากตารางเห็นได้ว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็น ภาษาไทย ภาษาจีน และภาษาอาหรับ ตั้งในช่วง พ.ศ. หลังๆ คือช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๕ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๐ และช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๐๐ และช่วงพ.ศ.๒๕๐๐-๒๕๒๕ ไม่ปรากฏร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีน ภาษาไทย และภาษาอาหรับ ไม่ปรากฏในช่วงนี้

แผนภูมิที่ ๓. ๒๘ แสดงค่าความถี่ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทย จีน อหรับในช่วงเวลาต่างๆ

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทย ภาษาจีน และภาษาอาหรับปรากฏเพียงช่วงเวลาเดียวคือ พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๙ ส่วนช่วงเวลาอื่นไม่ปรากฏ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓.๒.๒.๕ ภาษาไทย + ภาษาจีน + มลายู

จากการวิเคราะห์ข้อมูลชื่อร้านค้าสามอำเภอในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยพบว่ามีร้านค้าที่ตั้งเป็น ภาษาไทย ภาษาจีน และภาษามลายูจำนวน ๒ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๗ ของร้านค้าทั้งหมดที่ตั้งเป็นภาษาไทย ภาษาจีน และภาษามลายู โดยปรากฏใน ๑ หมวด จากหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ดังแสดงตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวน
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม	๒
รวม	๒

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีน ภาษาไทย และภาษามลายู ปรากฏผลดังนี้

หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับ และความงาม

- ร้านขายทอง

ห้างทองเตชาน

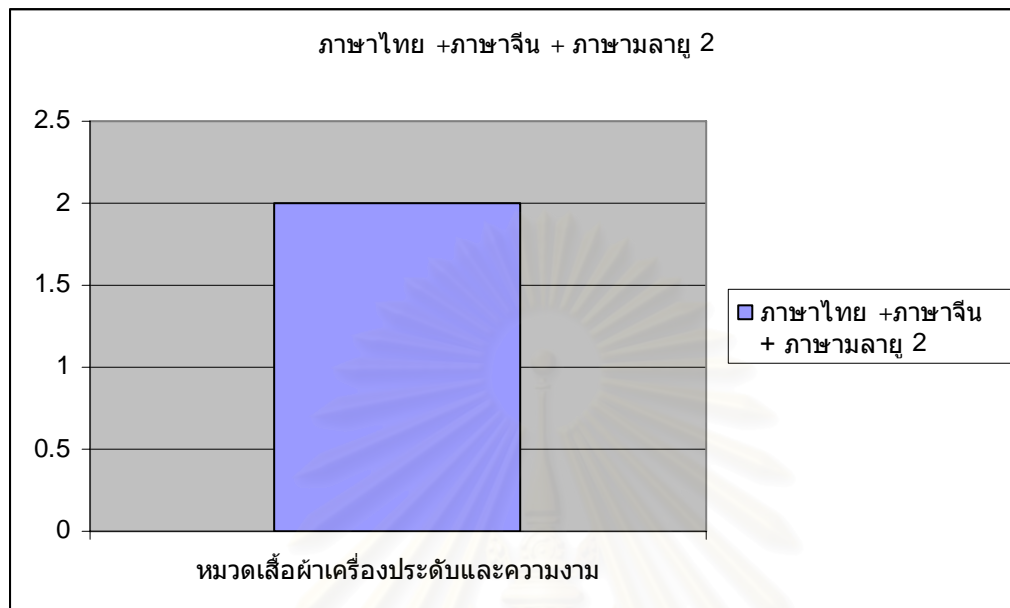
ห้างทองนูริน

ชื่อร้านค้าในหมวดนี้ภาษาอาหรับ ได้แก่ “นูริน” เป็นชื่อบุคคลและ “เตชาน” เป็นนามสกุล และคำบ่งกิจการได้แก่ “ห้าง” เป็นภาษาจีน และคำว่า “ทอง” เป็นภาษาไทย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

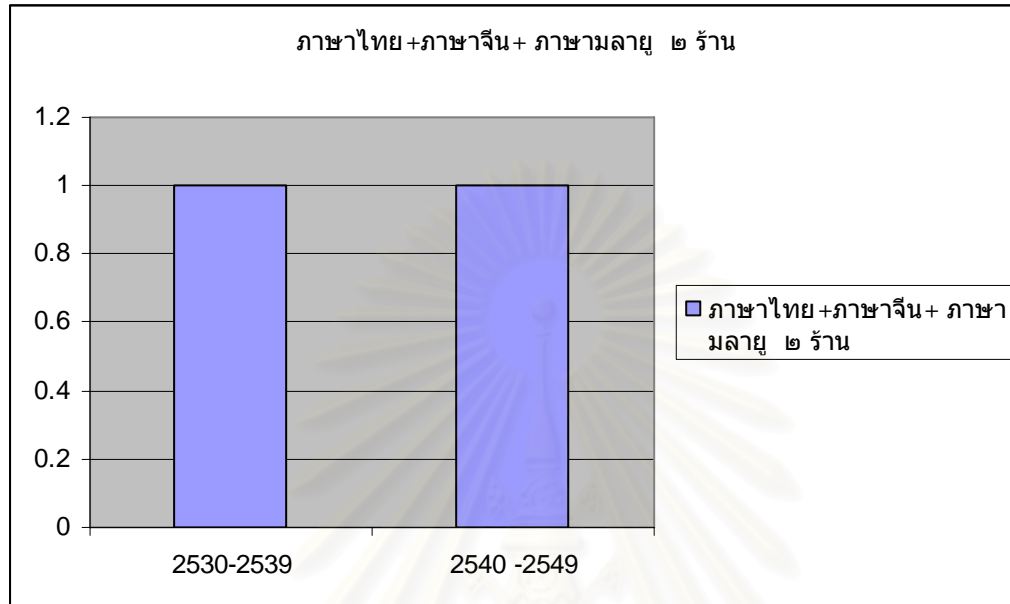
แผนภูมิที่ ๓.๒๕ แสดงร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทย ภาษาจีน และภาษามลายูที่ปรากฏในหมวดร้านค้า

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็น ภาษาไทย ภาษาจีน และภาษามลายู ตามช่วงเวลาต่างๆ ปรากฏผลดังตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	จำนวนร้าน
๕๐(๒๕๐๐- ๒๕๐๕)	-
๔๐ (๒๕๑๐- ๒๕๑๕)	-
๓๐ (๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	๑
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	๑
รวม	๒

แผนภูมิที่ ๓.๓๐ แสดงค่าความถี่ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทย ภาษาจีน และภาษามลายูใน
ช่วงเวลาต่างๆ

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทย ภาษาจีน และภาษามลายู ปรัชญ๒ ช่วงเวลา คือ พ.ศ.
๒๕๓๐-๒๕๓๙ และพ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓.๒.๒.๑๐ ภาษาไทย + ภาษาอังกฤษ+ ภาษาอาหรับ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลชื่อร้านค้าสามอำเภอในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยพบว่ามีร้านค้าที่ตั้งเป็น ภาษาไทยภาษาอังกฤษ ภาษาอาหรับจำนวน ๑ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๓ ของร้านค้าทั้งหมดที่ตั้งเป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับโดยปรากฏใน ๑ หมวด จากหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ดังแสดงตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวน
หมวดแพทย์	๑
รวม	๑

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับปรากฏผลดังนี้

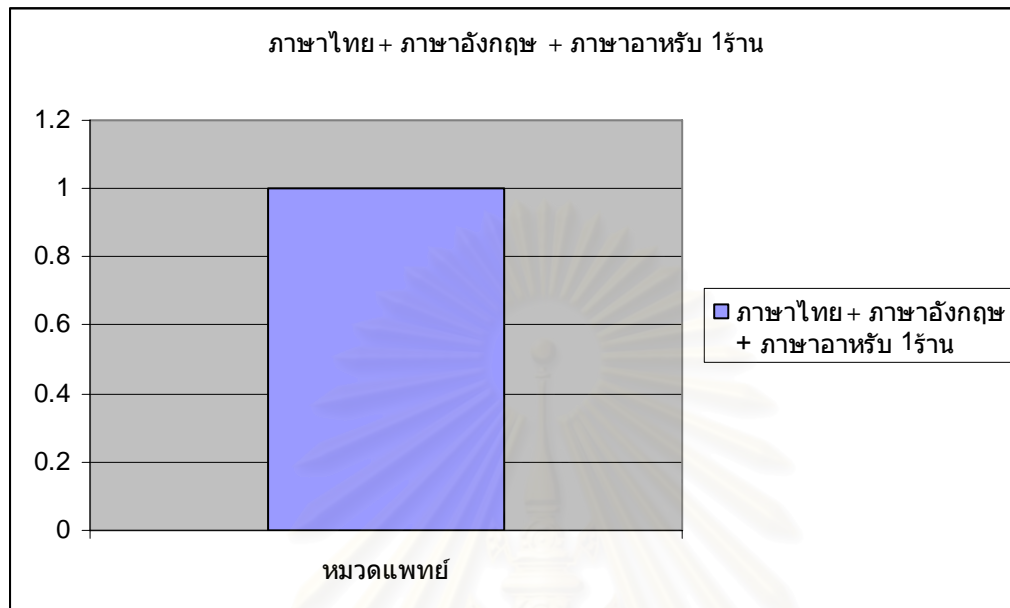
หมวดแพทย์- คลินิกแพทย์

คลินิกแพทย์ฮัสปาน

ชื่อร้านค้าในหมวดนี้ตั้งเป็นชื่อภาษาอาหรับ ได้แก่ “ฮัสปาน” “คลินิก” คำบ่งกิจการภาษาอังกฤษ และ “แพทย์” บ่งกิจการ เน้นย้ำให้เกิดความน่าเชื่อถือ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

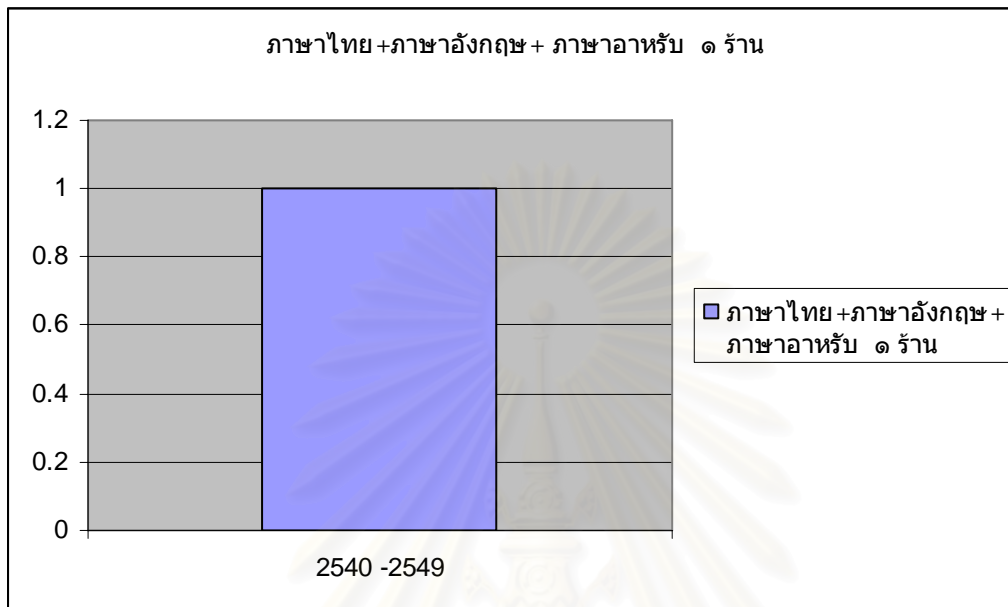
แผนภูมิที่ ๓.๓๑ แสดงร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับที่ปรากฏในหมวดร้านค้า

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับตามช่วงเวลาต่างๆ ปรากฏผลดังตารางข้างล่างนี้

ช่วงระยะเวลา/ปี	จำนวนร้าน
๕๐(๒๕๐๐- ๒๕๐๕)	-
๔๐ (๒๕๑๐- ๒๕๑๕)	-
๓๐ (๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	-
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	๑
รวม	๑

แผนภูมิที่ ๓.๓๒ แสดงค่าความถี่ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทย อังกฤษ ภาษาอาหรับในช่วงเวลาต่างๆ

ร้านค้าที่ตั้งชื่อเป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ปรากฏเพียงช่วงเวลาเดียวคือ พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๑

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓.๔ สรุปภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี

ภาษา ร้านค้า	ภาษาเดียว					
	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	ภาษาจีน	ภาษามลายู	ภาษาอาหรับ	ภาษาญี่ปุ่น
หมวด อาหาร/เครื่องดื่ม	๓๑	๓	๑	๔	๘	๑
หมวด เสื้อผ้า/ความงาม	๑๕	๑๒	๑	๓	๑	๑
หมวด ของชำ	๒๓	๖	๒	๑	๑	-
หมวด แพทย์	๕	-	-	-	-	-
หมวด เทคโนโลยี	๕	๑๔	-	-	-	-
หมวด ยานพาหนะ	๕	-	๑	-	-	๓
หมวด การศึกษา	๑๑	-	-	-	-	-
หมวด สำนักงาน	๓	๔	-	-	-	-
หมวด อุปกรณ์ต่างๆ	-	-	๒	๑	-	-
หมวด เบ็ดเตล็ด	๑๖	๓	๑	-	-	-
รวม	๑๒๖	๔๒	๘	๕	๑๐	๕
ร้อยละ	๔๒.๕๖	๑๔.๑๘	๒.๖๐	๓.๐๔	๓.๓๓	๑.๖๘

ภาษา ร้านค้า	หลายภาษา										
	ไทย + อังกฤษ	ไทย + มลายู	ไทย + อาหรับ	ไทย + จีน	อังกฤษ + มลายู	อังกฤษ + อาหรับ	ไทย + จีน + อังกฤษ	ไทย + จีน + มลายู	ไทย + จีน + อาหรับ	ไทย + อังกฤษ + มลายู	ไทย + อังกฤษ + อาหรับ
หมวด อาหาร	๓	๕	๓	๕	-	๒	-	-	-	-	-
หมวด เสื้อผ้า	๖	๔	-	๖	๑	๑	๑	๒	๔	-	-
หมวด ของชำ	-	๒	๒	-	๑	๑	-	-	-	-	-
หมวด แพทย์	๖	-	-	-	๑	-	-	-	-	-	๑
หมวด เทคโนโลยี	๕	-	๑	-	๒	๖	-	-	-	๑	-
หมวด ยานพาหนะ	๓	-	๒	-	-	-	-	-	-	-	-
หมวด การศึกษา	๑	๒	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมวด สำนักงาน	๓	๑	-	-	๑	๑	-	-	-	-	-
หมวด อุปกรณ์ ต่างๆ	-	-	-	๑	๑	๑	-	-	-	-	-
หมวด เบ็ดเตล็ด	๒	๑	-	๑	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๓๐	๑๕	๘	๑๓	๖	๑๔	๑	๒	๔	๑	๑
ร้อยละ	๑๐.๑๓	๕.๐๖	๒.๖๐	๔.๓๕	๒.๓๖	๔.๖๒	๐.๓๓	๐.๖๖	๑.๓๕	๐.๓๓	๐.๓๓

จากตารางข้างต้น สรุปได้ว่าร้านค้านิยมตั้งชื่อเป็นภาษาไทยมากที่สุด หมวดที่ตั้งชื่อเป็นภาษาไทยมาก ได้แก่ ร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำ และหมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม ตามลำดับ คำที่ใช้โดยส่วนใหญ่เป็นคำที่บ่งกิจการให้ลูกค้าทราบว่าร้านค้าของตนขายอะไร ถือได้ว่าเป็นการสะท้อนความคิดในเชิงพาณิชย์ เพราะการตั้งชื่อบ่งกิจการเป็นภาษาไทยทุกคนเข้าใจ รับรู้ได้ และสังเกตได้ง่ายในช่วงเวลาหลังๆ คือ พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ ก็ยังมีการตั้งชื่อที่เป็นภาษาไทยมากขึ้น อาจจะสะท้อนได้ว่าการตั้งชื่อกิจการเป็นภาษาไทย ทำให้เกิดความสำเร็จในทางธุรกิจ จึงนิยมตั้งชื่อร้านเป็นภาษาไทยกัน

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษนิยมตั้งรองลงมา ปรากฏมากในหมวดเทคโนโลยี หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับ และหมวดของชำ อาจเป็นเพราะร้านค้าเหล่านี้ต้องการความทันสมัย และเพื่อเกิดภาพลักษณ์ที่ดีกับร้าน คึงลูกค้าเข้ามาใช้บริการภายในร้าน และสังเกตได้ง่ายช่วงระยะเวลาหลังคือปี พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ ยิ่งตั้งเป็นภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น และผู้วิจัยคาดว่าในอนาคตการตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาอังกฤษจะได้รับความนิยมมากขึ้นไปเรื่อยๆ

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอาหรับและภาษามลายูปรากฏในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม มากกว่าหมวดอื่นๆ ผู้วิจัยคิดว่าเนื่องจากเจ้าของร้านต้องการบ่งบอกกลุ่มลูกค้าเฉพาะของร้านที่เป็นมุสลิมให้เข้ามารับประทานอาหารภายในร้านค้าของตน และเลือกซื้อเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายเฉพาะ ซึ่งมุสลิมต้องแต่งกายให้มิดชิดและปกปิดอวัยวะต่างของร่างกาย เมื่อสังเกตถึงช่วงเวลาในการตั้งชื่อร้านเหล่านี้ ปรากฏว่าการตั้งชื่อร้านค้าที่เป็นภาษามลายูและภาษาอาหรับเพิ่งปรากฏมากในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นมา

ภาษาจีนที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าจะกระจายไปตามหมวดร้านค้าต่างๆ ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำ หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับและความงาม หมวดยานพาหนะ หมวดอุปกรณ์ต่างๆ และหมวดเบ็ดเตล็ด แสดงให้เห็นการประกอบกิจการที่หลากหลายของคนไทยเชื้อสายจีน โดยเริ่มตั้งมาตั้งแต่พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้นมา แต่มีจำนวนไม่มาก และที่มีความโดดเด่นมากที่สุดคือ ร้านขายทอง ไม่ว่าจะเป็ร้านของคนไทย หรือคนไทยมุสลิม ก็จะมีคำว่า “ห้าง” นำหน้าชื่อร้านตลอดเรื่อยมาตั้งแต่อดีต พ.ศ.๒๕๐๐ จนกระทั่งถึงปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๔๕

ภาษาญี่ปุ่นปรากฏในหมวดยานพาหนะมากที่สุด เนื่องจากสินค้าเหล่านี้รับมาจากประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นประเทศที่มีชื่อเสียงในกิจการยานยนต์ และสังเกตได้ว่าเพิ่งตั้งชื่อร้านเป็นภาษาญี่ปุ่นในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ มา

บทที่ ๔

ความหมายของชื่อร้านค้า

จากข้อมูลชื่อร้านค้าทั้งหมดจำนวน ๒๕๖ ชื่อ ผู้วิจัยนำมาศึกษาความหมายของชื่อร้านค้า และแบ่งการศึกษาออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ ศึกษาวงความหมายของคำที่นำมาตั้งชื่อร้านค้าและ ศึกษาโครงสร้างของการตั้งชื่อร้านค้า ดังนี้

๔.๑ วงความหมายที่นำมาตั้งชื่อร้านค้า

จากการศึกษาวิเคราะห์วงความหมายที่ปรากฏในชื่อร้านค้าทั้ง ๒๕๖ ชื่อ แบ่งออกเป็น ๖ ประเภทหลัก ได้แก่

ลำดับที่	ความหมาย	จำนวน	ร้อยละ
๑	กิจการ	๑๘๕	๖๓.๘๕
๒	ชื่อ*	๑๑๓	๓๕.๕๓
๓	มงคล	๓๓	๑๒.๕๐
๔	ทำเลที่ตั้ง	๒๔	๙.๑๐
๕	บุคลิกการบริการ	๕	๑.๖๕
๖	อื่นๆ	๓๔	๑๑.๔๘

๔.๒ โครงสร้างของการตั้งชื่อร้านค้า

เมื่อพิจารณาโครงสร้างของการตั้งชื่อร้านค้าสามอำเภอในจังหวัดปัตตานีตามวงความหมายข้างต้น พบว่าสามารถแบ่งชื่อร้านค้าออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ ชื่อร้านค้าที่มีโครงสร้างวงความหมายเดียว และ ชื่อร้านค้าที่มีโครงสร้างสองวงความหมาย

๔.๒.๑ ชื่อร้านค้าที่มีโครงสร้างวงความหมายเดียว หมายถึง ชื่อร้านค้าที่ประกอบด้วย ส่วนเดียว สื่อความหมายเพียงอย่างเดียว เช่น กิจการ ทำเลที่ตั้ง ความเป็นมงคล

---

*ชื่อ ในที่นี้หมายถึง ชื่อจริง ชื่อเล่น และนามสกุล ของเจ้าของร้าน บุคคลในครอบครัว และชื่อบุคคลที่มีชื่อเสียง

๔.๒.๒ ชื่อร้านค้าที่มีโครงสร้างสองวงความหมาย หมายถึง ชื่อร้านค้าที่ประกอบด้วยสองส่วน มีคำศัพท์สองวงความหมายในหนึ่งชื่อ เช่น ทำเลที่ตั้งกับกิจการ ชื่อหรือนามสกุลกับกิจการ ชื่อร้านค้าที่มีสองวงความหมายนี้อาจมีการสลับตำแหน่งกันก็ได้ เช่น กิจการกับชื่อหรืออาจสลับตำแหน่งเป็นชื่อกับกิจการก็ได้

<u>โครงสร้างวงความหมายเดียว</u>	<u>โครงสร้างสองวงความหมาย</u>
๑. กิจการ	๑. ชื่อ + กิจการ
๒. ชื่อ/นามสกุล	๒. ทำเลที่ตั้ง + กิจการ
๓. ความเป็นมงคล	๓. อื่นๆ
๔. บุคลิกบริการ	
๕. ทำเลที่ตั้ง	

๔.๒.๑ ชื่อร้านค้าที่มีโครงสร้างวงความหมายเดียว ได้แก่

๔.๒.๑.๑ กิจการ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลร้านค้าในสามอำเภอของจังหวัดปัตตานีพบว่า เจ้าของร้านนำชื่อกิจการมาใช้ตั้งชื่อร้าน มีจำนวน ๕๒ ชื่อ คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕๖ ของร้านค้าทั้งหมด จากจำนวนร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ปรากฏชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นกิจการทั้งหมด ๕ หมวด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำ หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม หมวดเทคโนโลยี หมวดยานพาหนะ หมวดแพทย์ หมวดธุรกิจสำนักงาน หมวดการศึกษา และหมวดเบ็ดเตล็ด ส่วนหมวดที่ไม่มีการตั้งชื่อเป็นกิจการ ได้แก่ หมวดอุปกรณ์ต่างๆ ดังตารางแสดงจำนวนข้อมูลร้านค้าข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวน
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	๑๐
หมวดเทคโนโลยี	๑๐
หมวดของชำ	๖
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม	๕
หมวดยานพาหนะ	๕
หมวดแพทย์	๕
หมวดการศึกษา	๑
หมวดธุรกิจสำนักงาน	๒
หมวดเบ็ดเตล็ด	๕
รวม	๕๒

จากตารางข้างต้น สังเกตได้ว่าชื่อร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม และหมวดเทคโนโลยี เป็นร้านที่นำกิจการของร้านมาตั้งชื่อมากที่สุดเท่ากัน จำนวนหมวดละ ๑๐ร้าน รองลงมาคือหมวดของชำ จำนวน ๖ ร้าน ผู้วิจัยคิดว่าเนื่องจากร้านค้าในหมวดนี้จำเป็นต้องบ่งบอกอย่างชัดเจนเกี่ยวกับอาหารที่ขาย เมื่อลูกค้าเห็นป้ายชื่อหน้าร้าน สามารถตัดสินใจได้ว่าตนเองอยากเข้าไปรับประทานอาหารชนิดนั้นหรือเปล่า หมวดเทคโนโลยีต้องบ่งสินค้าที่ขายอย่างชัดเจนว่าเป็นโทรศัพท์ หรือร้านคอมพิวเตอร์ ส่วนหมวดที่นำกิจการมาใช้ในการตั้งชื่อน้อยที่สุดคือ หมวดธุรกิจสำนักงาน จำนวน ๒ ร้าน ดังข้อมูลรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

-หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

<u>-ร้านอาหาร</u>	ก๊วยเตี๋ยหมู โรตี่ปังปัง	ขนมจีน-เส้นสด ร้านธัญพืช	ละซอ ร้านอาหารรสทิพย์
<u>-ร้านเครื่องดื่ม</u>	นานาน้ำ	น้ำมชา	ซุ้มกาแฟ
<u>-ร้านขนม</u>	ลาบับ		

จากข้อมูลข้างต้น สังเกตได้ว่ารายชื่อร้านค้าที่บ่งกิจการมีหลากหลายภาษาไทย ทั้งภาษาไทย เช่น “ขนมจีน เส้นสด” บ่งกิจการว่าเป็นร้านขายขนมจีน และใช้คำว่า “เส้นสด” ขยายเพื่อบอกถึงคุณสมบัติที่ดีของสินค้า มีการใช้ภาษามลายูบ่งกิจการ ได้แก่ “ละซอ” หมายถึง ขนมจีน ใช้ภาษาถิ่นในการตั้งชื่อร้านเพื่อบอกกับลูกค้าในท้องถิ่น ใช้ภาษาอาหรับบ่งกิจการ ได้แก่ “ลาบัน” หมายถึง นมสด การใช้ภาษาอาหรับ และใช้ภาษาจีนในการบ่งกิจการ ได้แก่ “ก้วยเตี๋ยว” ภาษาที่หลากหลายในการตั้งชื่อร้านค้า อาจจะสะท้อนให้เห็นถึงการเป็นสังคมผสมผสานของสังคมในจังหวัดปัตตานี

จากข้อมูลข้างต้นอาจสังเกตได้อีกว่า รายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาต่างๆ อาจจะสะท้อนให้เห็นได้ว่าคนในเชื้อชาติต่างๆมีความนิยมชมชอบอาหารแต่ละชนิดแตกต่างกันไป กล่าวคือ คนไทยมุสลิมนิยมที่จะรับประทานอาหารอย่างขนมจีนและโรตีสิเศษ เนื่องจากตั้งชื่อร้านค้านั้นเป็นภาษามลายู เพื่อต้องการบ่งบอกกับลูกค้าในท้องถิ่น คนไทยเชื้อสายจีน อาจจะชอบทานอาหารอย่างก้วยเตี๋ยวเป็นพิเศษ

- หมวดเทคโนโลยี

- ร้านขายโทรศัพท์ เดอะโฟน

- ร้านคอมพิวเตอร์ ครีมคอม

ชื่อร้านค้าที่บ่งกิจการในหมวดเทคโนโลยี สังเกตได้ว่ามีการใช้ภาษาอังกฤษเกือบทั้งหมด ทั้งนี้ผู้วิจัยคิดว่าเนื่องจากร้านค้านี้ต้องการความทันสมัยจึงจำเป็นต้องบ่งกิจการเป็นภาษาอังกฤษ เช่น “เดอะโฟน” “ครีมคอม” เมื่อสังเกตถึงช่วงเวลาในการตั้งชื่อร้านปรากฏว่าเป็นร้านค้าที่เพิ่งตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๕ มาנייםเอง

- หมวดของชำ

- ร้านของชำ เสบียงทะเล สิ้นทะเล ศูนย์กระจายสินค้า
สหพันธ์ใจ

- ร้านสะดวกซื้อ เซเวนอีเลฟเว่น

จากข้อมูลข้างต้นสังเกตได้ว่า รายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นกิจการในหมวดของชำ มีการตั้งที่บ่งบอกกิจการอย่างชัดเจน เช่น “เสียบึงทะเล” บ่งบอกว่าเป็นร้านขายอาหารที่ได้จากทะเล เช่น ปลาหมึก กุ้ง ร้าน “สหพันธ์ไข่” บ่งบอกว่าเป็นร้านขายไข่ เมื่อสังเกตถึงช่วงเวลาในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดของชำ เห็นได้ว่าการตั้งชื่อร้านค้าที่ระบุกิจการอย่างชัดเจนเป็นลักษณะการตั้งที่เพิ่งปรากฏในระยะหลังนี้เองคือ ช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๔๕ ก่อนหน้านี้อาจมีการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้จะใช้คำว่า “พาณิชย์” แทนการระบุสินค้าอย่างชัดเจน

-หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม

- <u>ร้านเสริมสวย</u>	แฮร์คิว
- <u>ร้านขายรองเท้า กระเป๋า</u>	ซูส์ สโตรว์
- <u>ร้านเครื่องประดับ</u>	สร้อยสวย
- <u>ร้านเครื่องหมาย</u>	บ้านโลโก้

จากข้อมูลเห็นได้ว่ารายชื่อร้านค้าที่ตั้งเพื่อบ่งกิจการในหมวดนี้ตั้งเป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ภาษาอังกฤษที่ใช้ เช่น “แฮร์คิว” หมายถึงร้านทำผม “ซูส์ สโตรว์” หมายถึงร้านขายรองเท้า ชื่อร้านค้าที่บ่งกิจการเป็นภาษาอังกฤษนั้น สังเกตได้ว่าเพิ่งตั้งมาในระยะหลังนี้เอง ในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๕ และบ่งกิจการเป็นภาษาไทยแต่มีลักษณะในการตั้งที่แตกต่างจากช่วงเวลาที่ผ่านมามีการใช้คำที่บ่งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติ เช่น “สร้อยสวย”

- หมวดยานพาหนะ

- <u>ร้านขายและซ่อมรถยนต์</u>	พิทักษ์ยนต์	คลินิกยนต์
- <u>ร้านขายรถจักรยานยนต์</u>	ชูชุกิ	Honda

รายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นกิจการในหมวดนี้มีการเลือกใช้คำตามความนิยม เช่น “คลินิกยนต์” คำว่า คลินิก ปกติการตั้งชื่อร้านในหมวดแพทย์จะใช้คำนี้ แต่มีการยืมคำนี้มาใช้เพื่อแสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือของร้านของตน มีการนำชื่อสินค้าที่เป็นภาษาต่างประเทศ บ่ง

จากข้อมูลข้างต้น เห็นได้ว่าชื่อร้านค้าที่บ่งกิจการในหมวดเบ็ดเตล็ด มีการใช้ภาษาในการบ่งกิจการที่ชัดเจน เช่น “รับทำกรอบรูป” “ร้านนมผง” และ “ร้านกรงนก” เป็นการใช้ภาษาที่เรียบง่าย ผู้วิจัยคิดว่าเนื่องจากร้านค้าในหมวดนี้เป็นร้านที่ต้องการขายสินค้ากับกลุ่มชาวบ้านทั่วไป จึงไม่ควรตั้งให้ยุ่งยากซับซ้อน ตั้งให้อ่านแล้วเข้าใจได้ง่าย เพื่อให้ลูกค้าได้ทราบและสามารถเข้ามาใช้บริการได้

ชื่อร้านค้าที่ตั้งโดยบ่งกิจการโดยรวมเห็นได้ว่า คำที่บ่งกิจการในช่วงสิบปีหลังคือ พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๔๕ มีการใช้ภาษาอังกฤษในการบ่งกิจการมากขึ้น ยกเว้นร้านขายยาในหมวดแพทย์ที่ใช้คำว่า “ฟาร์มาซี” บ่งกิจการในช่วงแรก แต่ในช่วงสิบปีหลัง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ ใช้คำว่า “เภสัช” แทน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๒.๑.๒. ชื่อ/นามสกุล

ร้านค้าในลักษณะนี้เป็นการนำชื่อจริง ชื่อเล่น และนามสกุล ของเจ้าของร้าน บุคคลในครอบครัว หรือชื่อบุคคลผู้มีชื่อเสียงมาใช้ตั้งชื่อร้านค้า จากหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ร้านค้าที่ตั้งเป็นชื่อคนปรากฏในหมวดร้านค้าต่างๆ ๗ หมวด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำ หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม หมวดเทคโนโลยี หมวดการศึกษา หมวดอุปกรณ์ต่างๆ และหมวดเบ็ดเตล็ด ส่วนหมวดที่ไม่ปรากฏที่ตั้งเป็นชื่อคนจำนวน ๓ หมวด ได้แก่ หมวดยานพาหนะ หมวดแพทย์ และธุรกิจสำนักงาน โดยมีจำนวนร้านค้าที่ตั้งเป็นชื่อคนทั้งหมดจำนวน ๒๘ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๕ ของร้านค้าทั้งหมด ดังข้อมูลตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวน
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	๑๕
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม	๕
หมวดของชำ	๔
หมวดเทคโนโลยี	๑
หมวดการศึกษา	๑
หมวดอุปกรณ์ต่างๆ	๑
หมวดเบ็ดเตล็ด	๑
รวม	๒๘

จากตารางจะเห็นว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นชื่อหรือนามสกุลมากที่สุด คือ ร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน ๑๕ ร้าน หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงามจำนวน ๕ ร้าน และหมวดของชำจำนวน ๔ ร้าน ตามลำดับ ร้านค้าในหมวดเทคโนโลยี หมวดการศึกษา หมวดอุปกรณ์ต่างๆ และหมวดเบ็ดเตล็ด ตั้งเป็นชื่อคนน้อยที่สุด หมวดละ ๑ ร้าน ร้านค้าที่ตั้งเป็นชื่อสามารถแยกย่อยออกได้เป็น ๓ ลักษณะ ดังนี้

๔.๒.๑.๒.๑ ชื่อเล่น

๔.๒.๑.๒.๒ ชื่อจริง

๔.๒.๑.๒.๓ นามสกุล

๔.๒.๑.๒.๑ ชื่อเล่น

ชื่อเล่น หมายถึง ชื่อเรียกสั้น อาจเป็นชื่อของเจ้าของร้าน ชื่อบุคคลในครอบครัว ชื่อเล่นที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าทั้งหมด ๑๓ ร้าน ปรากฏในหมวดต่าง ๆ ดังรายชื่อข้างล่างนี้

-หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

- <u>ร้านอาหาร</u>	โกจิวิ	กะนิ	โกเจียบ
	น้องกิ๊ป	เงินก	เจีเอม

จากข้อมูลข้างต้น เห็นได้ว่ารายชื่อร้านอาหาร ภายในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม มีการนำชื่อเล่นมาใช้เป็นชื่อร้านค้ามากที่สุด โดยชื่อเหล่านั้นจะมีคำนำหน้าที่แสดงความเป็นเครือญาติประกอบอยู่ในชื่อด้วย ได้แก่ คำว่า โก เป็นภาษาจีน หมายถึง น้ำ และคำว่า เจี เป็นภาษาจีน หมายถึง พี่ คำว่า กะ เป็นภาษามลายู หมายถึง พี่ เช่นเดียวกัน และคำว่า น้อง การใช้คำเหล่านี้ประกอบเป็นส่วนหนึ่งของชื่อร้าน ผู้วิจัยคิดว่าเป็นการแสดงความเป็นกันเองกับลูกค้า และเป็นการสะท้อนถึงสภาพของสังคมที่ให้ความเคารพ นับถือผู้อาวุโสกว่า โดยการนำคำสรรพนามที่ใช้เรียกญาติมาใช้แทน

-หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม

- <u>ร้านเสื้อผ้า</u>	เอก	ยา-ณี	ร้านกะเนาะ
- <u>ร้านให้เช่าชุดต่างๆ</u>	หญิงหมัด		

ร้านค้าที่ตั้งเป็นชื่อเล่นในหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม ตั้งเป็นภาษาไทย “เอก” และภาษามลายู ได้แก่ “ยา-ณี” “ร้านกะเนาะ” และมีคำที่แสดงเพศหน้าชื่อ “หญิงหมัด” เนื่องจากเจ้าของร้านเป็นเพศที่สาม

-หมวดของชำ**-ร้านขายของชำ**

จูเนียร์

ฝนพจน์

ร้านค้าที่ตั้งเป็นชื่อเล่นในหมวดของชำมีการใช้ทั้งภาษาไทย “ฝนพจน์” และภาษาอังกฤษ “จูเนียร์” ในการตั้งชื่อ และสังเกตได้ว่าชื่อร้านค้าในหมวดของชำไม่มีคำแสดงเครื่องหมายนำหน้าเหมือนกับร้านอาหารและเครื่องดื่ม

- หมวดเบ็ดเตล็ด**- ร้านกรอบรูป**

เกียร์

ร้านค้าที่ตั้งเป็นชื่อเล่นในหมวดนี้ใช้ภาษาอังกฤษในการตั้ง ได้แก่ “เกียร์” เมื่อสังเกตถึงช่วงเวลาในการตั้งปรากฏว่าตั้งในช่วงหลัง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕

๔.๒.๑.๒.๒ ชื่อจริง

ชื่อจริง หมายถึง ชื่อเรียกเต็มหรือตามบัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าของร้าน บุคคลในครอบครัว หรือผู้มีชื่อเสียง ชื่อจริงที่นำมาใช้ในการตั้งชื่อร้านค้ามีจำนวน ๑๔ ชื่อ ปรากฏในหมวดร้านค้าต่างๆ ดังข้อมูลข้างล่างนี้

- หมวดอาหารและเครื่องดื่ม**- ร้านอาหาร**

ร้านคุณชาย

รุกียะห์

โจนัด

อิสัม

อุสนา

อคุลย์

บุหลัน

บ้านคุณนัค

ร้านหม่อมไฉน

จากข้อมูลข้างต้น เห็นได้ว่าร้านค้าที่ตั้งเป็นชื่อจริงมากที่สุด คือร้านอาหาร ได้แก่ *อิสัม* *รุกียะห์* *อุสนา* *อคุลย์* เป็นภาษาอาหรับ การนำชื่อจริงมาตั้งเป็นชื่อร้านค้าชาวมุสลิมเชื่อว่าจะทำให้กิจการเจริญรุ่งเรือง ซึ่งจะสังเกตได้ว่าชาวมุสลิมส่วนใหญ่จะนำชื่อมาใช้เป็นชื่อร้านค้า *ร้านคุณชาย* เป็นชื่อของเจ้าของร้าน และร้าน *โจนัด* เป็นชื่อของนักร้อง จากการลงพื้นที่ ผู้วิจัยสังเกต

ว่าร้านค้าที่น่าจริงชื่อมาใช้เป็นชื่อร้านเหล่านี้ เป็นร้านที่มีบรรยากาศที่ค่อนข้างดี มีอาหารให้เลือกหลากหลาย

- หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม

- ร้านเสื้อผ้า

ร้านฮาซานา

จากข้อมูล เห็นได้ว่าร้านค้าในหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ ความงาม นำชื่อจริงของเจ้าของร้านมาตั้ง ได้แก่ “ร้านฮาซานา”

- หมวดของชำ

- ร้านขายของชำ

นุรดิน

สายธาร

จากข้อมูล เห็นได้ว่าร้านค้าในหมวดของชำตั้งชื่อเป็นภาษาไทย ได้แก่ “สายธาร” และตั้งเป็นภาษาอังกฤษ ได้แก่ “นุรดิน”

- หมวดการศึกษา

- ร้านขายอุปกรณ์การเรียน

บันเทิง

จากข้อมูลเห็นได้ว่าร้านค้าในหมวดการศึกษานำชื่อจริงของเจ้าของร้านมาตั้ง ได้แก่ “บันเทิง”

- หมวดอุปกรณ์ต่าง

- ร้านขายอุปกรณ์ช่างเบ็ดเตล็ดทั่วไป

เลียงเฮียง

ชื่อร้านค้าในหมวดอุปกรณ์ต่างๆ ร้าน “เลียงเฮียง” เป็นร้านขายอุปกรณ์ช่างทั่วไป เป็นชื่อของบรรพบุรุษของเจ้าของร้าน เลียงเป็นชื่อของพ่อ ส่วน คำว่า เฮียง เป็นชื่อแม่ของเจ้าของร้าน โดยมีความเชื่อว่าจะเป็นสิริมงคลต่อร้านค้า

๔.๒.๑.๒.๓ นามสกุล

ชื่อร้านค้าที่ตั้งโดยนำนามสกุลของครอบครัวมาใช้เป็นชื่อร้าน ปรากฏจำนวน ๑ ร้าน ใน
หมวดเทคโนโลยี

หมวดเทคโนโลยี

- ร้านขายและซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า พยุหพล

ชื่อร้านค้าที่นำนามสกุลมาตั้งเป็นชื่อร้านค้า เจ้าของร้านต้องการแสดงให้เห็นว่าธุรกิจ
ดังกล่าว เป็นธุรกิจของครอบครัว ร่วมกันตั้งขึ้นมา นำนามสกุลมาตั้งเพื่อให้คนในครอบครัวรู้สึก
ว่าเป็นเจ้าของธุรกิจร่วมกัน

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นชื่อในภาพรวมเห็นได้ว่า ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นชื่อเล่นมีคำที่ใช้เรียกเครือ
ญาตินำหน้าชื่อ มีทั้งคำเรียกเครือญาติที่เป็นภาษาไทย เช่น “น้อง” ภาษามลายู เช่น “กะ” และ
ภาษาจีน เช่น “เจ้” ส่วนชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นชื่อจริงจะมีความเป็นทางการ คือใช้สรรพนามว่า
“คุณ” นำหน้าชื่อ เช่น “คุณนัค” “คุณชาย”

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๒.๑.๓ ความเป็นมงคล

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๒ (๒๕๔๖ : ๘๒๘)ให้ความหมายของคำว่า มงคล ไว้ว่า “เหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ เช่น มงคล ๓๘ , สิ่งซึ่งถือว่าเป็นสิริและความเจริญมาสู่ และป้องกันไม่ให้สิ่งที่เลวร้ายมากล้ากราย

ชื่อร้านค้าในสามอำเภอของจังหวัดปัตตานีที่มีความหมายมงคลมีจำนวน ๓๗ ชื่อ สามารถแบ่งการสื่อความหมายมงคลได้ดังนี้

- ๔.๒.๑.๓.๑ ทรัพย์สมบัติ
- ๔.๒.๑.๓.๒ โชคลาภ
- ๔.๒.๑.๓.๓ ความเจริญก้าวหน้า
- ๔.๒.๑.๓.๔ อื่นๆ

๔.๒.๑.๓.๑ ทรัพย์สมบัติ

ชื่อร้านค้าที่สื่อความหมายเกี่ยวกับทรัพย์สมบัติ จะเป็นชื่อที่ตั้งมีความหมายเกี่ยวข้องกับทรัพย์ที่เป็นสิ่งของมีค่า ได้แก่ เงิน ทอง รวมทั้งทรัพย์สินต่างๆ

จากการรวบรวมร้านค้าในสามอำเภอของจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยพบว่ามีร้านค้าที่ตั้งชื่อเป็นทรัพย์สมบัติจำนวน ๑๐ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๗ ของร้านค้าทั้งหมด จากจำนวนหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ชื่อร้านค้าที่มีความหมายเกี่ยวกับทรัพย์สมบัติปรากฏ ๔ หมวด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำ หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับ และความงาม และหมวดเบ็ดเตล็ด ส่วนหมวดที่ไม่ปรากฏชื่อที่ตั้งเป็นทรัพย์สมบัติ ได้แก่ หมวดเทคโนโลยี หมวดยานพาหนะ หมวดแพทย์ หมวดธุรกิจสำนักงาน หมวดการศึกษา และอุปกรณ์ต่างๆ ดังจำนวนร้านค้าตามตารางข้างล่างนี้

-หมวดอาหารและเครื่องดืม

-ร้านไอศกรีม ปั่นทอง

จากข้อมูลข้างต้น เห็นได้ว่า ร้าน “ปั่นทอง” เป็นร้านที่มีคำว่าทองซึ่งเป็นสมบัติที่มีค่านำมาตั้งเป็นชื่อร้านให้เกิดความเป็นมงคล จะได้มีทองเยอะๆ เหมือนกับชื่อร้านค้า

-หมวดเบ็ดเตล็ด

-ร้านก๊อปช้อป/ ตุณสตางค์

จากรายชื่อร้านค้าข้างต้นสังเกตได้ว่า ร้าน “ตุณสตางค์” เกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของทรัพย์สินสมบัติโดยทั่วไป

ชื่อร้านค้าที่มีความหมายมงคลเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติ เป็นชื่อที่แสดงให้เห็นถึงความพอกพูน เพิ่มขึ้นของสมบัติไม่ว่าจะเป็นเงิน ทอง หรือทรัพย์สินมีค่าอื่นๆ

๔.๒.๑.๓.๒ โขคลาก

โชค หมายถึง สิ่งที่น่าผลมาให้โดยคาดหมายได้ยาก เช่น โชคดี (ราชบัณฑิตยสถาน , ๒๕๔๖ : ๓๗๓)

ลาก หมายถึง สิ่งที่มีมาได้มาโดยไม่คาดคิด (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖ : ๑๐๐๗)

จากการรวบรวมร้านค้าในสามอำเภอของจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยพบว่ามีร้านค้าที่ตั้งชื่อเป็น โขคลาก จำนวน ๖ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๒ ของร้านค้าทั้งหมด จากจำนวนหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ชื่อร้านค้าที่มีความหมายเกี่ยวกับโขคลากปรากฏ ๕ หมวด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำ หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับ และความงาม หมวดยานพาหนะ และหมวดเบ็ดเตล็ด ส่วนหมวดที่ไม่ปรากฏชื่อที่มีความหมายเกี่ยวกับโขคลาก จำนวน ๕ หมวด ได้แก่ หมวดเทคโนโลยี หมวดธุรกิจสำนักงาน หมวดการศึกษา อุปกรณ์ต่างๆ และหมวดเบ็ดเตล็ด ดังจำนวนร้านค้าตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวน
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	๒
หมวดของชำ	๑
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม	๑
หมวดยานพาหนะ	๑
หมวดเบ็ดเตล็ด	๑
รวม	๖

จากรายชื่อจะเห็นว่าร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่มปรากฏชื่อที่สื่อความหมายมงคลเกี่ยวกับโชคลาภมากที่สุดจำนวน ๒ ร้าน หมวดของชำ หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับและความงาม หมวดยานพาหนะ และหมวดเบ็ดเตล็ด ปรากฏหมวดละ ๑ ร้าน ดังรายชื่อร้านค้าตามข้อมูลข้างล่างนี้

-หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

-ร้านอาหาร   ริสกี   เพิ่มลาภ

จากข้อมูลข้างต้น เห็นได้ว่า ชื่อร้านค้า “ริสกี” หมายถึงโชคลาภในภาษาอาหรับ ตั้งเป็นความเป็นมงคลกับร้านค้า ร้าน “เพิ่มลาภ” ความหมายมงคลโชคลาภแบบไทยๆ

-หมวดของชำ

-ร้านขายของชำ   นำโชค

จากข้อมูลข้างต้น ร้าน “นำโชค” เป็นร้านที่มีความหมายมงคล โชคลาภต่างๆ จะเข้ามาภายในร้าน

-หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม

-ร้านเสื้อผ้า   โชคดี

จากรายชื่อร้านค้าข้างต้น ร้าน “โชคดี” เป็นการสื่อให้เห็นถึงความหมายมงคลในแง่ความโชคดีของร้าน อาจจะประกอบกิจการประสบความสำเร็จ

-หมวดยานพาหนะ

-ร้านขายและซ่อมรถยนต์   บ้านเส่งฮิน

คำว่า “บ้านเส่งฮิน” หมายถึง โชคกลางที่เพิ่มมากขึ้น เป็นภาษาจีน

-หมวดเบ็ดเตล็ด

-ร้านสังฆภัณฑ์   ซินซ่งเฮง

คำว่า “ซินซ่งเฮง” หมายถึง โชคกลางใหม่ที่จะเกิดขึ้น เป็นภาษาจีน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๒.๑.๓.๓ ความเจริญก้าวหน้า

จากการรวบรวมร้านค้าในสามอำเภอของจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยพบว่า มีร้านค้าที่ตั้งชื่อเกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้า จำนวน ๔ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๕ ของร้านค้าทั้งหมด จากจำนวนหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด หมวดร้านค้าที่มีความหมายเกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้า ๔ หมวด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำ หมวดเทคโนโลยี และหมวดเบ็ดเตล็ด ส่วนหมวดที่ไม่ปรากฏชื่อที่เกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้า มี ๖ หมวด ได้แก่ หมวดยานพาหนะ หมวดแพทย์ หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม หมวดธุรกิจสำนักงาน หมวดการศึกษา และอุปกรณ์ต่างๆ ดังจำนวนร้านค้าตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวน
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	๑
หมวดของชำ	๑
หมวดเทคโนโลยี	๑
หมวดเบ็ดเตล็ด	๑
รวม	๔

จากตารางจะเห็นว่าร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำ หมวดเทคโนโลยี และหมวดเบ็ดเตล็ด สื่อความหมายเกี่ยวกับความก้าวหน้าปรากฏหมวดละ ๑ ร้าน ดังรายชื่อร้านค้าตามข้อมูลข้างล่างนี้

-หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

-ร้านอาหาร   ภาเจริญ

จากข้อมูลข้างต้น ร้าน “ภาเจริญ” เป็นการสื่อให้เห็นถึงความเจริญก้าวหน้าของกิจการ โดยใช้คำว่า “เจริญ” หมายถึง เติบโต งอกงาม ทำให้งอกงาม (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖ : ๓๒๒)

-หมวดของชำ

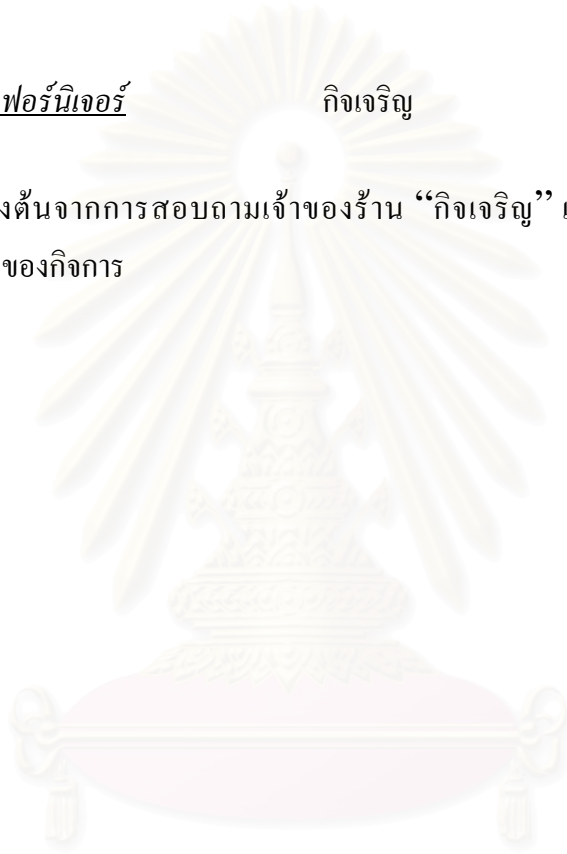
-ร้านขายของชำ ฉิ้นจงฮิน (ก๊าวหน้า)

จากรายชื่อร้านค้าข้างต้น ได้แก่ “ฉิ้นจงฮิน” หมายถึง ความเจริญก๊าวหน้าในภาษาจีน

-หมวดเบ็ดเตล็ด

-ร้านเฟอร์นิเจอร์ กิจเจริญ

จากข้อมูลข้างต้นจากการสอบถามเจ้าของร้าน “กิจเจริญ” เป็นการแสดงให้เห็นถึงความก๊าวหน้า งอกงามของกิจการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๒.๑.๓.๔ ความหมายมงคลอื่น ๆ

ชื่อร้านค้ากลุ่มนี้เป็นชื่อที่สื่อความหมายมงคลอื่นๆ ซึ่งไม่สามารถจัดเข้ากลุ่มกับร้านค้าข้างต้นได้

จากการรวบรวมร้านค้าในสามอำเภอของจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยพบว่ามีย่านค้า จำนวน ๑๗ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๕.๗๔ ของร้านค้าทั้งหมด จากจำนวนหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ปรากฏ ๗ หมวด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำ หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม หมวดเทคโนโลยี หมวดยานพาหนะ หมวดอุปกรณ์ต่างๆ และหมวดเบ็ดเตล็ด ดังจำนวนร้านค้าตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวน
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	๔
หมวดยานพาหนะ	๔
หมวดของชำ	๓
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ ความงาม	๓
หมวดเทคโนโลยี	๑
หมวดอุปกรณ์ต่างๆ	๑
หมวดเบ็ดเตล็ด	๑
รวม	๑๗

จากตารางจะเห็นว่าร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม มีร้านที่มีความหมายมงคลที่ไม่สามารถจัดเข้ากลุ่มได้ มากที่สุด ๔ ร้านคือ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม กับหมวดยานพาหนะ ส่วนหมวดเทคโนโลยี หมวดอุปกรณ์ต่างๆ และหมวดเบ็ดเตล็ด จำนวนน้อยที่สุด หมวดละ ๑ ร้าน ดังรายชื่อร้านค้าตามข้อมูลข้างล่างนี้

-หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

- ร้านอาหาร   ฟ้ายันดาล   มาอัฟ

- ร้านขายเครื่องดื่ม   มั่นโป เจตนากร

-หมวดอุปกรณ์ต่างๆ

-ร้านอุปกรณ์ช่างเบ็ดเตล็ด

ซินเกี้ยนหิน

จากข้อมูลข้างต้น ร้าน “ซินเกี้ยนหิน” เป็นภาษาจีน ไม่ทราบความหมายแน่ชัดเพราะบรรพบุรุษตั้ง แต่เจ้าของร้านบอกว่าเป็นชื่อที่มีความมีความหมายมงคล

-หมวดเบ็ดเตล็ด

-ร้านคาราโอเกะ

เหมือนฝัน

จากข้อมูลข้างต้น ร้าน “เหมือนฝัน” เป็นร้านที่มีความหมายมงคล ว่าร้านที่สามารถตั้งขึ้นมาโดยไม่ได้คาดคิดมาก่อน หรือเหมือนความฝันนั่นเอง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๒.๑.๔ บุคลิกการบริการ

จากการรวบรวมร้านค้าสามอำเภอในจังหวัดปัตตานี เจ้าของร้านนำคำที่แสดงบุคลิกการบริการมาใช้ในการตั้งชื่อร้านค้า จำนวน ๕ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๗ ของร้านค้าทั้งหมด จากจำนวนหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ชื่อร้านค้าที่แสดงบุคลิกการบริการปรากฏ ๔ หมวด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำ หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม และหมวดเบ็ดเตล็ด ส่วนหมวดที่ไม่ปรากฏชื่อที่แสดงบุคลิกการบริการได้แก่ หมวดเทคโนโลยี หมวดยานพาหนะ หมวดแพทย์ หมวดธุรกิจสำนักงาน หมวดการศึกษา และอุปกรณ์ต่างๆ ดังจำนวนร้านค้าตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวน
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	๒
หมวดของชำ	๑
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม	๑
หมวดเบ็ดเตล็ด	๑
รวม	๕

จากตารางจะเห็นว่าร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่มปรากฏชื่อที่สื่อความหมายถึงบุคลิกการบริการจำนวน ๒ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๗ ของร้านค้าทั้งหมด หมวดของชำ หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับและความงาม และหมวดเบ็ดเตล็ด ปรากฏหมวดละ ๑ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๓ ของร้านค้าทั้งหมด ดังรายชื่อร้านค้าตามข้อมูลข้างล่างนี้

- หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

- ร้านอาหาร ยิ้ม ยิ้ม เพื่อนเพ

จากข้อมูลรายชื่อร้านค้าข้างต้นในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม ได้แก่ ร้าน “ยิ้ม ยิ้ม” เป็นร้านขายอาหารที่สื่อให้เห็นถึงบรรยากาศของร้านที่สบายๆ เป็นกันเอง

“เพื่อนเพ” เป็นภาษาไทยถิ่นใต้ หมายถึง เพื่อนกัน ซึ่งสามารถทำตัวตามสบายได้ ไม่ต้องเกรงใจ

- หมวดของชำ

- ร้านขายของชำ โคนใจ

จากข้อมูลข้างต้น ร้าน “โคนใจ” เป็นการแสดงให้เห็นบุคลิกการบริการของร้านที่สามารถตอบสนองความต้องการของวัยรุ่นได้

- หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับและความงาม

- ร้านเสื้อผ้า เจียวจ้าวซ้อป

จากข้อมูลข้างต้น เห็นได้ว่าร้าน “เจียวจ้าวซ้อป” เป็นร้านขายเสื้อผ้าที่สื่อให้เห็นถึงบรรยากาศของร้านที่สบาย ๆ เป็นกันเอง สามารถส่งเสียงเลือกซื้อได้ตามใจชอบ

- หมวดเบ็ดเตล็ด

- ร้านกิ๊ปซ้อป ซ้อตโกแลต

จากข้อมูลรายชื่อร้านค้าข้างต้น ร้าน “ซ้อตโกแลต” เป็นร้านกิ๊ปซ้อปที่แสดงให้เห็นลักษณะของร้านที่มีการใช้สีสันทกแต่งร้านออกแนวหวานๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๒.๑.๕ ทำเลที่ตั้ง

จากการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นทำเลที่ตั้ง มีจำนวน ๓ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๑ ของร้านค้าทั้งหมด ร้านค้าที่ตั้งชื่อเป็นทำเลที่ตั้งปรากฏในหมวดต่าง ๆ ๒ หมวด จากหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดธุรกิจสำนักงาน ดังตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวน
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	๒
หมวดธุรกิจสำนักงาน	๑
รวม	๓

จากตารางเห็นได้ว่าชื่อร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม ตั้งเป็นชื่อทำเลที่ตั้งจำนวน ๒ ร้าน ชื่อร้านค้าในหมวดธุรกิจสำนักงานตั้งเป็นชื่อทำเลที่ตั้งจำนวน ๑ ร้าน รายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นทำเลที่ตั้งดังข้อมูลข้างล่างนี้

-หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

-ร้านอาหาร หน้ามอ

-ร้านเครื่องดื่ม มุมแหลม

จากข้อมูลเห็นได้ว่าการนำสถานที่สำคัญเป็นที่รู้จักของคนโดยทั่วไป คือมหาวิทยาลัยมาตั้งชื่อโดยใช้คำย่อ ได้แก่ “มอ” และมีการระบุที่ตั้งอย่างชัดเจน โดยใช้คำว่า “หน้า”

ร้าน “มุมแหลม” นำที่ตั้งมาตั้งชื่อ

-หมวดธุรกิจสำนักงาน

- ร้านถ่ายเอกสาร หน้าอำเภอ

จากข้อมูลข้างต้น เห็นได้ว่าชื่อร้านค้าที่นำทำเลที่ตั้งมาตั้งชื่อร้านค้านั้น จะนำสถานที่สำคัญที่ใกล้บริเวณร้านค้าตั้งอยู่มาตั้งเป็นชื่อร้าน ได้แก่ ร้าน หน้าอำเภอ เป็นการนำที่ว่าการอำเภอ

ซึ่งเป็นสถานที่ราชการที่สำคัญ ทุกคนรู้จักมาเป็นส่วนของชื่อร้าน และมีการบ่งทำเลที่ชัดเจนลงไป
ด้วยใช้คำว่า หน้า ซึ่งเป็นการบ่งทำเลที่ชัดเจนให้กับลูกค้า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๒.๒ ชื่อร้านค้าที่มีโครงสร้างสองวงความหมาย ได้แก่

๔.๒.๒.๑ ชื่อ/นามสกุล + กิจการ

ชื่อหรือนามสกุลในที่นี้ หมายถึง ชื่อจริงหรือนามสกุลที่ปรากฏตามสำเนาทะเบียนบ้าน และชื่อเล่นหรือชื่อเรียกสั้น ของเจ้าของร้าน บุคคลในครอบครัว และของบรรพบุรุษ

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า เจ้าของร้านค้านำชื่อหรือนามสกุลกับกิจการของร้านมาใช้ในการตั้งชื่อร้าน จากหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ปรากฏจำนวนร้านค้าที่ตั้งเป็นชื่อหรือนามสกุลกับกิจการของร้านทั้ง ๑๐ หมวด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำ หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม หมวดเทคโนโลยี หมวดยานพาหนะ หมวดแพทย์ หมวดธุรกิจสำนักงาน หมวดการศึกษา หมวดอุปกรณ์ต่างๆ และหมวดเบ็ดเตล็ด ชื่อร้านที่ตั้งเป็นชื่อหรือนามสกุลกับกิจการปรากฏมากที่สุดจำนวน ๘๕ ร้าน จากจำนวนร้านค้าทั้งหมด ๒๕๖ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๖ ของร้านค้าทั้งหมด ดังแสดงตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวน
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม	๒๖
หมวดของชำ	๑๓
หมวดเทคโนโลยี	๑๓
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	๑๐
หมวดแพทย์	๖
หมวดยานพาหนะ	๕
หมวดธุรกิจสำนักงาน	๕
หมวดอุปกรณ์ต่างๆ	๕
หมวดการศึกษา	๓
หมวดเบ็ดเตล็ด	๕
รวม	๘๕

จากตาราง เห็นได้ว่าชื่อร้านค้าที่นิยมตั้งชื่อหรือนามสกุลกับกิจการของร้านมากที่สุด ได้แก่ ชื่อร้านในหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม จำนวน ๒๖ ร้าน รองลงมาคือหมวดของชำ และหมวดเทคโนโลยี จำนวนเท่ากัน หมวดละ ๑๓ ร้าน ส่วนชื่อร้านค้าที่นำชื่อหรือนามสกุลกับกิจการของร้านมาตั้งน้อยที่สุด ได้แก่ หมวดการศึกษา จำนวน ๓ ร้าน

การใช้ชื่อหรือนามสกุลกับกิจการในการตั้งชื่อร้านค้าสามารถแยกย่อยออกได้ดังต่อไปนี้

๔.๒.๒.๑.๑ ชื่อเล่น + กิจการ

๔.๒.๒.๑.๒ ชื่อจริง + กิจการ

๔.๒.๒.๑.๓ นามสกุล + กิจการ

๔.๒.๑.๑ ชื่อเล่น + กิจการ

การตั้งชื่อร้านค้าลักษณะนี้เป็นการนำชื่อเล่นหรือชื่อเรียกสั้นของเจ้าของร้าน ของบุคคลในครอบครัวมาผสมกับกิจการของร้าน การตั้งชื่อในลักษณะนี้มีจำนวนทั้งหมด ๓๕ ชื่อ ปรากฏในหมวดต่างๆ ๕ หมวดจากหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ดังข้อมูลข้างล่างนี้

- หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม

- <u>ร้านเสื้อผ้า</u>	โจบุญติก	ตาแพะชั้น	
- <u>ร้านเสริมสวย</u>	นางสระไคร้ อุณ- บิวตี้ แะ๊ะบิวตี้	ร้านเสริมสวยลัย เดร์ฟชาลอน	บัตติ-บิวตี้ ดิน่าชาลอน

จากข้อมูลข้างต้นเห็นได้ว่า ชื่อร้านค้าในหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงามมีการตั้งชื่อเล่นกับกิจการมากที่สุด โดยเฉพาะร้านเสริมสวย ผู้วิจัยคิดว่าเพราะร้านเสริมสวยเป็นร้านที่มีลักษณะเฉพาะที่เจ้าของร้านกับลูกค้าต้องมีการพูดคุยกันเป็นพิเศษมากกว่าร้านค้าชนิดอื่นๆ ในระหว่างการให้บริการ ลูกค้าอาจต้องอยู่ในร้านโดยใช้เวลาหนึ่งถึงสองชั่วโมง ดังนั้นการนำชื่อเล่นมาตั้งชื่อร้าน เพื่อความสะดวกที่จะให้ลูกค้าเรียกเจ้าของร้านในระหว่างการให้บริการ และอีกประการหนึ่งเป็นการแสดงความเป็นกันเองกับลูกค้าด้วย ส่วนคำที่แสดงกิจการเป็นคำบ่งบอกกับลูกค้าถึงลักษณะของร้านว่าเป็นร้านเสริมสวยสำหรับผู้หญิงหรือร้านตัดผมสำหรับผู้ชาย ตัวอย่าง

ร้านเสริมสวย “อุณ-บิวตี้” “ บัคิ-บิวตี้” “ คีนาชาลอน” “ เครีฟชาลอน” เป็นต้น เป็นที่น่าสังเกตว่าคำที่บ่งกิจการในร้านเสริมสวย เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ได้แก่ “บิวตี้”

“ชาลอน” ผู้วิจัยคิดว่าเนื่องจากร้านเสริมสวยเป็นร้านที่ต้องอาศัยฝีมือและความทันสมัยในการให้บริการ ดังนั้นการใช้ภาษาอังกฤษตั้งชื่อกิจการ เป็นการแสดงให้เห็นถึงความทันสมัยของร้านนั่นเอง

- หมวดของชำ

- <u>ร้านของชำ</u>	อ้อยพาณิชย์ พันธุ์พาณิชย์	เซอร์สโตร์	นา เซร์ พา นิ ชย์
- <u>ร้านสะดวกซื้อ</u>	เค พี มินิมาร์ท	อีฟ อาร์ม มินิมาร์ท	
- <u>ร้านของฝาก</u>	อีไอเอะของฝาก		

จากข้อมูลเห็นได้ว่า ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นชื่อเล่นกับคำที่บ่งกิจการในหมวดนี้ ตั้งเป็นชื่อเล่นเพื่อแสดงความเป็นกันเอง โดยมีวิธีการตั้ง ๒ วิธี วิธีแรกแสดงความเป็นกันเองแบบโบราณ สังเกตได้ว่าชื่อลักษณะนี้จะเริ่มตั้งมาในช่วง พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๕ กล่าวคือ นำชื่อเล่นที่เป็นแบบไทย ๆ คือคำว่า “อ้อย” กับคำที่บ่งกิจการทั่วไป ได้แก่ คำว่า “พาณิชย์” วิธีที่สองแสดงความเป็นกันเองแบบทันสมัย สังเกตได้ว่าเพิ่งตั้งมาในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐- ๒๕๔๕ กล่าวคือตั้งชื่อเล่นเป็นภาษาอังกฤษ ได้แก่ “เค.พี.” “อีฟ อาร์ม” กับคำที่บ่งกิจการที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษ ได้แก่ “มินิมาร์ท” “สโตร์”

- หมวดเทคโนโลยี

- <u>ร้านขายโทรศัพท์</u>	บี.วาย เซอร์วิส	อามโฟน	M เทเลคอม
--------------------------	-----------------	--------	-----------

จากข้อมูลเห็นได้ว่า ชื่อเล่นที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดเทคโนโลยีส่วนใหญ่ ตั้งเป็นภาษาอังกฤษ ได้แก่ “บี.วาย” มาจากชื่อเล่นที่เป็นภาษาไทยว่า “บ่าว” และ “ฮีน” ของเจ้าของร้านสองคน โดยนำพยัญชนะตัวแรกในชื่อที่เป็นภาษาไทย คือ “บ” แปลงเป็น “B” ในภาษาอังกฤษ และพยัญชนะ “ย” แปลงเป็น “Y ” ในภาษาอังกฤษ ส่วนชื่อเล่นว่า “อาม” มาจากชื่อเล่นภาษาไทยว่า “เม” เจ้าของร้านเดิมว่า “อา” ลงไปข้างหน้า กลายเป็น “อาม” เพื่อแสดง

ความทันสมัย และเมื่อสังเกตถึงช่วงเวลาในการตั้ง พบว่าเพิ่งตั้งในช่วงสิบปีหลังนี้เอง คือ พ.ศ. ๒๕๔๐ -๒๕๔๕ ส่วนคำที่บ่งกิจการในหมวดนี้ในคำภาษาอังกฤษทั้งหมด ได้แก่ “โฟน” มาจาก “telephone” หมายถึง โทรศัพท์ เป็นคำภาษาอังกฤษ ใช้เพื่อบ่งกิจการของร้าน คำว่า “โมบาย” สื่อถึงโทรศัพท์ เช่นเดียวกัน การตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้เป็นชื่อที่แสดงให้เห็นถึงความทันสมัยมากๆ ผู้วิจัยคิดว่าอาจเกี่ยวกับลักษณะของสินค้าที่ขายด้วย ที่เป็นสินค้าในกลุ่มเทคโนโลยีที่ต้องมีภาพลักษณ์ในเรื่องความทันสมัยหรือเป็นสินค้าที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ดังนั้นเจ้าของร้านต้องตั้งชื่อร้านเป็นภาษาอังกฤษเพื่อต้องการสื่อภาพลักษณ์ตรงจุดนี้ให้ลูกค้าทราบ เกิดความน่าเชื่อถือเข้ามาเลือกซื้อสินค้าภายในร้านของคุณ

- หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

-ร้านอาหาร มะโกชนา ก๋วยเตี๋ยวฟี่ฟิศ

-เครื่องดื่ม coffee GEG

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า ชื่อเล่นที่มาใช้เป็นชื่อร้านได้แก่ คำว่า “มะ” เป็นคำภาษามลายู ผู้วิจัยคิดว่าการนำชื่อเล่นในภาษามลายูมาตั้งเพื่อต้องการบ่งบอกลูกค้าของร้านว่าเจ้าของร้านเป็นมุสลิม ลูกค้าที่เป็นมุสลิมสามารถเข้ามารับประทานอาหารภายในร้านคำ คำว่า “ฟี่ฟิศ” เป็นชื่อเล่นที่มีการนำคำนับญาติแบบไทยๆ คือ คำว่า “ฟี่” มาใช้นำหน้า คำว่า “GeG” เป็นชื่อเล่นที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อแสดงถึงความทันสมัยของร้านคำ การใช้ชื่อเล่นมาตั้งเป็นชื่อร้านผู้วิจัยคิดว่าเพื่อแสดงความเป็นกันเอง ส่วนคำที่บ่งกิจการใช้คำที่แสดงให้เห็นถึงสินค้าที่ขายอย่างชัดเจน ทั้งนี้ผู้วิจัยคิดว่าเป็นการสะท้อนถึงความคิดในเชิงพาณิชย์ที่ลูกค้าเห็นเพียงแค่ชื่อร้านก็สามารถรู้ได้ทันทีว่าขายสินค้าอะไร ได้แก่ “ก๋วยเตี๋ยว” อาหารชนิดหนึ่งที่ลักษณะเป็นเส้น คำว่า “โกชนา” บ่งบอกว่าป็นร้านอาหาร และคำว่า “Coffee” บ่งบอกถึงกิจการแต่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษเพื่อแสดงถึงความทันสมัย และหากสังเกตถึงช่วงเวลาในการตั้งเห็นได้ว่าร้านคำที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษเพิ่งนิยมตั้งในช่วงระยะเวลาสิบปีหลังนี้เอง

-หมวดแพทย์

-ร้านขายยา พี.เจ. เกสซ์ (พี.เจ ชื่อเล่นของเจ้าของร้าน)

การตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้ ตั้งชื่อเล่น ซึ่งเป็นพยัญชนะในภาษาอังกฤษ ได้แก่ “พี.เจ” คำที่บ่งกิจการได้แก่ คำว่า “เกสซ์” เป็นที่น่าสังเกตว่าคำบ่งกิจการในกลุ่มนี้มีความแตกต่างจากร้านค้ากลุ่มอื่นๆ ที่ใช้ภาษาไทยตั้ง

-หมวดธุรกิจสำนักงาน

- ถ่ายเอกสาร เอส.อาร์ ซับพลาย

- ร้านซ่อมเครื่องใช้สำนักงาน เค เค เซอร์วิส

ชื่อเล่นที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในกลุ่มนี้เป็นคำภาษาอังกฤษเช่นเดียวกัน และเป็นตัวย่อได้แก่ “เอส.อาร์” มาจากชื่อเจ้าของร้านว่า “สำเร็จ” โดยนำพยัญชนะตัวแรกในชื่อภาษาไทย เปลี่ยนเป็นคำย่อในภาษาอังกฤษ “เอส (S) มาจาก “สำ” ส่วน “อาร์ (R)” มาจาก “เรื่อง” ส่วนชื่อเล่นว่า “เค เค” มาจากชื่อจริงของเจ้าของร้านว่า “คณธิพิกา” โดย “เค” มาจากพยัญชนะตัวแรกของชื่อภาษาไทย คือ “ค” และเพิ่มเป็นสองตัว กลายเป็น “เค เค”

-หมวดการศึกษา

- ร้านขายอุปกรณ์การเรียน ออนวิทยา

จากข้อมูลเห็นว่าชื่อร้านค้าในหมวดการศึกษาตั้งชื่อเล่นแบบไทยๆ ได้แก่ คำว่า “ออน” เป็นชื่อเล่นเจ้าของร้าน และคำบ่งกิจการก็เช่นเดียวกัน ได้แก่ “วิทยา” หมายถึง ความรู้ ซึ่งมักใช้ประกอบกับคำอื่น เช่น วิทยากร วิทยาการ สังคมวิทยา (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖ : ๑๐๗๕)

-หมวดอุปกรณ์ต่าง

- ร้านขายอุปกรณ์กีฬา บังเด่นสปอร์ต

จากข้อมูลเห็นได้ว่าชื่อร้านค้าในหมวดอุปกรณ์ต่าง ๆ มีชื่อเล่นได้แก่ “บังเด่น” คำว่า “เด่น” เป็นชื่อเล่น ส่วนคำว่า “บัง” หมายถึง พี่ ในภาษามลายู เจ้าของร้านใช้คำนี้ผู้วิจัยคิดว่า เพื่อแสดงความเป็นกันเองกับลูกค้าโดยใช้คำนับญาติในภาษามลายู และใช้คำว่า “สปอร์ต” เป็น

ภาษาอังกฤษบ่งบอกประเภทกิจการ สังเกตได้ว่าร้านค้าที่ตั้งในลักษณะนี้ตั้งในช่วงสิบปีหลัง คือ พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๕

-หมวดเบ็ดเตล็ด

-ร้านซักแห้ง

นุชซักแห้ง

โอปอซักแห้ง

-รายขายปุย

ช. พาณิชย์

ชื่อร้านค้าในหมวดนี้ นำชื่อเล่นที่เป็นภาษาไทยมาตั้งเพื่อแสดงความเป็นกันเอง ได้แก่ “นุช” “โอปอ” และ “ช” มาจากชื่อเต็มว่า “ชด” และใช้คำที่ระบุกิจการที่ตั้งเป็นภาษาไทย อย่างชัดเจน ได้แก่ “ซักแห้ง” และคำที่บอกกิจการโดยทั่วไป ได้แก่ “พาณิชย์” หมายถึงการ ค้าขาย

การตั้งชื่อร้านค้าเป็นชื่อเล่นกับคำบ่งกิจการในจังหวัดปัตตานี พอที่จะสรุปให้เห็นภาพรวม ได้ว่า มีการนำชื่อเล่นที่เป็นภาษาไทยกับคำที่บอกกิจการโดยทั่วไปมาใช้ในการตั้งชื่อ เช่น อ้อย พาณิชย์ ชื่อร้านค้าในลักษณะนี้เป็นชื่อที่ตั้งในช่วงต้นๆ คือ พ.ศ. ๒๕๐๐- ๒๕๐๕ มีการตั้งโดยใช้ชื่อเล่นที่เป็นภาษาไทยและมีคำที่ระบุกิจการอย่างชัดเจน เช่น กว๊านเดี่ยวที่พิศ มะโกชนา เป็นต้น และมีการตั้งชื่อเล่นที่เป็นภาษาอังกฤษเพื่อแสดงความทันสมัย กับคำที่บ่งกิจการโดยชื่อเล่น ที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษนั้น ตั้งเป็นคำย่อ เช่น “เค.พี. มินิมาร์ท” “เอส.อาร์ ชับพลาย” และ สังเกตได้ว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งในลักษณะนี้จะเป็นชื่อที่ตั้งมาในช่วงปีหลัง คือ พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๕

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ร้านขายทองขึ้น ส่วนคนกลุ่มอื่นๆ เมื่อตั้งกิจการร้านทองขึ้น ก็ใช้คำว่า ห้าง เป็นส่วนต้นของชื่อ เช่นเดียวกัน เพราะต้องการบ่งบอกกิจการเหมือนห้างทองแรกๆ ที่เป็นที่ยู๊จก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งจะ ทำให้สามารถขายสินค้าได้ และตามด้วยชื่อจริงของเจ้าของร้าน เช่น ห้างทองนุรีน ห้างทองพาดิน ห้างทองกมลพรรณ และห้างทองพรพิมล ฯลฯ และปัจจุบันดูเหมือนว่าชื่อร้านทองจะมีชื่อจริงที่ตั้งเป็นภาษาอาหรับมากขึ้น แสดงให้เห็นว่ากิจการขายทอง คนในท้องถิ่นนิยมตั้งมากขึ้น

-หมวดของชำ

- ร้านของชำ สมพรพาณิชย์ พะยอมพาณิชย์ โสภณพาณิชย์
มัฆมนมินิมาร์ท

- ร้านขายข้าวสาร ผาอีสคำข้าวสาร ฮาฟิสคำข้าวสาร

ชื่อร้านค้าที่เป็นชื่อจริงกับคำที่บ่งกิจการในหมวดนี้มีวิธีในการตั้งสองลักษณะ วิธีแรกเป็นวิธีในแบบเก่า คือนำชื่อจริงกับคำที่บ่งกิจการทั่วไปที่เป็นภาษาไทยมาใช้ในการตั้งชื่อ ได้แก่ “สมพรพาณิชย์” “พะยอมพาณิชย์” “โสภณพาณิชย์” สังเกตได้ว่าชื่อที่นำมาใช้เป็นชื่อของกลุ่มคนที่ค่อนข้างมีอายุมาก เป็นชื่อของคนสมัยก่อน เมื่อสังเกตถึงช่วงเวลาในการตั้งชื่อร้านค้าเหล่านี้ปรากฏว่าร้านค้าเหล่านี้ตั้งมาเมื่อห้าสิบปีที่แล้ว คือ พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๕ และในแบบหลังเป็นวิธีที่เพิ่งเกิดมาใหม่ในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐- ๒๕๔๕ มานี้เอง คือ ตั้งชื่อจริงของบุคคลกับคำที่บ่งกิจการเป็นภาษาอังกฤษ ได้แก่ “มัฆมนมินิมาร์ท”

- หมวดเทคโนโลยี

- ร้านขายโทรศัพท์ มุสมินโฟน อัลฟาโฟน อัลฟาโมบาย

- ร้านคอมพิวเตอร์ มะดีนะห์คอมพิวเตอร์

- ร้านขายและซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า กีฟริการไฟฟ้า

จากข้อมูลเห็นได้ว่าร้านค้าในหมวดเทคโนโลยีมีการนำชื่อจริงกับคำที่บ่งกิจการที่ใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อแสดงความทันสมัยมาใช้ในการตั้งชื่อ ได้แก่ “มุสมินโฟน” “อัลฟาโฟน” และ

“มาคินะห์คอมพิวเตอร์” สังเกตได้ว่าชื่อจริงของร้านค้าเหล่านี้เป็นภาษาอาหรับส่วนใหญ่ แสดงให้เห็นว่าคนไทยมุสลิมนิยมในการตั้งร้านค้าเหล่านี้ และเมื่อสังเกตถึงช่วงเวลาในการตั้งปรากฏว่าร้านค้าในลักษณะนี้เพิ่งตั้งมาในช่วงสิบปีหลังนี้เอง ส่วนการตั้งชื่อในแบบเก่าที่ใช้ชื่อคนและคำที่บ่งกิจกรรมที่เป็นภาษาไทย ได้แก่ “กีฟริการไฟฟ้า” ปรากฏเพียงร้านค้าเดียว สะท้อนให้เห็นได้ว่าร้านค้าในหมวดเทคโนโลยีเป็นร้านค้าที่ต้องการความทันสมัย จึงต้องใช้คำบ่งกิจกรรมที่เป็นภาษาอังกฤษในการตั้งชื่อร้านเพื่อแสดงภาพลักษณ์ตรงนี้ออกไป

- หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

<u>- ร้านอาหาร</u>	อารีณีโกชนา	สะอูนโกชนา	ฟาเคียโกชนา
	ร้านอาหารอิมรอน	ร้านฟิวฌอนโกชนา	
<u>-ร้านไอศกรีม</u>	นัซมิ	ไอติม	

ร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม ที่นำชื่อจริงกับกิจกรรมของร้านมาตั้งชื่อ ได้แก่ ร้านอาหาร เช่น ฟาเคียโกชนา อารีณีโกชนา และสะอูนโกชนา ชื่อจริงของเจ้าของร้าน ได้แก่ “ฟาเคีย” “อารีณี” และ “สะอูน” การใช้ชื่อจริงเป็นภาษาอาหรับเพื่อต้องการให้ลูกค้าที่เป็นมุสลิมทราบ เนื่องจากลูกค้าที่เป็นมุสลิมจะนิยมรับประทานอาหารที่คนมุสลิมทำ ส่วนคำว่า โกชนา หมายถึง อาหาร เป็นคำบ่งบอกกิจกรรม ผู้วิจัยสังเกตได้ว่าร้านอาหารที่นำชื่อจริงกับคำบ่งกิจกรรมมาตั้ง เป็นร้านที่ค่อนข้างหรูมีระดับ มีบรรยากาศที่จริงจังเป็นทางการ

-หมวดแพทย์

<u>-ร้านคลินิกแพทย์</u>	คลินิกหมอโยชิน	คลินิกแพทย์อัศปาน
	คลินิกหมอภาสกร	คลินิกหมอเกียรติ
<u>-ร้านผดุงครรภ์</u>	นิเฮงคลินิก	

การตั้งชื่อร้านค้าในหมวดแพทย์ มีการตั้งชื่อจริงกับคำที่บ่งกิจกรรม โดยมีการใช้คำว่า “คลินิก” เป็นคำทับศัพท์ที่เป็นที่รู้จักกันดี หมายถึง สถานรักษาพยาบาล มาจากภาษาอังกฤษว่า clinic (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๒: ๒๒๘) เพื่อบ่งบอกกิจกรรมและสร้างความน่าเชื่อถือให้กับลูกค้า และเป็นลักษณะเฉพาะของร้านคลินิกแพทย์ที่แตกต่างจากร้านค้าโดยทั่วไป และมีการใช้คำว่า หมอ เป็นการบอกอาชีพให้ชาวบ้านรู้โดยใช้ภาษาพูด และใช้คำว่า “แพทย์” เป็นการเน้นย้ำ

ชื่อร้านค้าในหมวดนี้มีการตั้งชื่อในรูปแบบโบราณคือใช้ชื่อจริงกับคำที่บ่งกิจการทั่วไปที่เป็นภาษาไทยในการตั้งชื่อ ได้แก่ “เต็กเส็งพานิช” และการตั้งชื่อในรูปแบบใหม่ได้แก่ “ไคนัทสปอร์ต”

- หมวดเบ็ดเตล็ด

- ร้านเฟอร์นิเจอร์

สำรวยเฟอร์นิเจอร์

การตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้ นำชื่อจริงกับคำที่บ่งกิจการโดยเฉพาะมาใช้ในการตั้งชื่อได้แก่ “สำรวย” เป็นชื่อเจ้าของร้าน และคำว่า “เฟอร์นิเจอร์” คำที่บ่งกิจการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๒.๒.๑.๓ นามสกุล + กิจการ

การตั้งชื่อร้านเป็นนามสกุลกับคำบ่งกิจการเป็นอีกลักษณะหนึ่งที่พบในชื่อร้านค้า ๓ อำเภอของจังหวัดปัตตานี แต่พบไม่มากโดยปรากฏในหมวดร้านค้าต่าง ๆ ๕ หมวดจากทั้งหมด ๑๐ หมวด จำนวน ๖ ร้าน ดังข้อมูลข้างล่างนี้

-หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม

-ร้านขายทอง   ห้างทองเตชาน   ห้างทองน้ำตุนหลี

จากข้อมูลเห็นว่ามีการใช้คำบ่งกิจการที่เป็นภาษาไทยกับภาษาจีน ได้แก่ “ห้างทอง” เป็นลักษณะเฉพาะของร้านขายทอง และตามด้วยนามสกุล ได้แก่ “เตชาน” และ “น้ำตุนหลี” เป็นนามสกุลของครอบครัวเจ้าของร้านที่ได้จากการสอบถาม

- หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

- ร้านขนม   เค้กศรียง

จากข้อมูลข้างต้น เห็นว่า ร้านค้าข้างต้นมี คำว่า “เค้ก” เป็นคำบ่งกิจการของร้านค้า คำว่า “ศรียง” เป็นนามสกุลของเจ้าของร้าน

- หมวดยานพาหนะ

- ร้านขายและซ่อมรถยนต์   ศิลป์ทองการช่าง

ร้านค้าในหมวดนี้นำนามสกุลกับคำที่บ่งกิจการมาใช้ในการตั้งชื่อร้านค้า ได้แก่ “ศิลป์ทอง” เป็นนามสกุลของเจ้าของร้าน และคำว่า “การช่าง” เป็นคำบ่งธุรกิจ

- หมวดการศึกษา

- ร้านสอนดนตรี   แก้วเนียมการดนตรี

ร้านค้าในหมวดนี้ นำนามสกุลได้แก่ “แก้วเนียม” มาใช้ และคำที่บ่งกิจการเฉพาะได้แก่ “การดนตรี”

ชื่อร้านที่ตั้งเป็นชื่อหรือนามสกุลกับคำบ่งกิจการ โดยภาพรวมเห็นได้ว่า ในช่วงเวลาที่ต่างกันมีวิธีการในการตั้งชื่อแตกต่างกัน กล่าวคือ ชื่อที่ใช้ในการตั้งร้านค้าในช่วงแรกๆ คือ พ.ศ. ๒๕๐๐ – ๒๕๐๕ เป็นชื่อที่แสดงความเป็นกันเองแบบไทยหรือเป็นแบบโบราณ เช่น “อ้อย” “สมพร” คำที่ใช้บ่งกิจการใช้คำว่า “พาณิชย์” แต่ในช่วงหลัง พ.ศ. ๒๕๔๐- ๒๕๔๕ ชื่อที่ใช้เป็นภาษาอังกฤษ หรือใช้ตัวย่อ เช่น “อีฟ อาร์ม” “เค.พี” คำที่บ่งกิจการเปลี่ยนเป็น “มินิมาร์ท” หรือ “สโตร์” แทน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๒.๒.๒ ทำเลที่ตั้ง + กิจกรรม

จากการรวบรวมร้านค้าสามอำเภอในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยพบว่าร้านค้าที่ตั้งชื่อเป็นทำเลที่ตั้งกับกิจกรรมของร้าน มีจำนวน ๒๑ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๗.๐๕ ของร้านค้าทั้งหมด ปรากฏในหมวดร้านค้าต่างๆ ถึง ๕ หมวด จากร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำ หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม หมวดเทคโนโลยี หมวดยานพาหนะ หมวดแพทย์ หมวดธุรกิจสำนักงาน หมวดการศึกษา และหมวดเบ็ดเตล็ด ส่วนหมวดที่ไม่ปรากฏชื่อร้านที่ตั้งเป็นทำเลที่ตั้งกับกิจกรรม ได้แก่ หมวดอุปกรณ์ต่างๆ ดังข้อมูลตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวน
หมวดเทคโนโลยี	๕
หมวดแพทย์	๔
หมวดธุรกิจสำนักงาน	๔
หมวดการศึกษา	๒
หมวดยานพาหนะ	๒
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	๑
หมวดของชำ	๑
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม	๑
หมวดเบ็ดเตล็ด	๑
รวม	๒๑

จากข้อมูลข้างต้น เห็นได้ว่าชื่อร้านค้าในหมวดเทคโนโลยี มีการนำทำเลที่ตั้งกับกิจกรรมมาตั้งชื่อมากที่สุด จำนวน ๕ ร้าน หมวดแพทย์และหมวดธุรกิจสำนักงาน รองลงมาในจำนวนที่เท่ากัน หมวดละ ๔ ร้าน ส่วนหมวดร้านค้าที่มีการนำทำเลที่ตั้งกับกิจกรรมของร้านมาตั้งน้อยที่สุดคือหมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำ หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม และหมวดเบ็ดเตล็ด จำนวนหมวดละ ๑ ร้าน ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นทำเลที่ตั้งกับกิจกรรมปรากฏดังข้อมูลต่อไปนี้

- หมวดเทคโนโลยี

-ร้านขายโทรศัพท์

แมงโกโฟน

-ร้านคอมพิวเตอร์

ศูนย์ซ่อมคอมพิวเตอร์ปัตตานี สายบุรีคอมพิวเตอร์

-ร้านขายและซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า

โคกโพธิ์การค้า

-ร้านเช่าวิดีโอ

โคกโพธิ์วิดีโอ

จากข้อมูลเห็นได้ว่าชื่อร้านค้าที่นำทำเลที่ตั้งกับคำที่บ่งกิจการมาตั้งในหมวดนี้ ทำเลที่ตั้งเป็นชื่อตำบล ได้แก่ “แมงโก” มาจากชื่อตำบลว่า “มะม่วง” นำชื่ออำเภอที่ร้านค้าอยู่มาตั้ง ได้แก่ โคกโพธิ์ และสายบุรี และ คำที่บ่งกิจการ ได้แก่ “โฟน” “คอมพิวเตอร์” และ “วิดีโอ”

- หมวดแพทย์

-ร้านขายยา

โคกโพธิ์เภสัช

-ร้านคลินิกแพทย์

สายบุรีการแพทย์

ศูนย์ยาสายบุรี

-คลินิกรักษาสัตว์

โรงพยาบาลสัตว์นาเกลือ

จากข้อมูลเห็นได้ว่าร้านค้าในหมวดแพทย์ มีการนำทำเลที่ตั้งที่เป็นชื่ออำเภอ ได้แก่ “สายบุรี” และ”โคกโพธิ์” มาตั้ง และนำชื่อตำบล ได้แก่ “นาเกลือ” มาตั้ง ส่วนคำที่บ่งกิจการ ได้แก่ “เภสัช” “การแพทย์” และ “ศูนย์ยา”

- หมวดธุรกิจสำนักงาน

-ร้านถ่ายเอกสาร

สายบุรีก๊อปปี้

โคกโพธิ์ซีน

สลินดงบายการพิมพ์

-ร้านสติ๊กเกอร์

ปัตตานีสกรีน

จากข้อมูลเห็นได้ว่าชื่อร้านค้าในหมวดนี้ นำทำเลที่ตั้งที่เป็นชื่ออำเภอ ได้แก่ “สายบุรี” และโคกโพธิ์” และชื่อจังหวัด ได้แก่ “ปัตตานี” และชื่อถนนเป็นภาษามลายู ได้แก่

“สลินดงบายู” หมายถึงที่หลบลมหนาว กับคำที่บ่งกิจการได้แก่ “สายบุรี” “ชิน” และคำว่า “สกริน” และคำบ่งกิจการภาษาไทยแท้ ได้แก่ “การพิมพ์”

-หมวดการศึกษา

- ร้านขายอุปกรณ์การเรียน ตานีเครื่องเขียน โคมโพธิ์เครื่องเขียน

จากข้อมูลเห็นได้ว่าชื่อร้านค้าในหมวดการศึกษา นำทำเลที่ตั้งที่เป็นชื่ออำเภอ ได้แก่ “โคกโพธิ์” และชื่อจังหวัด ได้แก่ “ปัตตานี” มาตั้งกับคำที่บ่งกิจการได้แก่ “เครื่องเขียน” เป็นคำที่ระบุกิจการอย่างชัดเจน และคำว่า “พานิช” เป็นคำที่บอกกิจการโดยทั่วไป

-หมวดยานพาหนะ

- ร้านขายและซ่อมซ่อมจักรยานยนต์ สายบุรีอะไหล่ยนต์ สายบุรีคาร์แคร์

จากข้อมูลเห็นได้ว่าร้านค้าในหมวดยานพาหนะมีการทำชื่อทำเลที่ตั้งที่เป็นชื่ออำเภอมาตั้ง ได้แก่ “สายบุรี” และคำที่บ่งกิจการ ได้แก่ “อะไหล่ยนต์” และ “คาร์แคร์”

-หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

- ร้านเครื่องดื่ม รุ๑ชา

จากข้อมูลเห็นได้ว่าชื่อร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม ได้แก่ “รุ๑ชา” มีการนำสถานที่มาตั้งได้คือคำว่า “รุ๑” มาจากชื่อตำบลที่ตั้งร้านค้า ชื่อเต็ม “รุ๑สะมิแล” ส่วน “ชา” มาจากกิจการของร้านคือ ร้าน “น้ำชา” นั่นเอง

-หมวดของชำ

- ร้านของชำ ภิรมย์พานิช

จากข้อมูลชื่อร้านค้าว่า “ภิรมย์พานิช” มาจากชื่อสถานที่ตั้งร้านค้า คำว่า “ภิรมย์” มาจากชื่อถนนเต็มว่า “ปัตตานีภิรมย์” เป็นที่ตั้งร้านค้า คำว่า “พานิช” เป็นคำบ่งกิจการค้าขายทั่วไป

-หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับและความงาม

- ร้านเสื้อผ้า พิพิธผ้า

จากข้อมูลเห็นได้ว่า ชื่อร้านค้า “พิพิธผ้า” มาจากที่ตั้งของร้านค้าคือ “พิพิธ” มาจากชื่อถนนเต็มว่า “ถนนพิพิธภักดี” ส่วนคำว่า “ผ้า” เป็นกิจการของร้าน

หมวดเบ็ดเตล็ด

- ร้านขายสีทาบ้าน ต้นหยงพาณิชย์

ทำเลที่ตั้งในหมวดนี้ ได้แก่ “ต้นหยง” เป็นชื่อตำบลที่ร้านค้าตั้ง และคำว่า “พาณิชย์” เป็นคำบ่งกิจการโดยทั่วไป

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นทำเลกับคำบ่งกิจการ คำที่แสดงทำเลที่ตั้งเป็นชื่อถนน ชื่อตำบล ชื่ออำเภอ และชื่อจังหวัดที่ร้านค้าตั้งอยู่ คำที่บ่งกิจการเป็นคำภาษาไทยแท้ เช่น “เครื่องเขียน” “การพิมพ์” และคำภาษาอังกฤษ เช่น “จีน” “ก๊อปปี” ฯลฯ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔.๒.๒.๔ อื่น ๆ

ชื่อร้านค้าที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ เป็นชื่อร้านที่นำเอาชื่อประเทศ ศาสนา และสัญชาติมาใช้ในการตั้งชื่อ จากการรวบรวมข้อมูลร้านค้าในรวมกลุ่มนี้พบจำนวน ๓๔ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔๘ ของร้านค้าทั้งหมด โดยปรากฏในหมวดต่าง ๆ ๘ หมวด จากหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำ หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม หมวดแพทย์ หมวดธุรกิจสำนักงาน หมวดเทคโนโลยี หมวดการศึกษา และหมวดเบ็ดเตล็ด ส่วนหมวดที่ไม่ปรากฏจำนวน ๒ หมวด ได้แก่ หมวดยานพาหนะ หมวดอุปกรณ์ต่างๆ ดังข้อมูลจำนวนร้านค้าตามตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวน
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม	๑๑
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	๑๐
หมวดเทคโนโลยี	๓
หมวดของชำ	๒
หมวดแพทย์	๒
หมวดธุรกิจสำนักงาน	๑
หมวดการศึกษา	๑
หมวดเบ็ดเตล็ด	๔
รวม	๓๔

จากตารางเห็นได้ว่าชื่อร้านค้าในกลุ่มนี้ที่ปรากฏมากที่สุด คือหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม จำนวน ๑๑ ร้าน รองลงมาหมวดอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน ๑๐ ร้าน หมวดที่ปรากฏน้อยที่สุดได้แก่ หมวดการศึกษา และหมวดธุรกิจสำนักงาน จำนวน ๑ ร้าน ดังข้อมูลรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

-หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม

-ร้านเสื้อผ้า   ฮาวายส์ไตร์   บาติก เคนนารา   อาริสบราเธอ

-ร้านขายทอง   ห้างทองไทยอินเตอร์เนชั่นแนล   ห้างทองเขาวราช

จากข้อมูลเห็นได้ว่าการนำชื่อสถานที่สำคัญที่เป็นที่รู้จักกันดีมาตั้งชื่อได้แก่ “เขาวราช” และใช้คำบ่งประเภทธุรกิจ ได้แก่ “ห้างทอง” “บาติก”

- หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

-ร้านอาหาร ไทยมาเลย์ มุสลิมโภชนา ร้านอิสลาม

-ร้านเครื่องดื่ม ผู้ใหญ่

จากข้อมูลข้างต้นเห็นได้ว่า ชื่อร้านค้าในกลุ่มอื่นๆ นำเชื้อชาติมาตั้ง ได้แก่ “มาเลย์” “ไทย” นำศาสนามาตั้ง ได้แก่ “อิสลาม”

-หมวดของชำ

-ร้านขายข้าวสาร ไทยการค้า

-ร้านของฝาก บุหงาทานี

จากข้อมูลเห็นได้ว่า มีการนำชื่อจังหวัดมาตั้ง ได้แก่ “ตานี” แต่จะมีคำอื่นมาประกอบ ได้แก่ “บุหงา”

-หมวดการศึกษา

-ร้านอุปกรณ์การเรียน บำรุงไทย

จากข้อมูลเห็นได้ว่ามีนำชื่อประเทศมาตั้งเป็นชื่อร้าน ได้แก่ “ไทย” และมีคำนำหน้า ได้แก่ “บำรุง”

ความหมายของชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีสามารถแบ่งออกเป็น ๖ กลุ่มความหมาย คือ
 กิจการ ชื่อ/นามสกุล ความมงคล ทำเลที่ตั้ง บุคลิกการบริการ และอื่นๆ

ชื่อร้านค้าที่ปรากฏมากที่สุด คือ ชื่อที่บ่งกิจการ คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๘๕ ของร้านค้า
 ทั้งหมด คำที่ใช้บ่งจะใช้คำภาษาไทยที่ง่าย ๆ บ่งบอกกิจการอย่างชัดเจน เช่น “ขนมจีน-เส้นสด”
 เป็นต้น ใช้คำภาษาอังกฤษบ่งกิจการเพื่อแสดงความทันสมัย เช่น “เดอะโฟน” “ครีมคอม”
 เป็นต้น สังเกตได้ว่าร้านค้าเหล่านี้เพิ่งตั้งมาในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐ และมีการใช้คำบ่งกิจการที่ต้อง
 อาศัยการคาดเดาว่าธุรกิจเหล่านั้นเป็นธุรกิจชนิดใด เช่น “แซบอีสาน” นำรสชาติของอาหารมา
 สื่อความหมายถึงประเภทธุรกิจร้านอาหาร หมวดยี่ห้อ เครื่องประดับ และความงาม เช่น
 “เพื่อนหญิง” และหมวกการศึกษา เช่น “หญ้าแพรก” สื่อความหมายถึงความรู้

ร้านค้าที่ตั้งเป็นชื่อคนหรือนามสกุลมีจำนวนมากเป็นลำดับถัดมา คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๕๓
 ของร้านค้าทั้งหมด มีการตั้งทั้งชื่อจริง ชื่อเล่น และนามสกุล ชื่อเล่นนั้นจะมีคำที่แสดงความ
 เป็นเครือญาตินำหน้าชื่อ ทั้งภาษาไทย ได้แก่ คำว่า “น้อง” ภาษาจีน ได้แก่ คำว่า “เจี”
 หมายถึงพี่ และภาษามลายู ได้แก่ คำว่า “กะ” หมายถึงพี่เช่นเดียวกัน ชื่อจริงนั้นมีทั้งชื่อที่ตั้ง
 เป็นภาษาไทย ได้แก่ “ชาย” ภาษาอาหรับ ได้แก่ “สุสนา” และ “อิสหม” สังเกตได้ว่านิยมตั้ง
 กันในช่วงปีหลังๆ มานี้เอง โดยเฉพาะในช่วงสิบปีหลังคือ พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ ซึ่งสะท้อนให้
 เห็นถึงรูปแบบในการตั้งชื่อร้านค้าที่เปลี่ยนไป แสดงความเป็นกันเองกับลูกค้ามากขึ้น

ชื่อร้านค้าที่สื่อความหมายมงคล คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๐ ของร้านค้าทั้งหมด ชื่อที่สื่อ
 ความหมายมงคลสามารถแบ่งเป็น ความมงคลเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติ ความมงคลเกี่ยวกับโชคลาภ
 ความมงคลเกี่ยวกับความก้าวหน้า และความมงคลในความหมายอื่นๆ ความมงคลเกี่ยวกับทรัพย์สิน
 สมบัติจะเกี่ยวกับ เงิน ทอง และทรัพย์สินสมบัติอื่นๆ ที่ไม่ได้ระบุไว้อย่างชัดเจน ชื่อร้านค้าที่สื่อ
 ความหมายมงคลเกี่ยวกับโชคลาภ เกี่ยวกับความโชคดี ความมีโชคต่างๆ ชื่อร้านค้าที่สื่อ
 ความหมายมงคลเกี่ยวกับความก้าวหน้า เป็นความหมายมงคลเกี่ยวกับความเจริญรุ่งเรืองของ
 กิจการ ร้านค้าที่มีความหมายมงคลในกลุ่มอื่นๆ เป็นความหมายมงคลเกี่ยวกับเทพยดา ความดี
 ความซื่อสัตย์ และความสงบสุข

ร้านค้าที่แสดงบุคลิกการบริการ คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๕ ของร้านค้าทั้งหมด เป็นร้านค้าที่สื่อ
 ความหมายให้เห็นถึงลักษณะการบริการของร้านค้า เช่น ความเป็นกันเอง การบริการของร้าน
 และการตกแต่งร้าน

ร้านค้าที่สื่อความหมายกลุ่มอื่นๆ เป็นร้านค้าที่นำเมืองที่เป็นที่รู้จักมาตั้งเช่น “โตเกียว” นำศาสนามาตั้ง เช่น “อิสลาม” นำสัญชาติมาตั้ง เช่น “มาเลย์”

โครงสร้างของชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี สามารถแบ่งเป็น ชื่อร้านค้าที่มีโครงสร้างวงความหมายเดียว ได้แก่ กิจการ ชื่อ/นามสกุล ความเป็นมงคล บุคลิกการบริการ และทำเลที่ตั้ง ชื่อร้านค้าที่บ่งกิจการปรากฏมากที่สุด ส่วนชื่อร้านค้าที่มีโครงสร้างสองวงความหมาย ได้แก่ ชื่อ/นามสกุลกับกิจการ และทำเลที่ตั้งกับกิจการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ ๕

ความสัมพันธ์ของชื่อร้านค้ากับวิถีชีวิตในชุมชน

การตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี สามารถแสดงให้เห็นวิถีชีวิตของคนในชุมชนได้ จากข้อมูลที่น่าสนใจทั้งหมด ๒๕๖ ชื่อ มีชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีส่วนหนึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมในจังหวัดปัตตานี วิถีชีวิตของผู้คนในชุมชน การเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาห้าสิบปีที่ผ่านมา ความเป็นมงคล ความนิยมต่างๆ และการเปลี่ยนแปลงของความนิยมที่เกิดขึ้นของคนในสังคม และสะท้อนความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับชาวไทยมุสลิม ดังรายละเอียดข้างล่างนี้

๕.๑). สะท้อนความเป็นสังคมผสมผสาน

จากการศึกษาการใช้ภาษาในการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี เห็นได้ว่าการใช้ภาษาที่หลากหลายมาก ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาจีน ภาษาอาหรับ และภาษามลายู และในบางร้านนั้นมีการใช้มากกว่าหนึ่งภาษา ได้แก่ ภาษาไทยกับภาษามลายู ภาษาไทยกับภาษาอาหรับ ภาษาไทยกับภาษาจีน ภาษาไทยภาษาจีนและภาษาอาหรับ ภาษาไทยภาษาจีนและภาษามลายู การใช้ภาษาต่างๆ ที่หลากหลายเหล่านี้ในการตั้งชื่อร้านค้า สะท้อนให้เห็นถึงการเป็นสังคมผสมผสานของจังหวัดปัตตานี ที่มีผู้คนหลากหลายเชื้อชาติอาศัยอยู่ร่วมกัน แต่ละคนก็จะใช้ภาษาของตนเอง คนไทยมุสลิมใช้ภาษามลายูและภาษาอาหรับ คนไทยเชื้อสายจีนใช้ภาษาจีน และนำภาษาอื่นมาใช้ร่วมด้วย ดังที่ชื่อร้านค้าหนึ่งชื่อมีมากกว่าหนึ่งภาษาข้างต้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อมูลการใช้ภาษาในการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีทั้งภาษาเดียวและหลายภาษา ที่สะท้อนถึงการเป็นสังคมผสมผสาน ดังตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ ๕.๑ แสดงความหลากหลายของภาษาที่สะท้อนให้เห็นถึงสังคมผสมผสานในจังหวัดปัตตานี

ภาษา		จำนวน
ภาษาเดียว	ไทย	๑๒๖
	จีน	๗
	มลายู	๑๐
	อาหรับ	๕
หลายภาษา	ไทย+มลายู	๑๕
	ไทย+อาหรับ	๗
	ไทย+จีน	๑๓
	ไทย+จีน+อาหรับ	๔
	ไทย+จีน+มลายู	๒

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- หมวดยานพาหนะ

- ร้านขายและซ่อมรถยนต์ ศิลป์ทองการช่าง   ศักดิ์ศรีการช่าง

ร้านขายและซ่อมจักรยานยนต์   ดวงเงินอะไหล่ยนต์   สายบุรีอะไหล่ยนต์

- หมวดแพทย์

- ร้านขายยา   คลังยาเภสัช   ศรีตรังเภสัช   ระเบียบยา

- หมวดธุรกิจสำนักงาน

- ร้านถ่ายเอกสาร   หน้าอำเภอ

- ร้านเขียนป้ายโฆษณา   นำโฆษณา   เส้นทางโฆษณา

- หมวดการศึกษา

- ร้านขายอุปกรณ์การเรียน   พู่กัน   บ้านนายเครื่องเขียน   วิทยาภัณฑ์

- ร้านให้เช่าหนังสือ   หยู้าแพรก

- หมวดเบ็ดเตล็ด

- ร้านขายสินค้าสำหรับเด็ก   ฝ้าย้อม

- ร้านกรอบรูป   รับทำกรอบรูป

- ร้านกรงนก   ร้านกรงนก

จากข้อมูลข้างต้น เห็นได้ว่าจากหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยปรากฏทั้ง ๑๐ หมวด แสดงให้เห็นถึงความนิยมในการใช้ภาษาไทยในการตั้งชื่อร้านค้า หรือใช้ภาษาไทยเป็นหลักในการตั้งชื่อนั้นเอง ชื่อร้านที่เป็นภาษาไทยในหมวดอาหารและ

เครื่องคัม เป็นชื่อที่บ่งบอกกิจการตรง ๆ เช่น “ขนมจีน-เส้นสด” บ่งว่าเป็นร้านขายขนมจีน ซึ่งเป็นอาหารที่คนในท้องถิ่นนิยมรับประทาน “น้ำมชา” บ่งกิจการขายน้ำชา จากการสอบถามผู้วิจัย ได้ข้อมูลว่า คนไทยมุสลิมนิยมมานั่งจิบน้ำชาตามร้านค้าต่างๆ ในช่วงเวลาใกล้ค่ำ และมีชื่อร้านที่ตั้งเป็นภาษาไทยสื่อความหมายโดยอ้อม เช่น “นารส” บ่งกิจการขายอาหาร นำคำว่า “รส” มาสื่อความหมายให้สามารถคาดเดาได้ว่าเป็นร้านอาหาร “กระทะทอง” เป็นกิจการขายอาหาร นำอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบอาหารมาช่วยในการสื่อความหมาย เห็นได้ว่าชื่อร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่มใช้ภาษาไทยในการตั้งชื่อ

หมวดของชำ ใช้คำว่า “พาณิชย์” ในการบ่งกิจการตรง ๆ โดยมีชื่อของเจ้าของร้านประกอบข้างหน้า เช่น “อ้อยพาณิชย์” “สมพรพาณิชย์” เป็นต้น การตั้งชื่อในลักษณะนี้ปรากฏมากในหมวดของชำอาจถือได้ว่าเป็นลักษณะเฉพาะ เพราะหมวดนี้ไม่สามารถระบุสินค้าได้อย่างชัดเจน ภายในหนึ่งร้านขายสินค้าหลากหลายด้วยกัน จึงใช้คำว่า “พาณิชย์” ที่บ่งกิจการค้าขายทั่วไปมาใช้แทน แต่การตั้งชื่อร้านค้าในระยะหลังเห็นได้ว่ามีเปลี่ยนแปลงไป ใช้ชื่อคนมาตั้งเป็นชื่อร้านมากขึ้น เช่น “ฝนพจน์” “สายธาร”

หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม มีชื่อที่บ่งบอกกิจการตรง ๆ โดยใช้คำว่า “ภูษา” และ “ภูษาภัณฑ์” เป็นคำบ่งกิจการ และมีชื่อเจ้าของร้านประกอบข้างหน้า “แสงชัยภูษาภัณฑ์” “มิตรภูษา” การตั้งชื่อร้านค้ารูปแบบนี้เป็นชื่อร้านที่ปรากฏในช่วงสี่สิบถึงห้าสิบปีที่แล้ว คือ พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๑๕ และมีชื่อที่บ่งกิจการที่ต้องอาศัยการคาดเดา เช่น “นาทีทอง” ใช้คำบอกเวลาช่วยในการสื่อความหมาย ให้สามารถคาดเดาได้ว่าเป็นร้านขายนาฬิกา และใช้คำว่าทองแสดงถึงความมีค่า

หมวดเทคโนโลยี ชื่อร้านค้าในหมวดนี้ใช้คำว่า “การค้า” เป็นคำบ่งกิจการ เช่น “รุ่งเรืองการค้า” “โคกโพธิ์การค้า” ในปัจจุบันการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้มีการเปลี่ยนแปลงไปใช้ภาษาอังกฤษที่เป็นคำบ่งกิจการในการตั้งชื่อแทน

หมวดยานพาหนะ ชื่อร้านค้าที่ใช้ในหมวดยานพาหนะ ใช้คำที่สื่อความหมายตรง ๆ บ่งกิจการ คือ คำว่า “อะไหล่ยนต์” เช่น “ดวงเงินอะไหล่ยนต์” ดวงเงินเป็นคำที่มีความหมายดี แสดงความเป็นมงคลเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติ “อะไหล่ยนต์” เป็นคำที่บ่งกิจการขายอะไหล่รถจักรยานยนต์ “สายบุรีอะไหล่ยนต์” สายบุรีเป็นคำแสดงที่ตั้งของร้านค้า อะไหล่ยนต์เป็นคำที่บ่งกิจการ ใช้คำว่า “การช่าง” เป็นคำบ่งกิจการ เช่น “ศิลป์ทองการช่าง” ศิลป์ทองเป็นนามสกุล คำที่บ่งกิจการคือการช่าง ร้าน “ศักดิ์ศรีการช่าง” ศักดิ์ศรีเป็นชื่อคน ส่วนการช่างเป็นคำบ่ง

กิจการ ส่วนใหญ่ร้านค้าในหมวดยานพาหนะใช้คำบ่งกิจการที่เป็นภาษาไทยเป็นส่วนประกอบท้ายเกือบทุกร้าน

หมวดแพทย์ ใช้คำที่บ่งกิจการตรง ๆ คือ คำว่า “เภสัช” เช่น ร้าน “คลังยาเภสัช” คำว่า “เภสัช” บ่งบอกกิจการขายยา ใช้คำว่า “ยา” บ่งกิจการชำ ด้วยการใช้ภาษาที่ง่าย ชาวบ้านทั่วไปเข้าใจได้ และสร้างความน่าสนใจ ความดึงดูดใจด้วยการใช้คำว่า “คลัง” สื่อความหมายว่าเป็นที่รวมของยา มียาต่างๆ มากมายให้เลือกซื้อ

หมวดธุรกิจสำนักงาน คำที่ใช้ในหมวดนี้ ใช้คำว่า “โฆษณา” เป็นคำบ่งกิจการ ได้แก่ “นำโฆษณา” “เส้นทางโฆษณา” บ่งบอกกิจการโดยตรงว่าเป็นร้านโฆษณา

หมวดการศึกษา ใช้คำบ่งกิจการตรง ๆ คือคำว่า “เครื่องเขียน” เช่น “บ้านนายเครื่องเขียน” นายเป็นชื่อเจ้าของร้าน ส่วนคำว่าเครื่องเขียนบ่งกิจการขายอุปกรณ์การเรียน “โคกโพธิ์เครื่องเขียน” โคกโพธิ์เป็นชื่ออำเภอที่ร้านค้าตั้งอยู่ เครื่องเขียนเป็นคำบ่งกิจการ นอกจากนี้มีการใช้คำที่สื่อความหมายที่ต้องอาศัยการคาดเดาหรือตีความ คือ คำว่า “หญาแพรก” ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความรู้ที่แตกฉาน อนุมานได้ว่าสื่อความหมายถึงหนังสือ เพราะหนังสือเป็นสื่อในการหาความรู้อย่างหนึ่ง

หมวดเบ็ดเตล็ด ใช้ชื่อบ่งกิจการตรง ๆ เช่น “รับทำกรอบรูป” บอกรับทำกรอบรูปของร้าน “กรงนก” เป็นร้านขายกรงนก มีชื่อที่สื่อความหมายที่ต้องอาศัยการคาดเดา เช่น “ผ้าอ้อม” เป็นร้านขายสินค้าสำหรับเด็ก เนื่องจากผ้าอ้อมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็ก ต้องอาศัยการคาดเดาจึงสามารถที่จะทราบกิจการได้

ชื่อร้านค้าในหมวดต่างๆ ที่ใช้ภาษาไทยในการตั้ง ที่ปรากฏทั้งสิบหมวด แสดงให้เห็นถึงการใช้ภาษาไทยเป็นหลักในการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี ส่วนใหญ่เป็นชื่อที่บ่งกิจการของร้านตรง ๆ บอกรายละเอียดว่าประกอบกิจการอะไร เช่น “ร้านกรงนก” “คลังยาเภสัช” เป็นต้น บ่งกิจการค้าขายโดยใช้คำบอกกว้าง เช่น “พาณิชย์” “การค้า” และมีชื่อที่มีความหมายโดยอ้อม ต้องอาศัยการคาดเดาว่าเป็นกิจการชนิดใด เช่น “นาทีทอง” “หญาแพรก” เป็นต้น

๕.๑.๒ ภาษามลายู

ชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีส่วนหนึ่งตั้งเป็นภาษามลายู การตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษามลายูนี้ สะท้อนให้เห็นว่าร้านค้าเหล่านี้เป็นร้านค้าของคนในท้องถิ่นที่ตั้งขึ้นมา ดังรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

- หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

- ร้านอาหาร บุหลัน (๑๐ ปี)   ละซอ (๑๐ ปี)   โรตีปังปัง (๑๐ ปี)
- กะนิ (๑๐ ปี)

- หมวดของชำและมินิมาร์ท

- ร้านของฝาก บูหงตานี (๒๐ ปี)

- หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม

- ร้านขายเสื้อผ้า ยา-ณี (๑๐ ปี)   โรฮานาบาทิก (๑๐ ปี)   บาทิกเดอนารา (๑๐ ปี)

- หมวดอุปกรณ์ต่างๆ

- ร้านเช่าอุปกรณ์แต่งงาน Sofar Alat Perkawannan (๑๐ ปี)

จากข้อมูลเห็นได้จากมีชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาท้องถิ่น คือภาษามลายู แสดงให้เห็นถึงการประกอบกิจการของคนในท้องถิ่น จากหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวดมีชื่อที่ตั้งเป็นภาษามลายูปรากฏ ๔ หมวด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำ หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับและความงาม และหมวดอุปกรณ์ต่างๆ เป็นที่น่าสังเกตว่าหมวดร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษามลายูส่วนใหญ่ เป็นหมวดที่มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์อย่างใกล้ชิด เช่น เรื่องอาหารการกิน เรื่องเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย นั้นเพราะคนไทยมุสลิมจะนิยมรับประทานอาหารที่คนมุสลิมด้วยกันเป็นคนทำ เพราะอาหารบางอย่างมุสลิมไม่สามารถรับประทานได้ เช่น เนื้อหมู เป็นต้น ส่วนเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายนั้น สังเกตได้ว่า คนไทยมุสลิมจะมีเครื่องแต่งกายเฉพาะที่ต้อง

ปกปิดอวัยวะต่างๆ ให้มีขีดตามหลักศาสนา จึงจำเป็นต้องมีร้านค้าขายเครื่องแต่งกายเหล่านี้ ซึ่งเป็นวิถีชีวิตในเรื่องอาหารการกินและเครื่องแต่งกายนั่นเอง

จากข้อมูลข้างต้น พบว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษามลายูในหมวดอาหารและเครื่องคัม ปรากฏในชื่อร้านอาหาร สังเกตได้ว่าการตั้งชื่อเหล่านี้เป็นการนำคำศัพท์ต่างๆ ที่ใช้เรียกอาหารเหล่านั้นมาใช้เป็นชื่อร้าน ได้แก่ “ละซอ” หมายถึง ขนมจีน ในภาษามลายูเป็นคำศัพท์ทั่วไปที่ใช้ในท้องถิ่น เจ้าของร้านตั้งชื่อร้านเพื่อต้องการบ่งบอกแก่ลูกค้าในท้องถิ่น ซึ่งสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตในเรื่องอาหารการกิน ที่นิยมรับประทานขนมจีนกัน ร้าน “โรติปังปัง” คำว่า “โรติ” หมายถึง ชื่ออาหารแขกชนิดหนึ่ง ทำด้วยแป้งสาตินวดแล้วแผ่เป็นแผ่น ทอดในกระทะแบนๆ กินเป็นอาหารคาวอย่างขนมปัง หรือกินเป็นอาหารหวานก็ได้ โดยโรยน้ำตาลทราย นม (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖ : ๕๘๐) ส่วนคำว่า “ปังปัง” เป็นเสียงที่เกิดขึ้นจากการทำโรติ ชื่อร้าน “โรติปังปัง” จึงเป็นชื่อที่ใช้เรียกอาหารและเสียงที่เกิดขึ้นจากกรรมวิธีในการทำ นำมาใช้ในการตั้งเพื่อต้องการบ่งบอกชนิดของอาหารภายในร้านให้ลูกค้าในท้องถิ่นทราบนั่นเอง เป็นอาหารอีกชนิดหนึ่งที่คนในท้องถิ่นรับประทานกัน

จากข้อมูลชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษามลายูในหมวดของชำและ ปรากฏในชื่อร้านขายของฝาก ได้แก่ ร้าน “บุหงาดานี” คำว่า “บุหงา” หมายถึง ดอกไม้ชนิดต่างๆ มีมะลิ กระดังงา กุหลาบ เป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน , ๒๕๔๖ : ๖๓๓) คำว่า “ดานี” ตัดจาก ปัตตานีนั่นเอง บุหงาดานีเป็นชื่อที่ตั้งขึ้นสื่อความหมายโดยอ้อมที่แสดงให้เห็นถึงของฝากจากปัตตานีที่เปรียบได้กับดอกไม้หรือสิ่งที่สวยงามนั่นเอง

จากข้อมูลเห็นได้ว่า ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษามลายูในหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับและความงาม ตั้งเป็นชื่อบุคคล ได้แก่ “ยาณี” “โรฮานา” และคำบังกิจการ ได้แก่ “บาติก” แสดงให้เห็นว่าคนในจังหวัดปัตตานีจะใส่ผ้าบาติกกัน

จากข้อมูลชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษามลายูในหมวดอุปกรณ์ต่างๆ ปรากฏในชื่อร้านเช่าอุปกรณ์แต่งงาน ได้แก่ ร้าน “Sofar(ชื่อคน) Alat Perkawannan” คำว่า “Alat” หมายถึง อุปกรณ์ต่างๆ และคำว่า “Perkawannan” หมายถึง แต่งงาน ดังนั้น “Sofar Alat Perkawannan”ร้านเช่าอุปกรณ์แต่งงาน ตั้งชื่อร้านเพื่อต้องการบ่งบอกแก่ลูกค้าของร้าน โดยเฉพาะ ร้านเช่าอุปกรณ์แต่งงาน เป็นร้านที่เปิดขึ้นใหม่มาเพื่อให้บริการกับคนที่จัดพิธีแต่งงาน แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในจังหวัดปัตตานีว่า เมื่อจะมีพิธีแต่งงานก็จะไปเช่าอุปกรณ์

ต่างๆ ใช้ในพิธีมงคลนี้ และสะท้อนให้เห็นได้ว่างานมงคลสมรส เป็นงานที่สำคัญมาก ที่จะต้องมีการลงทุนเช่าอุปกรณ์ต่าง ๆ มาใช้ประกอบในวันนั้นให้ครบสมบูรณ์ตามพิธีกรรม

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษามลายูแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในจังหวัดปัตตานีในเรื่องอาหารการกิน อาหารที่รับประทานกันได้แก่ ขนมจีน โรตีสี เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายในชีวิตประจำวันของคนในท้องถิ่นที่มีกฎเกณฑ์ตามหลักศาสนา ที่ต้องแต่งกายให้ปกปิดมิดชิด และพิธีมงคลที่ต้องปฏิบัติให้สมบูรณ์แบบตามพิธีกรรม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๕.๑.๓ ภาษาจีน

ภาษาจีนที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีนั้น สะท้อนให้เห็นว่าสภาพของสังคมในจังหวัดปัตตานีมีคนไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่ด้วย เมื่อสังเกตถึงช่วงเวลาในการตั้งชื่อร้านค้าเหล่านี้ ปรากฏว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนมีมาตั้งแต่แรก ๆ คือ พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้นมา แสดงให้เห็นว่าคนไทยเชื้อสายจีนเป็นกลุ่มคนดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นเช่นกัน และปรากฏชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนเรื่อยมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ดังข้อมูลรายชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนข้างล่างนี้

- หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

- ร้านอาหาร โกอิจิว (๔๐ ปี)

- หมวดของชำและมินิมาร์ท

- ร้านของชำ นิ่งจิงฮิน (๕๐ ปี) เซียน (๑๐ ปี)

- หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม

- ร้านขายรองเท้าและกระเป๋า ง้วนเซ็ง (๔๐ ปี)

หมวดยานพาหนะ

- ร้านขายและซ่อมรถยนต์ บ้านเส่งฮิน (๓๐ ปี)

- หมวดอุปกรณ์ต่างๆ

- ร้านจำหน่ายอุปกรณ์ช่างทั่วไป ซินเทียนฮิน (๓๐ ปี) เลียงเฮียง (๔๐ ปี)

- หมวดเบ็ดเตล็ด

- ร้านสังฆภัณฑ์ ซินซ่งเฮง (๓๐ ปี)

จากข้อมูลข้างต้น ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนปรากฏใน ๖ หมวดร้านค้าจากร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำ หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม หมวดยานพาหนะ หมวดอุปกรณ์ต่างๆ และหมวดเบ็ดเตล็ด ข้อมูลหมวดร้านค้าที่ใช้ภาษาจีนในตั้งชื่อร้าน แสดงให้เห็นว่ามีคนไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่และประกอบกิจการที่หลากหลาย

จากข้อมูล ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนภายในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม ปรากฏในชื่อร้านอาหาร ได้แก่ ร้าน “โกจิ๋ว” คำว่า “โก” เป็นคำสรรพนาม หมายถึง น้ำในภาษาจีน ส่วนคำว่า “จิ๋ว” เป็นชื่อของเจ้าของร้าน นำมาใช้ในการตั้งชื่อร้านค้า แสดงให้เห็นว่าคนไทยเชื้อสายจีนมีความเคารพนับถือผู้อาวุโส

จากข้อมูลชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนภายในหมวดของชำและมินิมาร์ท ปรากฏในร้านขายของชำ จำนวน ๒ ร้าน ได้แก่ ร้าน “ฉิ่งจิงฮิน” หมายถึง ความก้าวหน้า เป็นคำที่มีความหมายดี นำมาใช้ในการตั้งชื่อกิจการ เพื่อให้กิจการเจริญรุ่งเรือง คำว่า “เซียน” เป็นชื่อของเทพเจ้าที่คนจีนนับถือ นำมาใช้ในการตั้งชื่อเพื่อเกิดความเป็นสิริมงคล แสดงให้เห็นว่าคนไทยเชื้อสายจีนมีความเชื่อเกี่ยวกับสิริมงคลในการตั้งชื่อร้าน

จากข้อมูลร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนภายในหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม ปรากฏในร้านขายรองเท้า ได้แก่ ร้าน “จ้วนเซิ่ง” จากการสอบถามเจ้าของร้านถึงความหมาย เจ้าของร้านไม่ทราบความหมายแน่ชัด เป็นชื่อที่บรรพบุรุษตั้งไว้ เจ้าของคนปัจจุบันยังคงใช้ชื่อนี้อยู่ เนื่องจากคิดว่าเป็นชื่อที่มีความหมายดีอย่างแน่นอน ซึ่งแสดงให้เห็นลักษณะของคนไทยเชื้อสายจีนอย่างหนึ่งว่ามีความเชื่อถือในบรรพบุรุษ

จากข้อมูลร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนภายในหมวดยานพาหนะ ปรากฏในร้านขายและซ่อมรถยนต์ ได้แก่ “บั้นเส่งฮิน” หมายถึง ความโชคดียิ่งทวีเพิ่มมากขึ้น คำว่า “บั้น” หมายถึง หมั่น “เส่ง” หมายถึง ทวี “ฮิน” หมายถึง ความโชคดี สะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับโชคลาภของคนไทยเชื้อสายจีนนั่นเอง

จากข้อมูลร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนภายในหมวดอุปกรณ์ต่างๆ ปรากฏในร้านจำหน่ายอุปกรณ์ช่างทั่วไป ได้แก่ “เซี่ยนเกี้ยนฮิน” จากการสอบถามเจ้าของร้านไม่ทราบความหมายของชื่อร้าน เป็นชื่อที่บรรพบุรุษตั้งไว้ คำว่า “เลียงเฮียง” เป็นชื่อของบรรพบุรุษ คำว่า “เลียง” เป็นชื่อพ่อ ส่วนคำว่า “เอียง” เป็นชื่อแม่ สะท้อนความเชื่อถือในบรรพบุรุษ

จากข้อมูลชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนภายในหมวดเบ็ดเตล็ด ปรากฏในร้านสังฆภัณฑ์ ได้แก่ “ซินซ่งเฮง” คำว่า “ซิน” หมายถึง สิ่งใหม่ คำว่า “ซ่ง” หมายถึง โชคลาภ คำว่า “เฮง” หมายถึง โชค ดังนั้น “ซินซ่งเฮง” จึงหมายถึง โชคลาภใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้น

จากชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีที่มีการตั้งเป็นภาษาจีน เห็นได้อย่างชัดเจนว่าจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีลักษณะของการเป็นสังคมผสมผสาน เนื่องจากมีคนไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่ด้วย กลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนเหล่านี้จะมีวิถีชีวิตและความเชื่อของตนเอง เช่นความเชื่อเกี่ยวกับความเป็นสิริมงคลต่างๆ ความเชื่อเกี่ยวกับความเคารพนับถือบรรพบุรุษ และความเชื่อเกี่ยวกับโชคลาภต่างๆ ดังที่ปรากฏในชื่อร้านค้า ความเชื่อเหล่านี้ก็จะแสดงและปฏิบัติในสังคม

เมื่อสังเกตถึงช่วงเวลาในการตั้งชื่อร้านค้าเห็นว่า ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีนมีมาเมื่อห้าสิบปีที่แล้วคือ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้น แสดงให้เห็นว่าคนไทยเชื้อสายจีนเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ตั้งถิ่นฐานในจังหวัดปัตตานีมานาน และมีการตั้งชื่อที่เป็นภาษาจีนเรื่อยในช่วงสามสิบปีแรกคือ พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๒๕ และในยี่สิบปีหลังคือช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐ – ๒๕๔๕ จะไม่ค่อยมีการตั้งชื่อร้านค้าที่เป็นภาษาจีน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๕.๑.๔ ภาษาอาหรับ

ภาษาอาหรับที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี คนไทยมุสลิมบางส่วนจะนิยมใช้ภาษาอาหรับในการตั้งชื่อร้านค้า ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นชื่อบุคคล ภาษาอาหรับเป็นภาษาเฉพาะที่ใช้ในกลุ่มคนที่นับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ในจังหวัดปัตตานี ดังข้อมูลรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

- หมวดอาหารและเครื่องคัม

- <u>ร้านอาหาร</u> ริสกี (๒๐ ปี)	มาอัฟ(๒๐ ปี)	อิสัม (๑๐ ปี)
อุสนา (๑๐ ปี)	อคุลย์ (๑๐ ปี)	ลาบัน (๑๐ ปี)
รุกัยยะห์ (๑๐ ปี)		

- หมวดของชำและมินิมาร์ท

-

- ร้านของชำ นูร์ดีน(๑๐ ปี)

-หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม

- ร้านขายเครื่องสำอาง ชลาซา (๒๐ ปี)

จากข้อมูลข้างต้น เห็นได้ว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอาหรับปรากฏใน ๓ หมวด จากหมวดร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องคัม หมวดของชำ และหมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม เห็นได้ว่าในหมวดต่างๆเหล่านี้ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาอาหรับ แสดงให้เห็นว่าเจ้าของร้านเป็นมุสลิม ส่วนใหญ่เป็นหมวดที่ขายสินค้าในชีวิตประจำวันอย่างอาหาร และเครื่องแต่งกาย

จากข้อมูลชื่อร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องคัมสังเกตได้ว่า คำที่นำมาใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในภาษาอาหรับ เป็นคำที่มีความหมายดี ได้แก่ “มาอัฟ” หมายถึง การให้อภัย คำนี้เป็นคำสำคัญในภาษาอาหรับที่เมื่อทุกคนพูดหรือกระทำการใดๆ ก็แล้วแต่ก็ต้องกล่าวคำนี้ในตอนท้ายเสมอ คำว่า “ริสกี” หมายถึง ความมีโชค เป็นคำที่นำมาตั้งชื่อร้าน เพื่อต้องการความเจริญรุ่งเรือง และมีการนำชื่อบุคคลที่เป็นภาษาอาหรับมาใช้ในการตั้งชื่อร้าน ได้แก่ “อุสนา” “อิสัม”

ภาษาอาหรับที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าภายในหมวดของชำ ปรากฏในชื่อร้านของชำ โดยนำชื่อบุคคลมาใช้ ได้แก่ “นุรดีน”

ภาษาอาหรับที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าหมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม ได้แก่ “ซลาซา” หมายถึง จำนวน ๓ มาจากพี่น้องสามคนของเจ้าของร้าน

ภาษาอาหรับที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี เป็นชื่อบุคคล แสดงวิถีชีวิตของคนในจังหวัดปัตตานีว่าใช้ภาษาอาหรับในการตั้งชื่อนอง และเมื่อสังเกตถึงช่วงเวลาเห็นได้ว่าชื่อร้านค้าทั้งหมดตั้งมาในช่วงยี่สิบปีหลังเป็นต้นมาคือ พ.ศ. ๒๕๓๐ -๒๕๓๕

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๕.๑.๕ ภาษาไทยกับภาษามลายู

ภาษาไทยกับภาษามลายูที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้านั้น แสดงให้เห็นถึงการเป็นสังคมผสมผสานที่ชัดเจน มีใช้ทั้งภาษาไทยที่เป็นภาษาหลักและภาษาท้องถิ่นคือ ภาษามลายู ดังข้อมูลชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

-หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

-ร้านอาหาร ไทยมาเลย์ มะโกชนา อารีณีโกชนา

-ร้านเครื่องดื่ม รุชา

-ร้านขนม ร้านมาเลย์

-หมวดของชำ

-ร้านของชำ นาเซอร์ฟาณิช

-ร้านของฝาก ยี่ไอ๊ะของฝาก

-หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม

-ร้านขายเสื้อผ้า ร้านกะเนาะ

-ร้านให้เช่าชุดต่างๆ หญิงหมัด

-หมวดยานพาหนะ

-ร้านซ่อมจักรยานยนต์ วาฬิทยานยนต์

-หมวดธุรกิจสำนักงาน

-ร้านถ่ายเอกสาร สตินดงบาฮูการพิมพ์

-หมวดการศึกษา

-ร้านขายอุปกรณ์การเรียน   ปุตราเครื่องเขียน

-หมวดเบ็ดเตล็ด

-ร้านขายสีทาบ้าน   ดันหยงพาณิชย์

จากข้อมูลเห็นได้ว่า ภาษาไทยกับภาษามลายูที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในหมวดนี้มี ๖ หมวดจากร้านค้าทั้งหมด ๑๐ หมวด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำ หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับและความงาม หมวดธุรกิจสำนักงาน หมวดการศึกษา และหมวดเบ็ดเตล็ด สังเกตได้ว่าชื่อร้านค้าที่มีส่วนของชื่อเป็นภาษามลายู จะเป็นหมวดที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในชีวิตประจำวัน ได้แก่ หมวดอาหารเครื่องดื่ม หมวดของชำ และหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับและความงาม

จากข้อมูลชื่อร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่มเห็นว่า ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้า เป็นคำบังกิจการ เช่น “โภชนา” ส่วนภาษามลายูที่ใช้เป็นชื่อบุคคล เช่น “มะ” “อารีณี” เป็นชื่อเจ้าของร้าน

จากข้อมูลชื่อร้านค้าในหมวดของชำข้างต้น เห็นว่าภาษาไทยที่ใช้เป็นคำบังกิจการ ได้แก่ “พาณิชย์” และ “ของฝาก” ภาษามลายูที่ใช้ เป็นชื่อบุคคล ได้แก่ “นาเซรี” “ฮือฮือ”

จากข้อมูลชื่อร้านค้าในหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม เห็นได้ว่าภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้า ได้แก่ คำว่า “ร้าน” คำบ่งบอกลักษณะธุรกิจ และคำว่า “หญิง” เป็นคำบ่งบอกเพศ ภาษามลายูที่ใช้เป็นชื่อบุคคล ได้แก่ “กะเนาะ” และ “หมัด”

จากข้อมูลชื่อร้านค้าในหมวดยานพาหนะ เห็นได้ว่าภาษาไทยที่ใช้ในหมวดนี้ เป็นคำบ่งประเภทธุรกิจ ได้แก่ “ยานยนต์” ภาษามลายู ได้แก่ “วาสิด” ชื่อบุคคล

จากข้อมูลชื่อร้านค้าในหมวดธุรกิจสำนักงาน เห็นได้ว่า ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อ ได้แก่ “การพิมพ์” เป็นคำบ่งประเภทธุรกิจ ภาษามลายูที่ใช้ ได้แก่ “สลินดงบายู” หมายถึง ที่หลบลมหนาว

จากข้อมูลชื่อร้านค้าในหมวดการศึกษา เห็นได้ว่าภาษาไทยที่ใช้เป็นคำบ่งประเภทธุรกิจ ได้แก่ “เครื่องเขียน” ภาษามลายูที่ใช้ได้แก่ “ปุตรา” หมายถึง ผู้ชาย

-หมวดยานพาหนะ

-ร้านรับทำเบาะ

อามานะห์ศิลป์

จากข้อมูลเห็นว่าภาษาไทยกับภาษาอาหรับที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าปรากฏใน ๔ หมวดร้านค้า คือ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำ หมวดเทคโนโลยี และหมวดยานพาหนะ สังเกตได้ว่าชื่อร้านค้าที่มีส่วนประกอบของชื่อที่เป็นภาษาอาหรับ ยังคงเป็นหมวดอาหารเครื่องดื่ม และหมวดของชำ

จากข้อมูลชื่อร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม เห็นได้ว่าภาษาไทยที่ใช้เป็นคำที่บังกิจการ ได้แก่ “โภชนา” หมายถึง อาหาร ภาษาอาหรับที่ใช้ เป็นชื่อบุคคล ได้แก่ สะอูน อิมรอน เป็นต้น

จากข้อมูลชื่อร้านค้าในหมวดของชำ เห็นได้ว่า ภาษาไทยที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าเป็นคำบังกิจการ ได้แก่ “ข้าวสาร” ภาษาอาหรับที่ใช้เป็นชื่อบุคคล ได้แก่ “ฟาอิส” “ฮาฟิส”

จากข้อมูลชื่อร้านค้าในหมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม เห็นได้ว่า ภาษาไทยที่ใช้เป็นคำบังกิจการ ได้แก่ “ชุดวิวาห์” ภาษาอาหรับที่ใช้เป็นชื่อบุคคล

จากข้อมูลชื่อร้านค้าในหมวดเทคโนโลยีเห็นว่าภาษาไทยที่ใช้เป็นคำบังกิจการ ได้แก่ “การไฟฟ้า” ภาษาอาหรับที่ใช้เป็นชื่อบุคคล ได้แก่ “กีฟรี”

จากข้อมูลชื่อร้านค้าในหมวดยานพาหนะ เห็นว่าภาษาไทยที่ใช้ ได้แก่ “ศิลป์” ภาษาอาหรับที่ใช้ ได้แก่ “อามานะห์” หมายถึง ความซื่อตรง

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยกับภาษาอาหรับเห็นได้ว่าภาษาไทยที่ใช้เป็นคำบังกิจการ ส่วนภาษาอาหรับที่ใช้ เป็นชื่อบุคคลเช่นเดียวกับภาษามลายู

ความหลากหลายของภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี สะท้อนให้เห็นถึงการเป็นสังคมผสมผสานที่ชัดเจน ที่มีคนไทย คนไทยเชื้อสายจีน และคนไทยมุสลิมอาศัยอยู่ร่วมกัน คนเหล่านี้จะมีวิถีชีวิตและความเชื่อของตนเอง คนไทยเชื้อสายจีนจะประกอบกิจการที่หลากหลาย มีความเชื่อเกี่ยวกับสิริมงคล โชคลาภ ให้ความเคารพผู้อาวุโส และนับถือบรรพบุรุษ คนไทยมุสลิมส่วนใหญ่ประกอบกิจการที่เกี่ยวกับอาหารการกิน และเครื่องแต่งกาย และมีความเคารพผู้อาวุโส เป็นต้น

๕.๒). แสดงวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป

ร้านค้าภายในหมวดต่างๆในจังหวัดปัตตานี ส่วนหนึ่งนั้นสามารถที่จะสะท้อนถึงวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้คนในจังหวัดปัตตานีได้ กล่าวคือ ร้านค้าบางประเภทเพิ่งมาปรากฏในช่วงสิบปีหลังนี้เอง คือ พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ ตั้งขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการในการใช้สินค้าหรือบริการบางอย่างของลูกค้าในจังหวัดปัตตานี โดยที่เวลาก่อนหน้านี้อีกคือ พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๓๕ ไม่เคยปรากฏร้านค้าเหล่านี้มาก่อน นั่นแสดงว่าวิถีชีวิตของคนในจังหวัดปัตตานีได้เปลี่ยนแปลงไป จากที่ร้านค้าบางประเภทไม่เคยมี จำเป็นต้องตั้งขึ้นมาเพื่อให้เข้ากับวิถีชีวิตในปัจจุบัน ดังข้อมูลรายชื่อร้านค้าที่เพิ่งตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ ข้างล่างนี้

<u>-ร้านเครื่องดื่ม</u>	ผู้ใหญ่ มูมเหลม น้ามซา	รุชชา ซุ้มกาแฟ เจตนากร	มันโป นา น้า coffee GEG
<u>-ร้านไอศกรีม</u>	ปั้นทอง	นัชมี ไอติม	ไบเตย
<u>-ร้านขนม</u>	ลาบับ	Can	
<u>-ร้านสะดวกซื้อ</u>	มัมูนมินิมาร์ท	อีฟอาร์มมินิมาร์ท	เซเว่นอีเลฟเว่น
<u>-ร้านให้เช่าชุด</u>	แฟนซี	หญิงหมัด	ร้านหะยีจะคอเกาะชุดวิวาห์
<u>-ร้านเครื่องประดับ</u>	ร้อยไอเดีย	สร้อยสวย	
<u>-ร้านขายเครื่องขายและปักโลโก้</u>	บ้านโลโก้		คลังเครื่องหมาย

- <u>ร้านขายโทรศัพท์</u>	เดอะโฟน อัลฟาโฟน	มุสมินโฟน อัลฟาโมบาย	บีวาย เซอร์วิส
- <u>ร้านคอมพิวเตอร์</u>	ครีมคอม พิจิตราเกมส์	ร้านโมเดิร์นไลฟ์คอมพิวเตอร์ Yusarina game play2	
- <u>ร้านเช่าวิดีโอ</u>	หญ้าแพรก	โคกโพธิ์วิดีโอ	
- <u>ร้านซ่อมรถจักรยานยนต์</u>	ดวงเงินอะไหล่ยนต์	วาฬจักรยานยนต์	สายบุรีอะไหล่ยนต์
- <u>ร้านขายและซ่อมรถจักรยานยนต์</u>	ชูชุกิ	Honda	
- <u>ร้านคลินิกแพทย์</u>	โรงพยาบาลสัตว์นาเกลือ		
- <u>ร้านถ่ายเอกสาร</u>	อาดัมก็อปปี	เอส.อาร์ ชับพลาย	หน้าอำเภอ
- <u>ร้านสติ๊กเกอร์/พิมพ์งาน</u>	ปัตตานีสกรีน	ติวเตอร์	
- <u>ร้านขายอุปกรณ์กีฬา</u>	ไคน์ทสปอร์ต	บังเด่นสปอร์ต	
- <u>ร้านซักแห้ง</u>	นุชซักแห้ง	โอปอซักแห้ง	ซักซัก
- <u>ร้านคาราโอเกะ</u>	เหมือนฝัน	คุ้มไก่อชน	
- <u>ร้านเฟอร์นิเจอร์</u>	สำรวจเฟอร์นิเจอร์	ถุงทองเฟอร์นิเจอร์	กิจเจริญ
- <u>ร้านขายสีทาบ้าน</u>	ตันหยงพาณิชย์		
- <u>ร้านขายสินค้าสำหรับเด็ก</u>	ฟีนีทอยส์	วังลูกรัก	ผ้าอ้อม
	ร้านนมผง		

จากข้อมูลข้างต้น รายชื่อร้านค้าต่าง ๆ ที่เพิ่งปรากฏในช่วงสิบปีหลังคือ พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ มีจำนวนที่มากพอ ที่จะแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปของคนในจังหวัดปัตตานี อย่างร้านขายกาแฟ “Coffee Geg” ในหมวดอาหารและเครื่องดื่มเป็นร้านที่เพิ่งตั้งมา

ในช่วงสิบปีหลัง ช่วงเวลาก่อนหน้านี้ไม่เคยมีร้านขายกาแฟมาก่อน นั่นแสดงว่าผู้คนหันมานิยมดื่มกาแฟนอกบ้าน แทนการดื่มอยู่กับบ้านอย่างเช่นแต่ก่อน และเมื่อสังเกตชื่อร้านค้า สังเกตได้ว่าตั้งเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งการตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาอังกฤษนั้น เพื่อแสดงความทันสมัย แสดงว่าการดื่มกาแฟนอกบ้านเป็นวิถีชีวิตสมัยใหม่ เป็นสิ่งที่เพิ่งเกิดขึ้นมา นั้นอาจอนุมานได้ว่าการดื่มกาแฟนอกบ้านเป็นการแสดงถึงการเป็นคนทันสมัย มีวิถีในรูปแบบใหม่ที่แตกต่างจากเมื่อก่อน ร้านอีกประเภทหนึ่งที่เพิ่งเกิดคือร้านขนมอย่างเบเกอรี่ ชื่อว่า “Can” เป็นร้านในหมวดอาหารและเครื่องดื่มที่เพิ่งมีมาในช่วงสิบปีหลัง แสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงในเรื่องอาหารการกินที่นิยมกินอาหารเหมือนชาวต่างชาติ แทนที่จะกินข้าวเพียงอย่างเดียว

ร้านมินิมาร์ทสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนถึงความเปลี่ยนแปลง สำหรับร้านค้าในหมวดของชำในรูปแบบเก่านั้น เป็นร้านขายของชำโดยทั่วไป เช่น “อ้อยพาณิชย์” “สมพรพาณิชย์” มีสินค้าหลากหลายให้เลือก มีเวลาในการเปิดปิดที่ชัดเจน ในปัจจุบันร้านค้าในหมวดของชำได้มีรูปแบบที่แตกต่างออกไป เปิดเป็นร้านสะดวกซื้อ (เซเว่น) ซึ่งเปิดตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง ไว้คอยบริการลูกค้า นั้นเป็นการแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปของคนในจังหวัดปัตตานี หรืออาจอยู่ในรูปมินิมาร์ท เช่น “เค.พี มินิมาร์ท” “อีฟ อาร์ม มินิมาร์ท” ร้านมินิมาร์ทเหล่านี้มีสินค้าที่หลากหลาย ตามความนิยมของลูกค้าไว้คอยบริการ มีรูปแบบการจัดร้านที่เป็นระบบมากกว่าร้านขายของชำโดยทั่วไป สังเกตได้ว่าร้านมินิมาร์ทเหล่านี้ส่วนใหญ่ตั้งชื่อเป็นภาษาอังกฤษ “เค.พี มินิมาร์ท” แสดงถึงความทันสมัยนั่นเอง ในขณะที่ร้านขายของชำทั่วไปใช้ชื่อภาษาไทย และใช้คำว่า “พาณิชย์” เป็นคำบังกิจการ

สำหรับร้านค้าในหมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับและความงาม สังเกตได้ว่ามีธุรกิจใหม่เกิดขึ้นนั่นคือร้านให้เช่าชุดแต่งงาน ซึ่งไม่เคยปรากฏมาก่อนในช่วงเวลาก่อนหน้านี้ เช่น “หญิงหมัด” “ร้านหะยีจะดอเลาะชุดวิวาห์” เป็นการแสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตที่เกิดขึ้น นิยมใช้ชุดจากร้านค้ามาใช้ในพิธีสำคัญอย่างงานมงคลสมรส แทนการตัดชุดอย่างเช่นแต่ก่อน และธุรกิจใหม่ที่เกิดควบคู่มากร้านเช่าชุดแต่งงานคือ ร้านเช่าอุปกรณ์แต่งงานนั่นเอง นอกจากนี้มีร้านที่เป็นศูนย์ดูแลความงาม คือ “ศูนย์ความงามจันทร์” เป็นร้านที่ให้บริการดูแลความงามทั้งเรือนร่าง และผิวพรรณ ซึ่งแตกต่างจากเมื่อก่อนที่ร้านเสริมความงามเป็นร้านตัดผมเพียงอย่างเดียว เช่น “แอ๊ะบิวตี้” “อูณบิวตี้” เป็นต้น

ร้านขายโทรศัพท์และร้านคอมพิวเตอร์ในหมวดเทคโนโลยีเป็นร้านที่เพิ่งเกิดขึ้นใหม่ ในช่วงสิบปีหลัง คือ พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ มาנייםเองเช่นกัน ร้านค้าในกลุ่มนี้แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตที่ชัดเจนมาก เป็นการแสดงให้เห็นถึงการยอมรับเทคโนโลยีมาช่วยในการ

ดำรงชีวิตหรือเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต และจากจำนวนร้านค้าในหมวดเทคโนโลยีที่มีมากในจังหวัดปัตตานี แสดงให้เห็นได้ว่าคนในจังหวัดปัตตานีนิยม ชมชอบการใช้เทคโนโลยี

ร้านขายรถจักรยานยนต์ ร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ ในหมวดยานพาหนะ เป็นธุรกิจขายยนต์ที่เพิ่งตั้งมาในช่วงสิบปีหลัง แสดงให้เห็นว่า คนในจังหวัดปัตตานีในช่วงหลังมานี้นิยมใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะในการเดินทางสัญจรไปมา

ร้านซักร้างในหมวดเบ็ดเตล็ด เป็นการแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้คนนำเสื้อผ้าไปซักตามร้านค้าต่างๆ แทนการซักในบ้านอย่างเช่นแต่ก่อน อาจจะมาจากวัสดุที่นำมาใช้ในการตัดเสื้อผ้าที่เป็นขนสัตว์หรือผ้าไหม ซึ่งไม่สามารถที่จะซักได้ด้วยตนเองที่บ้าน จำเป็นต้องนำไปที่ร้าน และบางส่วนเป็นนิสิตนักศึกษาที่อาศัยอยู่ตามหอพักจำเป็นต้องใช้บริการเหล่านี้

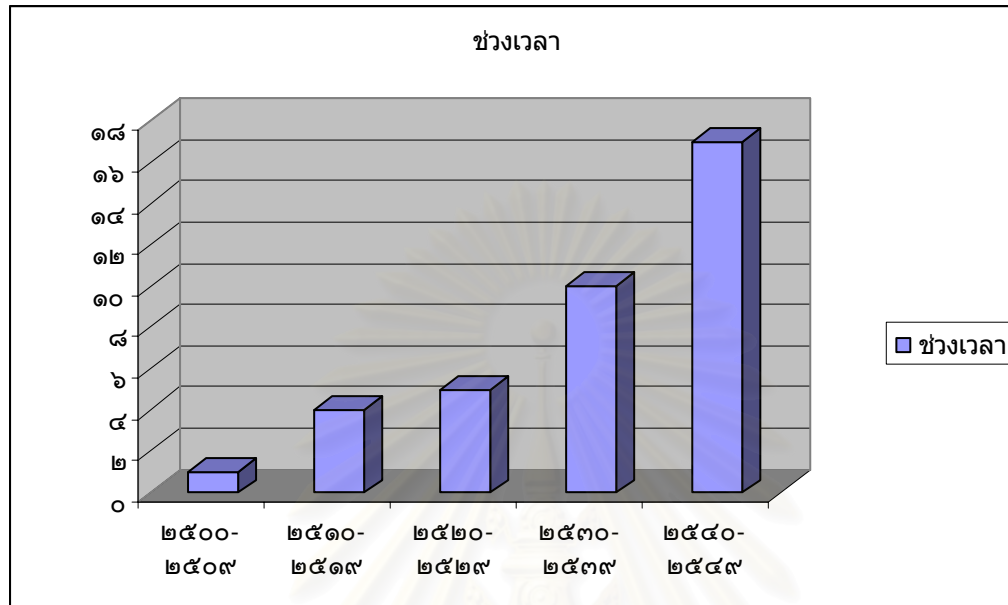
๕.๓). แสดงความเชื่อเกี่ยวกับความเป็นมงคล

จากจำนวนชื่อร้านค้าทั้งหมดจำนวน ๒๕๖ ร้าน มีชื่อร้านค้าที่ตั้งขึ้นเพื่อแสดงความหมายมงคลจำนวน ๓๗ ร้าน แบ่งออกเป็น ความหมายมงคลเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติ ความหมายมงคลเกี่ยวกับโชคลาภ ความหมายมงคลเกี่ยวกับความก้าวหน้า และความหมายมงคลในกลุ่มความหมายอื่นๆ การตั้งชื่อร้านค้าที่มีความหมายมงคลในกลุ่มต่างๆ เหล่านี้ สะท้อนให้เห็นว่าคนในจังหวัดปัตตานีส่วหนึ่งนั้น มีความเชื่อว่าการตั้งชื่อที่มีความหมายดี ความหมายเป็นมงคล จะส่งผลให้กิจการประสบความสำเร็จ และเป็นไปตามคำที่ได้ตั้งชื่อร้านค้าไว้ คังข้อมูลชื่อร้านค้าที่แสดงความหมายมงคลข้างล่างนี้

ตารางที่ ๕.๒ แสดงความหมายมงคลของชื่อร้านค้าตามช่วงเวลาต่างๆ

ช่วงเวลา	๒๕๐๐	๒๕๑๐	๒๕๒๐	๒๕๓๐	๒๕๔๐	รวม
	๒๕๐๕	๒๕๑๕	๒๕๒๕	๒๕๓๕	๒๕๔๕	
สมบัติ	๐	๒	๐	๓	๕	๑๐
โชคลาภ	๐	๐	๓	๓	๐	๖
ความก้าวหน้า	๑	๐	๐	๑	๒	๔
อื่นๆ	๐	๒	๒	๓	๑๐	๑๗
รวม	๑	๔	๕	๑๐	๑๗	๓๗

แผนภูมิที่ ๕.๑ แสดงความหมายมงคลชื่อร้านค้าตามช่วงเวลา

เมื่อพิจารณาถึงช่วงเวลาในการตั้งชื่อร้านค้าในกลุ่มความหมายมงคล เห็นได้ว่าในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ มีชื่อร้านค้าตั้งเป็นความหมายมงคลมากที่สุด ร้านค้าที่มีความหมายมงคลในกลุ่มอื่นๆ จะนิยมตั้งในช่วงพ.ศ. นี้มากที่สุด จากจำนวนร้านค้าทั้งหมด ๑๗ ร้าน มีถึง ๑๐ ร้าน ที่ตั้งในช่วงนี้ ลำดับถัดมา คือ ความหมายมงคลเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติ และความก้าวหน้ามีจำนวนที่เท่ากัน ความหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติทั้งหมด ๑๐ ร้านตั้งในช่วงนี้ ๕ ร้าน ความหมายเกี่ยวกับความก้าวหน้าทั้งหมด ๔ ร้าน ตั้งในช่วงนี้ ๔ ร้าน เห็นได้ว่าเป็นจำนวนครึ่งหนึ่ง และความหมายเกี่ยวกับโชคลาภไม่ปรากฏในช่วงนี้เลย สามารถสรุปได้ว่า ความหมายมงคลในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๙ นิยมตั้งมากที่สุด และความหมายมงคลในกลุ่มอื่นๆ นั้นเองที่นิยมตั้งในช่วงนี้

ในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙ นิยมตั้งชื่อที่มีความหมายมงคลเป็นลำดับถัดมา ความหมายมงคลในกลุ่มโชคลาภจะนิยมตั้งในช่วงนี้ จากจำนวนร้านค้าทั้งหมดในกลุ่มโชคลาภจำนวน ๖ ร้าน ตั้งในช่วงนี้ ๓ ร้าน รองลงมาคือความหมายมงคลเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติ จากจำนวนร้านค้าทั้งหมดในกลุ่มนี้ ๑๐ ร้าน ตั้งในช่วงนี้ ๓ ร้าน ความหมายมงคลเกี่ยวกับความก้าวหน้าเป็นลำดับถัดมา จากร้านค้าทั้งหมดในกลุ่มนี้ ๔ ร้าน ตั้งในช่วงนี้ ๑ ร้าน และสุดท้ายความหมายมงคลในกลุ่มอื่นๆ จากร้านค้าทั้งหมดในกลุ่มนี้ ๑๗ ร้านตั้งในช่วงนี้ ๓ ร้าน

สามารถสรุปได้ว่าในช่วงพ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๕ นิยมตั้งชื่อที่เป็นความหมายมงคลเป็นลำดับที่สอง ร้านค้าในกลุ่มความหมายมงคลเกี่ยวกับโชคลาภนิยมตั้งในช่วงนี้

ในช่วงพ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๕ นิยมตั้งชื่อร้านให้มีความหมายมงคลเป็นลำดับถัดมา ชื่อร้านค้าที่มีความหมายมงคลเกี่ยวกับโชคลาภนิยมตั้งในช่วงนี้เช่นกัน จากจำนวนร้านค้าทั้งหมดในกลุ่มนี้ ๖ ร้าน ตั้งในช่วงนี้ ๓ ร้าน รองลงมาความหมายมงคลในกลุ่มอื่นๆ จากจำนวนร้านค้าทั้งหมดในกลุ่มนี้ ๑๗ ร้าน ตั้งในช่วงนี้ ๒ ร้าน ส่วนร้านค้าที่มีความหมายมงคลเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติและความก้าวหน้าไม่ปรากฏตั้งในช่วงนี้ สามารถสรุปได้ว่าในช่วงพ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๕ ตั้งชื่อร้านที่มีความหมายมงคลเป็นลำดับที่สาม ร้านค้าที่มีความหมายมงคลเกี่ยวกับโชคลาภนิยมตั้งในช่วงนี้มากที่สุด

ในช่วงพ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๕ ตั้งชื่อร้านค้ามีความหมายมงคลเป็นลำดับถัดมา ร้านค้าที่มีความหมายมงคลเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัตินิยมตั้งในช่วงนี้มากที่สุด จากจำนวนร้านค้าทั้งหมดในกลุ่มนี้ ๑๐ ร้าน ตั้งในช่วงนี้ ๒ ร้าน ถัดมาความหมายมงคลในกลุ่มอื่น จากจำนวนร้านค้าทั้งหมดในกลุ่มนี้ ๑๗ ร้าน ตั้งในช่วงนี้ ๒ ร้าน ส่วนความหมายมงคลเกี่ยวกับโชคลาภและความหมายมงคลเกี่ยวกับความก้าวหน้าไม่ปรากฏในช่วงนี้

ในช่วงพ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๕ ตั้งชื่อที่มีความหมายมงคลน้อยที่สุด ชื่อร้านค้าในกลุ่มความหมายมงคลเกี่ยวกับความก้าวหน้าตั้งนิยมตั้งในช่วงนี้ จากร้านค้าทั้งหมดในกลุ่มนี้ ๔ ร้าน ตั้งในช่วงนี้ ๑ ร้าน ส่วนชื่อร้านค้าในกลุ่มความหมายมงคลเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติ ความหมายมงคลเกี่ยวกับโชคลาภและความหมายมงคลในกลุ่มความหมายอื่นไม่ตั้งในช่วงนี้เลย สรุปได้ว่าในช่วงพ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๕ ตั้งชื่อที่มีความหมายมงคลน้อยที่สุด ความหมายมงคลที่ตั้งในช่วงนี้เกี่ยวกับความก้าวหน้า

ภาพรวมสรุปได้ว่าร้านค้าที่มีความหมายมงคลจะนิยมตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ โดยมีร้านค้าที่มีความหมายมงคลในกลุ่มอื่นๆ นิยมตั้งในช่วงนี้ ส่วนช่วงพ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๕ ตั้งชื่อที่มีความหมายมงคลน้อยที่สุด โดยมีร้านค้าในกลุ่มความหมายมงคลเกี่ยวกับความก้าวหน้าตั้งในช่วงนี้

เมื่อพิจารณารายชื่อร้านค้า ที่สะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับความหมายมงคลในหมวดร้านค้าต่างๆ ปรากฏผลดังตารางข้างล่างนี้

หมวดร้านค้า	จำนวน
หมวดของชำ	๑๐
หมวดอาหารและเครื่องคัม	๘
หมวดเสื้อผ้า เครื่องประดับ และความงาม	๖
หมวดยานพาหนะ	๕
หมวดเบ็ดเตล็ด	๔
หมวดเทคโนโลยี	๒
หมวดอุปกรณ์ต่างๆ	๑
หมวดแพทย์	-
หมวดธุรกิจสำนักงาน	-
หมวดการศึกษา	-
รวม	๓๗

จากตารางข้างต้น เห็นได้ว่าชื่อร้านค้าในหมวดของชำตั้งชื่อที่มีความหมายมงคลมากที่สุด จำนวน ๑๐ ชื่อ จากชื่อร้านค้าที่มีความหมายมงคลทั้งหมด ๓๗ ร้าน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐๓ ของร้านค้าที่มีความหมายมงคล ดังรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

<u>หมวดของชำ</u> ได้แก่	พูนสิน	อยู่สวัสดิ์	ฉิ่งจงฮิน
	รวมสิน	นำโชค	แปดเซียน
	เสริมทรัพย์	เซียน	พูนสิน

จากรายชื่อร้านค้าข้างต้น เห็นได้ว่าชื่อที่มีความหมายมงคลตั้งเป็นภาษาไทย เช่น “พูนสิน” “เสริมทรัพย์” และตั้งเป็นภาษาจีน เช่น “ฉิ่งจงฮิน” “แปดเซียน” “เซียน” สะท้อนให้เห็นได้ว่าคนไทย และคนไทยเชื้อสายจีน มีความเชื่อเกี่ยวกับการใช้ภาษาในตั้งชื่อร้านค้าที่มีความหมายมงคล ว่าอาจนำมาซึ่งโชคกลาง ทรัพย์สินเงินทองเพิ่มพูนมากขึ้น และมีความเจริญก้าวหน้าในกิจการ

หมวดอาหารและเครื่องดื่ม ได้แก่

เพิ่มลาภ	มาอ๊ฟ	ริสกี
ฟ้าบันดาล	เจตนากร	ปั้นทอง

ร้านค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่มเป็นร้านค้าที่ตั้งชื่อสื่อความหมายมงคลเป็นลำดับรองลงมา สังเกตได้ว่าชื่อร้านค้าที่มีความหมายมงคลในหมวดนี้ตั้งเป็นภาษาไทย เช่น “เพิ่มลาภ” สื่อความหมายมงคลเกี่ยวกับโชคลาภ “เจตนากร” สื่อความหมายมงคลในแง่ดีเกี่ยวกับการตั้งใจประกอบกิจการ และปรากฏชื่อร้านค้าสื่อความหมายมงคลตั้งเป็นภาษาอาหรับ ได้แก่ “มาอ๊ฟ” ความหมายมงคลเกี่ยวกับการให้อภัยกัน “ริสกี” ความหมายมงคลเกี่ยวกับโชค สังเกตได้ว่าชื่อร้านค้าที่สื่อความหมายมงคลที่ตั้งเป็นภาษาอาหรับ ไม่ปรากฏชื่อที่สื่อความหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติ

หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม เช่น

โชคดี	ห้างทองทวีทรัพย์	กฤษทอง
จ้วนนั่ง	ทรัพย์รุ่งเรือง	แสงตะวัน

รายชื่อร้านค้าในหมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม ตั้งชื่อสื่อความหมายมงคลเป็นลำดับถัดมา ชื่อร้านค้าในหมวดนี้สื่อความหมายมงคลเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติ ตั้งเป็นภาษาไทย เช่น “ห้างทองทวีทรัพย์” “ทรัพย์รุ่งเรือง” สื่อความหมายเกี่ยวกับโชคลาภ ได้แก่ “โชคดี”

หมวดยานพาหนะ เช่น

บั้งเส่งอิน	สงวนดี	ดวงเงินอะไหล่ยนต์
รุ่งโรจน์อะไหล่ยนต์	อามานะห์ศิลป์	

จากข้อมูลข้างต้น เห็นได้ว่าชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยสื่อความหมายมงคล ได้แก่ “รุ่งโรจน์อะไหล่ยนต์” สื่อความหมายมงคลเกี่ยวกับความก้าวหน้า “ดวงเงินอะไหล่ยนต์” สื่อความหมายมงคลเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติ” ตั้งเป็นภาษาจีนสื่อความหมายมงคลเกี่ยวกับโชคลาภ “บั้งเส่งอิน” และตั้งเป็นภาษาอาหรับ สื่อความหมายมงคลเกี่ยวกับความซื่อตรง “อามานะห์ศิลป์”

หมวดเบ็ดเตล็ด เช่น

ชินชั่งเฮง

ฉุทองเฟอร์นิเจอร์

คุณสตางค์

จากข้อมูลข้างต้น เห็นได้ว่าชื่อร้านค้าที่สื่อความหมายมงคลเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติ ตั้งชื่อโดยใช้ภาษาไทย ได้แก่ “ฉุทองเฟอร์นิเจอร์”

หมวดเทคโนโลยี เช่น

ช. รุ่งเรืองการค้า

The sun

จากข้อมูลข้างต้น เห็นได้ว่าชื่อร้านค้าที่สื่อความหมายมงคลเกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าของกิจการ ตั้งเป็นภาษาไทย ได้แก่ “ช. รุ่งเรืองการค้า” สื่อความหมายมงคลในกลุ่มอื่นๆ ที่มีความหมายในแง่ดีตั้งเป็นภาษาอังกฤษ ได้แก่ “The sun”

หมวดอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น

ชินเกียนหิน

จากข้อมูลข้างต้น ชื่อร้านค้าตั้งเป็นภาษาจีน ไม่ทราบความหมายที่แน่ชัด แต่รู้ว่าเป็นคำที่มีความหมายดี

จากข้อมูลในตารางข้างต้น เห็นได้ว่าชื่อร้านค้าในหมวดของชำ หมวดอาหาร และเครื่องคั้ม และหมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับตั้งเป็นชื่อที่มีความหมายมงคลมากเมื่อเทียบกับหมวดอื่นๆ แสดงให้เห็นว่าเจ้าของร้านค้าเหล่านี้เห็นความสำคัญของชื่อร้านค้าที่มีความหมายมงคล ส่วนชื่อร้านค้าในหมวดแพทย์ หมวดธุรกิจสำนักงาน และหมวดอุปกรณ์การศึกษา เป็นหมวดที่ไม่ปรากฏชื่อร้านค้าที่มีความหมายมงคลเลย แสดงให้เห็นว่าเจ้าของร้านค้าในกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ไม่เห็นความจำเป็นของชื่อร้านค้าที่มีความหมายมงคล

ภาพรวมของความหมายมงคล เห็นได้ว่าคนในจังหวัดปัตตานีที่ตั้งชื่อร้านค้ามีความหมายมงคลจะนิยมความหมายมงคลเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติ แสดงให้เห็นว่าผู้คนให้ความสำคัญกับทรัพย์สินเงินทอง หรือทรัพย์สินสมบัติมีค่าต่างๆ ซึ่งตรงกับสำนวนไทยที่ว่า “มีเงินเขานับเป็นน้องมีทองเขานับเป็นพี่” หรือดังที่ สุพัตรา สุภาพ (๒๕๑๘ : ๔) ได้กล่าวไว้ว่า “เงินเป็นยอดปรารถนาของคนทุกระดับ เพราะเงินทำให้ได้มาซึ่งอำนาจ ตำแหน่ง ความมีหน้ามีตา ความรัก และความเคารพยกย่อง ” ชื่อร้านค้าที่มีความหมายมงคลเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติใช้ภาษาไทยในการตั้งชื่อร้านเป็นส่วนใหญ่ แสดงให้เห็นว่าคนไทยนิยมความหมายมงคลเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติ ส่วนชื่อร้านค้าที่มีความหมายมงคลเกี่ยวกับโชคลาภ ตั้งชื่อร้านเป็นภาษาไทยและภาษาจีนเป็นส่วน

ใหญ่ เช่น “นำโชค” “บั้นเสงอิน” เป็นต้น แสดงให้เห็นว่าคนไทย และคนไทยเชื้อสายจีน นิยมความหมายมงคลเกี่ยวกับโชคลาภ ชื่อร้านค้าที่มีความหมายมงคลเกี่ยวกับความก้าวหน้า จะตั้งชื่อร้านเป็นภาษาไทยส่วนใหญ่ แสดงให้เห็นว่าคนไทยนิยมตั้งชื่อร้านที่สื่อความหมายนี้ ชื่อร้านค้าความหมายมงคลในกลุ่มอื่นๆ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความมั่นคง การให้อภัยกันและกัน และเทพดา เป็นต้น ชื่อร้านค้ากลุ่มนี้ตั้งเป็นภาษาไทย ภาษาจีน และภาษาอาหรับ แสดงให้เห็นว่าคนไทย คนไทยเชื้อสายจีน และคนมุสลิมนิยมชื่อร้านค้าที่มีความหมายมงคลในกลุ่มนี้

๕.๔. สะท้อนถึงความนิยมของคนในสังคม

การตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีทั้งหมด ๒๕๖ ชื่อ มีชื่อร้านค้าส่วนหนึ่งที่ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความนิยมของคนในสังคมได้ดังนี้

๕.๔.๑) นิยมตั้งชื่อร้านเป็นภาษาอังกฤษ ดังข้อมูลร้านค้าตามตารางและข้อมูลข้างล่างนี้

ตารางที่ ๕. ๓ แสดงความนิยมในการใช้ภาษาอังกฤษในการตั้งชื่อร้านค้า

ช่วงระยะเวลาปี	จำนวนร้าน
๕๐(๒๕๐๐- ๒๕๐๕)	-
๔๐ (๒๕๑๐- ๒๕๑๕)	๑
๓๐ (๒๕๒๐-๒๕๒๕)	-
๒๐(๒๕๓๐-๒๕๓๕)	๔
๑๐(๒๕๔๐-๒๕๔๕)	๓๓
รวม	๔๒

จากตารางข้างต้นเห็นได้ถึงความนิยมในการใช้ภาษาอังกฤษในการตั้งชื่อร้าน ในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ มาเรื่อยๆ ที่คนในจังหวัดปัตตานีนิยมตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาอังกฤษ มาก คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๐๕ ของร้านค้าทั้งหมดที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษ จากตารางเห็นได้ว่าร้านค้า เริ่มมีการตั้งเป็นภาษาอังกฤษตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๐ – ๒๕๑๕ แต่มีจำนวนที่น้อยมาก คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๘ ของร้านค้าทั้งหมดที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษ และหายไปในช่วง พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๕ มาตั้งอีกครั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๕ แต่ก็มีจำนวนไม่มาก คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๒ ของร้านค้าทั้งหมด ที่ตั้งเป็นภาษาอังกฤษ ในช่วงสิบปีสุดท้ายนี้เองที่มีความนิยมในการตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาอังกฤษ อย่างชัดเจน ดังข้อมูลรายชื่อร้านค้าข้างล่างนี้

- หมวดอาหารและเครื่องดื่ม

- ร้านเครื่องดื่ม Coffee GeG

-

- ร้านขนม Can

- หมวดของชำและมินิมาร์ท

- ร้านของชำ จูเนียร์

- ร้านสะดวกซื้อ เค.พี. มินิมาร์ท

- ร้านเซเว่น เซเว่นอีเลฟเว่น

หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม

- ร้านเสริมสวย New design เดฟรัชาลอน ดิน่าซาลอน

- ร้านขายรองเท้า และกระเป๋า ชูส์ สโตร์ คลาสสิก

- หมวดเทคโนโลยี

- ร้านขายโทรศัพท์ บีวาย เซอร์วิส เคอะ โฟน

- ร้านคอมพิวเตอร์ ดรีมคอม ร้านโมเดิร์นไลฟ์คอมพิวเตอร์

หมวดธุรกิจสำนักงาน

- ร้านถ่ายเอกสาร เอส อาร์ ซัพพลาย

- ร้านเขียนป้ายโฆษณา คลิ๊กอาร์ต

- ร้านรับพิมพ์งาน ดิวเตอร์

- หมวดเบ็ดเตล็ด

- ร้านสินค้าสำหรับเด็ก

พินนี่ทอยส์

- ร้านกิ๊พซ็อบ

ช็อคโกแลต

จากข้อมูลข้างต้น เห็นได้ว่าความนิยมในการใช้ภาษาอังกฤษในการตั้งชื่อร้านนั้นใช้คำทับศัพท์ที่บ่งบอกกิจการ ได้แก่ “Coffee Geg” ทับศัพท์ภาษาอังกฤษคำว่า “Coffee” หมายถึง กาแฟ สื่อความหมายถึงธุรกิจขายกาแฟของร้าน ร้านเสริมสวย ชื่อร้านว่า “แฮร์ดู” ทับศัพท์จาก “Hair do” หมายถึง ทำผม เป็นการทับศัพท์เพื่อบ่งบอกลักษณะกิจการของร้านค้าโดยตรง ร้าน “ชูส์ สโตร” ทับศัพท์จาก “Shoes store” หมายถึง ร้านรองเท้า เพื่อบ่งบอกลักษณะของกิจการโดยตรงเช่นเดียวกัน ร้าน “เดอะโฟน” ทับศัพท์จาก “The phone” หมายถึง โทรศัพท์ในภาษาอังกฤษ ตั้งชื่อร้านเพื่อบ่งบอกกิจการของร้าน

จากข้อมูลเห็นได้อีกว่า มีการทับศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อบ่งบอกกิจการของร้านค้า ประกอบกับคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายในแง่ดี ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของร้านค้าให้ลูกค้าอยากเข้ามาใช้บริการได้แก่ ร้าน “ดรีมคอม” คำว่า “คอม” มาจากคำว่า “computer” ในภาษาอังกฤษ เป็นคำบ่งบอกลักษณะของกิจการแก่ลูกค้าว่าเป็นร้านค้าที่ให้บริการคอมพิวเตอร์ คำว่า “ดรีม” มาจากภาษาอังกฤษว่า “Dream” หมายถึง สิ่งที่สวยงามประจักษ์ ร้าน “ดรีมคอม” จึงเป็นการตั้งชื่อร้านทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่ บ่งบอกลักษณะกิจการของร้าน และใช้คำประกอบข้างหน้าที่ช่วยเสริมภาพลักษณ์ของร้านค้าให้นำมาใช้บริการมากยิ่งขึ้น ร้าน “โมเดิร์นไลฟ์คอมพิวเตอร์” ประกอบด้วยคำว่า “คอมพิวเตอร์” ทับศัพท์จาก คำว่า “Computer” เป็นคำที่บ่งบอกกิจการของร้าน คำว่า “โมเดิร์นไลฟ์” เป็นคำที่นำมาประกอบข้างหน้า เพื่อช่วยส่งเสริมให้ภาพพจน์ “พินนี่ทอยส์” คำว่า “พินนี่” ทับศัพท์จาก “Funny” หมายถึง สนุกสนาน ส่วนคำว่า “ทอยส์” ทับศัพท์จาก “Toy” หมายถึง ของเล่น

จากข้อมูลเห็นได้อีกว่า ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้า มีการใช้คำทับศัพท์ทั่วไป ที่ไม่ได้บ่งบอกกิจการร้านค้า ได้แก่ “คลิ๊กอาร์ท” เป็นคำทับศัพท์ทั่วไปในชีวิตประจำวัน ไม่ได้มีความหมายโดยตรงในการบ่งบอกกิจการร้านค้า คำว่า “ติวเตอร์” เป็นคำทับศัพท์ทั่วไป เช่นเดียวกันร้าน “ช็อคโกแลต” หมายถึง ขนมหวานทำมาจากโกโก้และน้ำตาล (ราชบัณฑิตยสถาน,๒๕๔๖ :๓๔๕) เป็นชื่อที่ไม่เกี่ยวกับกิจการร้านค้า

จากข้อมูลทั้งหมดจะเห็นได้ถึงความนิยมในการใช้ภาษาอังกฤษในการตั้งชื่อร้านค้า โดยเฉพาะในช่วงสิบปีสุดท้ายคือ พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ มีความนิยมในการตั้งชื่อร้านค้าเป็นภาษาอังกฤษมาก ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าส่วนใหญ่เป็นคำบังกิจการ ร้านค้าที่นิยมตั้งเป็นภาษาอังกฤษเป็นร้านค้าในหมวดเทคโนโลยีมากที่สุด เพราะร้านค้าในหมวดนี้ต้องแสดงให้เห็นถึงความทันสมัย จึงจะสามารถสร้างความน่าเชื่อถือและขายสินค้าได้

๕.๔.๒) ความนิยมในชื่อเสียงของสินค้า มีร้านค้าบางร้านที่จัดแสดงให้เห็นถึงความนิยมของคนในสังคมเกี่ยวกับสินค้าบางชนิด ตัวอย่างที่เห็นชัดได้แก่ ร้านขายทอง สังเกตได้ว่ามีร้านขายทองหนึ่งชื่อตั้งว่า “ห้างทองเขาวราช” ซึ่งแสดงให้เห็นความนิยมของสังคมที่เกี่ยวกับเครื่องประดับว่า ทองที่ดีและมีคุณภาพนั้นต้องเป็นทองที่มาจากเขาวราช จึงจะได้รับการยอมรับและวางใจในการเลือกซื้อ ถ้าเป็นรถจักรยานยนต์ ในหมวดยานพาหนะ ต้องเป็นรถที่มาจากประเทศญี่ปุ่นเป็นผู้ผลิต เช่น “ฮอนด้า” “ซูซูกิ” จึงได้รับความนิยม จนนำมาตั้งเป็นชื่อร้าน

ภาพรวมการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี สามารถแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในชุมชนได้ว่า ชุมชนในจังหวัดปัตตานีเป็นสังคมผสมผสานมีผู้คนหลากหลายเชื้อชาติอาศัยอยู่ร่วมกัน ทั้งคนไทย คนไทยเชื้อสายจีน และคนไทยมุสลิม ภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้ามีหลากหลายมาก แต่ก็จะใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักหรือเป็นภาษาสากล ในช่วงระยะเวลาสิบปีหลังคือ พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ นิยมใช้ภาษาอังกฤษในการตั้งชื่อร้านค้า การตั้งชื่อร้านค้าส่วนหนึ่งแสดงความเชื่อเกี่ยวกับความเป็นมงคล ได้แก่ ความเป็นมงคลเกี่ยวกับทรัพย์สมบัตินิยมตั้งมากที่สุด ความเป็นมงคลเกี่ยวกับโชคลาภ ความเป็นมงคลเกี่ยวกับความก้าวหน้า และความเป็นมงคลในกลุ่มความหมายอื่นๆ เช่น ความซื่อสัตย์ ความมั่นคง ฯลฯ นิยมตั้งในช่วงสิบปีหลังคือ พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ ร้านค้าส่วนหนึ่งในจังหวัดปัตตานีแสดงให้เห็นวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้คนในสังคม โดยเฉพาะร้านค้าที่เพิ่งเกิดขึ้นใหม่ในช่วงสิบปีสุดท้ายคือ พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ ร้านค้าเหล่านี้ตั้งขึ้นมาพร้อมกับความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ร้านคอมพิวเตอร์ ร้านโทรศัพท์ ฯลฯ แสดงให้เห็นการรับเทคโนโลยีต่างๆ เหล่านี้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตหรือช่วยอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตนั่นเอง

๕.๕) สะท้อนความคิด ความเชื่อของชาวไทยมุสลิม

ชื่อร้านค้าส่วนหนึ่งในจังหวัดปัตตานีนั้น สามารถสะท้อนความคิดความเชื่อของชาวมุสลิมซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ในพื้นที่ กล่าวคือ ชาวมุสลิมมีความคิดในเรื่อง การนิยมนำชื่อตนเอง ซึ่งตั้งตามชื่อบุคคลที่มีบทบาทในศาสนาอิสลามมาใช้เป็นชื่อร้าน นำชื่อบุคคลที่มีความสำคัญในท้องถิ่นมาใช้เป็นชื่อร้าน และสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับหลักปฏิบัติและพิธีกรรมทางศาสนาอิสลาม

จากข้อมูลชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี พบว่ามีชื่อร้านค้าส่วนหนึ่งที่นำชื่อบุคคลมาใช้เป็นชื่อร้าน เนื่องจากชาวไทยมุสลิมมีความเชื่อว่าการนำชื่อของศาสดาและบุคคลสำคัญต่าง ๆ ทางประวัติศาสตร์อิสลาม มาใช้เป็นชื่อร้านจะทำให้เกิดความเป็นสิริมงคล ความโชคดี ความเป็นอยู่ในสังคมดีและประกอบสัมมาชีพประสบความสำเร็จ มุ่งมั่นอยู่ในความสุจริต (คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ, ๒๕๔๓ : ๑๔๐) เมื่อชาวไทยมุสลิมมีความเชื่อเช่นนั้นแล้ว เราจึงเห็นได้ว่าชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีจำนวนหนึ่งตั้งเป็นชื่อบุคคลภาษาอาหรับ และภาษามลายู

ชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีใช้ชื่อของพระนามของศาสดาในศาสนาอิสลาม เช่น “อาดัม ก้อปปี” เป็นร้านถ่ายเอกสาร ชื่อ อาดัม เป็นพระนามของศาสดาองค์แรกของศาสนาอิสลาม (คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ, ๒๕๔๓) ชาวไทยมุสลิมมีความเชื่อว่าการนำชื่อศาสดามาตั้งเป็นชื่อของตนและตั้งเป็นชื่อร้านค้า ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในชีวิตและการประกอบอาชีพ ทำให้กิจการเจริญรุ่งเรือง

ร้านขายเสื้อผ้าชื่อว่า “โรฮานาบาคิก” ชื่อ โรฮานา เป็นชื่อสตรีมุสลิมที่มีชื่อเสียงดี และมีบทบาททางประวัติศาสตร์อิสลาม (คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ, ๒๕๔๓) นำมาใช้เป็นชื่อบุคคลและตั้งเป็นชื่อร้านค้า เพื่อให้เกิดความเป็นสิริมงคลและประสบความสำเร็จในการประกอบกิจการ

ชื่อร้านค้า “หะยีเจ๊ะดอเลาะซุดวิวาห์” ชื่อ ดอเลาะ มาจากชื่อเต็มว่า อับดุลเลาะห์ เป็นพระนามของพระเจ้าในศาสนาอิสลาม ตั้งเพื่อให้เกิดความเป็นสิริมงคลกับเจ้าตัวและร้านค้า คำว่า หะยี เป็นคำที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นได้ผ่านการการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอิสลามที่สำคัญอย่างหนึ่งไปแล้ว ได้แก่ การประกอบพิธีฮัจญ์ ซึ่งมีหลักว่ามุสลิมทุกคนไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิงต้องเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย อย่างน้อยครั้งหนึ่งในชีวิต ทั้งนี้หากมีความสามารถทั้งกำลังกายและกำลังทรัพย์ การประกอบพิธีฮัจญ์เป็นเครื่องวัดความอดทน และความเสียสละของแต่ละคน(คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ,

๒๕๔๓) การใช้คำนี้มาตั้งเป็นชื่อร้านค้าเป็นการบอกกับลูกค้าในท้องถิ่นถึงสถานภาพของตนเอง สร้างความน่าเชื่อถือแก่บุคคลที่เป็นเจ้าของร้าน ส่วนคำว่า เจ๊ะ เป็นคำบอกวงศ์ตระกูล

ชื่อร้านค้า “ร้านกะเน๊ะ” คำว่า กะ เป็นคำแสดงความเป็นเครือญาติในภาษามลายูหมายถึง พี่ ส่วนคำว่า เน๊ะ มาจากชื่อเต็มในภาษาอาหรับว่า อามีเน๊ะ เป็นชื่อมารดาของศาตามุฮัมมัดใน ศาสนาอิสลาม(คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ, ๒๕๔๓)

เห็นได้ว่าชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีส่วนหนึ่งมีลักษณะเฉพาะที่ตั้งเป็นชื่อบุคคลในภาษาอาหรับ บุคคลเหล่านั้นเป็นบุคคลที่มีความสำคัญทางศาสนา ได้แก่ ชื่อพระเจ้า ชื่อศาสดา ชื่อมารดาของศาสดา และชื่อบุคคลที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพราะชาวไทยมุสลิมมีความเชื่อว่าชื่อเหล่านี้เป็นชื่อที่เป็นมงคล มีความหมายดี และทำให้การประกอบกิจการประสบความสำเร็จ

ผู้วิจัยยังพบว่าชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีนำชื่อบุคคลที่มีความสำคัญในท้องถิ่นมาใช้เป็นชื่อร้าน ชื่อว่า พิพิธผ้า เป็นร้านขายเสื้อผ้า คำว่า พิพิธ เจ้าของร้านตั้งมาจากชื่อบุคคลสำคัญท่านหนึ่งในประวัติศาสตร์ของจังหวัด คือ พระพิพิธภักดี อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายสมัยของจังหวัดปัตตานี มีนามเดิมว่า ตนกูมุกดา अबดุลบุตร เป็นบุตรคนโตของพระยาพิพิธเสนามาตย์ เชื้อสายของพระพิพิธภักดี เป็นเชื้อสายมาจากเมืองยะหริ่งที่มีบทบาททางด้านการเมืองการปกครองของปัตตานีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมศิลปะการเดินรองเท้าที่เป็นที่นิยมในภาคใต้ ที่เจริญรุ่งเรืองมาจากราชสำนักในวังยะหริ่ง สมัยของพระยาพิพิธเสนามาตย์บิดาของพระพิพิธภักดี ให้แพร่หลายมาจนถึงปัจจุบัน

ชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับตามหลักปฏิบัติในศาสนาอิสลาม ประการหนึ่งที่มีอยู่ว่า ไม่อนุญาตให้มุสลิมบริโภคอาหารที่เป็นของมีนเมาทุกชนิด ได้แก่ เหล้า เบียร์ น้ำผลไม้และอาหารเจอบรรันดิหรือสุราต่าง ๆ ไม่ว่าจะมีมีนเมามากหรือน้อย แม้แต่จะนำมาผสมยารักษาโรคของมีนเมาเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องห้ามเด็ดขาด การห้ามดังกล่าวรวมถึงผู้เข้าไปมีส่วนร่วมในการผลิต ผู้จำหน่าย ผู้เสิร์ฟ หรือผู้บริการ (คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ, ๒๕๔๓ : ๑๕๑)

จากข้อห้ามดังกล่าวสังเกตได้ว่าอำเภอสายบุรีซึ่งเป็นอำเภอที่ประชาชนส่วนใหญ่เป็นมุสลิม ไม่มีการตั้งร้านเซเว่นอีเลฟเว่นขึ้นมา เนื่องจากร้านเซเว่นอีเลฟเว่นจำเป็นต้องขายสุราหรือของมีนเมาต่าง ๆ ภายในร้านด้วย ซึ่งไม่เป็นที่อนุญาตสำหรับชาวมุสลิม ผู้วิจัยจึงไม่พบร้านเซเว่นอีเลฟเว่นในอำเภอสายบุรีซึ่งประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม เป็นการแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของ

ชาวไทยมุสลิมอย่างหนึ่งที่มีมักจะปฏิบัติตามหลักศาสนาอย่างเคร่งครัด แต่ผู้วิจัยพบว่า มีร้านค้าที่มีรูปแบบที่คล้ายกันมาตั้งแทนคือ ร้านมินิมาร์ท

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า ชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานียังสะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับพิธีที่สำคัญในศาสนาอิสลาม คือ พิธีแต่งงาน ผู้วิจัยพบว่า มีร้านสำหรับให้เช่าอุปกรณ์ในพิธีการแต่งงาน คือ ร้าน “**Sofar Alat Perkawannan**” และมีร้านให้เช่าชุดแต่งงาน คือร้าน “**ร้านหะยีเจ็ดอเลาะหุดวิวาห์**” จากการศึกษาข้อมูลและสอบถามเจ้าของร้านค้า ผู้วิจัยพบว่า คนในจังหวัดปัตตานีนั้นจะให้ความสำคัญกับเป็นพิธีเหล่านี้มาก เนื่องจากพิธีเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของศาสนาและความเชื่อ จึงจำเป็นต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด จำเป็นต้องมีอุปกรณ์ต่างๆ มาใช้ในการประกอบพิธีให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ดังมีองค์ประกอบต่างๆ ที่กำหนดไว้ในการประกอบพิธี ดังนี้

๑. ผู้ปกครองของฝ่ายเจ้าสาว เรียกว่า วะลี คือ ชายที่มีสิทธิในการประกอบพิธีนิกะฮ์ให้แก่หญิง
๒. ผู้ทำพิธีนิกะฮ์ ผู้ปกครองอาจทำพิธีนิกะฮ์เอง หรือมอบให้โต๊ะอิหม่าม โต๊ะครูก็ได้
๓. เจ้าบ่าว
๔. พยาน ๒ คน ต้องเป็นชายมุสลิมที่เชื่อถือได้
๕. ผู้อบรมหรืออ่านคฺฎะฮ์นิกะฮ์
๖. มะฮัร คือสินสอดทองหมั้นที่จะมอบแก่เจ้าสาว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ ๖

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

๖.๑ สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี โดยใช้ข้อมูลชื่อร้านค้าในอำเภอเมือง อำเภอสายบุรี และอำเภอโคกโพธิ์ จำนวนทั้งหมด ๒๕๖ ชื่อ ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานไว้ว่าชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีสะท้อนความคิดทั้งในเชิงพาณิชย์และวัฒนธรรมของชุมชน ได้แก่ ประเภทธุรกิจร้านค้า ท่าเลที่ตั้งในท้องถิ่น เจ้าของหรือผู้ดำเนินการ บุคลิกการบริการ และความเป็นสิริมงคล

ผลการศึกษาการตั้งชื่อร้านค้า พบว่าร้านค้าในจังหวัดปัตตานีที่มี ๑๐ หมวดใหญ่ๆ ตั้งมานานที่สุดในช่วง พ.ศ. ๒๕๐๐ - ๒๕๐๕ และส่วนใหญ่เป็นร้านค้าที่มีความจำเป็นในการดำรงชีวิตในแต่ละวัน ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำและมินิมาร์ท หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม ส่วนร้านค้าที่ตั้งขึ้นใหม่ในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ ส่วนใหญ่เป็นร้านที่ขายสินค้าหรือให้บริการในสิ่งที่พุ่มเพื่อ ได้แก่ หมวดเทคโนโลยี หมวดยานพาหนะ หมวดธุรกิจสำนักงาน และหมวดเบ็ดเตล็ด

ภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีสามารถแบ่งออกเป็น ภาษาเดียวและหลายภาษา ภาษาเดียว ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษามลายู ภาษาอาหรับ และภาษาญี่ปุ่น ภาษาเดียวที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านค้ามากที่สุด คือ ภาษาไทย ตั้งมากในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๕ ภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อร้านรองลงมา คือ ภาษาอังกฤษ ใช้คำทับศัพท์บอกกิจการเป็นส่วนใหญ่และมีแนวโน้มการใช้มากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความนิยมใช้ภาษาอังกฤษของคนในสังคม ส่วนชื่อร้านค้าที่มีหลายภาษาในหนึ่งชื่อ นิยมใช้ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษมากที่สุด รองลงมาคือ ภาษาไทยกับภาษามลายู

ความหมายของชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี เมื่อพิจารณาตามโครงสร้าง พบว่าชื่อร้านค้ามีโครงสร้างวงความหมายเดียวและโครงสร้างสองวงความหมาย ชื่อร้านค้าที่มีโครงสร้างวงความหมายเดียว สามารถสื่อความหมายเพียงอย่างเดียว ได้แก่ กิจการ ความเป็นมงคล ชื่อคน บุคลิกการบริการ และทำเลที่ตั้งตามลำดับ ส่วนชื่อร้านค้าที่มีโครงสร้างสองวงความหมาย

สามารถสื่อความหมายสองส่วนร่วมกัน ได้แก่ ชื่อคนกับกิจการ ทำเลที่ตั้งกับกิจการ และกลุ่มอื่นๆ

ชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี สามารถสะท้อนความคิดในเชิงพาณิชย์ได้ด้วย คำที่บ่งบอกกิจการ คำที่บ่งบอกชื่อคนกับกิจการ และคำที่บ่งบอกทำเลที่ตั้งกับกิจการ สังเกตได้ว่าชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีจะต้องมีคำที่บ่งบอกกิจการอยู่ด้วยเสมอ จึงจะแสดงความคิดในเชิงพาณิชย์ได้

ความสัมพันธ์ระหว่างชื่อร้านค้ากับวิถีชีวิตในชุมชน ชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีส่วนหนึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นสภาพสังคมได้ว่าจังหวัดปัตตานีเป็นสังคมผสมผสาน มีผู้คนหลากหลายเชื้อชาติมาอาศัยอยู่ร่วมกัน สามารถสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตที่เกิดขึ้นของผู้คนในสังคม สะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับความเป็นมงคล และสะท้อนความนิยมต่างๆ และการเปลี่ยนแปลงของความนิยมที่เกิดขึ้นของคนในสังคม และสะท้อนความเชื่อทางศาสนาอิสลาม

ชื่อร้านค้าสามารถแสดงให้เห็นถึงการเป็นสังคมผสมผสานด้วยการใช้ภาษาที่หลากหลายในการตั้งชื่อร้านค้า ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาจีน ภาษามลายู ภาษาอาหรับ ภาษาไทยกับภาษามลายู ภาษาไทยกับภาษาอาหรับ ภาษาไทยกับภาษาจีน ภาษาไทยกับภาษาจีนและภาษามลายู ภาษาไทยกับภาษาจีนและภาษาอาหรับ การใช้ภาษาเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายของเชื้อชาติของคนที่มาอาศัยอยู่ร่วมกันในจังหวัดปัตตานี แต่ก็สังเกตได้ว่าภาษาไทยเป็นภาษาหลักที่นำมาใช้สื่อสารในการตั้งชื่อร้านค้า ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาไทยปรากฏในทุกหมวด

ชื่อร้านค้ามีการตั้งเป็นภาษาจีน แสดงถึงคนไทยเชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปัตตานี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้น นานที่สุดในช่วงระยะเวลาจากการสำรวจการปรากฏของร้านค้า แสดงถึงการเป็นกลุ่มคนดั้งเดิม หมวดร้านค้าที่ปรากฏเป็นภาษาจีน ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม หมวดยานพาหนะ หมวดอุปกรณ์ต่างๆ และหมวดเบ็ดเตล็ด แสดงถึงการประกอบกิจการที่หลากหลายของคนไทยเชื้อสายจีน ความหมายของชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษาจีน สะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับโชคลาภและการนับถือบรรพบุรุษ

ชื่อร้านค้าที่ตั้งเป็นภาษามลายูและภาษาอาหรับ แสดงให้เห็นถึงการประกอบกิจการของคนในท้องถิ่น หมวดร้านค้าที่ปรากฏชื่อเป็นภาษามลายูและภาษาอาหรับ ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดของชำ หมวดเสื้อผ้าเครื่องประดับและความงาม และหมวดอุปกรณ์ต่างๆ ร้านค้าเหล่านี้เป็นร้านที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวันอย่างใกล้ชิด แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนไทยมุสลิมที่ต้องรับประทานอาหารที่มุสลิมเป็นคนทำ เนื่องจากมีอาหารบางประเภทที่มุสลิมไม่

สามารถรับประทานได้ เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายต้องเป็นไปตามหลักศาสนาที่ต้องแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่ปกปิดมิดชิด

ร้านค้าแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตของคนในจังหวัดปัตตานี มีร้านค้าบางประเภทที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนเพิ่งตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ เพื่อตอบสนองกับวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปได้แก่ ร้านเครื่องดื่มน้ำ ร้านเบเกอรี่ ร้านมินิมาร์ท ร้านให้เช่าชุดแต่งงาน ร้านเครื่องประดับ ร้านขายเครื่องหมวยและปักโลโก้ ร้านเสริมความงาม ร้านขายโทรศัพท์ ร้านคอมพิวเตอร์ ร้านเกมส์ ร้านเช่าวิดีโอ ร้านติดตั้งเครื่องเสียง ร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ ร้านขายและซ่อมรถจักรยานยนต์ ร้านรับทำเบาะ ร้านล้างอัดฉีด ร้านถ่ายเอกสาร ร้านสติ๊กเกอร์นามบัตร และเคลือบบัตร ร้านซ่อมเครื่องใช้สำนักงาน ร้านซักแห้ง และร้านขายสินค้าสำหรับเด็ก ฯลฯ ร้านค้าเหล่านี้ตั้งขึ้นมาเพื่อตอบสนองวิถีชีวิตของคนในปัจจุบัน

ชื่อร้านค้าแสดงความเชื่อเกี่ยวกับความเป็นมงคล นิยมความหมายมงคลเกี่ยวกับทรัพย์สมบัติและส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยตั้ง ชื่อร้านค้าที่มีความหมายมงคลเกี่ยวกับโชคลาภส่วนใหญ่ตั้งเป็นภาษาไทยและภาษาจีน ความหมายมงคลเกี่ยวกับความก้าวหน้าส่วนใหญ่ตั้งเป็นภาษาไทย หมวดร้านค้าที่นิยมตั้งชื่อที่มีความหมายมงคลมากที่สุด ได้แก่ หมวดของชำและมินิมาร์ท หมวดของชำและมินิมาร์ท ช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๕ เป็นช่วงที่ตั้งชื่อที่มีความหมายมงคลในกลุ่มอื่นๆ มากที่สุด

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานี ความสัมพันธ์ระหว่างชื่อร้านค้ากับวิถีชีวิตในชุมชนทำให้ผู้วิจัย พบประเด็นอื่น ๆ ที่น่าสนใจ

๑. ศึกษาเปรียบเทียบการตั้งชื่อร้านค้าในจังหวัดปัตตานีกับจังหวัดอื่น อาจทำให้เห็นความแตกต่างของการตั้งชื่อในแต่ละจังหวัดได้อย่างชัดเจน
๒. ศึกษาการตั้งชื่ออื่นๆ เช่น ชื่อถนน ชื่อสถานที่สำคัญต่างๆ ในจังหวัดปัตตานีว่ามีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างจากการตั้งชื่อร้านค้าอย่างไร มีความเชื่อเชิงสังคมวัฒนธรรมอย่างไร ซึ่งจะช่วยให้เห็นภาพการตั้งชื่อในจังหวัดปัตตานีที่ชัดเจนมากขึ้น

รายการอ้างอิง

- คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ. ๒๕๔๓. วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์เอกลักษณ์และภูมิปัญญาจังหวัดปัตตานี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ๒๕๒๗. พจนานุกรมภาษามลายูถิ่นปัตตานี-ไทย. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- จริญญา ธรรมโชโต. ๒๕๔๐. การศึกษาภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อเล่นของคนไทยในเขตอำเภอเมือง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาภาษาและภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จรรยาศรี มุตสวัสดิ์. ๒๕๓๕. การใช้ภาษาในการตั้งชื่อของชาวล้านนาในจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาและภาษาศาสตร์เอเชียอาคเนย์ บัณฑิตมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เขวง จันท์เขต. ๒๕๒๘. การแปลเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- นิคม เขลาด. ๒๕๓๕. ประสาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ ณ นิคม.
- น้องนุช มณีอินทร์. ๒๕๔๓. การปรับเปลี่ยนของชื่อหมู่บ้านจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาภาษาและภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บรรจบ พันธุเมธา. ๒๕๒๐. ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประจักษ์ ปรากฏพิทยากร. ๒๕๒๔. “อ้างว่าชื่อนั้นสำคัญไฉน,” การศึกษาเอกชน ๕ (มิถุนายน ๒๕๒๔): ๑๕ – ๒๒.
- ประพนธ์ เรืองณรงค์. ๒๕๔๐. “ชื่อท้องถิ่นภาคใต้ในภาษามลายู.” พรรณานุกรมวัฒนธรรม: รวมบทความทางวิชาการวัฒนธรรมศึกษา สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ปราณี กุลละวณิชย์. ๒๕๓๕. ชื่อหมู่บ้านในมณฑลทลกวาสีและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี กายอรุณสิทธิ์. ๒๕๒๒. คำยืมภาษาจีนในภาษาไทยปัจจุบัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาภาษาและภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชา ช่างขวัญยืน. ๒๕๔๐. วิพากษ์การใช้ภาษาไทย : รวมบทความจากคอลัมน์ ปากกาขนน สังเกตภาษาและจับตาสถาปัตยกรรมไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ปัทมทิพย์ มหาไตรภพ. ๒๕๔๕. นามสกุลพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พูนศรี ศรีขวัญ. ๒๕๓๑. ภาษาไทยที่ใช้ในปัจจุบัน จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- รติการณ สุขเกษม. ๒๕๔๔. ภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อธุรกิจการค้า ภายในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- รัตนา สายคณิต และชลลดา จามรกุล. ๒๕๔๔. เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. ๒๕๔๖. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับเลชั่นส์.
- รุ่งอรุณ ทิฆมชุนหเถียร และ มะลิวัลย์ บุรณพัฒนา. ๒๕๓๗. ชื่อหมู่บ้านในอำเภอท่าอุเทนจังหวัดนครพนม. ม.ป.ท.
- เรืองเดช ปันเจื่อนขันดิษฐ์. ๒๕๓๘. การศึกษาชื่อสถานที่ภาษาไทยและภาษาจีนในประเทศไทย. ภาษาและวัฒนธรรม. (กรกฎาคม- ธันวาคม).
- วนิดา เจริญสุข. ๒๕๓๑. นามสกุลของคนไทยเชื้อสายจีน : การวิเคราะห์ทางอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วารงคณา สว่างตระกูล. ๒๕๔๐. การศึกษาภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อของคนไทยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิจิตรา แสงพลสิทธิ์. ๒๕๒๔. ความรู้เรื่องภาษาต่างประเทศในภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วิจิตน์ ภาณุพงศ์. ๒๕๓๐. โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิเชียร ดันตระเสนีย์. ๒๕๕๐. พจนานุกรมมลายู-ไทย ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิยะดา จงบรรจบ. ๒๕๓๔. การศึกษาภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อธุรกิจการค้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิรัช ศิริวัฒนนะนาวิน. ๒๕๔๔. การศึกษาการตั้งชื่อของคนไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- แวมยิ ปารามัล, วรวิทย์ บารุ และจรรณู ต้นสูงเนิน. ๒๕๔๐. ภาษามลายูถิ่นปัตตานี. ปัตตานี : โครงการปัตตานีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สมชาย สำเนียงงาม. ๒๕๔๕. ลักษณะภาษาที่แสดงการเปลี่ยนแปลงของความเชื่อเกี่ยวกับ สิริมงคลและกาลกิณีในชื่อของคนไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณิปบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจริตลักษณ์ ดีผดุง และ วชิราภรณ์ วรรณดี. ๒๕๔๔. ชื่อหมู่บ้านในภูมิภาคตะวันตกของ ประเทศไทย: การศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยภาษาและ วัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุภัตรา สุภาพ. ๒๕๑๘. สังคมและวัฒนธรรม : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุภาพรรณ ณ บางช้าง. ๒๕๒๗. การใช้ภาษาในการตั้งชื่อของคนไทย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. ๒๕๔๐. กองคลังข้อมูลและสนเทศสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ. กรุงเทพฯ ฯ : ฝ่ายข้อมูลและติดตามประเมินผล.
- อัสสมัย กาแข็ง. ๒๕๔๔. คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อิงอร สุพันธ์ุณี. ๒๕๓๕. ชื่อบ้านใน ๔ จังหวัดภาคใต้ : ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล. วารสารภาษาและวรรณคดีไทย ๑๗ (ธันวาคม ๒๕๔๓) : ๑๐๘-๑๑๕.

ภาษาอังกฤษ

- Anat Wonggositkul.1985. Word class in Pattani Malay. Master's Thesis', Mahidol University.
- Boas, F. 1964. On Geographical Names of Kwakiutl Indians. In Hymes, pp.171-176.
- Kaye, A.S. 1990. "Arabic". In The major language of South Asia, the Middle East and Africa. Edited by Bernard Comre. London: Routledge.
- Paitoon Masmintra Chainara. 1988. Dialek Melayu Patani dan Bahasa Malaysia: satu kajian perbandingan segi morfologi dan sintaksis. Tesis Serjana, University Malaya.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายณควัฒน์ สาระ เกิดวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๔ สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาบัณฑิต จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จากนั้นได้เข้าศึกษาในระดับปริญญา มหาบัณฑิตที่ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย